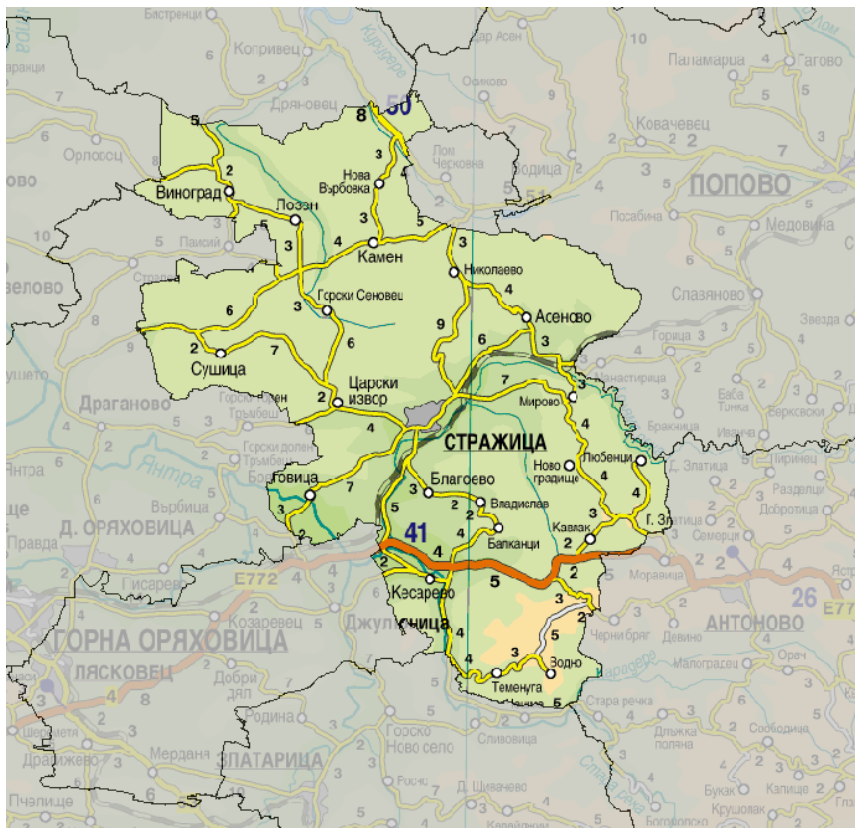

ДОКЛАД

за Екологична оценка на ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА СТРАЖИЦА

фаза Предварителен проект

(Съгласно Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, приета с ПМС№ 139 от 24.06.2004, обн. ДВ бр. 57/2.07.2004г., посл. изм. и доп. ДВ бр. 94/30.11.2012 г.)

Възложител: Община Стражица

Юни, 2016 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ВЪВЕДЕНИЕ	9
2.	ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ	10
2.1	Име, ЕГН, местожителство, гражданство на Възложителя – физическо лице, седалище и единен идентификационен номер на юридическото лице	10
2.2	Пълен пощенски адрес	10
2.3	Телефон, факс, E-mail	10
3.	ОПИСАНИЕ НА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ОСНОВНИТЕ ЦЕЛИ НА ПЛАНА И ВРЪЗКА С ДРУГИ СЪОТНОСИМИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ	10
3.1	Основание и изисквания за изготвяне на ОУП на община Стражица ...	10
3.2	Основни цели и предвиждания на ОУП	12
3.2.1	Основни цели	12
3.2.2	Основни предвиждания на ОУПО Стражица	13
3.3	Връзка на ОУП с други съотносими планове и програми	40
3.3.1	Връзка на ОУПО Стражица с Европейски стратегически документи	41
3.3.2	Връзка на ОУПО Стражица с национални стратегически документи	46
3.3.3	Връзка на ОУПО Стражица с регионални стратегически документи	61
4.	АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА	69
4.1	Географско положение и морфо-хидрографска характеристика	69
4.2	Текущо състояние на околната среда	70
4.2.1	Климат	70
4.2.2	Атмосферен въздух	77
4.2.3	Хидроложка характеристика	87
4.2.4	Литоложка основа	104
4.2.5	Тектоника, сеизмичност и свлачища	105
4.2.6	Подземни природни богатства	107
4.2.7	Ландшафт	107
4.2.8	Земи и почви	109
4.2.9	Биологично разнообразие	116
4.2.10	Културно-историческо наследство	121

4.2.11	Материални активи	124
4.2.12	Здравно-хигиенни аспекти на околната среда	124
4.2.13	Отпадъци	128
	Химични вещества	129
4.2.14	Вредни физични фактори	129
5.	ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ, КОИТО ВЕРОЯТНО ЩЕ БЪДАТ ЗНАЧИТЕЛНО ЗАСЕГНАТИ	129
6.	СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, УСТАНОВЕНИ НА РАЗЛИЧНО НИВО, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА	131
6.1	По компоненти	131
7.	ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА, И НАЧИНЪТ ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ И ВСИЧКИ ЕКОЛОГИЧНИ СЪОБРАЖЕНИЯ СА ВЗЕТИ ПОД ВНИМАНИЕ ПО ВРЕМЕ НА ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНА	136
8.	ВЕРОЯТНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА	162
8.1	Климат и атмосферен въздух	162
8.1.1	Климат - очаквани промени	162
8.1.2	Атмосферен въздух – оценка на въздействието	163
8.1.3	Кумулативни въздействия	165
8.2	Повърхностни и подземни води	165
8.2.1	Повърхностни води	165
8.2.2	Подземни води	165
8.2.3	Кумулативни въздействия	166
8.3	Геоложка основа	166
8.4	Почви	166
8.5	Ландшафт	167
8.6	Биологично разнообразие флора и фауна	167
8.6.1	Флора	167
8.6.2	Фауна	168
8.7	Защитени зони по смисъла на ЗБР (мрежа Натура 2000) и Защитени територии по смисъла на ЗЗТ	169
8.8	Културно-историческо наследство, вкл. архитектурно и археологическо наследство	170

8.9	Човешко здраве	170
8.10	Материални активи	171
8.11	Отпадъци	171
8.12	Вредни физични фактори, вкл. шум, вибрации, електро-магнитни полета 171	
9.	МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО КОМПЕНСИРАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ПЛАНА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА	171
9.1	Мерки за отразяване в окончателния вариант на ОУПО Стражица и по време на прилагане на плана	171
10.	ОПИСАНИЕ НА МОТИВИТЕ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ И НА МЕТОДИТЕ НА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА, ВКЛ. ТРУДНОСТИТЕ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ	176
10.1	Мотиви за избор на разгледаните алтернативи	176
10.2	Използвани методи за извършване на екологична оценка и източници на информация за изготвяне на ЕО	177
10.2.1	Обща информация за използваните методи за извършване на екологичната оценка	177
10.2.2	Трудности при събиране на информацията	180
10.2.3	Законодателна рамка	180
11.	НЕОБХОДИМИ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА	182
12.	СПРАВКА ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ВРЕМЕ НА ИЗГОТВЯНЕТО НА ЕКОЛОГИЧНАТА ОЦЕНКА	185
12.1	Резултати от консултациите по обхвата и съдържанието на ЕО	185
12.2	Резултати от консултациите по изготвената ЕО	193
13.	ЗАКЛЮЧЕНИЕ	193
14.	ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ДОКЛАДА ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА	195

ФИГУРИ И ТАБЛИЦИ

Фигура 3-1 Урбанистичен модел. Изходно състояние НКПР	15
---	----

Фигура 3-2 Обвързаност на ОУП на община Стражица с други стратегически и оперативни документи по ЗРР, ЗУТ и трансгранично развитие	41
Фигура 4-1 Морфо-хидрографска схема на община Стражица	69
Фигура 4-2 Температури в ст. Горна Оряховица за периода 1931-1970г.....	71
Фигура 4-3 Интегрална годишна роза за ст. Г. Оряховица	72
<i>Фигура 4-4 Режим на вятъра за месеците януари и юли.</i>	<i>73</i>
Фигура 4-5 Брой на ясни и мрачни дни по обща облачност за станция за станция Г. Оряховица	74
Фигура 4-6 Транспортна инфраструктура в община Стражица и преброителните пунктове на АПИ	79
Фигура 4-7 Плътността на енергията на вятъра за България	84
Фигура 4-8 Слънчево греене за района на община Стражица	85
Фигура 4-9 Съотношение между средния брой дни с валеж над 60 mm/24ч. за периода 1991-2007 г. и базисния период 1961-1990 г. за шестте административни региона по EUROSTAT, на които е разделена България.....	86
Фигура 4-10 Речна мрежа и язовири на територията на община Стражица (източник: ОУП Стражица, 2015)	89
Фигура 4-11 Изменение на модула на речния отток в зависимост от надморската височина на водосборите	90
Фигура 4-12 Месечно разпределение на речния отток на реките в района на община Стражица за периода 1951-2005 г.....	91
Фигура 4-13 Картосхема на речните участъци с потенциален риск за настъпване на наводнение в басейна на р. Янтра (жълто – нисък; червено – висок риск) (източник: Предварителна оценка на риска от наводнения, 2014)	93
Фигура 4-14 Карта на оценка на риска от бъдещи наводнения в района на Стражица. (източник: Предварителна оценка на риска от наводнения, 2014).....	94
Фигура 4-15 Ситуация на обособената зона по Натура 2000 за местообитанията в басейна на Голяма река на територията на общ. Стражица. (източник: План за управление на речния басейн на река Дунав, 2010)	95
Фигура 4-16 Литоложка скица на община Стражица	105
Фигура 4-17 Почвена покривка по ФАО.....	114
<i>Фигура 4-18 CORINE 2012 земно покритие и земеползване</i>	<i>115</i>
Таблица 3-1 Съоръжения и начин на питейно-битово водоснабдяване на населените места на територията на община Стражица	20
Таблица 3-2 Водовземни съоръжения на територията на община Стражица	21

Таблица 3-3 Елементи на електроснабдителната мрежа	22
Таблица 3-4 Изградени обекти на БТК АД	23
Таблица 3-5 Базови станции	23
Таблица 3-6 Разпределение на територията на община Стражица по вид	24
Таблица 3-7 Параметри на селищата в общината по категория, площ и население	30
Таблица 3-8 Социални услуги по години и брой ползватели на територията на община Стражица	33
Таблица 3-9 Баланс на територията към общ устройствен план на община Стражица	38
Таблица 3-10 Защитени и нарушени територии в община Стражица	39
Таблица 4-1 Средна и крайна дата на последния пролетен и първия есенен мраз и продължителност на свободното от мраз време в дни	71
Таблица 4-2 Продължителност в дни на периодите с устойчиво задържане на температурата на въздуха над 0, 5, 10 и 15 °C и температурни суми	71
Таблица 4-3 Средна месечна и годишна пъргавина на водната пара в hPa	73
Таблица 4-4 Средна месечна и годишна относителна влажност в %	73
Таблица 4-5 Среден месечен и годишен дефицит на влажността в hPa	74
Таблица 4-6 Брой на дни с мъгла по месеци и годишно	74
Таблица 4-7 Средни месечни и годишни валежни суми в mm (1 – за периода 1931 – 1980 г.; 2 – за периода 1979 – 2008 г.)	75
Таблица 4-8 Брой на дъждовете за една година с интензивност над определена граница, независимо от времетраенето им през периода април – октомври	75
Таблица 4-9 Интензивност на автомобилния трафик в преброителни пунктове на община Стражица за 2020г.	78
Таблица 4-10 Емисионно натоварването в килограм на 1 километър от съответния пътен участък (kg/km)	80
Таблица 4-11 Данни за обществения пътнически транспорт през и в община Стражица	80
Таблица 4-12 Емисии от обществения транспорт в килограми (kg)	81
Таблица 4-13 Продължение на таблица 4-12	81
Таблица 4-14 Емисии от регистрирани МПС в община Стражица в тона (t)	81
Таблица 4-15 Продължение на таблица 4-14	81
Таблица 4-16 Емисии от животновъдство в тона (t)	83
Таблица 4-17 Списък на хидрометричните станции от поречието на р. Янтра в обсега на община Стражица	90

Таблица 4-18 Основни статистически характеристики на реките в обсега на община Стражица за периода 1951-2005 г.....	90
Таблица 4-19 Данни за генерирания към съответния водостопански възел месечен речен отток и неговите основни статистически характеристики в и в близост до територията на община Стражица за периода 1961-1998 г.....	91
Таблица 4-20 Списък на районите със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) в Дунавски район за басейново управление	93
Таблица 4-21 Защитени територии и защитени зони на територията на община Стражица	95
Таблица 4-22 Повърхностни водни тела от категория реки на територията на община Стражица	98
Таблица 4-23 Язовири на територията на Община Стражица, общинска собственост (източник: община Стражица).....	100
Таблица 4-24 Справка за регистрираните частни кладенци и чешми на територията на община Стражица към м. декември 2014 г. (източник: община Стражица)	101
Таблица 4-25 Подземни водни тела определени като зони за защита, които попадат на територията на община Стражица (източник: ПУРБ на река Дунав, 2010-2015г).....	102
Таблица 4-26 Регистрирани свлачища в Община Стражица към 01.07.2010 г.....	106
Таблица 4-27 Находища на подземни богатства (към 31.03.2005).....	107
Таблица 4-28 Действащи кариери към 2013 г.....	107
Таблица 4-29 Пригодност на почвената покривка за земеделие	112
Таблица 4-30 Местообитания от Червената книга на РБ, срещащи се на територията на община Стражица	116
Таблица 4-31 Видове риби от Червената книга на РБ (2011), срещащи се в община Стражица	118
Таблица 4-32 Видове птици от Червената книга на РБ (2011), срещащи се в община Стражица	118
Таблица 4-33 Видове птици, срещащи се в община Стражица (проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" (МОСВ))	119
Таблица 4-34 Културно-историческо наследство на територията на община Стражица	122
Таблица 4-35 Регистрирани заболявания в лечебните заведения за доболнична помощ в община Стражица през 2014г.....	126
Таблица 4-36 Количество отпадъци	128
Таблица 4-37 Контейнери за събиране на битови отпадъци към 2011г.....	128
Таблица 4-38 Разделно събрани отпадъци от опаковки	128

Таблица 6-1 Съществуващи екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към плана	132
Таблица 7-1 Цели по опазване на околната среда, залегнали в различни програми, планове и стратегии, имащи отношение към прилагането на плана, както на национално, така и на международно ниво	137
Таблица 9-1 Мерки за опазване на околната среда, предвидено да се отразят в окончателния вариант на ОУПО Стражица и да бъдат прилагани при реализирането на Плана	172
Таблица 12-1 Резултати от проведените консултации по обхват и съдържание на ДЕО	186

1. **ВЪВЕДЕНИЕ**

От древността до днес човек е търсил предвидимост и контрол над процесите в заобикалящата го среда. С развитието на обществото, усложняването и ускоряването на протичащите процеси в социалните общности, възниква и потребността за развитие на градското пространство, като основна част от средата за развитие на всяка цивилизация. С времето социалната, икономическата и културната политика на обществото започва да намира своето отражение в създаването на схеми и планове за устройство на територията. Интензивността на развитие в глобализиращият се свят намалява времето за оценка и реакция към случващото се в средата от страна на обществото. Това води до нуждата от допълнителни прогнози и анализи на възможните посоки на развитие, на съществуващите проблеми и заплахи и възможните решения, с оглед постигане на среда отговаряща на съвременните потребности на обществото.

Обобщено казано, днес устройствените схеми и планове се явяват основен инструмент при провеждане на политики за постигане на устойчиво развитие.

Настъпилите съществени изменения в социално-икономическата среда и условията, в които се развива нашата страна, нуждата да се осигурят равнопоставеност на отделните субекти в икономическия живот, защита и баланс на интересите и собствеността на всички участници в устройствения процес, водят след себе си и до промяна на политиката за устройство на територията. Това, както и липсата на изготвени или актуални планове за развитие на териториите на ниво общи устройствени планове (ОУП), води до нуждата от изготвянето им.

В националната система от планове и стратегически документи ОУП се явява междинно звено между Общинския план за развитие (ОПР), Концепцията за пространствено развитие на община (КПРО) и отделните Подробни устройствено планове (ПУП), касаещи предназначението на всеки отделен имот. С ОУП се цели визуализирането и конкретизирането в териториално измерение на целите, политиките, мерките залегнали в стратегическите документи от по високо ниво, а именно ОПР и Областната стратегия за развитие (ОСР). Също така с ОУП се детайлизират териториалните насоки на развитие залегнали в пространствените схеми и концепции - КПРО и Регионалната схема за пространствено развитие на ниво област (РСРП). По този начин на нормативно ниво ОУП се явява основна връзка между Закона за регионално развитие (ЗРР) и Закона за устройство на територията (ЗУТ).

С ОУП се дава пространствено измерение на предвижданията и на много други стратегически и планови документи за територията на общината – стратегии за развитие в областта на околната среда, управлението на отпадъците, туризма, икономиката и т.н. Визуализират се ограничителните режими върху територията, произтичащи от различни закони и подзаконови нормативи по отношение на опазването на историческото и културно наследство, горския и земеделски фонд, опазването на околната среда и възстановяването на нарушени територии и т.н.

Настоящият проект на Общ устройствен план на Община Стражица се изготвя въз основа и при спазване на изискванията на Плановото задание за изработване на Общ устройствен план на Община Стражица.

Докладът за екологична оценка се изготвя въз основа на становище на РИОСВ Велико Търново, изх. № ОВОС-2175/ 11.08.2015г. Проектът на ОУП на община Стражица попада в обхвата на областите (по специално устройствено планиране), изброени в чл. 85, ал. 1 от ЗООС, както и в обхвата на т. 11.1 на Приложение №1 на *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* (Наредба за ЕО) и подлежи на задължителна екологична оценка, тъй като с проекта за ОУП се очертава рамката за бъдещо развитие на инвестиционни предложения по Приложения № 1 и № 2 на ЗООС.

Съгласно чл. 127, ал. 6 от *Закона за устройство на територията* (ЗУТ), в сила от 31.03.2001г., ОУП, съответно техните изменения по чл. 127, ал. 9 от същия закон **се одобряват с Решение на общинския съвет (в случая Общински съвет - Стражица)**. Съобразно това, както и във връзка с чл. 4, т. 2 на *Наредбата за ЕО*, компетентен орган по ЕО за ОУП на община Стражица е директорът на РИОСВ – Велико Търново.

Поради факта, че екологичната оценка представлява нормативно изискваща се част към Общия устройствен план, същата се изготвя като част от този план, от колектив от експерти с ръководител, отговарящи и съобразяващи изискванията на чл. 16 от *Наредбата за ЕО*.

В хода на работа са спазени изискванията на т. I.1 от по-горе цитираното писмо на РИОСВ Велико Търново, поставяща изисквания към обхвата на екологичната оценка - ЕО да съдържа най-малко информация по чл.86, ал.3 на ЗООС. Изготвянето на екологичната оценка е съобразено с изискванията на *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми*, като се използват методите, посочени в „*Ръководство за екологична оценка на планове и програми в България*”.

Съгласно разпоредбите на чл. 31, ал. 1 от *Закона за биологичното разнообразие* (ЗБР) и чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (ДВ, бр. 73/ 2007 г.), предвиденият ОУП подлежи на процедура по Оценка за съвместимостта (ОС) с предмета и целите на опазване на защитените зони, като докладът за ОС е изготвен като самостоятелно приложение към доклада за ЕО.

2. ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ

2.1 Име, ЕГН, местожителство, гражданство на Възложителя – физическо лице, седалище и единен идентификационен номер на юридическото лице

Общинска администрация – гр. Стражица

ЕИК: 000133972

2.2 Пълен пощенски адрес

5150, гр. Стражица

обл. Велико Търново

ул. "Дончо Узунов" №5

2.3 Телефон, факс, E-mail

тел.: 06161 4343

факс: 06161 2568

support@strazhitsa.com

obstr@abv.bg

www.strazhitsa.com

3. ОПИСАНИЕ НА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ОСНОВНИТЕ ЦЕЛИ НА ПЛАНА И ВРЪЗКА С ДРУГИ СЪОТНОСИМИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

3.1 Основание и изисквания за изготвяне на ОУП на община Стражица

Изработването на Общ устройствен план на община Стражица е възложено на, „ФОРУМ „АЛЕКСАНДРОВИ“ ЕООД след провеждане на процедура по ЗОП и сключен договор за изпълнение с Възложител Община Стражица.

Екипът експерти, разработили плана, е формиран от „ФОРУМ АЛЕКСАНДРОВИ“ ЕООД, а Екологичната оценка и Оценката за съвместимост е изработена от

подизпълнител фирма „Янкула арх“ ЕООД. За разработката на плана съдействие оказаха специалисти от Община Стражица, за което им изказваме благодарност.

Като основа за изработването на Общия устройствен план, авторският колектив е ползвал Планово задание за изработване на ОУПО, материали от Общинския план за развитие на община Стражица 2014-2020 г., Концепция за пространствено развитие на община Стражица, Областна стратегия за развитие на област Велико Търново за периода 2014-2020 г., Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013 -2025, Регионален план за развитие на Северен централен р от ниво 2 за периода 2014-2020, Национална стратегия за регионално развитие 2012 -2022, подробните устройствени планове на населените места от общината, КВС на землищата, които са допълнени с картна топографска основа.

За събиране на необходимите данни и информация съдействие оказаха различни служби и отдели на община Стражица, Териториално статистическо бюро- Велико Търново, Дирекция “Бюро по труда” – Горна Оряховица, клон Стражица, Общинска служба “Земеделие” – Стражица, териториалните подразделения на Електроснабдяване и ВиК, Басейнова дирекция Дунавски район, Регионална здравна инспекция- В. Търново, НИНКН, НАИМ при БАН.

Екологичната оценка е разработена съгласно **Европейската директива 2001/42ЕС за оценка на въздействието на планове и програми върху околната среда** / наричана още директивата за стратегическата екологична оценка/ и нейното транспониране в българското законодателство с Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми /ДВ. бр.3/2006г./ Директивата има за цел да осигури високо ниво на защита на околната среда и да допринесе за интегрирането на екологичните съображения в разработването на планове и програми с цел насърчаване на устойчивото развитие /Член 1 на директивата/.

Основен елемент в Директивата, необходим за извършване на стратегическа ЕО е определянето на обхвата /чл.3/, който има за цел да определи географския район, съответния период от време, който се отнася до тенденциите и влиянието и свързаните с тях екологични въпроси, които трябва да се вземат предвид в рамките на стратегическата екологична оценка. Освен това се определя методът на оценка и оценка на разумни алтернативи. Според Директивата и НУРИЕО трябва да бъдат направени консултации във връзка с обхвата на доклада с компетентния орган в областта на ОС – РИОСВ Велико Търново. Обхватът на ЕО определя основните насоки при изготвянето на настоящия доклад.

Географският обхват на ОУП на община Стражица е територията на общината. ОУП на община Стражица се изработва в две фази – предварителен и окончателен проект. ЕО се изработва във фаза Предварителен проект.

Обхватът на ЕО е определен въз основа на направените консултации със специализирания орган по ОС – РИОСВ Велико Търново. Съгласно изискванията на компетентния орган /писмо изх. № ОВОС-2175/11.08.2015г./ съдържанието на ЕО е съобразено с изискванията на чл.86, ал.3 от ЗООС.

В съответствие с тези изисквания ЕО обхваща единадесет раздела и приложения. Самостоятелни приложения към доклада са: нетехническо резюме, съгласно чл.17, ал.3 на Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми и Оценка на степента на въздействие на ОУП върху защитените зони попадащи в териториалния му обхват.

Екологичната оценка е извършена в съответствие с изискванията на Директива 2001/42/ЕС на Европейския парламент от м.юни 2001г. за оценка на ефекта от планове и програми върху околната среда и Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (обн. ДВ, .бр.57/2004г.).

Настоящият проект на Общ устройствен план на Община Стражица се изготвя въз основа и при спазване на изискванията на одобреното с Решение № 310 по Протокол № 25 от 31.05.2013 г. на Общински съвет – Стражица за изготвяне на проект на Общ устройствен план (ОУП) на община Стражица, съгласно изготвеното Планово задание.

Той се разработва за цялата територия на общината, включвайки общинския център и отделните населени места, в едно с техните землища - Общ устройствен план на община, съгласно правилата на Закона за устройство на територията и Заданието за проектиране.

Времевият диапазон за действие на ОУП на община Стражица е в съответствие с разпоредбите на Наредба № 8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове¹ и Заданието за проектиране. ОУП на община Стражица е с далекopersпективен хоризонт от 20 години, като в процеса на планиране и в последствие, в процеса на прилагане, ще се взимат предвид седемгодишните планови периоди за развитие, възприети от ЕС.

3.2 Основни цели и предвиждания на ОУП

3.2.1 Основни цели

Основната цел на Общия устройствен план на община Стражица е да се създаде планова основа за нейното дългосрочно устойчиво териториално развитие в съответствие с приетите стратегически документи за регионално развитие и на база характерните за общината природни, културно-исторически и антропогенни дадености, ресурси и характеристики. Изхождайки от принципите на устойчивото развитие за баланс между екологично равновесие, икономически растеж и социален просперитет при оптимално използване на природните дадености, постигането на основната цел се предполага от изпълнението на следните цели и задачи на плана, поставени в Плановото задание, както следва:

1. Обвързване на развитието на града и общината с факторите от областно, регионално, и национално и наднационално ниво.
2. Оптимизиране на функционалната структура на града и общината спрямо съвременните социално-икономически и демографски процеси.
3. Оптимизиране на начините и режимите на земеползване в селищната, крайселищната и общинска територия.
4. Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях.
5. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси.
6. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло .
7. Създаване на предпоставки и условия за ефективно управление на общинското развитие.
8. Повишаване на маркетинговите качества на общината в условията на конкуренция в развитието на отделните населени места.

Тези цели се реализират чрез:

- Анализ, диагноза (оценка) и прогноза на съществуващите икономически, пространствени, демографски, природо-географски, екологични и други фактори и създаване на обективна информационна база за определяне на прогнозното развитие на Общината
- Разработване на геоинформационна система като основа за планиране на развитието на Общината в перспективния период

¹ НАРЕДБА № 8 от 14.06.2001 г. за обема и съдържанието на устройствените планове (Загл. изм. - ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.)

- Обвързване на развитието на Общината и пространствено осигуряване на конкретните планови и пространствени прогнози и проектни предложения от по-високо ниво – областно, регионално и национално

- Осигуряване на оптимална в техническо и икономическо отношение териториална и функционална организация на съществуващите и потенциалните ресурси за устойчиво развитие на общината

- Оптимизиране на режимите на устройство и земеползване на територията на общината и привеждането им в съответствие с нормативните и екологичните изисквания и социално-икономическите предпоставки и тенденции в рамките на прогнозния период;

Следвайки нормативните изисквания, Общият устройствен план на община Стражица трябва да съдържа мотивирани проектни **решения за:**

- *Структура на територията* – устройствените зони за обитаване, производство, рекреация, природозащита, природо-възстановяване, комуникация и инфраструктура.

- *Строителните граници*, в т.ч. и терените за ново селищно развитие, при отчитане собствеността на гражданите, ограничителите и стимулаторите за териториално развитие.

- *Строителните зони*, границите им, начинът на застрояване и основни параметри на застрояване (интензивност, плътност, височина и др.)

- *Републиканската и общинската пътна мрежа.*

- Трасетата и обектите на инженерната инфраструктура.

- *Защитените архитектурни, културни и др.зони и обекти* - паметници на културата.

- *Обектите за обществено обслужване* от система "образование", "култура", "здравеопазване", "спорт", култура и др., които се изграждат със средствата на общината и държавата и са от особена важност за общината.

- *Екологически мероприятия*, параметри и изисквания за повишаване стандарта и качествата на околната среда.

- *Ландшафтно и композиционно естетическо оформяне на селищата*, прилежащите квартали и крайселищната територия.

- Мероприятия за *устойчивост на социално-икономическото развитие* и съпътстващите ги устройствени условия.

- *Разчети за баланса на територията* и други важни териториални показатели.

- *Зоните с висока концентрация на обекти от сектора обслужващ селскостопанските дейности* с определящо икономическо значение за общината.

Предвид сложната обществено-икономическа ситуация, крайно неблагоприятните демографски тенденции и вероятното негативно влияние на външно икономически фактори, следва да се осигури максимална еластичност и адаптивност на предвижданията на плана във времевата рамка на неговото действие.

3.2.2 Основни предвиждания на ОУПО Стражица

3.2.2.1 Съществуващо състояние

РЕГИОНАЛНИ УСЛОВИЯ И ПРОБЛЕМИ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ИЗГОТВЯНЕТО НА ОУПО СТРАЖИЦА

По новото териториално деление община Стражица е в състава на Северния централен район. Новият териториален обхват на Северния централен район, определен в съответствие с изискванията на Регламент на ЕС 1059 / 2003 се формира от областите Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра (ниво NUTS 3) с общо 36 общини.

Северен централен район обхваща пет области в територията между Стара планина и река Дунав – Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра. Районът граничи на изток със Североизточния, за запад със Северозападния, а на юг с Югоизточния райони. В състава на СЦР влизат 36 общини, неговата площ е 14974.0 km², а населението му, според данните НСИ към 31.12.2013 г. е 835 813 жители.

Той е важен транспортен кръстопът – пресичане на два от основните Паневропейски транспортни коридори – ТК № 7 (река Дунав) и ТК № 9.

Районът граничи с Румъния, като четири от петте области попадат в обхвата на Дунавския трансграничен регион – Силистра, Разград, Русе и Велико Търново. Основните оси на урбанизация са паралелните Плевен – Русе и Плевен – Велико Търново и меридионалната Русе – Велико Търново – Габрово – Казанлък – Стара Загора – Хасково – Кърджали – Маказа. Тази ос продължава на север по направление Русе – Гюргево – Букурещ и се очаква нейното транснационално значение непрекъснато да расте. В района са развити всички видове транспорт – автомобилен, железопътен, воден и въздушен. През територията на района преминават коридор № 7 – транс европейският воден път Рейн – Майн – Дунав от Ротердам до Сулина и коридор № 9, който свързва северна, средна и източна Европа с Егейско море. Районът разполага с 5 университета и специализирани висши училища. В района много добре е развита мрежата от професионални училища след 8 клас и професионални колежи, което е предпоставка за повишаване на квалификацията на работната сила в производствените сектори на индустрията и услугите и за модерно развитие на аграрния сектор.

Според постановките на НСРР, през територията на СЦР преминават три оси на урбанистично развитие от национално значение. Тава са: Средната меридионална (ОЕТК 9) Русе – Велико Търново – Габрово – Стара Загора – Хасково – Кърджали – Маказа, Северната паралелна ос – София – Плевен – Русе, оста Ябланица – Велико Търново – Шумен – Варна и оста Русе – Разград – Шумен – Варна.

Област Велико Търново е разположена в централната част на Северна България и западната част на Северния централен район. Територията ѝ е с площ 4 662 km² (4.2 % от територията на страната). Областта е с изгодното транспортно-географско положение, което е фактор за отвореността ѝ към съседните области в страната. Принадлежността ѝ към Българското Дунавско крайбрежие също е благоприятен фактор за осъществяване на трансграничното сътрудничество с крайдунавските региони от поречието на р. Дунав. Област Велико Търново обхваща 336 населени места (14 града и 322 села), които са включени в 10 общини – Велико Търново (с площ 885 km²), Горна Оряховица (314 km²), Елена (670 km²), Златарица (231 km²), Лясковец (178 km²), Павликени (626 km²), Полски Тръмбеш (465 km²), Свищов (621 km²), Стражица (508 km²) и Сухиндол Стрелча (157 km²).

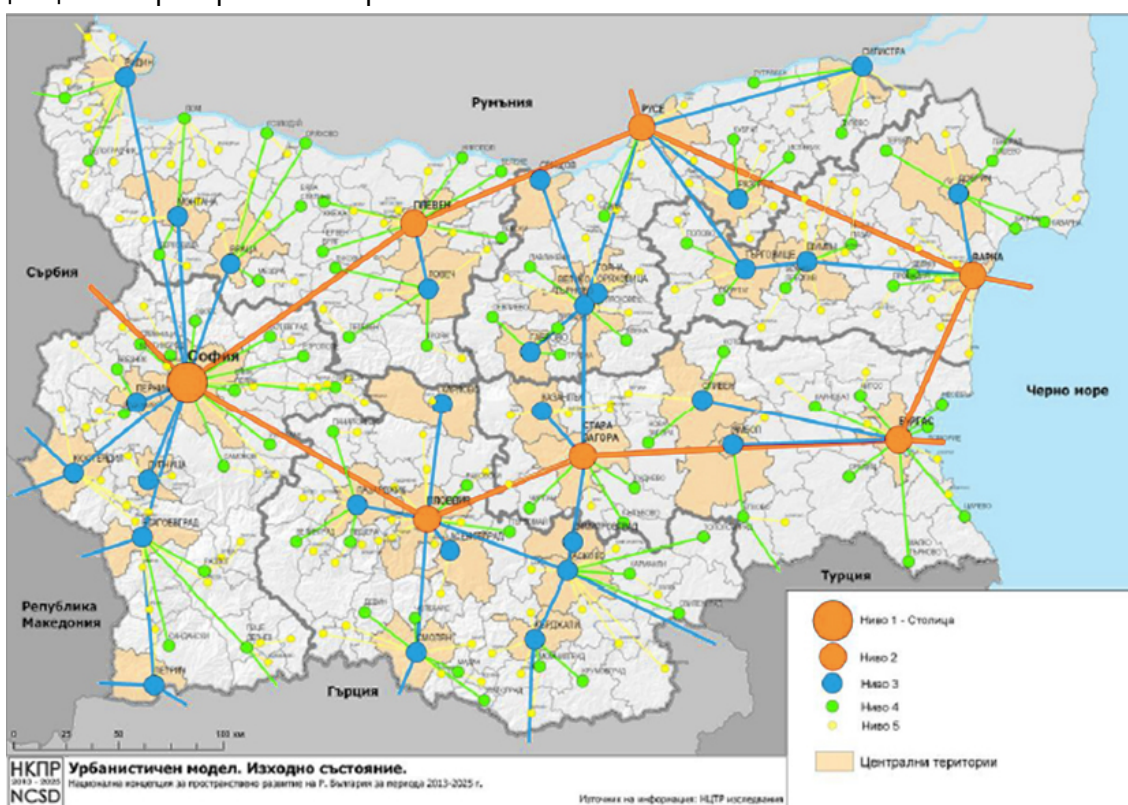
В трите най-големите общини на областта – Велико Търново, Горна Оряховица и Свищов са концентрирани преобладаващата част от икономическите дейности, квалифицираната работна сила структуриращи обекти на социалната и техническата инфраструктура. Към тези общини са ориентирани и основната част от инвестициите. Двата университетски центъра – градовете Велико Търново и Свищов са и с национални функции в сферата на висшето образование.

Общината е разположена върху площ от 508 km² в североизточната част на област Велико Търново. Граничи с област Търговище и област Русе. Съседни общини са Община Горна Оряховица, Община Антоново, Община Попово, Община Бяла, Община Лясковец, Община Златарица и Община Полски Тръмбеш. Специфичното разположение на общината в близост до Великотърновската агломерация и до град Русе като привлекателен център е довело до системен отлив на население през годините от региона.

Същевременно разположението встрани от активните транспортни коридори също е играло негативна роля за демографско-урбанизационното развитие. Регионът е сравнително слабо населен, историческата селищна мрежа е стагнала в демографското си развитие.

От гледна точка на териториалната структура от населени места правят впечатление големите дисбаланси по отношение на общини с центрове областни градове и останалите общини. В областните центрове са концентрирани значително по-голям брой население, икономически субекти, както и по-добро развитие на инфраструктурните мрежи.

Съгласно Националната концепция за пространствено развитие на Република България, Северен централен регион включва **1 град от второ ниво** (големи и средни градове с национално значение) – Русе, **4 града от трето ниво** (центрове с регионално значение в територията на областите) – Силистра, Габрово, Велико Търново и Разград и **11 града от четвърто ниво** – (малки градове с микрорегионално значение в територията на групи общини) Дряново, Севлиево, Трявна, Елена, Лясковец, Павликени, Бяла, Исперих, Кубрат, Дулово, Тутракан. **Град Стражица е от 5-то ниво, заедно с още 18 града в региона.** Градовете от 3-то ниво Велико Търново и Габрово имат потенциални възможности да преминат във 2-ро ниво при подходящо бъдещо развитие и евентуално стимулиране. Град Севлиево показва известни възможности при подходящо бъдещо развитие и евентуално стимулиране да премине в 3-то ниво. Фигура 3-1 по-долу дава информация за урбанистичния модел, за изходното състояние съгласно Националната концепция за пространствено развитие.

Източник: НКПР 2013-2025 г.

Фигура 3-1 Урбанистичен модел. Изходно състояние НКПР

Основните оси на урбанистично развитие в региона съвпадат с най-важните транспортни направления. Първостепенни са следните транспортни оси от националната пътна мрежа:

- Велико Търново-Кесарево-Омуртаг /за Варна/;
- Горна Оряховица-Камен-Попово;
- Стажица-Лозен-Полски Тръмбеш;
- Стражица-Ново Градица-Омуртаг.

С национално значение е и ЖП линията София-Горна Оряховица-Варна, която преминава през три населени места: спирка с. Кесарево, гара Стражица и спирка с. Асеново. Тази отсечка е изградена през 1887-1890 година, а открита за експлоатация през 1900 година.

Междуселищните връзки в общината се осъществяват чрез автомобилния транспорт. Изградени 546 улици и пътища от II-ри до IV-ти клас. През 10 от всичките 22 населени места минават пътища III-ти клас, през 14- IV-ти клас.

Изследвайки разстоянията между община Стражица и областните градове от СЦР, се вижда, че тя е отдалечена на 38,44 km от областния център Велико Търново, на 87,32 km от областния център Русе и на 73,15 km от областен център Търговище. Разстоянието до столицата е 258,90 km.

Разстоянията до двата съседни общински центъра гр.Горна Оряховица (30,94 km) и гр.Попово (35,88 km) обуславят връзките и движението на населението към тези населени места и с цел работа.

СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ НА ТРАНСПОРТНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

В чертите на Общината е развит както железопътния, така също и пътният транспорт. Последният е приоритетен за Общината, тъй като осъществява връзките между отделните населени места.

Автомобилен транспорт

Пътната мрежа в общината се дели на републиканска пътна мрежа (РПМ) от пътища II-ри, III-ти клас и общинска пътна мрежа – местни пътища (IV-ти клас). Републиканската пътна мрежа е добре ситуирана по основните направления от север на юг и от изток на запад.

Пътища от републиканската пътна мрежа

През територията на Община Стражица преминават следните пътища от Републиканската пътна мрежа (РПМ):

- първокласен път I-4 (Е-772) Коритна- Български извор- Микре-о.п.Севлиево- Велико Търново- о.п.Омуртаг- о.п.Търговище- (о.п.Разград- о.п.Шумен). Дължината му в рамките на Общината е 16km от km.156+900 до km.172+900. Състоянието на настилка може да се определи като добро на 14,71 km (91,94%) и средно на 1,29 km (8,06%). По този път в целия участък в периода от 1996- 2001 година се реализира ЛОТ VII/96 по ПТП (програма транзитни пътища). В участъка от km.157+650 до km.162+900 в периода 2003-2007 година е извършена рехабилитация. В участъка от km.169+800 до km.171+150 през периода 2005-2006 година са извършени укрепителни работи. Габаритът на пътя е променлив: от 7,5+банкети 2x2 през 10,5 с банкети 2x2 и 11,5+ банкети 2x2.

- Третокласен път III-407 (Велико Търново- о.п.Омуртаг) Моравица- Ново Градище- Мирово- Стражица- Царски извор- Лозен- Орловец- Полски Тръмбеш- Страхилово- Павел- Совата- Царевец. Този път е с дължина от 46,9 km от km.2+500 до km.49+400. В добро състояние са участъци с дължина от 4,299 km (9,17%), в средно са 31,961 km (68,15%) и в лошо са 10,64 km (22,68%). През 2012 година е извършено аварийно възстановяване на земното легло в отсечка от km.44+560 до km.45+600. Предвиден е за ремонт в програмен период 2014-2020 година участък от km.19+800 до km.49+400. Последните получени данни сочат, че за рехабилитация е предвиден и участък от km.2+500 до km.20+000 Моравица- Стражица. Габаритът на този път е променлив. В по голямата си част той е 5/7m, но има участъци с профил 8/10 m - около 8,3 km.

- Третокласен път III-514 (Копривец – Водича)- Камен- Драганово- Долна Оряховица- Горна Оряховица- Велико Търново. Дължината на този път възлиза на 19km от km.0+000 до km.19+000. Състоянието на настилка е средно при 11,415 km (60,08%) и лошо в 7,585 km (39,92%). В участъкът от km.1+000 до km.4+960 е извършена повърхностна обработка в периода 2002 – 2003 година.

- Третокласен път III-4005 (Велико Търново- о.п.Омуртаг) Гара Кесарево- Стражица. Дължината на този път е 7,117 km от km. 0+000 до km. 7+117. Състоянието на настилка може да се квалифицира като добро. По целият участък е извършена рехабилитация през 2003-2005 година. Габаритът на пътя е 7,5/10,5 m.

- Третокласен път III-4072 Стражица- Николаево- (Камен- Попово). Този път е с дължина от 12,307 km. Пътят е в добро състояние в 7,838 km (63,69%) и лошо в 4,469 km (36,31%). През 2005 година е рехабилитиран участък от 8+800 до km 10+000, а през 2006-2007 година участък от km.10+000 до km.12+307. За отсечката от km.0+000 до km.8+800 е положен биндер през 2007- 2010 година. Габаритът на пътя е 6,5/8,5 m.

- Третокласен път III-4073 Царски извор- Горски Горен Тръмбеш- Драганово. Дължината на този път е 3,50 km. от km.0+000 до km-3+500. Състоянието на пътя е лошо. Габаритът му е 5/7 m.

- Третокласен път III- 4082 (Илийно- Стеврек) Глашатай- Капище- Банковец- Длъжка поляна- Чешма- Кесарево- гара Кесарево (Велико Търново- о.п.Омуртаг). Този път е с дължина от 8,446 km от km.32+000 до km.40+446. Състоянието на настилка е средно при 3,96 km (46,89%) и лошо при 4,486 km (53,11%). По този път през 2001 година е извършено уширение на мост село Чешма при km.24+960. За програмен период 2014-2020 година е залегнала рехабилитация на участък от km.32+000 до km.40+446. Габаритът му е 6,5/8,5 m.

Информацията е получена от ОПУ Велико Търново през месец май 2015 година.

Определено третокласната пътна мрежа не е в добро състояние. От общо 97,27 km такива пътища само 19,254 km са в добро състояние – 19,79%, 47,396 km са в средно състояние – 48,67% и 30,68 km са в лошо състояние което е 31,54%.

Обслужващата Районна пътна служба (РПС) е Горна Оряховица.

Общата дължина на пътищата от Републиканската пътна мрежа възлиза на 113,27 km. При площ на Община Стражица от 508 km² това дава една плътност от 0,2229 km/km², чувствително над средното за страната 0,1766 km/km² (данни от 2012 година).

Пътищата от Републиканската пътна мрежа преминават през десет населени места, докато останалите 12 се обслужват от местни /общински/ пътища.

Общинската пътна мрежа – IV клас

- пътища I категория

- VTR 1285 Стражица- Балканци- разклон I-4 – Кесарево. Пътят е с дължина от 14,4 km. Габаритът му е 13 m. Настилка е в добро състояние.
- VTR 1286 /III- 4082 Кесарево- гара Кесарево/- граница Джулюница. Този път е с дължина от 0,7 km. Габарит – 13 m. Състоянието на настилка е задоволително. Препоръчва се изкърпване.
- VTR 1289 III- 407 /Виноград- Полски Тръмбеш- Бистренци- Дряновец. Пътят е дълъг 3 km. Габаритът му е 13m. Състоянието на настилка е задоволително. Планира се изкърпване.
- VTR 1292 III- 514- Паисий. Дължината му е 1,5 km. Габарит – 13 m. Състоянието на настилка е лошо.Трябва да се преасфалтира.
- VTR 1295 III- 407 – III- 4005- околловръстен път Стражица. Дължина му е 1,6 km. Габарит - 13 m. Състоянието на настилка е задоволително. Предвиден е за изкърпване.

- пътища II категория

- TGV 2133 Път „Горица”- Манастирица- гара Асеново. Дължината му е 0,6 km. от km.9+600 до km.10+200. Габаритът е 12 m. Състоянието на настилка е лошо.Препоръчва се асфалтиране.

- VTR 2280 I- 4 (Велико Търново- Омуртаг) - Железарци. Дължината му е 5 km. Габарит – 13 m. Състоянието на настилка е лошо. Планира се преасфалтиране и възстановяване на пропаднал участък.
 - VTR 2283 Мирово- гара Асеново- Асеново. Дължината на този път е 7,1 km. Габарит – 13 m. Състоянието на настилка е задоволително. Препоръчва се изкърпване.
 - VTR 2284 Стражица- Асеново. Дължината му е 5,706 km. Габаритът му е 17 m. Състоянието на настилка е добро.
 - VTR 2287 Стражица- Бряговица- разклон Върбица. Дължината му е 10 km. Габарит – 13 m. Състоянието на настилка е добро.
 - VTR 2288 Царски извор- Сушица- III-514. Дължината му е 8,737 km. Габарит – 13 m. Състоянието на настилка е добро.
 - VTR 2290 III- 407 Лозен- Виноград- Паисий. Дължината на този път е 1,6 km. Габарит – 13 m. Състоянието на настилка е добро.
 - VTR 2291 II- 51 (Бяла- Попово) - Нова Върбовка- Камен. Дължината му е 6,62 km. Габаритът на пътя е 13 m. Състоянието на настилка е добро.
 - VTR 2293 III- 4082 (Кесарево- Чешма)- Теменуга- Водно. Дължината е 9,487 km. Габаритът на пътя е 12 m. Състоянието на настилка е лошо. Планиран е за преасфалтиране. Има проектна готовност. Стойността е 2279 хил. лв. През 2011 година е извършено укрепване на активно свлачище на km.1+150 с финансиране по ОП „Регионално развитие”.
- пътища III категория
 - VTR 3281 III- 407 (Моравица- Мирово)- Кавлак- разклон I- 4. Дължината му е 4,62 km. Габарит - 13 m. Състоянието на настилка е 2,2 km. добро и 2,42 km. лошо. Планирано е възстановяване на подпорни стени и укрепване. Има проектна готовност. Стойност на проекта 2322 хил.лв.
 - VTR 3282 III- 407 (Моравица- Мирово) - Любенци. Дължината на пътя е 4,408 км. Габарит – 13 m. Състоянието на настилка е лошо. Предвиден е за преасфалтиране.
 - VTR 3294 Стражица- Благоево- Керамична фабрика. Дължината му е 1km. Габаритът на пътя е 13 m. Състоянието на настилка е добро.
 - VTR 3296 III- 4005 Кесарево- Стражица- гробищен парк. Дължината му е 1km. Габарит – 12 m. Състоянието на настилка е добро.
 - VTR 3297 Стражица- Асеново- местност Голчовец. Дължината на пътя е 0,9 km. Габарит – 14 m. Състоянието на настилка е добро.
 - VTR 3298 III- 407 Мирово- Стражица- язовир Стражица. Дължината му е 1,1km, габарит 12 m. Състоянието на настилка е много добро.
 - VTR 3299 III- 4005 ж.п. гара Кесарево- Стражица- зърнобаза Стражица. Дължината на този път е 0,4 km. Габарит – 13 m. Състоянието на настилка е задоволително. Предвиден е за изкърпване.

По мнение на експерти от Общината от тази мрежа с дължина 89,48 km само 1,10 km са в много добро положение – 1,23%, 52,16 km са в добро състояние – 58,30%, 12,8 km са в задоволително състояние – 14,3% и 23,42 km са в лошо състояние – 26,17%.

Всички пътища в рамките на Община Стражица са с асфалтобетонена настилка. Само път TGV 2133 е с трошено каменна настилка.

Междуселищни линии на обществения транспорт

Масовият обществен градски транспорт се осъществява от една автобусна фирма: АЛЕКС О.К ЕООД. Тя има договор с Община Стражица до 20.12.2019 година. Поддържат се следните линии:

- междуградски линии

Стражица- Горна Оряховица- Стражица, целогодишно, 1 курс

Стражица- Велико Търново- Стражица, целогодишно, 1 курс

Стражица- Балканци- Велико Търново, целогодишно, 1 курс

Стражица- Добри дял- Велико Търново- Стражица, целогодишно, 1 курс

- междуселски линии :

Стражица- Асеново, само в работни дни, 3 курса на ден

Стражица- Бряговица, само вторник, 2 курса

в учебни дни, 2 курса

Стражица- ж.п.гара- Благоево- Владислав- Балканци- Кесарево

само вторник, 1 курс

Стражица- ж.п.гара- Царски извор- Горски Сеновец- Лозен- Виноград- Сушица- Царски Извор- ж.п.гара- Стражица , в работни дни, 3 курса

Стражица- ж.п.гара- Мирово- Ново Градище- Кавлак- Любенци, само вторник, 2 курса

Стражица- ж.п.гара- Царски Извор- Горски Сеновец- Камен- Нова Върбовка- Лозен- Виноград- Сушица- Царски Извор- ж.п.гара- Стражица, в предпочивни дни, 1 курс

Сушица- Царски Извор- ж.п.гара- Стражица, в работни дни, 3 курса

Стражица- Джулюница- Стражица, целогодишно, 1 курс

От тази справка, представена от Община Стражица е видно, че не всички села са обслужени в рамките на Общината. Няма автобусна линия до следните четири села: Николаево, Железарци, Теменуга и Водно.

В нито едно от населените места няма автогара. Организиран са временни автоспирки.

Състояние на уличната мрежа в населените места

Дължината на тази мрежа е 320,34 km. От тях до 2013 година са ремонтирани 13,42 km или 4,19%. Общината полага грижи за поддръжка, като за периода 2008-2013 година са похарчени 2,86 мил.лв. главно в Стражица и Камен. Ремонтни дейности са извършвани със средства от МРРБ – 627 хил.лв.и по програма САПАРД – 112 хил.лв. Очевидно са необходими още много инвестиции.

Железопътен транспорт

Железопътната линия е една София – Варна през Горна Оряховица, която е от национално значение. Дължината и е 39,708 km. Техническото състояние се определя като добро. Ж.п. гара има в град Стражица, а спирки в селата Кесарево и Асеново. Съгласно справката от НКЖИ на територията на община Стражица се движат 12 бързи, 6 пътнически и 6 товарни влака. Не се предвижда закриване или откриване на експлоатационни пунктове.

Въздушен транспорт

На територията на общината няма обекти на въздушния транспорт. Най-близкото летище е Летище Горна Оряховица, което отстои на около 40km западно от гр. Стражица. Към 2013 година летището не обслужва редовни линии, а само отделни товарни и чартърни полети.

За обслужване на пътници най-близкото летище е Международно летище Варна, което отстои на около 188 km от община Стражица.

СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ НА ИНЖЕНЕРНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

Община Стражица има относително висока степен на изграденост на елементите на техническата инфраструктура. Всички селища са водоснабдени и електрифицирани. През територията на общината преминават много важни комуникации с регионално и национално значение.

Водоснабдяване и канализация

Град Стражица се водоснабдява от хидровъзел Йовковци, а селата от местни водоизточници на подземни води. Изградена канализация има само в:

- град Стражица - 95.60% изградена
- село Кесарево - 980 m
- село Камен – 580 m

През периода 2007 - 2010 г са изпълнени проекти за доизграждане и реконструкция на канализационна мрежа в гр. Стражица и за изграждане на отводнителна канализация в с. Кесарево.

В процес на изпълнение по Програма за развитие на селските райони са проекти за изграждане на вътрешна канализационна мрежа с пречиствателно съоръжение в с. Камен - етап I, с. Кесарево, с. Сушица - етап I.

Обобщената оценка на ВиК сектора е, че той е със сериозни дефицити както във физическата си изграденост, така и в качеството на услугите. Този факт има негативни последици в най-малко две посоки – жизнен стандарт и екология.

Системи за питейно водоснабдяване, водопроводи

Информация за съоръженията и начина на питейно-битово водоснабдяване на населените места на територията на община Стражица е показан на Таблица 3-1 по-долу.

Таблица 3-1 Съоръжения и начин на питейно-битово водоснабдяване на населените места на територията на община Стражица

Населено място	Съоръжение	Техническо описание и параметри
с. Царски извор	Тласкателен водопровод от ПС Г. Сеновец до НВ Царски извор	тласк. водопр. – АЦ Ø125 mm, дълж. 3230 m Хран. водопр. за с. Сушица Ø300 mm, дълж. 570 m
с. Сушица	Тласкателен водопровод от ПС Г. Сеновец до ВН с. Сушица	тласк. водопр. – Ø273 mm, дълж. 530 m Хран. водопр. Ø300 mm, дълж. 570 m
с. Асеново	Напорен водопровод от разпр. водоем до НВ Асеново	Хран. водопр. за с. Асеново Ø200 mm, дълж. 150 m Напорен водоем от ПС Г. Сеновец до разпр. водоем Ø200 mm, дълж. 6900 m
с. Г. Сеновец	Тласкател от ПС Г. Сеновец до НВ Горски Сеновец	тласк. водопр. – Ø80 mm, дълж. 850 m Хран. водопр. за с. Г. Сеновец Ø80 mm, дълж. 400 m
с. Николаево	От каптаж с площен дренаж	От ПС до нап. водопровод Ø150 mm, дълж. 150 m до НВ гравитачен водопровод Ø150 mm, дълж. 1200 m
с. Благоево, с.	Шахтов кладенец в земл. на с. Благоево	Водата от ШК постъпва в ЧВ и чрез ПС и тласк. водопр.

Населено място	Съоръжение	Техническо описание и параметри
Владислав, с. Балканци		Ø200mm, дълж. 2300 m достига до НВ От НВ 2 по грав. водопр. Ø125mm, дълж. 700 m за с. Благоево От НВ дрег. гравитачен водопрод до ПС с. Владислав и по тласкателен водопровод до НВ с. Владислав. От водоема по гр. водопр. Ø125 mm с дълж. 300 m до водопр. мрежа на с. Владислав. От ПС Владислав тласкател към НВ на с. Балканци. От НВ водата се довежда до вътр. водопр. мрежа на с. Балканци по грав. водопр. Ø125 mm, дълж. 230 m
с. Камен	Шахов кладенец на запад от селото	Чрез ПС и тласк. водопровод Ø200 mm, дълж. 3200 m достига до НВ, откъдето по грав. водопровод Ø200 mm, дълж. 700 m захр. вътр. водопр. мрежа
с. Ново градище с. Любенци с. Кавлак	Шахов кладенец в земл. на с. Любенци в северна посока	От ШК чрез ПС и напорен водопр. Ø159 mm, дълж. 2200 m до ПС втори подем и чрез нап. водопр. Ø159 mm, дълж. 2800 m до НВ. От водоема трѣват 2 грав. водопр. Ø159 mm за с. Кавлак с дълж. 1700 m и с. Н. Градище с дълж. 2300 m
с. Лозен	дренаж и шахов кладенец	От двата водоизточника чрез ПС и тласк. водопр. Ø150 mm с дълж. 1380m до НВ, от НВ по грав. водопр. Ø200mm, с дълж. 1590 m захр. вътр. вод. мрежа
с. Мирово	Шахов кладенец, северно от селото	От ШК по тласк. водопр. Ø100 mm, с дълж. 200m до ПС I-ви подем, по тласк. водопр. до ПС II-ри подем, от нея по напорен водопр. Ø100 mm с дълж. 1600 m до НВ откъдето по грав. водопр. Ø80mm с дълж. 200 m захр. вътр. водопр. мрежа
с. Нова Върбовка	Шахов кладенец, североизточно от селото	От ШК чрез ПС и тласк. водопр. Ø200 mm, дълж. 2600 m до НВ, откъдето по грав. водопр. Ø150 mm с дълж. 450 m захр. вътр. вод. мрежа
с. Водно	Два броя каптажи	от каптажи до черпателен водопровод по два отделни грав. водопровада Ø80 mm с дълж. 250 и 52 m. От ПС по тласк. водопр. Ø80 mm с дълж. 200 m до НВ, откъдето по грав. водопр. Ø100 mm с дълж. 100 m захр. вътр. водопр. мрежа
с. Виноград	Два броя каптажи, западно от селото	1. I-ви каптаж - чрез грав. водопр. Ø150mm с дълж. 2740 m до НВ в селото 2. II-ри каптаж – чрез ПС и тласк. водопр. Ø100 mm с дълж. 1200 m достига до НВ, откъдето по грав. водопр. Ø125 mm с дълж. 600 m захр. вътр. водопр. мрежа

Водоизточниците за с. Горски Сеновец са 2 бр. шахови кладенци, южно от село Горски Сеновец. Водата постѣпва в помпена станция и с 4 групи помпи се доставя до с. Сушица, Царски извор, Асеново, м. „Тасладжа“, с. Горски Сеновец.

Водоснабдяването на Г.Сеновец се допѣлва и от допѣлнителни подземни водоизточници. За Горски Сеновец са два дренажа, водите от които достигат до втори НВ и от там захранват вътрешната водопроводна мрежа.

В Таблица 3-2 са посочени наличните водовземни съоръжения на подземни води за питейно-битово водоснабдяване на територията на община Стражица, заедно с учредените им СОЗ (Графично приложение – Карта на водоизточниците и СОЗ на територията на община Стражица).

Таблица 3-2 Водовземни съоръжения на територията на община Стражица

Име	Населено място	X	Y	Данни от	Водно тяло	Наличие на учредена СОЗ
-----	----------------	---	---	----------	------------	-------------------------

² НВ – напорен водопровод, ПС – помпена станция, ШК – шахов кладенец

Име	Населено място	X	Y	Данни от	Водното тяло	Наличие на учреден СОЗ
Шахтов кладенец -Кесарево	Кесарево	4154 01.3	4780 020	ВиК Йовковци	BG1YN6 00R034	Да
Шахтов кладенец -Лозен	Лозен	4074 87.4	4796 357	ВиК Йовковци	BG1RL2 00R003	Да
Шахтов кладенец - Мирово	Мирово	4224 89.1	4789 416	ВиК Йовковци	BG1YN6 00R025	Да
Шахтов кладенец- Нова Върбовка	Нова Върбовка	4139 11.2	4801 775	ВиК Йовковци	BG1RL2 00R003	Да
Шахтов кладенец 1 - Горски Сеновец	Горски Сеновец	4108 31.2	4791 502	ВиК Йовковци	BG1RL2 00R003	Да
Шахтов кладенец 2 - Горски Сеновец	Горски Сеновец	4109 44.9	4791 398	ВиК Йовковци	BG1RL2 00R003	Да
Шахтов кладенец 1, Водоснабдяване „Зорница Кесарево“	.	.	.	Басейнова дирекция „Дунавски район“	-	Да, Заповед № СОЗ-87/11.0 4.2006
Шахтов кладенец 2, Водоснабдяване „Зорница Кесарево“	.	.	.	Басейнова дирекция „Дунавски район“	-	Да, Заповед № СОЗ-88/11.0 4.2006
Шахтов кладенец 4, Водоснабдяване „Зорница Кесарево“	.	.	.	Басейнова дирекция „Дунавски район“	-	Да, Заповед № СОЗ-89/11.0 4.2006
Шахтов кладенец 6, Водоснабдяване „Зорница Кесарево“	.	.	.	Басейнова дирекция „Дунавски район“	-	Да, Заповед № СОЗ-90/11.0 4.2006

Качество на водата за питейно-битови нужди

Характерно замърсяване на питейната вода в обособената територия е свързано със замърсявания от земеделието – наличие на завишени концентрации на нитрати.

Енергийни мрежи

Всички жилища в община Стражица са електроснабдени. На Таблица 3-3 по-долу са представени елементите на електроснабдителната мрежа на територията на общината.

Таблица 3-3 Елементи на електроснабдителната мрежа

Община	П/ст	ел. проводни СН	ТП	ТП
--------	------	-----------------	----	----

	бр	km	бр	кVA
Стражица	-	274.35	149	46378

Доставчик на електроенергия

От 2014 година преносът на електрическа енергия на територията на община Стражица се осъществява от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД и „Енерго-Про Мрежи“ АД.

Електронно-съобщителни мрежи

На територията на община Стражица има четири доставчици на мрежов интернет. От тях само един предлага оптична свързаност. В повечето населени места е достъпен само мобилен интернет.

- БТК АД (виж Таблица 3-4 по-долу)

Таблица 3-4 Изградени обекти на БТК АД

Община	Тел. постове	фиксиран интернет	Покритие		Базови станции
	бр		мобилна интернет мрежа	мобилни тел. връзки	бр
Стражица	774	в две населени места	98.24 %	100 %	5 броя гр. Стражица, с- Кавлак, с. Мирово, с. Камен и с. Сушица

- „Космо България Мобайл“ ЕАД

Няма изградени кабели от оптичната мрежа. В Община Стражица са разположени 4 броя базови станции – виж Таблица 3-5 по-долу.

Таблица 3-5 Базови станции

БТС No	Землище	Местоположение	Собственост на земята
4593	гр. Стражица	м. „Чомаковец“ ПИ 078001	частна
3615	с. Балканци	м. Стойкови трапища“ ПИ 000262	общинска
4533	с. Камен	м. „Змеево“ ПИ 017027	частна
4817	с. Царски извор	върху къща в парц. VII, кв. 90	частна

В землището на с. Балканци преминава подземна кабелна линия на дълбочина 0.80 m за ел. захранване на БТС No 3615.

- „Мобилтел“ ЕАД

Няма изградена линейна инфраструктура на територията на община Стражица.

Газоснабдяване

Община Стражица не е газоснабдена.

СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕЛЕНАТА СИСТЕМА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СТРАЖИЦА

Подходът и концепцията за развитието на ландшафта и зелената система на територията в обхвата на настоящия Общ устройствен план на община Стражица, е свързан с ландшафтно - териториално зонироване, базиращо се на досегашни функции,

съществуващ потенциал на териториите и устройствените намерения на общината. Община Стражица е разположена в областта на Дунавската равнина и Предбалкана. Според класификациите на ландшафтите в България (Петров, 1979; Велчев и кол., 1992) и геоекотичната класификация на Попов (1998) ландшафтите на община Стражица могат да се дефинират в два основни класа – равнинни и планински (по Петров, 1979) и равнинни и предпланинско-хълмисти и планински (по Велчев и кол., 1992); Попов, 1998). С оглед характера и местоположението на територията на общината, преплитането на различни функции на тази територия и природните дадености, ландшафтно-териториалните зони могат да имат само условен компактен териториален обхват.

ПОЗЕМЛЕН РЕСУРС ПО ТЕРИТОРИИ

Територия по вид

На територията на община Стражица, преобладаващи са земеделските земи с 62% от площта на общината, което предоставя добри условия за развитие на земеделието. Горските територии също имат относително висок дял – 28,71% от общата територия, което означава, че общината е опазила природните си дадености и може да развива регулирани горско-стопански дейности (Таблица 3-6).

Таблица 3-6 Разпределение на територията на община Стражица по вид

Вид територия	Площ		Имоти брой
	ha	относителен дял	
Селско стопанство	31 959,7	62,8%	52652
Горско стопанство	14 610,4	28,7%	4724
Населени места	2626,09	5,1%	69
Повърхностни води	871,8	1,7%	396
Добив на полезни изкопаеми и нарушени територии	90,5	0,18%	-
Пътна и техническа инфраструктура	730,9	1,44%	129
Общо:	50 889,5	100.00%	57 970
Територии с особена защита (ЗМ по ЗЗТ и ЗМ по ЗКН)	26,92	0,05	

* Източник: Карта на възстановената собственост

3.2.2.2 Проектно решение, предвиждания

ПРЕДВИЖДАНЯ В СЕКТОРА НА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО

На територията на град Стражица и селата Кесарево, Асеново, Бряговица, Сушица, Виноград, Балканци и Николаево са предвидени мерки за насърчаване развитието на пчеларството.

Перспективите за развитие на селското стопанство са:

- Благоприятният климат, почви и водни запаси са предпоставка за развитието на интензивно земеделие в областта на лозарството, овощарството и зеленчукопроизводството
- Уедряване на земята (комасация) с оглед ефективното и използване и прилагане на модерно земеделие.
- Търсене на ефективни форми за подпомагане, с цел учредяване на сдружения и земеделски кооперации.
- Привличане на крупни арендатори на земеделски земи.
- Изграждане на напоителни системи;
- Търсене на финансиране за изграждане на капкови напоявания.
- Създаване на малки семейни фирми и цехове за съхранение и преработка на селскостопанска продукция.

- Насоки за участие в проекти за модернизиране на стопанствата съгласно европейските изисквания.

Отдалечеността от промишлени замърсители е добра предпоставка за производството на екологично чиста селскостопанска продукция и провеждане на биоземеделие. Към 2013 г. има само едно биологично сертифицирано стопанство, което отглежда орехи, а потенциалът на общината е голям.

Положително влияние върху развитието на растениевъдството би могло да окаже рекултивирането на териториите с трайни насаждения. Засяването на пустеещите земи с етерично маслени култури или превръщането им в пасища чрез засяване на тревни смеси също би повишило производителността и ефективността на селскостопанския сектор в общинската икономика. В Концепцията за пространствено развитие на община Стражица са посочени акценти за развитие на селскостопанския отрасъл – усвояване на необработваемите и пустеещи земи, развитие на зеленчукопроизводство, овощарство и лозарство.

ПРЕДВИЖДАНЯ В СЕКТОРА НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО

Горските площи в община Стражица съставляват 28.7% от общата територия. Дърводобивът е умерено развит и има налични дивечовъдни станции. Близо 30 000 дка горска площ е иззета от държавата и общината не може да включи тези територии в икономически насочени мерки за развитие на отрасъла. Преобладават широколистните гори, защото територията на общината попада в техния естествен ареал на разпространение. Общинските гори са разположени в землищата на селата Мирново, Асеново, Горски Сеновец, Благоево, Кавлак и Лозен. С оглед на ограничения икономически потенциал, горското стопанство на територията има ресурс за по-практическо обвързване с туризма, обособявайки се като негова предпоставка. Благодарение на горските ресурси би могло да се реабилитират традиционни за района занаяти като бърварство, дърводелство, а също и билкарство и гъбарство.

Развитието на дейностите, свързани с възпроизводството, ползването и опазването на горите, създава работни места за част от населението на общината. На територията на горския фонд се осъществяват и редица странични ползвания – паша на едър и дребен добитък, добив на сено от голите площи.

Горският фонд на общината към 31.12.2014г. е 144282 дка. Преобладават широколистните гори. През 2010 година са залесени 35 дка и са почистени 1000 дка подлес.

Следва да се отбележи обаче, че естественият облик на горският ландшафт е в значителна степен съхранен, със сравнително успешно възпроизводство и добри възможности за бъдещо развитие.

Горите в общината и района имат социално-хигиенни, защитно-водоохранни, противоерозионни и здравно-украшни функции. Горите предпазват прилежащите земи от развитието на ерозионни процеси и увеличават плодородието им.

Горите подобряват климата, акумулират големи количества от падналите дъждовни води и намаляват скоростта на водния отток, с което и предпазват почвата от ерозия.

Горският фонд предоставя възможности за дърводобив и преработване, възраждане на традиционните за района бърварство и дърводелство, гъбарство и билкарство.

ПРЕДВИЖДАНЯ ПО ОТНОШЕНИЕ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ДЕЙНОСТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА

На територията на община Стражица има изцяло изградена Индустриална зона – юг с общо 118 дка, разделена на 4 терена. Зоната е предвидена като предимно производствена, което позволява на нейна територия да се настаняват леки, асемблирани и преработващи производства, логистични и търговски бази. Парцелите са с

площ от 5 до 80 дка. Като опция е предоставянето на право на строеж без закупуване на земята и други форми, целящи улесняване първоначалните инвестиции в зоната. Има възможност за разширяване до 60 дка със съседни общински имоти, невключени в зоната.

Десетилетия наред община Стражица е разчитала основно на металообработващата - производство на радиатори, дървопреработвателната, хранително-вкусовата, шивашка и др. промишленост. Тези производства или са намалили производството си или са изцяло прекратени. Възможните нови опори изискват чиста среда и съвременна инфраструктура (в т.ч. комуникации). Всичко това изисква новият общ устройствен план на общината да създаде необходимите устройствени предпоставки за ускорен растеж.

Устройствените аспекти в развитието на икономиката на община Стражица са свързани с предвиждане на терени за нови съвременни технологични производства, които не влизат в конфликт с останалите подсистеми – Обитаване, Обслужване и др. В приложение са представени проектните решения и предвижданията на ОУПО на устройствена основа със зони за развитие на всяко населено място от общината.

При формулиране на сценариите/хипотезите за икономическото развитие следва да се отчете влиянието на комплекс от условия и фактори. Те са свързани с:

- необходимостта от придаване на нов динамизъм и качество на общината, който в значителна степен е резултат от действието на системата “Труд”;
- използването на пространствени и устройствени фактори за реализацията на този динамизъм и качество.

Бъдещото развитие на общината е свързано с активното сътрудничество и коопериране с община Горна Оряховица и съседите от Велико Търновския регион, с отварянето ѝ към Европа и света.

Общинския план за развитие на община Стражица за периода 2014-2020г. определя следната Визия на общината “Община Стражица – привлекателна за бизнес, живот и туризъм европейска зелена община с функционираща модерна инфраструктура и насърчаваща среда за конкурентно икономическо и социално развитие”.

Предложеният стратегически документ има за задача да фокусира управленските процеси и да даде рамката за използването на наличните ресурси по такъв начин, че община Стражица да възстанови икономическата си жизнеспособност и заеме полагаемото си място в област Велико Търново, да навакса значимото изоставане и индустриалния упадък и създаде конкурентни предимства от потенциала си.

Общата цел за развитие в периода 2014-2020г. е “Постигане на балансирано устойчиво развитие на територията и повишаване качеството на живот чрез ефективно и рационално управление на местни ресурси и в среда на социално приобщаване”

Общата цел за развитие в периода 2014 – 2020г. е утвърждаване на облика и привлекателността на община Стражица за живот с повишен стандарт, изградени местни конкурентни предимства, повишена заетост и потенциал на човешките ресурси с достъпна и изградена среда в града и селото.

С оглед на поставената обща цел Общинския план за развитие на Община Стражица за периода 2014-2020г. поставя три основни стратегически цели:

Стратегическа цел 1: Постигане на устойчив растеж чрез повишаване жизнеспособността на местната икономика;

Стратегическа цел 2: Постигане на приобщаващ растеж чрез повишаване на заетостта, социалното включване и диверсификация на доходите;

Стратегическа цел 3: Подобряване качеството на жизнената среда чрез балансирано развитие на територията, инфраструктурата и достъпността;

За постигане на стратегическите цели ще допринесат пет основни приоритета и дванадесет специфични цели:

Приоритет 1: Традиционни стопански отрасли и бизнес среда;

Специфична цел 1.1: Технологична модернизация и въвеждане на иновации в земеделския и промишления сектор

Специфична цел 1.2: Стимулиране на зеленчукопроизводството, овощарството и животновъдството

Специфична цел 1.3: Повишаване атрактивността на индустриалната зона

Приоритет 2: Туризъм и културно-историческо наследство;

Специфична цел 2.1: Развитие на туризма с акцент върху алтернативните му форми на базата на интегрирани туристически продукти и услуги

Специфична цел 2.2: Социализация и маркетинизиране на културно-исторически активи

Приоритет 3: Развитие на човешките ресурси;

Специфична цел 3.1: Подобряване на образователната структура на населението

Специфична цел 3.2: Повишаване квалификацията на работната сила, в т.ч. посредством форми на учене през целия живот

Специфична цел 3.3: Насърчаване на предприемачеството

Приоритет 4: Достъп и качество на средата на живот;

Специфична цел 4.1: Изграждане на нова и модернизиране на съществуваща инфраструктура, осигуряваща достъпност и по-добри условия за живот

Специфична цел 4.2: Подобряване облика и свързаността между населените места

Приоритет 5 : Добро управление и партньорство.

Специфична цел 5.1: Развиване на модерна и отворена към граждани и бизнес администрация

Специфична цел 5.2: Насърчаване на общностното развитие на територията на база на сътрудничество и широко партньорство

Петте приоритета и специфичните цели представляват областите за действие, където следва да се концентрират финансовите ресурси и общинските инициативи през следващия програмен период.

ПРЕДВИЖДАНЯ В СФЕРАТА НА ТУРИЗМА И РЕКРЕАЦИЯТА

Общинския план за развитие на община Стражица за периода 2014-2020 г. определя следната Визия на общината *“Община Стражица – привлекателна за бизнес, живот и туризъм европейска зелена община с функционираща модерна инфраструктура и насърчаваща среда за конкурентно икономическо и социално развитие”*.

Развитието на туристическата индустрия на основата на културно-историческите и природни дадености на Велико Търновския регион и в частност община Стражица е от изключителна важност за общинското развитие. Предпоставки за това са:

- Наличие на места за настаняване: хотел в гр. Стражица, ваканционен комплекс Оазис до гр. Стражица и комплекс Изворите до с. Камен;
- Наличие на 30 заведения за хранене и развлечения;
- Язовирите в землищата на селата: Асеново, Балканци, Бряговица, Виноград, Камен, Кесарево, Николаево, Нова Върбовка, Сушица и гр. Стражица – спортен риболов, воден туризъм;
- Ландшафтен парк „Малка България“, който се намира до главния път София – Варна, в близост до с. Железарци;
- Изворът “Света Марина” в местността “Манастирището” в землището на с. Кесарево, който блика веднъж годишно и народното предание му приписва лечебна сила;

- Пещерата “Котешката дупка” в землището на с.Балканци, която не е достатъчно проучена;
- Вилна зона „Казълдере”, гр.Стражица.

Освен наличните природни ресурси на територията на община Стражица, съществуват и редица антропогенни, които формират богато, но все още неизследвано културно-историческо богатство, което е ключова предпоставка за развитие на туристически дейности. Недвижимите културни ценности на територията на общината са 75, от които 10 обекта са с национално значение.

Необходимо е да се създадат условия за по-пълноценно използване на туристическия потенциал, като се подобрят общите условия за развитието на туризма като приоритетен отрасъл на общинската икономика.

Изграждането на добро партньорство между местния бизнес и местните власти би създало благоприятна среда за реализация на публично-частни проекти в сферата на туризма.

В Националната пространствена концепция е посочено, че през територията на област Велико Търново преминава европейският Дунавски културен маршрут и Европейските пътища на еврейското наследство. На територията на областта преминава Източния трансбалкански път, който впечатлява с разнообразието на датиращи от различни епохи исторически обекти и обвързва основните манастирски средища в Източна Европа. Стратегическият план за развитието на културния туризъм, въвежда понятието ЛоКуС – локална културна система. Идеята на ЛоКуСите е да бъдат интегрирани разнообразните културни ресурси и инфраструктурни обекти в рамките на дадено пространство и така да се разработи съвместен туристически продукт. Голяма част от област Велико Търново попада в ЛоКуС 3: Възрожденският град, където е подчертано наследството на възрожденските български векове.

Изброените акценти обединяват отделни обекти, съвместно привличат научен и туристически интерес и са организирани около безспорния си център – град Велико Търново. Възможностите за обвързване на различни елементи съобразно два признака – принадлежност към тема и разположение на общ път – позволява инициирането на партньорства между отделни общини от областта. Задължително условие за реализирането на концепцията е осъществяването на координация между общините в областта, разработването на общи маркетингови стратегии и осигуряване на адекватни транспортни връзки между тях и обектите им по коридорите. Подобна практика би могла да осигури по-ефективно управление на културното наследство и да провокира последващо междуобщинско сътрудничество и в други сектори.

Прогноза за туристическото развитие на община Стражица

Прогноза за развитието на туризма в общината е базирана на Общинския план за развитие на община Стражица до 2014- 2020 г., като е изведен основен Приоритет: Туризъм и културно-историческо наследство, които изцяло се базира на наличен, но неусвоен туристически и културно-исторически потенциал на територията, който иначе създава възможност за разнообразяване на местната икономика в посока диверсифициране на доходи и алтернативи за заетост, които биха позволили на местното население свободно да избира своята професионална реализация. Планирани са мерки и действия, насочени към облагородяване на туристическа среда и обекти, а от друга – проучване и социализация на неизследвани ресурси и тяхната интеграция в надобщински продукти и услуги. Приоритетът включва две специфични цели.

Специфична цел Развитие на туризма с акцент върху алтернативните му форми на базата на интегрирани туристически продукти и услуги, включваща следните проекти:

- Изграждане на нова и рехабилитация на съществуваща публична туристическа инфраструктура
- Разработване на пакет от тематични туристически услуги, продукти и атракции, които да се интегрират в междуобщинска и регионална туристическа инфраструктура;

- Създаване и поддръжка на съвременна система с указателни и информационни табели за природните обекти и недвижимото културно наследство;
- Разширяване на мрежата от екопътеки и създаване на нови ;
- Дендрология – градски парк Стражица;
- Благоустрояване на вилна зона "Казълдере";
- Благоустрояване и промотиране на обект „Туристическа атракция Св.Марина“;
- Реконструкция на лятно кино гр.Стражица;
- Ремонт на закрито кино гр. Стражица.

Подобряване на материалната база за настаняване и престой:

- Основен ремонт на хотел в с. Камен;
- Изграждане на къщи за гости, вкл. среда за хранене и отдих.

Специфична цел Социализация и маркетизиране на културно-исторически активи, включваща следните проекти

- Актуализация на списъка на недвижими културни ценности (НКЦ) на територията на община Стражица ;
- Дигитализиране на художествения фонд на галерията ;
- Подобряване условията за експониране и представяне на местното културно наследство в изложбена зала гр.Стражица чрез въвеждане на съвременни техники за интерпретация и анимация;
- Разработване на концепция за създаване на Дом на приказката "Ангел Каралийче“;
- Провеждане на фестивал „Житената питка“;
- „Музиката на родния край“;
- „Да съхраним родното за бъдното“;
- Ежегодно организиране на Каралийчеви дни.

В приложение е представено съществуващото състояние и предвижданията на ОУПО на устройствена основа на зоните за развитие на всяко населено място от общината.

ПРЕДВИЖДЕНИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛИЩНАТА СИСТЕМА

Община Стражица е създадена с Указ № 2295/ от 22.12. 1978 г., публикуван в ДВ брой 101/26.12.1978 г. които определя седалищата и състава на общините в Република България. Според този Указ община Стражица е със седалище гр. Стражица и в състава ѝ се включват 23 населени места - гр.Стражица и селата Асеново, Балканци, Благоево, Бряговица, Виноград, Владислав, Водно, Горски Сеновец, Железарци, Кавлак, Камен, Кесарево, Лозен, Любенци, Мирово, Николаево, Нова Върбовка, Ново Градище, Сушица, Теменуга и Царски Извор и Паисий.

Настоящите граници на общината са определени с Указ № 165 от 19.06.2001 г. когато село Паисий е отделено от община Стражица и е присъединено към община Горна Оряховица. Селищната мрежа в територията на общината се е формирала в зависимост от природните и теренни условия и с оглед развитието на поминъка на населението. Тя се състои от 22 селища, 1 град и 21 села.

В структурата ѝ главно място заема общинският център (град Стражица), който изпълнява функции на икономически, транспортен и обслужващ център. Тази роля на общинския център в миналото и сега, е формирала територия, в която неговото влияние и връзки с населените места, се проявяват доста силно. Тези връзки са най-силни в

границите на общината и постепенно намаляват в границите на областта. Принос за това има и транспортно-комуникационната система в тази част на страната, която улеснява достъпа до селището и обслужването на населението.

Населените места в границите на общината са:

гр.Стражица и селата Асеново, Балканци, Благоево, Бряговица, Виноград, Владислав, Водно, Горски Сеновец, Железарци, Кавлак, Камен, Кесарево, Лозен, Любенци, Мирово, Николаево, Нова Върбовка, Ново Градище, Сушица, Теменуга и Царски Извор.

По категория, площ и население селищата в общината имат следните параметри, дадени в Таблица 3-7 по-долу:

Таблица 3-7 Параметри на селищата в общината по категория, площ и население

	Населено място	Код	Категория	Площ (ha)	Население 2013
1	гр.СТРАЖИЦА	69633	3	335,3	4372
2	с.КАМЕН	35657	5	202,7	1506
3	с.КЕСАРЕВО	36782	5	160,9	1305
4	с.АСЕНОВО	00730	6	131,6	631
5	с.БРЯГОВИЦА	06731	6	81,8	408
6	с.ЦАРСКИ ИЗВОР	80203	6	148,2	802
7	с.СУШИЦА	70408	6	314,4	764
8	с.ВИНОГРАД	11140	6	142,6	576
9	с.БАЛКАНЦИ	02470	7	73,0	140
10	с.БЛАГОЕВО	04282	7	80,6	352
11	с.ГОРСКИ СЕНОВЕЦ	17155	7	85,4	263
12	с.ЛОЗЕН	44046	7	107,5	368
13	с.МИРОВО	48341	7	67,4	169
14	с.НОВО ГРАДИЩЕ	52060	7	92,5	88
15	с.НИКОЛАЕВО	51593	7	70,1	100
16	с.НОВА ВЪРБОВКА	51799	7	121,7	222
17	с.ВЛАДИСЛАВ	11466	7	76,7	268
18	с.ЖЕЛЕЗАРЦИ	29091	8	19,8	36
19	с.КАВЛАК	35078	8	52,5	40
20	с.ЛЮБЕНЦИ	44567	8	25,2	7
21	с.ТЕМЕНУГА	72237	8	53,1	23
22	с.ВОДНО	11750	8	39,0	4

Съгласно Наредба № 7 на МРРБ/22.12. 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони селищата от община Стражица попадат в следните категории:

- в категорията “ много малки градове” (с население до 10 000 жители) - гр.Стражица – 4 372 жители;
- средни села (с население от 1000 до 2000 жители) – 2 села (с. Камен и с. Кесарево);
- малки села (с население от 250 до 1000 жители) - 9 села (с.Асеново, с. Благоево, с. Бряговица, с. Виноград, с. Владислав, с. Горски Сеновец, с. Лозен, с. Сушица и с. Царски извор);
- много малки села (с население до 250 жители) - 10 села (с. Балканци, с. Водно, с. Железарци, с. Кавлак, с. Любенци, с. Мирово, с. Николаево, с. Нова Върбовка, с. Ново Градище и с. Теменуга).

Освен функционален, градът е и пространствен център. Като цяло селищната мрежа може да се определи като мозаечно-дисперсно разположена в територията.

Средната селищна гъстота (4.3 селища на 100 km²) е по-малка от тази за страната (около 4.8) и на област Велико Търново (около 7.6).

По степен на урбанизация, към 31.12. 2013 г. община Стражица е на едно от последните места в областта с 35.1% градско население, което е по-ниско от средната стойност за страната – 73% и от средната стойност за област Велико Търново – 69.9%. Останалата демографска маса 64.9% е разпределена в сравнително равномерна мрежа от села. Икономическият облик на селата е селскостопански, с подчертан самозадоволяващ се производствен характер. Като цяло, в селата липсват възможности за трудова заетост, обезпечаваща жизнената кариера на младите хора.

Като пространствена структура, селищната мрежа е добре развита, балансирана върху цялата територия на общината. Дисбалансът (поляритетът) се дължи на демографските и функционални характеристики. Общината има нужда от целево създаване на два допълващи центъра – с. Камен и с. Кесарево.

Две от формулираните в ОУП на Община Стражица главни цели са свързани директно с развитието на селищната мрежа:

- 3. Оптимизиране на начините и режимите на земеползване в селищната, крайселищната и общинска територия.
- 6. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло.

В източната и югоизточната периферия на общината съществуват 5 села осма категория, с население под 50 жители, които на практика са лишени от какъвто и да е вид публични услуги. За тези територии от особена важност е осигуряването на свързаност със съседни села от по-висока категория (стабилизиращи центрове), която може да се осъществява по няколко алтернативни начина: осигуряване на мобилни услуги през определени регулярни периоди от време, осигуряване на мобилност на населението чрез обществен транспорт, или осигуряване на услуги при необходимост, изискващи задължителна осигуреност с телекомуникационна/ интернет свързаност.

Като пространствена структура, селищната мрежа е добре развита, балансирана върху цялата територия на общината. Дисбалансът (поляритетът) се дължи на демографските и функционални характеристики. Общината има нужда от целево създаване на два допълващи център – с. Камен и с. Кесарево.

В приложение.....е представено съществуващото състояние и предвижданията на ОУПО на устройствена основа на зоните за развитие в „жилищните зони“ на всяко населено място от общината.

ПРЕДВИЖДАНЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОБИТАВАНЕТО

Основен дял за решаването на проблема за териториалното развитие на населените места се пада на системата “Обитаване”. Под влияние на демографската динамика за нарастване или намаляване на населението от една страна и на физическото износване на съществуващия сграден жилищен фонд от друга, се налагат не само качествени, но и количествени изменения.

При решаване на проблемите на системата “Обитаване” на първо място се поставя търсенето на вътрешни резерви. След изчерпването на възможностите на съществуващата жилищна зона се пристъпва към усвояването на нови територии за жилищни нужди.

Всички жилища в общината са електроснабдени. Но статистиката отчита, че само 29.8% от жилищата (2 487 бр.) са свързани с обществена канализация. От тях, 2 218 са в общинския център, а повечето от останалите, в с.Камен (119 бр.) и с. Бряговица (71 бр.). Масовото решение в цялата община е на попивна яма или директно заустване в повърхностни течения. Това е една от основните причини за лошо състояние на повърхностните води във водосборите на общината.

Недоизграденост има и във водоснабдителните системи. Само 77.9% от жилищата са водоснабдени. Други 15% имат достъп до питейна вода от външен

водопровод, а 7.1% са без водоснабдяване. В допълнение, над 50% са загубите при пренос на водата поради амортизирани мрежи, а в някои от селата, водата е с отклонения от санитарните стандарти.

Важен елемент на благоустрояването е и отоплението. Близко 95.3% от жилищата се отопляват с твърди горива. Други 4.4% са на електричество. Прекомерното използване на твърди горива за отопление на жилищата е един от основните източници на замърсяване на въздуха, особено при неблагоприятни климатични условия.

Традиционната за България силно преобладаваща частна собственост на жилищата е присъща и на община Стражица. Малко над 97.9% са частните жилища, от тях 1% (85) са на юридически лица и 96.9% (8 093) на физически лица, при само 2.1% обществени (на общината и на държавата).

В близките години община Стражица ще разчита основно на съществуващия фонд, но ще се изграждат и нови жилища, предимно като вилни имоти.

Ресурсът, привличан в жилищния сектор за изграждане на социални жилища, е крайно недостатъчен и общината трябва да провежда и адекватна общинска жилищна политика.

Необходим е нов подход в инвестиционните инициативи, включващ и нова среда за обитаване в селищата (възможност за модела "къща с двор").

ПРЕДВИЖДАНЯ ПО ОТНОШЕНИЕ РАЗВИТИЕТО НА СОЦИАЛНАТА СФЕРА

Проектното решение на ОУП Стражица, в неговото социално измерение, отчита свиващите се измерения на града, както и общината като цяло, съпътствани с поражащи се от това проблеми в социалната сфера. Проектното решение стъпва на изводите от демографската прогноза, както и на анализа на социалната сфера на общината към настоящия период, представен в ОУП на община Стражица.

Постоянното население на общината към 31.12.2013 г. наброява 12 444 души, което е 5.0 % от населението на областта. Развитието на демографските процеси в общината през последните години навлезе в неблагоприятна фаза, характеризираща се с чувствително влошаване на режима на демографско възпроизводство и постепенно намаляване броя на населението. Този процес се продължава да се задълбочава с всяка изминала година.

Демографските проблеми на община Стражица са свързани с цялостното ѝ социално-икономическо развитие. Те се отнасят до протичащите процеси и формираните структури на населението - отрицателно естествено възпроизводство, отрицателен механичен прираст, влошена полово-възрастова структура на населението, като особено сериозна е диспропорцията сред населението в селата.

Две от формулираните в ОУП на Община Стражица главни цели са свързани с развитието на социалната сфера:

- 2. Оптимизиране на функционалната структура на града и общината спрямо съвременните социално-икономически и демографски процеси.
- 5. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси.

Постигането им ще се осъществи чрез реализирането на мотивирани проектни решения по отношение мероприятия за устойчивост на социално-икономическото развитие и съпътстващите ги устройствени условия.

Обективните дадености за социално-икономическото развитие на община Стражица и бъдещите възможности за тяхното доразвиване са в основата на устройствените решения на проекта общия устройствен план, водещи до устойчиво развитие и създаване на определен комфорт на средите, в които се осъществява човешкия жизнен цикъл.

ПРЕДВИЖДАНЯ ПО ОТНОШЕНИЕ РАЗВИТИЕТО НА СОЦИАЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА

По данни на общинската администрация на територията на община Стражица се предоставят следните социални услуги по години и брой ползватели.³ -виж Таблица 3-8 по-долу.

Таблица 3-8 Социални услуги по години и брой ползватели на територията на община Стражица

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Дом за деца от 3 до 24 г. с умствена изостаналост, с. Горски Сеновец	56	54	47	44	45	42	41	45
Дом за деца от 7 до 20 г., лишени от родителски грижи, гр. Стражица	71	59	48	32	43	47	42	50
Дневен център за деца и младежи от 3 до 35г. с умствена изостаналост, с. Горски Сеновец	16	15	15	20	20	20	30	22
Защитено жилище за лица над 18 г., гр. Стражица	-	4	6	9	10	9	10	10
Център за настаняване от семеен тип за деца от 3 до 20 г., гр. Стражица	-	-	-	8	9	9	8	9
Център за обществена подкрепа за деца и техните родители, гр. Стражица	-	-	-	-	30	30	29	30
Център за социална рехабилитация и интеграция	-	-	-	-	50	50	50	50
Домашен социален патронаж за хора, които не могат да се справят сами в ежедневието си	140	147	142	153	150	142	171	180
Домашен помощник за болни и възрастни хора, които не могат да се справят сами в ежедневието си, по проект на ОП „РЧР”	-	208	208	-	205	205	-	-
Домашен санитар за болни и възрастни хора, които не могат да се справят сами в ежедневието си, по проект на ОП „РЧР”	-	-	-	-	-	-	185	75
Личен асистент за хора с увреждания по ОП „РЧР”					47	47	47	58
Социален асистент за болни и възрастни хора, които не могат да се справят сами в ежедневието си, по проект на ОП „РЧР”	-	-	-	-	30	-	-	-

Източник: Общинска администрация

ПРОГНОЗА ЗА РАЗВИТИЕТО НА ТЕРЕНИТЕ ЗА СПОРТ И ОТДИХ

Съществуващите открити спортни площадки и съоръжения да се реконструират и дооборудват при доказана необходимост със съблекални/санитарни възли, скамейки, съоръжения към игрищата, уреди за фитнес на открито, подходящо озеленяване.

При изработване на цялостни ПУП на селата да се предвиждат подходящи терени общинска собственост за изграждане на открити спортни и детски площадки.

Ежегодно да се планират финансови средства за доизграждане на спортната база.

³ Общински план за развитие на община Стражица 2014-2020 г, актуализация

ПРЕДВИЖДАНЯ ПО ОТНОШЕНИЕ РАЗВИТИЕТО НА ТРАНСПОРТНАТА СИСТЕМА

В Общинският план за развитие на Общината 2014- 2020 година са предвидени 2400 хил. лв. за рехабилитация на общинските пътища. Плътността на общинската пътна мрежа възлиза на 0,1761 km/km² при средни стойности за страната 0,1614 km/km². Общата плътност на пътната мрежа: републикански и местни пътища за Община Стражица е 0,3990 km/km² при средни стойности за страната 0,3380 km/km².

Третокласен път III-514 (Копривец – Водица)- Камен- Драганово- Долна Оряховица- Горна Оряховица- Велико Търново. Дължината на този път възлиза на 19km. от km.0+000 до km.19+000. Състоянието на настилка е средно при 11,415 km (60,08%) и лошо в 7,585 km (39,92%). В програмен период 2014- 2020 година е предвиден за ремонт участък от km.5+000 до km.19+000. Габаритът на пътя е 6/9 m.

ПРЕДВИЖДАНЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ИНЖЕНЕРНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

Следвайки нормативните изисквания, ОУП на община Стражица трябва да съдържа мотивирани проектни решения за „Трасетата и обектите на инженерната инфраструктура“.

ПРЕДВИЖДАНЯ ПО ОТНОШЕНИЕ РАЗВИТИЕТО НА ЗЕЛЕНАТА СИСТЕМА, ЗЕЛЕНАТА ИНФРАСТРУКТУРА (ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНА ИНФРАСТРУКТУРА)⁴, ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ЛАНДШАФТА И ОКОЛНА СРЕДА

Приоритетните насоки за развитие на ландшафта и териториите, формирани от дървесно - храстови комплекси с горски характер (оформящи обемно-пространствена зелена система от висока растителност) на територията на община Стражица са свързани с:

- Запазване на досегашния характерен ландшафтен облик на община Стражица, като не се допусне презастрояване на крайселищните и природните крайречни територии за нуждите на бизнеса или обитаването. - Да се създадат планови и проектни предпоставки за обогатяване на околната среда с природни елементи, със специфичната за района естествена дървесна растителност и се осигури интензивна борба срещу ерозионните процеси;
- Опазването и подходящото експониране на социализираните и все още неизявените археологически и културно-исторически обекти, които да се предложат като привлекателен комплексен туристически продукт, представящ културно-историческия потенциал на територията на общината;
- Подобряване на социално-икономическите условия на местното население, чрез стимулиране на малкия и среден бизнес, свързан с аграрното профилиране на общината, местните производства и занаяти като елемент от предлагания туристически продукт, с цел повишаване на трудовата заетост;
- Подобряване условията за обитаване, както и да се повиши образованието на населението и квалификацията на специалистите в сферата на земеделието, културния и екологичен туризъм;
- Включване територията на община Стражица в Европейското културно пространство чрез създаване на предпоставки за изготвяне и реализиране на проекти и програми с национално и международно финансиране;
- Създаване условия за стимулиращ мултипликационен ефект и върху другите съседни общини, вследствие ориентирането на община Стражица към развитие

⁴ Превод на български език на green infrastucture е екологосъобразна инфраструктура (според техническа информация за Стратегия за Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) — увеличаване на природния капитал на Европа, съобщение), SWD(2013)155.

на екологосъобразена селскостопанска икономика и на селски екологичен и културен туризъм.

- Устройствените насоки за развитие на ландшафта и зелената система на община Стражица освен с горните цели и приоритети, трябва да се съобразят и да преодолеят редица ограничители и стимулатори от природен и антропогенен характер.

Природен ограничител е характерният ландшафт на равнинната територията на общината без съществени масиви от висока горска дървесна растителност, приоритизиращ площи основно за зърнопроизводство, зеленчукопроизводство и минимално присъствие на масиви от трайни насаждения.

Антропогенни ограничители за ландшафта и устройствените мерки в ОУП на община Стражица са инфраструктурните коридори, преминаващи през селищната и крайселищната територия- второстепенна пътна мрежа, електропроводи високо напрежение, водопроводи, напоителни канали, и др.

Други антропогенни ограничители за развитието на ландшафта и обемно-пространствената зелена система са видовете собственост на земята, съществуващите материални фондове (жилищни, обществени, земеделско-производствени, инфраструктурни и др.) с остатъчна стойност, икономическото състояние на общината и на нейните жители и т.н.

Интересен, но неизползван до сега потенциал като антропогенен стимулатор за зелената система, ще бъде за ОУП на община Стражица оформянето на биологични коридори от подходяща храстова и дървесна растителност на терените с течащи и стоящи води, които влияят върху функционално-пространствената организация на територията и развитието на екологичния и културен природен потенциал.

От факторите, които могат да стимулират вземането на едни или други устройствени решения в ОУПО могат да се отбележат: Целта да се развие производствения потенциал на общината основно в областта на земеделието; Попълване на нуждата от кадрови професионален, културен и производствен човешки ресурс; Уникалността на природния териториално- равнинен комплекс на Дунавската равнина и Предбалкана; Средищното местоположение на общината между Предбалкана, Стара планина и р. Дунав.

Предизвикателство е и създаване на условия за социално-психологическа привлекателност на общината като място за обитаване, приложение на труд, социални контакти и аграрен туризъм.

От анализа на всички разгледани по-горе устройствено- определящи фактори за развитие на ландшафта и обемно-пространствената зелена система, значение придобиват:

- Целите и приоритетите за развитие на община Стражица;
- Ограничителите за ландшафтното функционално-пространствено организиране на територията;
- Стимулаторите за вземане на определени устройствени решения.
- Въз основа на това се предлага, да се зложат следните приоритетни насоки за развитие на ландшафта и обемно-пространствената зелена система:
 - Развитие, рехабилитация и обновяване на ландшафта около комуникационно-транспортната и техническата инфраструктура в обхвата на територията, попадаща в границите на ОУП на общината чрез съпътстващи линейни структури от дървесна растителност(горска, декоративна и овощна);
 - Развитие на земеделските територии в специализация по отглеждането и на зеленчукови култури и трайни насаждения(овощни градини и лозови масиви). С тези мерки може да се постигне разнообразяване облика и придаване на живописност на културния селскостопански ландшафт на общината. Допълващо културния и екологичния селски туризъм като елемент на туристическия продукт е и изграждането на фамилни

животновъдни ферми при прилагане на европейски норми на отглеждане на животните и опазване на повърхностните и подземните води от замърсяване;

- Подобряване на екологичната обстановка в районите около съставните села с цел да се създадат благоприятни условия за живот на населението и за привличане на инвестиции. Прилагането на съвременни европейски форми и норми на земеделие и агротехнологии, съчетано с българските традиции, ще осигури опазване на почвеното плодородие, намаляване на замърсяването на почвите, повърхностните и подземните води от минералното торене и препаратите за растителна защита и ще опази обработваемите земи от развитие на ерозионни процеси.

Основната цел и задача на предлаганите мерки е :

- Опазването и подчертаването на характерния облик на ландшафта в община Стражица, запазената от замърсяване околна среда, благоустроените населени места по изискванията на съвременното градоустройство, което ще стимулира развитието на културния и екологичен селски туризъм и привличането на инвестиции в екологосъобразени производства;

- Ситуиране в селищните и крайселищни (природни) територии на традиционни за района на общината обекти за нуждите на аграрния туризъм (семейни чифлици) в подходяща околна обстановка. Туристическата инфраструктура има нужда от такива обекти, но мястото на тяхното ситуиране и интензивността на застрояване трябва да бъдат съобразени с изискването за премереност, опазване на природната среда и баланс по отношение на предлаганите туристически услуги;

- Обособяване в общината на ландшафтна среда за развитие на културен селски туризъм в селата, които имат потенциал за това. Тази ландшафтна задача изисква, на цялата територия на община Стражица, ландшафта да се организира в посока на максимално използване потенциала на природната среда, агропроизводството, за превръщането ѝ в привлекателно място за живеене, труд и туристическа дестинация.

Изброените по-горе приоритетни насоки за развитие на ландшафта и обемно-пространствената зелена система на община Стражица са конкретизирани в следното устройствено предложение към Общия устройствен план на общината:

„Ландшафтно устройство и обемно-пространствена зелена система на ОУП на община Стражица„.

Всички елементи на ландшафта и предлаганите мерки за неговото устройство, са обособени в пет основни групи:

- Дендрогенен горски ландшафт на териториите от общината, намиращи се в Предбалкана. Горските територии формират обемно-пространственият облик на общината, независимо от тяхната собственост и предназначение от горскостопанска гледна точка. Те създават разнообразие в пейзажа на общината и не трябва да се допуска процентно намаляване на обемно – пространственото им и визуално присъствие в ландшафта на община Стражица;

- Агрогенен ландшафт на равнинни интензивно-обработваеми земи. Те формират облика на основния антропогенен ландшафт на общината, тъй като исторически са формирани от хората чрез планомерно и целенасочено преобразуване на естествените природни територии със горско-степен характер, в обработваеми земеделски земи. Тези обработваеми земи допълват ландшафтната рамка на община Стражица и тяхното стопанисване и устройство ще се извършва на основата на бъдещите перспективи за развитие на земеделието върху окрупнени земеделски имоти чрез комасация или коопериране през следващите години;

- Урбогенен ландшафт на полски (равнинни) селища. Характеризира се с урбанизационни селищни структури, формирани от големи по площ крайселищни частни имоти, използвани за отглеждане на зеленчуци и плодове. Бъдещото им развитие на основата на ОУПО е свързано с опазване на териториите им от наводнения при поройни валежи, благоустрояване и решаване на проблемите с транспортния достъп, канализацията и пречистването на отпадъчните води, създаване на озеленени селищни и

крайселищни пространства, предлагащи условия за спорт и отдиш, формиране на санитарно-хигиенни зони съгласно нормативните изисквания за отстояние на жилищните зони от гробища, животновъдни ферми и други селскостопански обекти, източници на замърсяване на въздуха, водите и почвите, експониране и социализиране на обектите на културно-историческото наследство и др.

- Дендрогенен и степен ландшафт на крайречни земи. Територии с ландшафт за превантивна устройствена защита по чл. 10, ал.3 на Закона за устройство на територията. Това са в по-голямата си част запазени естествени първични територии със степен и горски характер, които са били характерни за Дунавската равнина и днес са предназначени да опазват ценни представители на биологичното разнообразие за България и региона. Тук са малкото запазени широколистни равнинни и крайречни гори на непригодни за земеделие терени. Опазването, устройството и ползването на тези територии се предвижда да се извършва според дифиренцираните изисквания на природозащитното законодателство в България. Устройствомерките в тези най-ценни територии от гледна точка на ландшафта и биоразнообразието, трябва да бъдат насочени не само за опазване на биоразнообразието и естетическото оформяне на крайречните територии, но и да бъдат насочени към осъществяване на превантивна устройствена защита по чл. 10, ал.3 на ЗУТ.

- Антропогенно-аграрен ландшафт на земи за алтернативно земеделие. Това са преди всичко крайселищни земи, които с оглед достъпността им, възможността за прилагане на изкуствено напояване, типът и незамярсеността на почвите и други агростопански показатели, са подходящи за развитие на био-земеделско производство, създаване на малки чифлици за аграрен туризъм, отглеждане на зеленчуци, плодове, декоративна дървесна и храстова растителност, цветя, трайни насаждения, включително и лозя и др. При спазване на съответните санитарно-хигиенни изисквания и отстояния, някои от тези територии могат да се обособят и специализират в развитие на фуражно животновъдство (птицевъдство, говедовъдство, зайцевъдство и др.). На места тези територии са подходящи и за рибовъдство, пчеларство, култивирано отглеждане на билки и др.

- Антропогенни ландшафти на биоинженерно озеленяване. Това са основно линейни територии, в които с устройствомерките се предвижда да се формират озеленени пространства от местна дървесна и храстова растителност, с различна функционална насоченост и предназначение. Те ще участват в оформянето на обемно-пространствения характер на зелената система на община Стражица. От своя страна, тези елементи на ландшафта с антропогенен генезис, ще разнообразят монотонния земеделски пейзаж, ще дадат възможност да се оползотворят непродуктивните земи на територията на общината, ще подобрят микроклимата и ще подпомогнат борбата с ветровата ерозия на почвата и снеговаванията. Целта на биоинженерното озеленяване ще бъде: Да създаде биокоридори по реки, дерета и оврази с противоерозионно предназначение и за опазване на биоразнообразието; Да осигури водоохранно озеленяване около микроязовирите в района; Да възстанови традицията за крайпътно озеленяване на четвъртокласната пътна мрежа; Да се извърши биологична рекултивация на нарушени терени от различни дейности.

За реализирането на тези елементи с антропогенен генезис на зелената система, ще трябва да се изготвят конкретни проекти на следваща по-подробна фаза, които да бъдат съобразени с изискванията на законите и наредбите за устройство на територията, опазване на околната среда, опазване на биоразнообразието, рекултивацията на нарушени територии и други.

Предлаганото устройство на ландшафта и зелената система в община Стражица чрез гореописаната номенклатура от устроени територии към ОУПО, цели създаване на балансирана комбинация между културния ландшафт на земеделските земи и компактни или линейни територии, оформени с преобладаващото участие на местни дървесни и храстови горски или овощни видове. По такъв начин, ще се създаде една по-благоустроена, балансирана и естетична среда за развитие на общината и създаване на

привлекателни условия за обитаване, труд и отдих за жителите и гостите на община Стражица.

В приложение е представено съществуващото състояние и предвижданията на ОУПО на устройствена основа на зоните за развитие на всяко населено място от общината за социални дейности, терени за спорт и туризъм, развитие на пътна и железопътна инфраструктура и зелена система.

ИНТЕГРАЦИЯ НА ПРОБЛЕМИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА В ОУПО СТРАЖИЦА

Околната среда в община Стражица по отношение на отделните компоненти е с параметри в допустимите граници. Не се наблюдават “взривове” на замърсявания и огнища на екологични инвазии. Състоянието и позволява производството на екологично чиста селскостопанска продукция и развитие на екотуризъм.

Една от целите на ОУП на община Стражица „6. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло.“ Е директно свързана с интеграцията на проблемите на околната среда. Тази и другите цели ще се реализират чрез „Оптимизиране на режимите на устройство и земеползване на територията на общината и привеждането им в съответствие с нормативните и екологичните изисквания и социално-икономическите предпоставки и тенденции в рамките на прогнозния период“ и други планирани дейности. Следвайки нормативните изисквания, Общият устройствен план на община Стражица трябва да съдържа мотивирани проектни решения за екологически мероприятия, параметри и изисквания за повишаване стандарта и качествата на околната среда.

Една от приоритетните насоки за развитие на ландшафтите на територията на общината гласи „Подобряване на екологичната обстановка в районите около съставните села с цел да се създадат благоприятни условия за живот на населението и за привличане на инвестиции. Прилагането на съвременни европейски форми и норми на земеделие и агротехнологии, съчетано с българските традиции, ще осигури опазване на почвеното плодородие, намаляване на замърсяването на почвите, повърхностните и подземните води от минералното торене и препаратите за растителна защита и ще опази обработваемите земи от развитие на ерозионни процеси.“

Основна цел и задача на предлаганите мерки в ОУП ще е „Опазването и подчертаването на характерния облик на ландшафта в община Стражица, запазената от замърсяване околна среда, благоустроените населени места по изискванията на съвременното градоустройство, което ще стимулира развитието на културния и екологичен селски туризъм и привличането на инвестиции в екологосъобразени производства“.

БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА

Общият баланс на територията към общ устройствен план на община Стражица, както и баланса на Защитените и нарушени територии са дадени в Таблица 3-9, Таблица 3-10 и Графично Приложение – Карта на предвижданията по ОУПО на територията на община Стражица.

Таблица 3-9 Баланс на територията към общ устройствен план на община Стражица

	Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
		в ха	в %	в ха	в %
	ТЕРИТОРИИ С ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ				
	Урбанизирани територии				
1	Жилищни функции	2547,83	5,01	2602,60	5,12

	Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
		в ха	в %	в ха	в %
	ТЕРИТОРИИ С ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ				
1,1	<i>малка височина и плътност</i>	2526,88	4,97	2581,65	5,08
1,2	<i>средна височина и плътност</i>	20,95	0,04	20,95	0,04
2	Обществено обслужващи функции	13,69	0,03	33,62	0,07
3	Производствени дейности	35,31	0,07	445,95	0,88
4	Складови дейности	25,25	0,05	1,20	0,00
5	Рекреационни дейности, курорти и вилни зони	6,24	0,01	28,22	0,06
6	Озеленяване				
6.1.	Горски парк			0,00	
6.2	Горски парк в защитена територия	1,91		1,91	
6.3	Озеленяване, паркове и градини	4,01	0,01	70,15	0,14
7	Спорт и атракции	9,30	0,02	23,84	0,05
8	Комунално обслужване и стопанство	12,32	0,02	27,90	0,05
9	Земеделски територии, в т.ч.:	31965,16	62,86	31332,01	61,62
9,1	<i>обработваеми земи - ниви</i>	26932,01	52,97	25402,99	49,96
9,2	<i>обработваеми земи - трайни насаждения</i>	830,36	1,63	837,08	1,65
9,3	<i>пасища, ливади, мери</i>	3716,02	7,31	3726,06	7,33
9,4	<i>необработваеми земи</i>	323,70	0,64	28,02	0,06
9,5	<i>животновъдни</i>	60,85	0,12	41,19	0,08
9,6	<i>стопански и обслужващи</i>	102,22	0,20	1296,67	2,55
10	Горски територии, в т.ч.:	14614,43	28,74	14671,77	28,85
10,1	<i>гори</i>	4025,11	7,92	4029,72	7,93
10,2	<i>защитни гори</i>	0,00		0,00	
10,3	<i>рекреационни гори</i>			0,00	
10,4	<i>горски земи</i>	4596,34	9,04	4592,71	9,03
10,5	<i>горскостопански и обслужващи</i>	5984,96	11,77	6002,92	11,81
10,6	<i>голини и непригодни</i>	8,01	0,02	46,42	0,09
11	Водни площи	1187,93	2,34	1186,90	2,33
12	Транспорт и комуникации	366,68	0,72	364,00	0,72
13	Техническа инфраструктура	35,91	0,07	35,91	0,07
14	Кариери, мини, продуктохранилища	22,04	0,04	22,02	0,04
	ОБЩА ПЛОЩ	50848,01	100,00	50848,01	100,00

Таблица 3-10 Защитени и нарушени територии в община Стражица

	Вид територия	СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ		ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	
		ПЛОЩ	%	ПЛОЩ	%
1	ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ				
1	Защитени територии, зони и забележителности	116,69	55,52	116,69	0,23
1.1.	За опазване на културното наследство	11,55	5,49	11,55	0,02

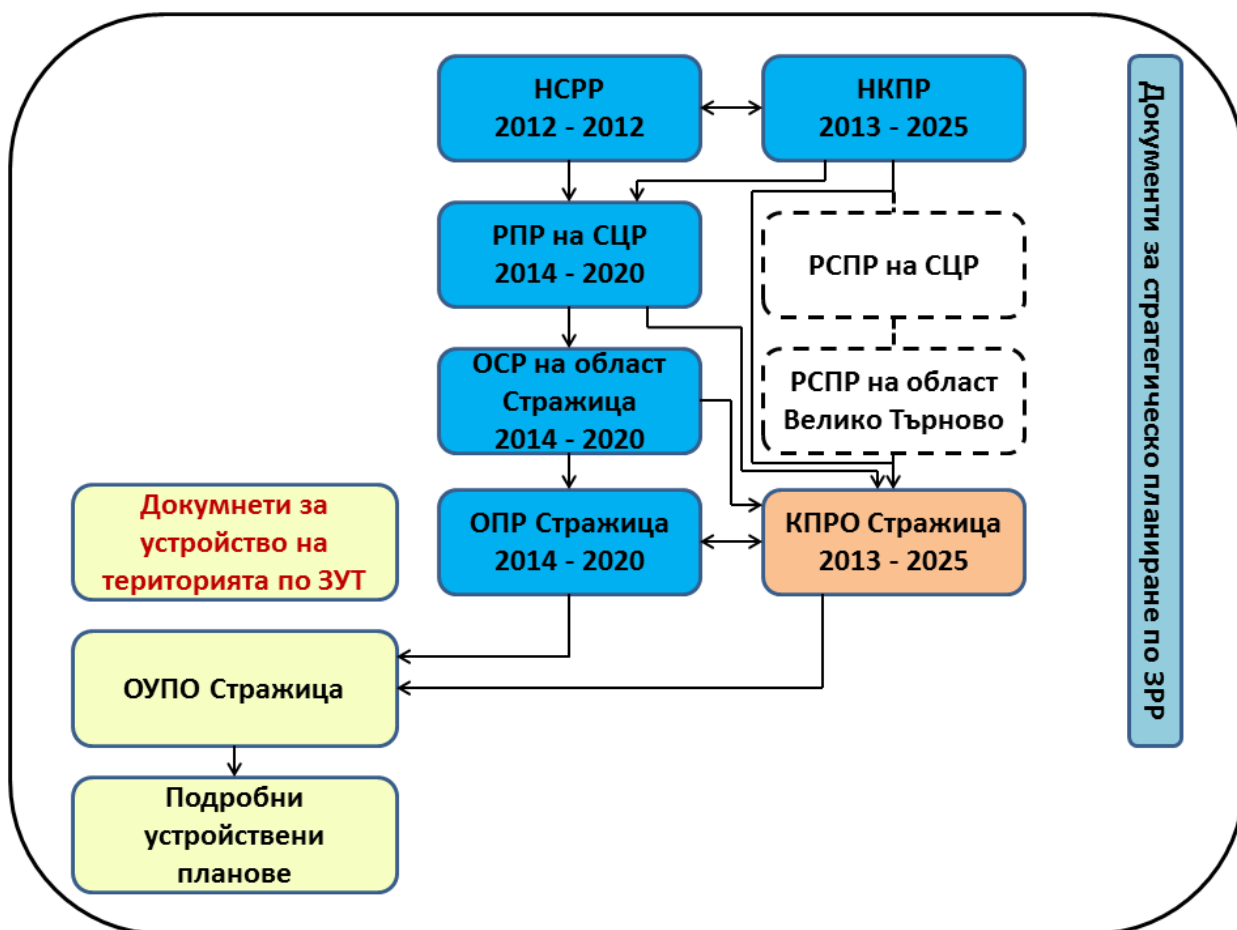
	Вид територия	СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ		ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	
		ПЛОЩ	%	ПЛОЩ	%
1.2.	С особена териториално устройствена защита	13,46	6,40	13,46	0,03
2	За възстановяване и рекултивация	46,46	22,10	46,46	0,09
3	С активни и потенциални свлачища и срутища	22,04	10,48	22,04	0,04
4	Други нарушени и специфични територии	0,00	-	0,00	0,00
	ОБЩА ПЛОЩ (с отчитане на припокриването)	210,19		210,19	

3.3 Връзка на ОУП с други съотносими планове и програми

Общият устройствен план дава пространствено измерение на предвижданията и на много други стратегически и планови документи за територията на общината – стратегии за развитие в областта на околната среда, управлението на отпадъците, туризма, икономиката и т.н., което е гаранция за устойчивостта на плана във времето и пространството. Визуализират се ограничителните режими върху територията, произтичащи от различни закони и подзаконови нормативи по отношение на опазването на историческото и културно наследство, горския и земеделски фонд, опазването на околната среда и възстановяването на нарушени територии и т.н. Същевременно ОУП отразява предвижданията на документите за планиране от по-високо йерархично ниво. Такива документи с пряко отношение към Община Стражица са **„Концепция за пространствено развитие на община Стражица“**, **„Регионален план за развитие на Северен централен район за периода 2014-2020“** и **„Областна стратегия за развитие на Област Велико Търново за периода 2014 – 2020“**. Освен тези три документа община Стражица разполага и с **„Общински план за развитие 2014-2020“**. ОУП на община Стражица трябва да формулира така целите си, че тяхното постигане да подпомага и кореспондира с целите на изброените по-горе четири документа. Разбира се връзката е и обратна – изпълнението на целите на КПРО Стражица, РПР на СЗР, ОСР на област Велико Търново и ОПР на Стражица ще окажат благоприятно влияние върху общината и населените места в нея, като това ще подпомогне постигането на целите, които община Стражица си поставя в областта на пространственото и регионалното развитие. От своя страна, РПР на СЗР се съобразява с документа на национално ниво за стратегическо планиране на регионалното развитие – **„Националната стратегия за регионално развитие на Р. България за периода 2012-2022“**.

По ЗРР присъстват три вида документи от по-високо ниво на пространствено планиране – **„Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025“**, **„Регионална схема за пространствено развитие на район от ниво 2“** и **„Регионална схема за пространствено развитие на район от ниво 3 (област)“**. НКПР определя стратегията за развитие на националната територия и връзките ѝ със съседни страни и региони. В нея са застъпени най-важните постановки и подходи на пространственото планиране, присъстващи в общеевропейските документи, които трябва да формират националната политика за пространствено развитие на всички равнища. Съобразяването на ОУП с НКПР ще гарантира внедряването на тези принципи и на общинско ниво.

Обвързаността на ОУП с другите документи за регионално и пространствено планиране е визуализирана на Фигура 3-2 по-долу. Общият устройствен план на община Стражица е документът, от който се очаква да осъществи връзката между предвижданията на регионалното и устройственото планиране на общинско ниво.

Фигура 3-2 Обвързаност на ОУП на община Стражица с други стратегически и оперативни документи по ЗРР, ЗУТ и трансгранично развитие

3.3.1 Връзка на ОУПО Стражица с Европейски стратегически документи

Стратегия „Европа 2020“

Стратегия „Европа 2020“ цели да се превърне Европейския съюз в интелигентна, устойчива и приобщаваща икономика с високи равнища на заетост, производителност и социално сближаване. Тази стратегия има три приоритета за развитие, насочени към изграждане на социалната пазарна икономика на Европа за 21-ви век:

1. Интелигентен растеж: изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации;
2. Устойчив растеж: насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите;
3. Приобщаващ растеж: стимулиране на икономика с високи равнища на заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване.

В обхвата на тези три приоритета са очертани пет водещи цели, определени както на ниво ЕС, така и за всяка държава членка по отделно. За България целите са:

1. Повишаване до 76% заетостта на жените и мъжете на възраст от 20-64 години;
2. Увеличаване равнището на комбинираните (публични и частни) инвестиции в областта на научноизследователската и развойна дейност в рамките от 1.4% до 2% от БВП;
3. Намаляване емисиите на парникови газове с 20%, в сравнение с нивата от 1990 г. и увеличаване до 16% дела на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия;

4. Подобряването на енергийната ефективност приблизително с 25% и намаляването с 50% на енергийната интензивност на БВП до 2020 година;

5. Сnižаване под 11% на дела на преждевременно напусналите училище и увеличаване до 36% на дела на лицата на възраст от 30 до 34 години със завършено висше или равностойно на висше образование;

6. Намаляване на броя на хората, които живеят под прага на бедност с 260 хил. души.

Основните цели на Общия устройствен план на община Стражица не противоречат на целите и приоритетите в Стратегия „Европа 2020“.

Териториален дневен ред на ЕС 2020 и Лайпцигска харта за устойчиви градове

Териториалният дневен ред на ЕС 2020 и Лайпцигската харта за устойчиви градове са приети на неформална среща на министрите, отговарящи за развитието на градските райони и териториалната кохезия от 24-25 май 2007 г. - Териториален дневен ред на Европейския съюз и Лайпцигска харта за устойчиви европейски градове – министрите се ангажират „да използват инструментариума на интегрираното развитие на градските райони и свързаното с това управление за прилагането му и за тази цел да създадат необходимата рамка на национално равнище“.

Лайпцигска харта за устойчиви европейски градове представя две главни цели:

1. По-широко използване на подходите на политиката за интегрирано развитие на градските райони;

2. Специално вниманието трябва да се отдели на необлагодетелстваните, изостанали зони/части в рамките на града.

Заложените в Териториалния дневен ред на Европейски съюз и Лайпцигската харта за устойчиви европейски градове цели ще бъдат изпълнени чрез изготвянето, приемането и прилагането на настоящия Общ устройствен план на община Стражица. Това ще се осъществи чрез постигането на следните цели, залегнали за успешното прилагане на ОУПО Стражица, а именно: Създаване на предпоставки и условия за ефективно управление на общинското развитие; Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло; Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси; Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях.

Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 година

Европейският съюз (ЕС) прие стратегия за защита и подобряване на състоянието на биологичното разнообразие в Европа през следващите десет години. Тази стратегия определя шест цели, които обхващат основните фактори за загуба на биологично разнообразие и които ще позволят да се сведат до минимум най-силните въздействия, упражнявани върху природата.

1. *Цел 1:* Опазване и възстановяване на природата

2. *Цел 2:* Поддържане и подобряване на екосистемите и техните услуги

3. *Цел 3:* Гарантиране на устойчивото развитие в селското и горското стопанство

4. *Цел 4:* Гарантиране на устойчивото използване на рибните ресурси

5. *Цел 5:* Борба с инвазивните чужди видове

6. *Цел 6:* Мерки срещу глобалната криза по отношение на биологичното разнообразие

ОУПО Стражица е изготвен при отразяване целите на Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 год., като основните цели на Стратегията ще бъдат

постигнати чрез постигане на цели на ОУПО Стражица, свързани с изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло.

Стратегически план за биоразнообразието 2011—2020 година

Целта на Стратегическия план за биологичното разнообразие 2011—2020, е да подпомогне ефективното прилагане на Конвенцията за биологично разнообразие чрез стратегически подход, съдържащ комбинация от мисия и стратегически цели и резултати („Целите от Аичи за биоразнообразието“), които да предизвикат широкомащабни действия във всички Страни и заинтересовани лица. Стратегическият план, също така, ще осигури гъвкава рамка за определянето на националните и регионални цели при осигуряване на последователност в прилагането на разпоредбите на Конвенцията и решенията на Конференцията на страните-членки, включително работните програми и Глобалната стратегия за опазване на растенията, както и Протокола от Нагоя за Достъп до генетичните ресурси и честното и справедливо разпределяне на ползите от тяхното използване. Текстът на Конвенцията, по-специално трите ѝ цели, залягат в основата на Стратегическия план. Конвенцията за биоразнообразието има три цели: опазването на биоразнообразието, устойчивото използване на неговите компоненти, както и справедливо и равноправно поделение на ползите от използването на генетичните ресурси. Стратегическият план включва постигането на 20 водещи цели до 2015 или 2020 г. („Целите от Аичи за биоразнообразието“), групирани в пет стратегически цели. Целите и задачите предвиждат както (i) стремеж за постигане в глобален мащаб, така и (ii) гъвкава рамка за определяне на национални или регионални цели.

1. Стратегическа цел А – Справяне с основните причини за намаляване на биоразнообразието, чрез интегриране на биоразнообразието в работата на правителството и обществото:

- Цел 1: До 2020 г., но не по-късно, хората да са информирани, относно ценностите на биоразнообразието и стъпките, които могат да предприемат за неговото опазване и устойчиво използване;

- Цел 2: До 2020 г., но не по-късно, ценностите на биоразнообразието да са интегрирани в стратегии и процеси на планиране за национално и местно развитие и за намаляване на бедността, и да са включени в националната отчетност, когато е необходимо, и системите за докладване;

- Цел 3: До 2020 г., но не по-късно, стимулите, включително вредните за биоразнообразието субсидии да са елиминирани, поетапно отменени или изменени, с цел да се минимизира или избегне тяхното негативно въздействие и да бъдат създадени и приложени положителни стимули за опазването и устойчивото използване на биоразнообразието, съгласно и в съответствие с Конвенцията и други съответстващи международни задължения, като се вземат пред вид националните социално-икономически условия;

- Цел 4: До 2020 г., но не по-късно, правителствата, бизнесът и всички заинтересовани страни на всички нива, да са предприели стъпки за постигането, или вече да са приложили планове за устойчиво производство и потребление и да са запазили нивата на вредното въздействие от използването на природни ресурси в рамките на безопасните екологични ограничения.

2. Стратегическа цел В – Да се намали прекият натиск върху биоразнообразието и да се насърчава устойчивото ползване:

- Цел 5: До 2020 г., темпото на загубата на естествените местообитания, включително горите, да се намали най-малко наполовина и където е възможно, да бъде сведено до нула, а унищожаването и фрагментацията значително да се намалят;

- Цел 6: До 2020 г., запасите от риба, безгръбначни животни и водни растения да се управляват и събират устойчиво, законосъобразно и да се прилагат екосистемни подходи, така че прекомерният риболов да бъде избягван, да се въведат

планове и мерки за възстановяване на изчезващите видове, риболовът да няма значителен неблагоприятен ефект върху застрашените видове и уязвимите екосистеми, а въздействието на риболова върху запасите, видовете и екосистемите да е в безопасни екологични граници;

- Цел 7: До 2020 г. селскостопанските райони, водните стопанства и горите да се управляват устойчиво, като се гарантира запазването на биоразнообразието;

- Цели 8: До 2020 замърсяването, включително от излишни хранителни вещества, да се сведе до ниво, безопасно за функционирането на екосистемите и биоразнообразието;

- Цел 9: До 2020 г. да се идентифицират и да се поставят като приоритет инвазивните видове и популации, приоритизирани видове да бъдат контролирани или унищожени и да се предприемат мерки за управление на популациите, с цел предотвратяване на тяхната поява и установяване;

- Цел 10: До 2015 г. да бъде сведено до минимум множественото антропогенно въздействие върху кораловите рифове и други уязвими екосистеми, засегнати от изменението на климата или окисляването на океаните, за да се запази тяхната цялост и функциониране.

3. **Стратегическа цел С** – Да се подобри състоянието на биоразнообразието, чрез опазване на екосистемите, видовете и генетичното разнообразие:

- Цел 11: До 2020 г. да бъдат съхранени поне 17% от сухоземните и вътрешните водни площи, както и 10% от крайбрежните и морски райони, особено тези, с особена важност за биоразнообразието и предоставянето на екосистемни услуги, чрез ефективно и справедливо управление, екологично представителни и добре свързани помежду си системи от защитени територии, и приемане на други ефективни природоохранителни мерки на районен принцип, които да бъдат интегрирани в по-широки ландшафти и морски райони;

- Цел 12: До 2020 г. да бъде предотвратено изчезването на познатите застрашени видове, а състоянието на тяхното опазване, особено на тези пред изчезване, да се подобри и поддържа;

- Цел 13: До 2020 г. да се запази генетичното разнообразие на култивираните растения, селскостопанските и домашни животни и на техните диви родственици, включително и на ценните от социално-икономическа и културна гледна точка видове, като се разработят и приложат стратегии за свеждане до минимум на генетичната ерозия, и опазване на тяхното генетично разнообразие.

4. **Стратегическа цел D** – Да се увеличат ползите от биоразнообразието и екосистемните услуги за всички:

- Цел 14: До 2020 г. да бъдат възстановени и опазвани екосистемите, които предоставят жизненоважни услуги, включително такива, свързани с вода, които допринасят за здравето, прехраната и благосъстоянието, като се вземат предвид нуждите на жените, коренните и местни общности, бедните и уязвимите слоеве от населението;

- Цел 15: До 2020 г. да бъдат повишени устойчивостта на екосистемите и приносът на биоразнообразието към натрупването на въглеродни запаси, чрез запазване и възстановяване, включително възстановяването на поне 15% от деградиралите екосистеми, допринасяйки по този начин за смекчаване на вредното въздействие от изменението на климата, адаптацията и борбата с опустиняването;

- Цел 16: До 2015 г. да влезе в сила Протоколът от Нагоя за Достъп до генетичните ресурси и честното и справедливо разпределяне на ползите от тяхното използване, в съответствие с националните законодателства.

5. **Стратегическа цел E** – Подобряване на прилагането чрез обществено планиране, управление на знанията и укрепване на капацитета:

- Цел 17: До 2015 г. всяка Страна да разработи, приеме, като политически инструмент и започне прилагането на ефективна, обществена и осъвременена национална стратегия за биоразнообразието и план за действие;

- Цел 18: До 2020 г. традиционните знания, нововъведения и практики на коренните и местните общности, отнасящи се до опазването и устойчивото използване на биоразнообразието, както и обичайното използване на биологичните ресурси, да се почитат, да са предмет на националното законодателство и съответни международни ангажименти, и напълно да се интегрират и отразят при прилагането на Конвенцията, с пълното и ефективно участие на коренните и местните общности, на всички съответни нива;

- Цел 19: До 2020 г. да се подобрят, споделят широко и да се предадат и приложат, познанията, научната база и технологиите, по отношение на биоразнообразието, неговите ценности, функционирането, състоянието и тенденциите, и последиците от неговата загуба;

- Цел 20: До 2020 г., но не по-късно, значително да се увеличи спрямо текущите нива, мобилизирането на финансови ресурси, за ефективното прилагане на Стратегическия план за биоразнообразието 2011-2020 от всички източници, в съответствие с одобрения и съгласуван процес в Стратегията за мобилизиране на ресурсите. Тази цел ще е предмет на промени, в зависимост от оценката на необходимите ресурси, която трябва да бъде направена и докладвана от страните.

Целите на Стратегическия план за биоразнообразието 2011-2020 г не противоречат на целите на ОУПО Стражица.

Глобална стратегия за опазване на растенията 2020г.

Глобалната стратегия за опазване на растенията е предпоставка за съвместна работа на всички нива – местно, национално, регионално и глобално – за познаване, опазване и устойчиво използване на огромното богатство на световното растително разнообразие, като в същото време се насърчава осведомеността и се изгражда необходимият капацитет за нейното изпълнение. Стратегията трябва да бъде изпълнявана в съответствие със Стратегическия план за биологичното разнообразие за периода 2011-2020 г. и с другите работни програми, документи, протоколи и инициативи на Конвенцията за биологичното разнообразие. Стратегията има за цел да допринесе за спиране на продължаващата загуба на растително разнообразие.

1. **Стратегическа цел 1:** Познаване, документиране и оценка на растителното разнообразие:

- Цел 1: Он-лайн списък на флората, с всички известни растителни видове;
- Цел 2: Оценка на природозащитния статус на всички известни растителни видове, до колкото е възможно, за направляване на природозащитните действия;
- Цел 3: Разработване и споделяне на информация, изследвания и свързаните с тях резултати и методи, необходими за изпълнение на стратегията.

2. **Стратегическа цел 2:** Спешно и ефективно опазване на растителното разнообразие:

- Цел 4: Най-малко 15% от всеки екологичен регион или тип растителност се опазват, чрез ефективно управление и/или възстановяване;
- Цел 5: Най-малко 75% от най-важните за растителното разнообразие области на всеки екологичен регион се опазват чрез ефективно управление, насочено към опазване на растенията и тяхното генетично разнообразие;
- Цел 6: Най-малко 75% от производствените земи във всеки сектор се управляват устойчиво, в съответствия с опазването на растителното разнообразие;
- Цел 7: Най-малко 75% от известните застрашени растителни видове се опазват *in situ*;

- Цел 8: Най-малко 75% от застрашените растителни видове се намират в колекции *ex situ*, за предпочитане в страните, от които произхождат, а поне 20% от тях са налични за програми за възстановяване;

- Цел 9: 70% от генетичното разнообразие от културни растения, включително техните диви родственици и други растителни видове, ценни от социално-икономическа гледна точка, се опазва, като свързаното с тях коренно и местно познание се отчита, запазва и поддържа;

- Цел 10: Изготвени са ефективни планове за управление за предотвратяване на нови биологични инвазии и за управление на важни места за растителното разнообразие, които са застрашени от инвазии.

3. **Стратегическа цел 3:** Устойчиво и справедливо ползване на растителното разнообразие:

- Цел 11: Няма диви видове растения, застрашени от международната търговия;

- Цел 12: Всички продукти, на основата на диворастващи растителни видове, се добиват от източници, които се управляват устойчиво;

- Цел 13: Традиционните и местни познания, иновации и практики, свързани с растителните ресурси са запазени или развити по подходящ начин, в подкрепа на традиционното им използване, устойчивия поминък, сигурността на храните на местно ниво и здравеопазването.

4. **Стратегическа цел 4:** Образование и осведоменост относно растителното разнообразие, популяризиране на неговата роля за осигуряване на устойчив поминък и на значението му за целия живот на Земята

- Цел 14: Значението на растителното разнообразие и нуждата от неговото опазване е включено в програми за комуникация, образование и повишаване на осведомеността.

5. **Стратегическа цел 5:** Създаване на капацитет и обществена ангажираност, необходими за изпълнението на Стратегията

- Цел 15: Броят на хората, обучени за работа с подходящи средства, е достатъчен и в съответствие с националните нужди за постигане на целите на настоящата Стратегия.

- Цел 16: Институциите, мрежите и партньорствата за опазване на растенията са създадени или укрепени на национално, регионално и международно ниво, за постигане на целите на настоящата Стратегия.

Целите на ОУПО Стражица не противоречат на поставените от Глобалната стратегия за опазване на растенията 2020 г. цели.

3.3.2 Връзка на ОУПО Стражица с национални стратегически документи

Национална програма за развитие: България 2020

Тази програма е национален стратегически документ от най-висок ранг, формулиращ целите и приоритетите за развитието на България във всички сектори, имащи отношение към постигането на целите на Стратегията „Европа 2020“. Националната програма за развитие (НПР): България 2020 е интегриран документ, който показва връзката между приоритетите на Европейския съюз в контекста на Стратегията "Европа 2020" и националните приоритети на България. Тя осигурява основа за разработването на Споразумението за партньорство за кохезионната политика за периода 2014-2020 г. Стратегическият пакет съдържа три основни цели и осем приоритета.

Основните цели, които се поставят в НПР България 2020 са:

1. Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено образование;

2. Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението;

3. Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, насърчаване на инвестициите, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.

Приоритетите са:

1. Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила;

2. Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване;

3. Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал;

4. Развитие на земеделието за осигуряване на хранителна сигурност и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси;

5. Подкрепа за развитие на високопроизводителна индустриална база и модерна иновативна инфраструктура, стимулиране на иновативната активност и научните изследвания;

6. Укрепване на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса;

7. Изграждане на адекватна енергийна инфраструктура, подкрепа за повишаване на ресурсната ефективност и намаляване на енергийната зависимост;

8. Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари.

Изпълнението на всеки приоритет включва реализацията на набор от многосекторни политики, фокусирани върху факторите на социално-икономически растеж в България. В своята същност те са насочени към генериране на балансиран икономически растеж, постигане на висока и качествена заетост, оптимално използване на ресурсите и ефективна грижа за околната среда, както и към повишаване благосъстоянието на българските граждани.

Целите и приоритетите на НПР България 2020 са залегнали и при изготвянето на настоящия Общ устройствен план на община Стражица и същите са фундамент в целите на настоящия ОУПО Стражица, а именно; Обвързване на развитието на града и общината с факторите от областно, регионално, и национално и наднационално ниво; Оптимизиране на функционалната структура на града и общината спрямо съвременните социално-икономически и демографски процеси; Оптимизиране на функционалната структура на града и общината спрямо съвременните социално-икономически и демографски процеси; Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси и Повишаване на маркетинговите качества на общината в условията на конкуренция в развитието на отделните населени места.

Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 година

Това е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и междурегионалните различия/неравенства в контекста на общеевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Важна задача на Национална стратегия за регионално развитие на Република България е да зададе общата стратегическа платформа за подготовка на Регионалните планове за развитие и

следващите документи на по-ниските териториални нива, като отчита целите и приоритетите на бъдещата кохезионна политика на ЕС и определя какъв ще бъде приносът на българските региони за нейната реализация.

Постигането на балансирано и устойчиво развитие на районите и преодоляването на вътрешнорегионалните и междурегионалните различия ще се постигнат чрез постигане на всяка една от заложените в Общия устройствен план на община Стражица цели, посочени в детайли по-горе в настоящия доклад за ЕО.

Трети национален план за действие по изменение на климата 2013-2020 година

Документът е приет с Решение № 439 на Министерския съвет от 01.06.2012 г. Третият план за действие по изменение на климата предвижда конкретни мерки за намаляване на емисиите парникови газове във всички сектори, като тези мерки са съобразени с политиката на страната в областта на изменението на климата и съответно с потенциала на националната икономика за редуциране на емисиите. Общият ефект от предвидените мерки ще гарантира изпълнение на поетите ангажименти и постигане на правно обвързващите за страната ни европейски цели.

Целите на Третият план за действие по изменение на климата 2013-2020г. са свързани с целите на Общия устройствен план, касаещи изиявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло.

Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор

Основната стратегическа цел на Националната стратегия за развитие и управление на водния сектор до 2015 г е: „Устойчиво ползване на водните ресурси за осигуряване на водоснабдяване за питейни нужди на населението и за икономиката в условията на басейново управление на трансграничните води и на глобалното изменение на климата, при гарантиране екологичната устойчивост на засегнатите водни системи и национални интереси, свързани с осигуряване необходимата по количество и качество вода за нуждите на сегашните и бъдещите поколения”.

Основната стратегическа цел на Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор съответства на поставените пред Общия устройствен план цели и задачи, които да бъдат постигнати чрез неговото изготвяне, а именно: Оптимизиране на пространството и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях и Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси.

Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Р.България за периода 2014 – 2023 г.

Стратегическите цели за отрасъл ВиК до 2023 г., поставени в Стратегията за развитие и управление на ВиК в Р.България са:

1. Съответствие – ВиК отрасълът отговаря на националните/ европейските изисквания;
2. Устойчивост – ВиК отрасълът е екологосъобразен, финансово и технически жизнеспособен;
3. Социална поносимост – Цените на ВиК услугите са социално поносими за потребителите;
4. Съотношение качество/ цена – Качеството на услугите и ефикасността на ВиК операторите съответстват на добрите европейски практики.

Целите на ОУПО Стражица са релевантни на поставените в Стратегията цели. Прилагането на общия устройствен план ще подпомогне изпълнението на упоменатите по-горе стратегически цели, залегнали в Стратегията за развитие и управление на

водоснабдяването и канализацията в Р България за периода 2014 – 2023 г. Поставените за изпълнение пред ОУПО Стражица задачи няма да доведат до създаване на пречки пред успешното реализиране на Стратегията.

Планове за управление на речните басейни

Планът за управление на водите в Дунавски район, както и в останалите три района за басейново управление, е основен инструмент за управление на водите на басейнов принцип, както и за постигане на целите на Рамковата директива за водите 2000/60/ЕС (РДВ). Плановете за управление на речните басейни са първите планове изготвени от Басейнова дирекция Западнобеломорски район с център Благоевград, Басейнова дирекция за Дунавски район с център Плевен, Басейнова дирекция Източнобеломорски район с център Пловдив и Басейнова дирекция Черноморски район с център Варна на основание на изискванията на Закона за водите и Рамковата директива по водите. Основната цел на Рамковата Директива за Водите е предотвратяване на влошаване на статуса на всички води и постигане на добро състояние до 2015 година, или най-късно към 2027 г. Директивата определя рамката за опазване и защита на всички води, като:

1. Насърчава устойчивото използване на водите, основаващо се на дългосрочна защита на водните ресурси;
2. Обединява управлението на повърхностните и подземните води;
3. Насърчава защитата и подобряването на водната среда чрез специални мерки за продължително намаляване на заустванията, емисиите и загубите на приоритетни вещества, както и спирането или постепенното прекратяване на заустванията, емисиите и загубите на приоритетни опасни вещества;
4. Гарантира продължително намаляване на замърсяването на подземните води и предотвратява тяхното по-нататъшно замърсяване;
5. Допринася за преодоляване ефектите от наводнения и засушавания.

Основната цел на ПУРБ 2010-2015 в Дунавски район, който е утвърден със Заповед № РД 293/22.03.2010 г. на Министъра на околната среда и водите е „Устойчиво ползване на водните ресурси, предотвратяване влошаване на състоянието им и постигане на добро състояние на всички води до 2015 г.“. В ПУРБ е залегнал принципа за опазване на повърхностните води от изтощаване, замърсяване и увреждане с цел поддържане на необходимото количество и качество на водите и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта и предотвратяване на стопански щети.

Целите на ПУРБ на Дунавски район са приложими за Общия устройствен план, неговите цели и задачи.

Енергийна стратегия на Р. България до 2020

Тази стратегия е основополагащия документ на националната енергийна политика на Р. България. Основните приоритети в стратегията могат да се сведат до следните пет направления:

1. Енергийна сигурност;
2. Намаляване на емисиите на парникови газове;
3. Увеличаване на дела на възобновяемите енергийни източници (ВЕИ) в общото крайно потребление на енергия;
4. Повишаване на енергийната ефективност;
5. Независимо регулиран и конкурентен енергиен пазар.

Основните приоритети на Енергийната стратегия са свързани с целите и задачите на Общия устройствен план на община Стражица.

Националният план за действие за енергията от ВЕИ

Националният план обхваща периода 2010 - 2020 г. и включва цели за производството на електрическа енергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане и енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) в транспорта до 2020 г. За постигане на целите са предвидени подходящи политики и мерки за насърчаване производството на енергия от ВЕИ, при отчитане на въздействието от подобряване на енергийната ефективност и въвеждането на енергоефективни технологии.

Целите на Националният план за действие за енергия от ВЕИ са приложими в целите и задачите на Общия устройствен план на община Стражица.

Национален план за действие за енергийна ефективност 2014-2020

В изпълнение изискванията на Закона за Енергийната Ефективност и съгласно разпоредбите на Директива 2006/32/ЕО за ефективността при крайното потребление и енергийните услуги, България е приела национална индикативна цел за енергийно спестяване до 2016 г. в размер на не по-малко от 9 % от осреднената стойност на крайното енергийно потребление за периода 2001-2005 г., т.е. за период от 9 години.

Индикативната национална цел за енергийна ефективност е изчислена на базата на изпълнението на по-горе посочените цели за енергийни спестявания и се дефинира като намаление на ПЕИ (Първична енергийна интензивност) на България за 2020 г. с 41% спрямо ПЕИ през 2005 г.

Целите на Националният план за действие за енергийна ефективност ще бъдат на практика приложени чрез дейностите заложи в Общия устройствен план на община Стражица.

Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013 – 2025 г.

Съобразно дефиницията за пространствено планиране на Икономическата комисия за Европа на Обединените нации и Техническата спецификация, основната цел на Националната стратегия за пространствено развитие 2013 – 2025 г., е следната:

„Пространствено координиране на процесите, протичащи в националната територия чрез създаване на пространствено-устройствена основа и регулатор за осъществяване не само на регионалното, но и на отделните социално-икономически секторни планирания на национално ниво в контекста на общеевропейското пространствено развитие, за постигане на комплексно, интегрирано планиране“.

Специфичните цели и задачи, изведени от техническата спецификация са обособени по следния начин:

1. Постигане на целите и задачите за устройство на територията на национално ниво, обвързано с общото устойчиво и балансирано социално-икономическо развитие и ресурсните възможности;
2. Интегриране на устройственото планиране с регионалното и секторните планирания, чрез териториално координиране на секторните политики, стратегии, планове и програми, имащи пряко или косвено отношение към пространственото развитие;
3. Намаляване на диспропорциите в ползването, вкл. презастрояването на територията, без да се отхвърля принципа на регионалната политика за концентрация и създаване на оптимални условия за устойчивост и плановост в пространственото развитие;
4. Създаване на териториална основа за стимулиране на полицентричното развитие на мрежата от градове и подобряване на ефективността на връзките между централните и периферните райони, между градовете и заобикалящите ги селски райони;
5. Дефиниране и определяне на територии със специфични териториални характеристики на основата на подходяща методология и система от индикатори и определяне на функционални зони с важно национално и регионално значение, които изискват прилагане на специфична политика за развитие;

6. Формулиране на насоки и принципи за реализиране на политиката за пространствено планиране на основата на устройството на територията на страната за определен период от време;

7. Дефиниране на инструментариума за осъществяване на реална и действена координация между различните йерархични нива на пространствено планиране и на интервенциите от Оперативна програма „Регионално развитие” 2014-2020 и останалите оперативни програми.

В допълнение на основните задачи Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. подпомага подготовката по Оперативната програма за Регионално развитие и координирането на действията и заложените приоритети с тези на Програмата за развитие на селските райони за постигане на балансирано развитие на националната територия. Тя дава насоките и обосновката за избор на територии, в които е възможна концентрация и интеграция на ресурси за подпомагане развитието на туризма, за опазване и социализация на културното наследство, за трансгранично сътрудничество в опазването на природните ценности.

Основната и специфичните цели и задачи на Националната концепция за пространствено развитие ще бъдат изпълнени чрез приемането и реализирането на ОУПО Стражица, чиито цели не противоречат на целите на Концепцията.

Национална програма „Създаване на достъпна архитектурна среда”

Съществува нормативна база, необходима за създаване на материална база и условия за интегрирано обучение на децата и учениците със специални образователни потребности в системата на народната просвета.

В съответствие с изискванията на Закона за интеграция на хората с увреждания е необходимо във всяка сграда, използвана за нуждите на образователната система, да бъде изградена достъпна архитектурна среда. Социално включване и осигуряване на равен достъп до образование на децата и учениците със специални образователни потребности чрез изграждане на достъпна архитектурна среда като част от нужната подкрепа за тяхното общообразователно обучение.

Целите на Програмата за Създаване на достъпна архитектурна среда ще бъдат на практика приложени чрез дейностите заложи в Общия устройствен план на община Стражица, а именно: Обвързване на развитието на града и общината с факторите от областно, регионално, и национално и наднационално ниво; Оптимизиране на функционалната структура на града и общината спрямо съвременните социално-икономически и демографски процеси; Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях; Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси и Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло.

Стратегия за устойчиво развитие на туризма в България 2014-2030 г.

Съгласно Стратегията за устойчиво развитие на туризма в България 2014-2030 г. България ще развива последователна и целенасочена туристическа политика, базирана на партньорство между публичния сектор, държавните и общинските институции, частния сектор и неправителствените организации, която генерира работни места, създава широки възможности за развитие на предприемачество, дългосрочни икономически и социални ползи, увеличава приходите от туризъм, което да доведе до повишаване на ефективността и конкурентоспособността на българската икономика.

Основната цел на развитието на туризма в периода 2014-2030 г. е утвърждаване конкурентоспособността и ефективността на туристическия сектор на България посредством оптимално използване на наличните природни и антропогенни ресурси в

съответствие с пазарните изискванията и потребителските очаквания за устойчиво развитие на туризма, чрез:

1. Подобряване на рамковите условия за развитие на туристическата индустрия;
2. Повишаване на капацитета и конкурентоспособността на туризма;
3. Изграждане и поддържане на необходимата за развитие на туристическата индустрия обща и специализирана инфраструктура;
4. Запазване и повишаване на качеството на предлаганите услуги в туристическата индустрия;
5. Диверсифициране на туристическите продукти и развитие на отговорен туризъм;
6. Стимулиране на регионалното развитие, намаляване на регионалните различия и създаване на силни регионални брандове.
7. Създаване на Единна система за туристическа информация, която да отчита електронно в реално време движението на нощувките на туристите в страната.

Тази стратегия е релевантна на целите и задачите на Общия устройствен план на община Стражица, а именно; Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси; Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло и Повишаване на маркетинговите качества на общината в условията на конкуренция в развитието на отделните населени места.

Концепция за туристическо райониране на България (от юли 2014г.)

Разработената концепция е пряко свързана с изпълнението на новия Закон за туризма от 26.03.2013г. Според него територията на страната се разделя на обособени територии – туристически райони, с цел формиране на регионални туристически продукти и осъществяване на регионален маркетинг и реклама. Туристическите райони трябва да покриват цялата територия на страната и да са съобразени с общинските административни граници, като територията на една община не може да бъде разделяна между два района и не може да принадлежи едновременно към два различни туристически района. Законът предвижда създаването на Организации за управление на туристическите райони (ОУТР) и определя техните функции. Законът за туризма ясно определя функциите на ОУТР, както и самата цел на туристическите райони: маркетинг и създаване на регионални туристически продукти. Като се има предвид, че в маркетинга се включва самото създаване на туристически продукти, то целта на ОУТР, както и дейностите и функциите им се свеждат до маркетинга. Същевременно, не трябва да се пропуска важната функция на ОУТР (присъща на дестинационните организации) – функцията по координиране и насочване на дейността на заинтересованите страни в обхвата на районите и инициативата им за създаване на подходяща среда за туристическото развитие на съответната територия.

Според Концепцията, страната се поделва на 9 основни туристически района с по 2 или 3 подрайона. В този смисъл община Стражица попада в Туристически район Стара планина, Източен Старопланински подрайон. Основната специализация на район Стара планина е планински и културен туризъм. Той е третият по големина и обхваща 32 общини. Негов център е гр. Велико Търново, а останалите областни градове в рамките му са Враца, Ловеч и Габрово. Район Стара планина е с 4% реализирани нощувки (един от най-ниските) и с 3% приходи от тях. При рекламирането му ще се акцентира върху популяризирането на планински пешеходен и рекреативен туризъм, културно-исторически, фестивален и творчески туризъм, приключенски, екотуризм и селски туризъм. Създаването на Организация за управление на туристическия район и

съставянето на стратегически цели за района все още не е осъществено. Не се очаква същите да влизат в противоречие с целите на ОУПО Стражица.

Национална здравна стратегия 2014 – 2020г.

Поставените в Националната здравна стратегия 2014 – 2020г. национални цели за профилактика на заболяванията и подобряване здравното състояние на българския народ през периода 2012 – 2020г. са свързани с основните здравни проблеми и с онези рискове за здравето, които подлежат на профилактика и са насочени към намаляване на заболяемостта и смъртността и подобряване на здравето през всички етапи на човешкия живот:

1. Цел 1: В ранното детство - подобряване здравето на децата от 0 до 1 годишна възраст, намаляване на детската смъртност с 20% до 2020г. в сравнение с 2011г. т.е. снижение от 8,5 на 6,8 на 1000 живородени деца;
2. Цел 2: В късното детство - подобряване здравето на децата от 1 до 9 годишна възраст, намаляване на детската смъртност с 20% до 2020г. в сравнение с 2011г. т.е. снижение от 0,3 на 0,24 на 1000 деца от същата възрастова група;
3. Цел 3: В юношеството - подобряване здравето на децата от 10 до 19-годишна възраст, намаляване на детската смъртност с 20% до 2020г. в сравнение с 2011г. т.е. снижение от 0,40 на 0,32 на 1000 лица от същата възрастова група;
4. Цел 4: В икономически активната възрастова група - подобряване здравето и работоспособността на хората в икономически активните възрастови групи (20 - 65 години). Намаляване на смъртността с 20% до 2020г. в сравнение с 2011г. т.е. снижение от 5,24 на 4,19 на 1000 лица от същата възрастова група;
5. Цел 5: Във възрастовата група над 65 години - подобряване здравето на лицата над 65 годишна възраст и създаване на възможности за активен живот на възрастните хора. Намаляване на хоспитализациите с 20% до 2020г. в сравнение с 2011г. т.е. снижение същите от 452,8 на 362,2 на 1000 човека от тази възрастова група.

Целите, заложи в ОУПО Стражица не противоречат а целите на Националната здравна стратегия.

Национална стратегия за развитие на горския сектор в Р.България за периода 2013 – 2020г.

Националната стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода 2013-2020 е насочена към реализиране на следната визия:

„Към 2020 г. България ще има жизнени, продуктивни и многофункционални гори, устойчив, конкурентоспособен и иновативен горски сектор, съхранени биологично разнообразие, количество и качество на водните ресурси в горските територии. Секторът ще подпомага икономическото развитие на страната, ще осигурява условия за пълноценна реализация на заетите в него, ще способства в максимална степен за смекчаване на ефекта от промяната в климата и ще гарантира поддържането на здравословна околна среда.“

Осъществяването на визията е свързано с постигането на три стратегически цели в средносрочен план:

1. Осигуряване на устойчиво развитие на горския сектор чрез постигане на оптимален баланс между екологичната функция на горите и тяхната способност дългосрочно да предоставят материални ползи и услуги;
2. Засилване на ролята на горите за осигуряване на икономически растеж на страната и по-равномерно (балансирано) териториално социално-икономическо развитие;
3. Увеличаване на приноса на горския сектор в зелената икономика.

Стратегическите цели са доразвити на няколко йерархични нива: приоритети, мерки и специфични дейности, които са взаимосвързани и допълващи се. Същите не влизат в противоречие с целите на ОУПО Стражица.

Национална стратегия за интегрирано развитие на инфраструктурата 2006 – 2015 г.

Националната стратегия за интегрирано развитие на техническата инфраструктура в синтезиран вид проектира намеренията, целите и приоритетите на инвестиционната политика на правителството за периода 2006-2015 година. Основната цел е да се създаде дългосрочна рамка за интегрирано развитие на инфраструктурата.

По отношение на националната транспортна инфраструктура, основните цели са следните:

1. Изграждане и развитие на ключовите транспортни инфраструктурни връзки от национално, транс-гранично и европейско значение и подобряване на оперативната съвместимост на основните железопътни артерии;
2. Развитие на републиканската пътна инфраструктура и интегрирането ѝ към тази на страните от Европейския съюз;
3. Оптимизиране на капацитета и ефективността на съществуващата и новоизградена инфраструктура;
4. Модернизиране на пристанищната инфраструктура;
5. Подобряване на условията за корабоплаване и насърчаване развитието на интермодалните превози;
6. Развитие и модернизация на летищата и привеждането им в съответствие с изискванията на Европейския съюз в областта на опазване на околната среда;
7. Насърчаване на публично-частните партньорства.

Инфраструктура, свързана с опазването на околната среда

Националната стратегия за интегрирано развитие на техническата инфраструктура в сектора "Околна среда" изразява в синтезиран вид инвестиционни намерения, цели и приоритети в дългосрочен план за периода 2006-2015 година. Оперативния план за изпълнение на приоритетните проекти изразява политическата воля на правителството да подготви и реализира конкретни проекти отговарящи на целите и приоритетите зададени от Стратегията, като се отчитат реалните възможности за осигуряване на финансиране от различни финансови източници.

Стратегията за развитие на инфраструктурата в сектора "Околна среда" се основава на анализа на Националната стратегия по околна среда, Стратегията за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Република България, Националния план за развитие на Република България, както и поетите ангажименти по време на преговорния процес за членство в ЕС, които директно или индиректно определят развитието на екологичната инфраструктура като условие за подобряване на качеството на околната среда. С оглед постигането на горепосочените цели идентифицирани в основните национални документи е определена следната стратегическа цел:

„Подобряване и развитие на екологичната и водоснабдителната инфраструктура.“

В изпълнение на поставената стратегическа цел са дефинирани следните основни цели:

1. Подобряване състоянието на водите
2. Осигуряване на вода и преодоляване на режима на водопотребление в значителен брой селища;
3. Привеждане в съответствие с европейските норми и стандарти на съществуващите съоръжения за третиране на отпадъците и изграждане на нови съоръжения;

4. Изграждане на инфраструктурата за обезвреждане на опасни отпадъци на национално ниво;

5. Въвеждане на системи за разделно събиране и последваща повторна употреба и рециклиране на отпадъците от бита и др.

Основна стратегическа цел в развитието на българската енергийна инфраструктура е постигане на икономически ефективно и сигурно енергоснабдяване, съобразено с изискванията за опазване на околната среда. Реализирането на тази цел изисква достигането на следните под-цели:

1. Осигуряване на достъпни и ефективни енергийни услуги, подпомагащи икономическия растеж и социалния просперитет;

2. Ускорено създаване на конкурентен национален енергиен пазар и сектор;

3. Активно участие в създаването и водеща позиция в регионалния енергиен пазар – Енергийната общност;

4. Пълноценно интегриране и ефективно участие в общия енергиен пазар на Европейския съюз и създаващия се Евро-средиземноморски енергиен пазар;

5. Диверсифициране на енергийните доставки за страната и осигуряване изгодна цена на енергоресурсите за българската икономика;

6. Опазване на околната среда от въздействието на дейностите в енергетиката.

Целите, които си поставя ОУПО Стражица, изцяло съответстват на целите на Националната стратегия за интегрирано развитие на инфраструктурата 2006 – 2015 г.

Стратегията за развитие на транспортната система на Република България до 2020г.

Стратегията очертава най-важните насоки за развитие на транспортната система в следващия десетгодишен период. Стратегическите цели на политиката в транспортния сектор са:

1. Постигане на икономическа ефективност;

2. Развитие на устойчив транспортен сектор;

3. Подобряване на регионалното и социално развитие и обвързаност.

Стратегическите приоритети на транспортния сектор са:

1. Ефективно поддържане, модернизация и развитие на транспортната инфраструктура;

2. Интегриране на българската транспортна система в европейската;

3. Прозрачни и хармонизирани условия за конкуренция на транспортния пазар. Осигуряване на добра бизнес среда;

4. Осигуряване на адекватно финансиране за функциониране и развитие на транспортния сектор. Ефективно усвояване на средствата от европейските фондове;

5. Ограничаване негативното въздействие на транспорта върху околната среда и здравето на хората;

6. Постигане на висока степен на безопасност и сигурност на транспорта;

7. Осигуряване на качествен и лесно достъпен транспорт във всички райони на страната;

8. Устойчиво развитие на масовия обществен транспорт.

Стратегическите цели и приоритети на транспортния сектор се свързват с целите на ОУПО Стражица, а именно; Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях; Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси.

Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.

Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013 - 2025 г. е средносрочен стратегически документ, който дава насоките за устройство, управление и опазване на националната територия и акватория и създава предпоставки за пространствено ориентиране и координиране на секторните политики. Заедно с Националната стратегия за регионално развитие 2012 – 2022 г. тя е основен документ в най-новото законодателство на страната и дългоочакван инструмент за интегрирано планиране и устойчиво пространствено, икономическо и социално развитие.

Основна цел на Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013- 2025 г. е: „Пространствено координиране на процесите, протичащи в националната територия чрез създаване на пространствено - устройствена основа и регулатор за осъществяване не само на регионалното, но и на отделните социално-икономически секторни планирания на национално ниво в контекста на общоевропейското пространствено развитие, за постигане на комплексно, интегрирано планиране“. Избраната визия на НКПР е формулирана чрез три кратки послания:

1. Националното пространство на България – отворено към света и интегрирано в Европейското пространство и в европейската мрежа от центрове и оси на развитие, култура, наука и иновации.
2. Съхранените национални ресурси – хората, земята, водите и горите, подземните богатства, природното и културно наследство – гаранция за националната идентичност.
3. Балансираното и устойчиво интегрирано развитие, постигнато чрез рационално организирана икономическа, социална, транспортна, инженерна, културна и туристическа инфраструктура и осигуряващо интелигентен икономически растеж, адаптивност към промените и равнопоставеност.

Приемането и прилагането на ОУПО Стражица, което ще доведе до постигане на заложените в плана цели, ще допринесе и за постигане на основната стратегическа цел и подцелите на „Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013 г. – 2025 г.“.

Национален план за управление на отпадъците 2014 – 2020 г.

Генералната стратегическа цел на страната в сферата на управлението на отпадъците е „Общество и бизнес, които не депонират отпадъци.“ Стратегическите цели, които ще гарантират постигането на генералната цел са:

1. *Цел 1:* Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване;
2. *Цел 2:* Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда;
3. *Цел 3:* Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда;
4. *Цел 4:* Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

В рамките на НПУО 2014-2020 г са разработени девет програми, които чрез своите дейности водят до постигане на изпълнението както на конкретните програмни цели (стратегически/оперативни цели), така и на четирите стратегически цели на националния план.

Целите, които си поставя Националният план за управление на отпадъците 2014 – 2020 г. съответстват на целите на ОУПО Стражица.

Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване (ОСР) на територията на Р. България за периода 2011 – 2020г.

Разработената в Националния стратегически план за управление на ОСР главна стратегическа цел е дефинирана по следния начин:

„До 2020г. Р.България да притежава развита интегрирана система за управление на ОСР, която да осигури не по-малко от 70% икономически целесъобразно рециклиране, с което да се прекрати замърсяването на околната среда и да се редуцира до минимум екологичното въздействие на отпадъците, образувани в резултат на строителните дейности в контекста на устойчивото развитие.“

Стратегическите цели, които ще подпомагат постигането на главната стратегическа цел са:

1. Предотвратяване и намаляване на количеството на образуваните ОСР.
2. Въвеждане на практики на селективно разрушаване, както и разделно събиране и съхраняване на ОСР на строителната площадка по начин, осигуряващ в максимална степен тяхното последващо икономически и технически целесъобразно рециклиране и оползотворяване.
3. Създаване на условия за рециклиране и оползотворяване на отпадъците от строителство, разрушаване и достигане на 70% рециклиране до 2020г. на образуваните в страната ОСР, съгласно Новата рамкова Директива 2008/98/ЕС за отпадъците.
4. Създаване на условия за разширяване на пазара на рециклираните строителни материали.
5. Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципа „замърсителят плаща“ при интегрирано управление на отпадъците.
6. Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на ОСР и подобряване на взаимодействието на институциите.

Определянето на конкретните цели за управлението на отделните потоци ОСР по години е извършено въз основата на анализ на съществуващите данни за количествата ОСР по видове и генератори, както и прогнозите за тяхното изменение с отчитане на националните особености, изискванията за съответствие със законодателството на ЕС, и постиженията най-добрите световни практики.

По подобие на Националния план за управление на отпадъците и Националния стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на територията на Р. България за периода 2011 – 2020 г. си поставя цели, изпълнението на които няма да бъде възпрепятствано от приемането и прилагането на ОУПО Стражица. Същите са в синхрон с цел: Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси.

Национална стратегия за околна среда 2009 – 2018г. и План за действие (НСОСПД)

НСОСПД предвижда да постигне следните основни стратегически цели:

1. Намаляване и предотвратяване на последиците от изменението на климата и чиста енергия

Очаквани резултати от изпълнението на стратегическата цел - започване на процес на развитие на нисковъглеродна и енергийно ефективна икономика, което ще допринесе за намаляване на натиска върху околната среда, по-добро адаптиране на страната към промените в климата, изпълнение на ангажиментите на страната по линия на Европейския съюз и ООН в областта на изменението на климата.

2. Осигуряване на достатъчно по количество и с добро качество вода

Очаквани резултати от изпълнението на стратегическата цел - по-добро задоволяване на потребностите от вода в необходимото количество и качество, както за осигуряване на живота и здравето на населението, така и за нуждите на икономиката, при осигуряването на условия за възпроизводството и развитието на водните екосистеми, включително и Черно море, изпълнение на ангажиментите на страната по линия на Европейския съюз и ООН в сектор „Води”.

3. По-здравословна околна среда за по-добро качество на живот

Очаквани резултати от изпълнението на стратегическата цел - постигане на по-добро качество на околна среда, при което степента на предизвиканото от човешката дейност замърсяване да не оказва съществено влияние и да не представлява риск за здравето на хората; изпълнение на ангажиментите на страната по линия на Европейския съюз и ООН, свързани с компонентите и факторите на околната среда.

4. Насърчаване на устойчивото потребление и производство

Очаквани резултати от изпълнението на стратегическата цел - започване на процес на прекъсване на зависимостта между икономическия растеж на страната и въздействието му върху околната среда, намаляване на екологичния отпечатък от потреблението и производството, изпълнение на ангажиментите на страната по линия на Европейския съюз и ООН, свързани с устойчивото потребление и производство.

5. Ограничаване и спиране на загубата на биологично разнообразие

Очаквани резултати от изпълнението на стратегическата цел – съхраняване на биологичното разнообразие в дългосрочен план, което е едно от най-богатите в Европа, ползване на екосистемните услуги по начин, който позволява запазване и повишаване на екологичните, икономическите и социалните функции на природата, изпълнението на ангажиментите на страната по линия на Европейския съюз и международните договори в областта на опазване на природата, по които България е страна.

6. Формиране на нови модели на поведение на обществото, щадящи околната среда и съдействащи за устойчивото развитие, както и осигуряване на по-качествена информация и мониторинг за околната среда.

Очаквани резултати от изпълнението на стратегическата цел - по-висока подкрепа и активно участие на всички групи от населението за опазването на околната среда и устойчивото развитие, осигуряване на по-ефективен мониторинг и повече и по-качествени информационни услуги, свързани с околната среда за обществото и държавното управление. Това ще допринесе за изпълнението на ангажиментите на страната по линия на Европейския съюз и ООН, свързани както с осигуряване на достъп до информация и участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда, повишаване на съзнанието, образованието и културата на обществото по въпросите на околната среда и устойчивото развитие, така и с мониторинга на околната среда.

В Плана за действие към Националната стратегия за околна среда 2009 – 2018 г. са подробно дефинирани специфични цели към всяка стратегическа цел и са набелязани конкретни мерки за изпълнението им.

Целите, които си поставя ОУПО Стражица не противоречат на основните цели на Националната стратегия за околна среда 2009 – 2018 г., както и Плана за действие към нея.

Национална програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.

В съответствие с целите на политиката на ЕС за развитие на селските райони Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. има три цели:

1. Повишаване на конкурентоспособността и балансирано развитие на селското и горското стопанство и преработваща промишленост;

2. Опазване на екосистемите и устойчиво управление, използване на природните ресурси в земеделието, горското стопанство и хранителната промишленост, предотвратяване на климатичните промени и приспособяване към тях;

3. Социално-икономическо развитие на селските райони, осигуряващо нови работни места, намаляване на бедността, социално включване и по-добро качество на живот.

Програмата е структурирана около пет тематични приоритета и шестнадесет приоритетни области на политиката за развитие на селските райони. Освен това за постигане на специфичните цели на тематичните приоритети са програмирани интервенции, включващи стимулиране на иновациите и трансфер на знания и информация, като по този начин, тя адресира всичките приоритети/ приоритетни области на политиката за развитие на селските райони на Общността.

Целите, които си поставя Общият устройствен план на община Стражица изцяло съответстват на целите, заложи в Националната програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.

Национална приоритетна рамка за действие (НПРД) за Натура 2000, 2014 – 2020 г.

Стратегическите консервационни приоритети за Натура 2000 за територията на България в периода 2014 – 2020 г. са следните, като към всеки приоритет е дефиниран индикативен обхват, чиято реализация ще осигури постигането на приоритетите:

1. Управленско планиране на защитените зони от мрежата Натура 2000:

- Развитие на механизми за управление на защитените зони от мрежата НАТУРА 2000– проучване на европейския опит и практики (вкл. за изграждане и функциониране на специализирани органи за управление) и развитие на подходи, съобразени с националните условия;
- Дефиниране на типовете екосистеми и картирането им на ниво защитени зони определяне на екосистемни услуги и ползи;
- Подобряване качеството на управление на информацията;
- Определяне и допълване на мрежата от защитени зони, вкл. провеждане на проучвания и инвентаризации, където е необходимо;
- Постигане на интеграция с плановите документи на национално, регионално и местно ниво;
- Определяне на целите на опазване за видовете и типовете природни местообитания, предмет на защита във всички защитени зони за местообитанията, изготвяне на заповеди за обявяване на защитени зони за местообитания и разработване на планове за управление на зоните от мрежата НАТУРА 2000 при използване на екосистемния и регионален подход;
- Разработване на национални планове за действие за приоритетни видове, обект на опазване в защитените зони от Натура 2000;
- Развитие на единна картографска основа, включваща и територията на 33 от мрежата Натура 2000;
- Осъществяване на мониторинг и контрол.

2. Устойчиво управление на защитените зони от мрежата Натура 2000:

- Изпълнение на консервационни дейности, пряко свързани с опазване на видовете и типовете природните местообитания, включително тяхното поддържане и възстановяване при използване на екосистемния и регионален подход;
- Устойчиво управление на земеделските земи, в т.ч. на земите с висока природна стойност при използване на екосистемния и регионален подход;
- Устойчиво управление на горите;
- Устойчиво управление на водните басейни, в т.ч. р. Дунав и Черно море;
- Управление на инвазивните видове – заплаха за видовете и местообитанията в зоните от мрежата НАТУРА 2000 и източник на социално и икономическо въздействие.

3. Устойчиво използване на екосистемните услуги за оптимални обществени ползи, както и други фактори за социално – икономическото развитие на регионите:

- Остойностяване и ползване на екосистемни услуги;
- Създаване на „зелени“ работни места;
- Стимулиране на „зелен бизнес“, напр. екотуризъм, солодобив по традиционен начин и т.н.
- Проучване и прилагане на финансиращи схеми, включително на принципа публично-частно партньорство и използване на иновативно финансиране на дейности свързани с опазването, възстановяването и управлението на защитените зони от НАТУРА 2000;
- Проучване и управление на риска (от пожари, наводнения и т.н.);
- Изграждане на връзката между инвестициите в НАТУРА 2000;
- Адаптации към или смекчаване на климатичните промени, в т.ч. оценка на уязвимостта на екосистемните ползи към климатичните промени;
- Изграждане на „зелена“ инфраструктура и екологичната свързаност на зоните от мрежата НАТУРА 2000.

4. Изграждане, развитие и поддържане на споделена визия за екологичната мрежа Натура 2000 в България:

- Повишаване на информираността на заинтересованите страни за екологичната мрежа Натура 2000;
- Екологично образование и изграждане на капацитет по теми, свързани с НАТУРА 2000, включително за управление на риска;
- Повишаване на разбирането за ползите от НАТУРА 2000 в социално-икономическото развитие на регионите;
- Обмяна на опит и добри практики чрез изграждане и развитие на партньорства, вкл. през границата.

5. Техническа помощ:

- Техническа помощ за подпомагане управлението на НПРД;
- Техническа помощ за изпълнение на дейности, включени в НПРД.

Приемането, реализирането на ОУПО Стражица и постигането на заложените в плана цели ще допринесе за постигане на целите, залегнали в Национална приоритетна рамка за действие (НПРД) за Натура 2000, 2014 – 2020 г.

Национална програма за защита при бедствия 2014 – 2018 г.

Националната програма за защита при бедствия определя целите, приоритетите и задачите за защитата при бедствия в страната за срок от 5 години. Тя представлява основен документ за политиката в областта на предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и аварии и очертава насоките за създаването на ефективна, ресурсно и технически осигурена национална система за превенция и реагиране при бедствия.

Стратегическа цел на Националната програма и на държавната политика за защита при бедствия е *предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от тях, защита на живота и здравето на населението, и опазване на културните ценности.*

Основен приоритет на Националната програма за защита при бедствия 2014 – 2018 г. е извършване на анализ и оценка на рисковете от бедствия на територията на Република България и тяхното картографиране.

Основни задачи на настоящата програма са:

1. Оценка и картографиране на рисковете от земетресение, ядрена и радиационна авария, геоложки риск;

2. Приключване на оценката на риска от наводнения и изготвяне на карти за заплахата и карти на риска;
3. Реализиране на мерки за намаляване на риска от бедствия;
4. Повишаване устойчивостта на обектите от критичната инфраструктура при бедствия;
5. Приключване на паспортизацията на сградите;
6. Подготовка на органите на изпълнителната власт и на силите за реагиране при бедствия;
7. Доизграждане на сиренната система, като част от Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на населението за опасностите, регистрирани от системите за мониторинг на метеорологични, хидрологични, сеизмологични, химически, биологични, радиологични, ядрени, екологични и други обекти и явления.

Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси е една от целите, залегнали в ОУПО Стражица, които са в тясна връзка с целите на Националната програма за защита при бедствия. ОУПО Стражица, вкл. неговото приемане и прилагане, няма да окаже негативни последици за успешното прилагане на Програмата.

Стратегия за намаляване на риска от бедствия 2014 – 2020 г.

Отчитайки състоянието в момента, както и слабите, и силните страни в сферата на намаляването на риска от бедствия в Република България, може да бъде формулирана следната основна стратегическа цел:

„Предотвратяване и/или намаляване на неблагоприятните последици за човешкото здраве, социално-икономическата дейност, околната среда и културното наследство в България, вследствие на природни и причинени от човешка дейност бедствия.“

За постигане на целта, в настоящата Стратегия се определят следните приоритети за действие:

1. Развиване на устойчива национална политика и осигуряване на стабилна правна и институционална рамка за намаляване на риска от бедствия;
2. Идентифициране, оценка и мониторинг на рисковете от бедствия. Разширяване и поддържане на ефективни национални системи за прогнози, мониторинг, ранно предупреждение и оповестяване при бедствия;
3. Изграждане на култура за защита при бедствия на всички нива на управление и в обществото чрез използване на опита, обучението, научните изследвания и иновациите;
4. Намаляване на съществените рискови фактори и повишаване на готовността за ефективно реагиране при бедствия на всички нива на управление.

Целите, поставени в ОУПО Стражица са в синхрон с целите на Стратегията за намаляване на риска от бедствия 2014 – 2020 г.

3.3.3 Връзка на ОУПО Стражица с регионални стратегически документи

Регионален план за развитие на Северен централен район за периода 2014-2020

Стратегическите цели за постигане на визията за развитие на района се фокусират в един от националните проблеми – това е задълбочаването на демографската криза – застаряване на населението, емиграция на млади, образовани и предприемчиви хора, недостатъчна квалификация и слаба заетост на населението в трудоспособна възраст. Усилията, които ще бъдат положени през следващите години, във всички сфери на обществения живот, следва да бъдат ориентирани към създаването на предпоставки за задържане в района на хората, които могат да осъществят желаната

промяна. Съобразявайки се с Националната стратегия за регионално развитие (НСРР), РПР на СЦР поставя идеята за икономическо, социално и териториално сближаване на европейско, национално и регионално ниво във фокуса на стратегическите си цели:

1. Стратегическа цел 1: Икономическо сближаване – достигане на средните нива на заетост, производителност на труда и приложение на иновации в икономиката, характерни за районите от Дунавското пространство;
2. Стратегическа цел 2: Социално сближаване – преодоляване на междурегионалните и вътрешнорегионални различия в социалната сфера и ограничаване на риска от социална изолация и бедност;
3. Стратегическа цел 3: Териториално сближаване – свързаност и балансирано, интегрирано и устойчиво развитие на територията и населените места
4. Стратегическа цел 4: Опазване на околната среда, съобразно предизвикателствата на климатичните промени и прилагане на европейските и национални стандарти за ограничаване на замърсяването и енергоемкостта и стимулиране използването на енергия от възобновяеми източници.

Регионален генерален план (РГП) за водоснабдяване и канализация на обособена територия на „ВиК-Йовковци“ ООД – Велико Търново

Планът обхваща денет общини на територията на Област Велико Търново: Община Велико Търново, Община Горна Оряховица, Община Лясковец, Община Златарица, Община Павликени, Община Сухиндол, Община Полски Тръмбеш, Община Стражица и Община Елена.

Целта на РГП е подобряване на водоснабдяването и канализацията и създаване на основа за определяне на приоритетни инвестиции за рехабилитация на съществуващи и изграждане на нови съоръжения за водоснабдяване и канализация, както и за събиране и пречистване на питейни и отпадъчни води.

РГП е с период на планиране до 2038г., като предвижданията са разпределени в краткосрочна (2014-2020г.), средносрочна (2021-2028г.) и дългосрочна (2029-2038г.) инвестиционни програми. Предвижданията на плана, които пряко могат да бъдат отнесени към Община Стражица, са:

Краткосрочни – реконструкция на ПСПВ „Йовковци“; присъединяване на три села от община Стражица към ВС „Йовковци“ – изграждане на водопроводи с дължина 3,28км и реконструкция на 5,4 ВВМ; доизграждане и реконструкция на канализационна мрежа на гр. Стражица с дължина 10,6 км; реконструкция на ПСОВ Стражица.

Средносрочни – реконструкция на ВВМ в община Стражица; доизграждане и реконструкция на канализационна мрежа с дължина 16,7км в община Стражица.

Дългосрочни – подмяна на външни водопроводни мрежи и реконструкция на канализационна мрежа в гр. Стражица с дължина 11,6 км.

С реализирането на РГП ще се постигне:

- осигуряване на достатъчноколичество вода с качества, отговарящи на нормативните изисквания,за да бъдат задоволени всички нужди на обособената територия (в която попада и община Стражица);
- ефективно използване на водите с отчитане на климатичните промени и фокусиране върху намаляване потреблението на енергия и намаляване на загубите на питейна вода;
- намаляване на нитратното замърсяване на водите чрез прилагане на съответните мерки;
- увеличаване степента на свързаност на населението към канализационната мрежа;
- осигуряване на висока ефективност на събиране и пречистване на отпадъчните води.

Реализирането на заложените в РГП инвестиционни програми за периода 2014 – 2038 г., е в пряка връзка и ще бъде подпомогнато от приемането и прилагането на ОУПО Стражица.

Областна стратегия за развитие на Област Велико Търново за периода 2014 – 2020

Важен аспект в стратегията е преодоляване на различията в развитието на общините чрез използване на специфичния потенциал на всяка отделна община в областта, така че да се гарантира балансирано развитие на региона. Усилията трябва да са в синхрон с местните власти и да отразяват онези, които се реализират на ниво Северозападен регион и на ниво държава. На тази основа Областната стратегия за развитие на Област Велико Търново в периода 2014-2020г. поставя следните стратегически цели:

1. *Стратегическа цел 1* - „Икономически растеж с по-високи темпове от средните за страната“;
2. *Стратегическа цел 2* - „Социална сигурност, равнопоставеност и перспективност“;
3. *Стратегическа цел 3*: „Съвременни инфраструктури, висококачествени комунални услуги, уникално културно наследство и съхранена околна среда“;
4. *Стратегическа цел 4* - „Добро планиране и управление, сътрудничество и междуобщинско коопериране“

Приемането и прилагането на ОУПО Стражица ще допринесе за постигане за стратегическите цели на Областната стратегия за развитие на област Велико Търново за периода 2014 – 2020 г. Това ще стане чрез изпълнение на заложените в ОУПО цели, сведени до Обвързване на развитието на града и общината с факторите от областно, регионално, и национално и наднационално ниво; Оптимизиране на функционалната структура на града и общината спрямо съвременните социално-икономически и демографски процеси; Оптимизиране на начините и режимите на земеползване в селищната, крайселищната и общинска територия; Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях; Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси; Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло; Създаване на предпоставки и условия за ефективно управление на общинското развитие; Повишаване на маркетинговите качества на общината в условията на конкуренция в развитието на отделните населени места.

Концепция за пространствено развитие на община Стражица (КПРО) за периода 2014-2025 г

КПРО разглежда територията на общината в по-широк – национален и регионален план, като „определя целите за пространствено развитие по отношение на мрежата от населените места, връзките със съседните общини и областния център, както и интегрирането на територията на общината в регионалната транспортна, енергийна и телекомуникационна мрежа“ (чл.7д, ал.3 от ЗРР).

КПРО дава насоки за документите за устройство на територията и такива за регионално планиране на ниво община, а за да бъдат тези насоки адекватни, както бе споменато в началото, тя трябва да отразява предвижданията на документите за планиране на регионалното развитие от по-високо йерархично ниво – РПР на СЦР, ОСР на Област Велико Търново, които от своя страна са съобразени с НКПР и НСРР на Р.България. Основните задачи на КПРО са:

1. Запазване на човешките ресурси, създавайки трудова заетост, превръщайки местния пазар на труда в по-атрактивен и адекватен към потребностите на населението;
2. Опазване и усвояване на земеделските и горските земи;
3. Възстановяването на хидромелиоративните системи;
4. Изграждане и рехабилитиране на техническата инфраструктура;
5. Насърчаване на овощарството, лозарството, зеленчукопроизводството, пчеларството;
6. Съхраняване на природните богатства, недвижими културни ценности, защитени територии и развитие на еко-, селски, пешеходен, риболовен и познавателен туризъм;

Основните цели на КПР на община Стражица са в тясна връзка с целите на ОУПО Стражица.

Общински план за развитие 2014-2020г.

Главна цел за развитието на община Стражица е *постигане на балансирано устойчиво развитие на територията и повишаване качеството на живот чрез ефективно и рационално управление на местни ресурси и в среда на социално приобщаване*. Стратегическите цели са формулирани по следния начин:

1. Цел 1: Постигане на устойчив растеж чрез повишаване жизнеспособността на местната икономика.
2. Цел 2: Постигане на приобщаващ растеж чрез повишаване на заетостта, социалното включване и диверсификация на доходите.
3. Цел 3: Подобряване качеството на жизнената среда чрез балансирано развитие на територията, инфраструктурата и достъпността.

Общинският план за развитие 2014 – 2020 г. си поставя цели, чието реализиране е в пряка връзка и ще бъде подпомогнато от приемането и прилагането на ОУПО Стражица.

План за действие за устойчиво енергийно развитие 2013 – 2020 г.

Основните Европейски цели в областта на енергията до 2020г. са:

1. Намаляване на емисиите на парниковите газове на ЕС най-малко с 20% спрямо нивата от 1990г.;
2. 20% от енергопотреблението на ЕС да е от възобновяеми енергийни източници;
3. 20% намаляване на енергийното потребление.

Община Стражица заявява ясното желание за повишаване на енергийната ефективност и повишаване дела на възобновяемите източници на енергия на територията си като взема решение за присъединяване към европейската инициатива „Споразумението на кметовете“. Участието в нея е доброволно и задълженията на общините са да изпълнят или преизпълнят поставените цели в стратегията „Европа 2020“ на Европейската комисия.

Основните цели в плана за действие са повишаване качеството на живот и енергийния комфорт при най-малки разходи на гражданите на общината чрез постигане на децентрализирано ВЕИ енергоснабдяване с паралелно изпълнение на мерки за енергийна ефективност.

Общината последователно ще провежда политика на енергиен мениджмънт на местно ниво, която обхваща потреблението на енергия в общински и жилищни сгради, уличното осветление, промишлеността и транспорта.

Енергийни цели на община Стражица:

1. Намаляване на емисиите на въглероден диоксид (CO₂) в Общинските сгради поне 75% до 2024 г.
2. Намаляване на потреблението на първична енергия на единица площ в Общински сгради поне 60 % до 2024 г.
3. Дял на ВЕИ в енергийното потребление на Общински сгради поне 25% до 2024.

Енергийните цели на община Стражица са в тясна връзка с поставените главна и специфична цели на ОУПО Стражица.

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Стражица 2010 – 2015 г.

Целта на стратегията е въз основа на анализ на местните ресурси, характеристики, възможности и проблеми, да се определят приоритетите в областта на предоставянето на социални услуги. Чрез социален анализ се разкрива състоянието на социалните услуги в общината, проблемите при тяхното предоставяне, като и тенденциите в развитието.

Разработването на конкретните мерки във връзка с реализацията на тази дейност ще доведе до подобряване качеството на живот, преодоляване на социалната изолация и създаване на условия за адаптиране на потребителите на тези услуги към обществения живот. В този смисъл стратегията представлява средство за хармонизиране и съгласуване на местните законодателни инициативи с държавните изисквания и с потребностите на жителите на общината от социални услуги.

Общите и конкретните цели във функционалните приоритетни направления на Общинската стратегия включват:

1. Приоритетно направление 1: Предоставяне на социални услуги на деца и младежи със специфични потребности, на възрастни в неравностойно социално положение, на лица в риск;

Обща цел 1: Създаване на предпоставки за социална адаптация и интеграция на деца и младежи със специфични потребности;

Обща цел 2 Усъвършенстване и разширяване спектъра на дейностите по предоставяне на социалните услуги на възрастни хора в неравностойно положение;

Обща цел 3 Защита и подкрепа на лица в риск.

2. Приоритетно направление 2: Предоставяне на грижи и услуги на лицата с трайни

увреждания;

Обща цел 1: Рехабилитация и социална интеграция на лицата с увреждания;

Обща цел 2: Информационно обслужване на лицата с увреждания и създаване на предпоставки за успешната им реализация на пазара на труда

Обща цел 3 Изграждане на достъпна околна среда за хората с физически увреждания.

3. Приоритетно направление 3: Деинституционализация на по-голям брой лица, настанени в институциите.

Обща цел 1: Създаване на предпоставки и подходящи условия за извеждане от институциите на лица с възможности за водене на относително самостоятелен начин на живот.

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Стражица, в т. ч. целите, които си поставя, съответства на целите, които си поставя ОУПО Стражица.

Програма за енергийна ефективност. Насърчаване на използването на възобновяеми енергийни източници и биогорива за периода 2014 – 2020 г.

Реализирането на приоритетната национална цел за бърз и устойчив икономически растеж, свързан с наличието на енергиен сектор, отговарящ на ключови изисквания за:

1. Висока конкурентоспособност;
2. Сигурност на енергоснабдяването и
3. Спазване изискванията за опазване на околната среда

не може да бъде постигната без мащабно внедряване на мерки за енергийна ефективност и насърчаване на използването на ВЕИ на всички нива в т.ч. публичния и частния сектор.

Приоритетите в политиката на енергийния сектор са отразени в Националния план за икономическо развитие на Република България, в Енергийната стратегия на страната до 2020 г. и са в хармония с изискванията на европейските директиви и пазарни механизми. Важен аспект, посочен в нея, е политиката за повишаване на енергийната ефективност с акцент върху стимулиране на мерки за енергийна ефективност в жилищния сектор, обществените сгради, транспорта и индустрията, както и насърчаване използването енергия от възобновяеми енергийни източници. Внедряването на мерки за енергийна ефективност и Оптималното използване на енергийните ресурси, предоставени от ВЕИ, е средство за достигане на устойчиво енергийно развитие и минимизиране на вредните въздействия върху околната среда от дейностите в енергийния сектор. Произведената енергия от ВЕИ е важен показател за конкурентоспособността и енергийната независимост на националната икономика. Делът на ВЕИ в енергийния баланс на България е значително по-малък от средния за страните от ЕС.

Държавното управление и системата на обществените отношения при осъществяване политиката за насърчаване на енергийната ефективност и използването на ВЕИ са регламентирани в Закона за енергетиката (ЗЕ) и Закона за възобновяемите и алтернативни енергийни източници (ЗВАЕИ).

Регионалните цели по използване на ВЕИ трябва да са в синхрон с националните цели. По същество обаче, те са по-прагматични и са свързани с конкретни регионални проблеми. Най-важните от тях са:

1. Повишаване на енергийната независимост на общините и региона;
2. Създаване на временна и постоянна трудова заетост;
3. Подобряване параметрите на околната среда;
4. Привличане на местни и чуждестранни инвестиции;
5. Осигуряване на по-евтина енергия;
6. Въвеждане на нови технологии и ноу-хау.
7. Осъществяване на местно устойчиво енергийно развитие.

Принципите, които са залегнали в разработването на НДПВЕИ и които имат отношение към регионалната политика, са следните:

1. *Децентрализация:* Разширяване на отговорностите на регионалните и местните власти от планиране към реализиране на НДПВЕИ;
2. *Планиране:* Реализирането на НДПВЕИ се осъществява чрез областните и общинските програми и подлежи на актуализиране в резултат на мониторинга и оценките от прилагането ѝ;
3. *Ангажираност:* Мерките на националната политика за развитие на ВЕИ не заместват, а допълват местните мерки;
4. *Състезателност и прозрачност:* Съобразно качеството на предлаганите проекти (което се проверява допълнително от АЕЕ на база икономическа ефективност на инвестициите) и в съответствие с принципите за прозрачност и яснота, областните и общинските програми се конкурират за ефективно използване на местните ресурси;

5. *Партньорство и сътрудничество*: осъществяване на дейностите по планирането и реализацията НДПВЕИ чрез партньорство с централните, регионалните и местните власти, НПО, бизнес-средите, научните организации (университети и институти);

6. *Информационно осигуряване*: наличие на актуална информация на регионално и местно равнище относно изпълнението на НДПВЕИ;

Очаквани ефекти от подобряване на взаимодействието между централните и местните органи на изпълнителната власт:

1. Балансиране на икономическите, екологичните и социалните аспекти при усвояване потенциала на ВЕИ;

2. Институционална и секторна координация при решаване на задачите за развитие на ВЕИ;

3. Повишаване на квалификацията в институциите на регионално ниво в прилагането на областните и общински програми по ВЕИ и

4. Изграждане на информационна система за подпомагане на дейностите по ВЕИ и ВЕИ на местно ниво.

Целите, заложи в настоящата Програма не противоречат на главната и специфични цели на ОУПО Стражица.

Програма за управление на дейностите по отпадъци на община Стражица

Основните цели на Програма за управление на дейностите по отпадъците на община Стражица за периода 2011 – 2015 г. са определени на база анализа на съществуващото състояние при управлението на отпадъците на територията на общината и идентифицираните проблеми, както и изискванията на действащото национално и европейско законодателство в областта на управление на отпадъците. Отчетени са целите за оползотворяване на битови и строителни отпадъци, въведени с новата Рамкова Директива за отпадъците 2008/98/ЕО.

С оглед синхронизиране с мерките по управление на отпадъците на регионално ниво и в съответствие с НПУДО 2009-2013 г, настоящата Програма поставя следните 10 приоритетни цели за управление на отпадъците на територията на общината в периода 2011-2015 г., основани на приетите принципи на управление на отпадъците и съобразени с конкретните условия:

1. Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци
2. Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци.
3. Подобряване на организацията по разделяне, временно съхраняване, събиране и транспортиране на отпадъците
4. Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците
5. Правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта
6. Осигуряване на база данни за отпадъците
7. Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците
8. Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите "отговорност на производителя" и "замърсителят плаща" при интегрирано управление на отпадъците
9. Участие на обществеността
10. Развитие на устойчиви системи за управление на специфични потоци отпадъци

Целите на ОУПО Стражица не противоречат на поставената за изпълнение пред настоящата Програма цел.

Общинска Програма за опазване на околната среда и План за действие към нея

Последната изготвена Програма за управление на околната среда на територията на община Стражица е със срок на действие от 2011 г. до 2016 г.

Общинската програма за опазване на околната среда е била разработена на основание изискванията на чл. 79, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда.

В нея се анализират проблемите на околната среда на територията на община Стражица, открояват се причините и се аргументират проектите, които се предлагат за.

Главната стратегическа цел, която си поставя Общинската администрация в тази програма е: *Опазване и възстановяване на естествената околна среда, защитата на здравето на хората и развитие на екологичната инфраструктура.*

Специфични цели на програмата са:

1. Да идентифицира и анализира проблемите в областта на околната среда на територията на общината, да установи причини и да предложи действия и мерки за тяхното предотвратяване;
2. Да използва разумно природните дадености на територията на общината за развитие на икономическия потенциал;
3. Да открие приоритетите в разглежданата област;
4. Да обедини усилията на общинските органи, държавни институции, население, НПО и институции на територията на общината за решаване на проблемите;
5. Да аргументира проектите на общината, които тя ще възложи за финансиране;
6. Да използва оптимално ограничените човешки и финансови ресурси, като ги съсредоточи за решаване на най-приоритетните проблеми.
7. Изграждане на екологично чиста околна среда

Реализирането на целите на програмата за опазване на околната среда води до подобряване качеството на живот на населението в общината и до повишаване на възможностите за инвестиции в нейната икономика.

Целите на ОУПО Стражица не противоречат на заложените в Програмата за опазване на околната среда цели.

Общинска Програма за развитие на туризма за периода 2007-2013 г

Програмата за развитие на туризма в Община Стражица е разработена в изпълнение на Чл. 10, ал. 2 от Закона за туризма. Тя е неразделна част от Плана за развитие на Община Стражица и се основава на насоките за развитие на туризма, заложили в него. Последната изготвена Програма за развитие на туризма на територията на община Стражица е била със срок на действие от 2007 до 2013 година. Към настоящия момент не е налична актуална Програма.

Тя е съобразена с приоритетните задачи за развитие на отрасъла, наличните ресурси и изградените обществени структури в подкрепа на туризма.

Програмата следва да бъде изпълнявана с активното участие на водещи организации в сферата на туризма, бизнеса и НПО. Основна роля при изпълнението на програмата ще играе Консултативния съвет по туризъм.

Специфични цели на програмата са:

1. Съхраняване на природното и културно - историческото наследство и разработване на планове за управление за защитените територии;
2. Развитие на туристическия бизнес;
3. Създаване на туристически имидж на Община Стражица и работа в партньорство;

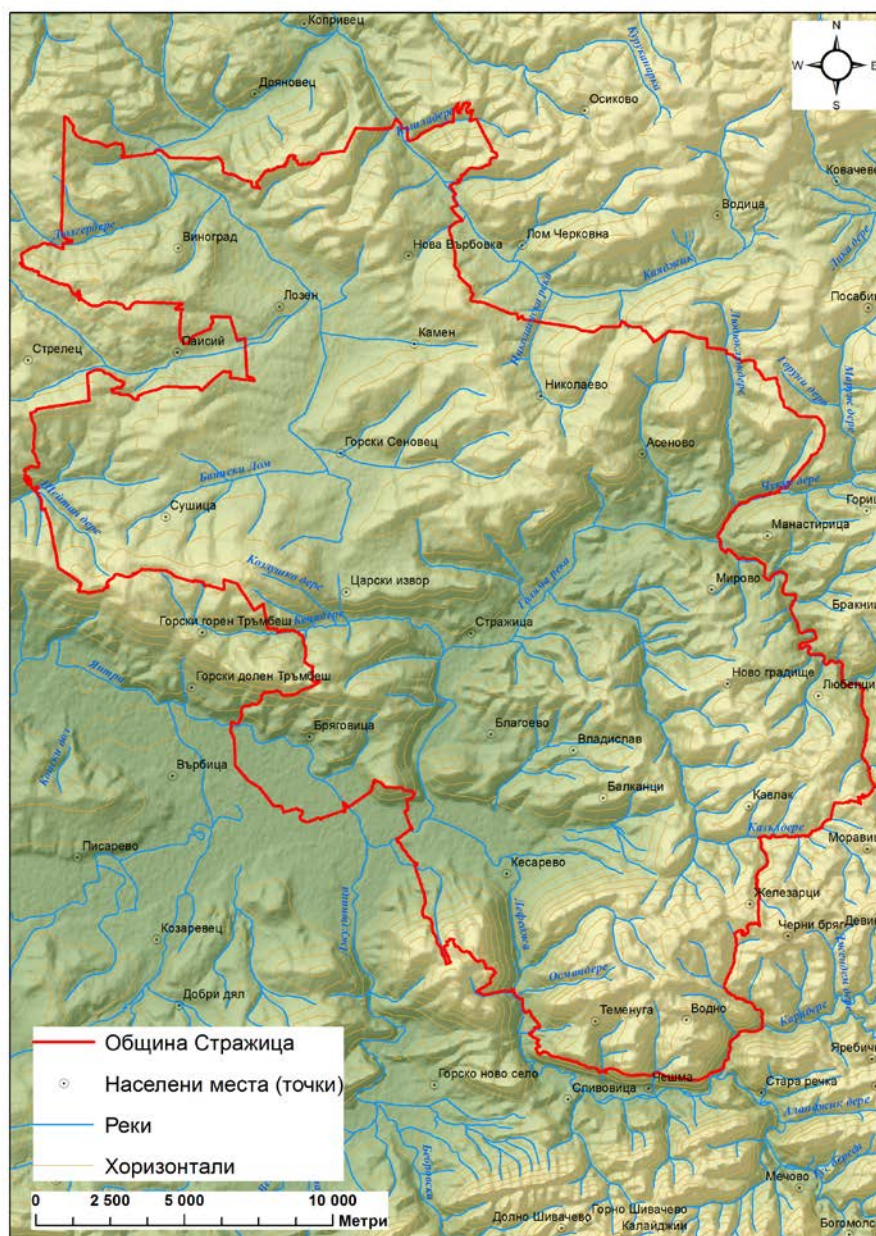
Реализирането на целите на програмата за развитие на туризма води до подобряване качеството на живот на населението в общината и до повишаване на възможностите за инвестиции в нейната икономика.

Целите на ОУПО Стражица не противоречат на заложените в Програмата за развитие на туризма цели.

4. АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА

4.1 Географско положение и морфо-хидрографска характеристика

Морфо-хидрографска схема на община Стражица е дадена на Фигура 4-1 по-долу.

Фигура 4-1 Морфо-хидрографска схема на община Стражица

Според физикогеографските районираня на България (Гълъбов, 1966, 1975; Иванов и др., 1968; Мишев и др. 1989) община Стражица е разположен в два физикогеографски района. Северната част на общината попада в обхвата на Дунавската равнина, а южната в обхвата на Предбалкана като границата между двете минава приблизително южно от Голяма река. Релефът е равнинен в северната част и хълмист в южната част. Характерен облик на релефа придават множеството възвишения в посока изток-запад. Най-малката надморска височина е ок. 45 m (в югозападната част в долината на р. Лефеджа), а най-високата е връх Корукавак с 498 m част от Антоновските височини (в югоизточната част на общината). В геоморфологично отношение в района на Стражица са предимно слаборазчленени и разчленени алувиални низини с асиметрични долини покрай реките.

Важна особеност на литосферата са процесите в сеизмичната зона при град Стражица.

4.2 Текущо състояние на околната среда

4.2.1 Климат

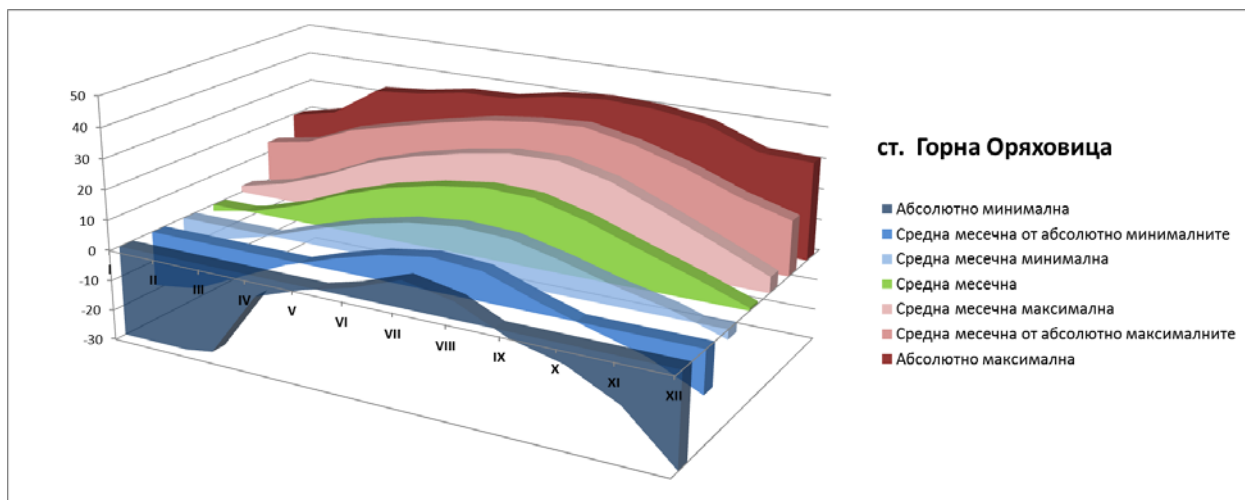
Според климатичното райониране (Велев, 1990) община Стражица попада в областта на Умереноконтиненталния климат, като северните части попадат в обсега на Лудогорско-Добруджанския район, а южните части в района на Предбалкана.

В разглежданата община няма метеорологична или климатична станция. Данните от най-близката климатична станция – тази в Горна Оряховица ще бъдат използвани за описание на климатичните условия в община Стражица. Цитираните данни за климатичните елементи са по Климатичен справочник (т. 3, 1983) и по Велев (2010).

Температура на въздуха

Средногодишната температура на въздуха в изследвания район за период от 40 години (1931-1970г.) е 11.5°C - Фигура 4-2.

В годишния ход на средномесечните максимални температури (средна месечна максимална, средна месечна от абсолютно максималните и абсолютно максимална температура) се наблюдава максимум през юли-август (от 29.6°C до 41.8°C) и минимум през януари (от 2.1°C до 19.6°C). Средно месечните минимални температури (средна месечна минимална, средна месечна от абсолютно минималните и абсолютно минимална температура) са най-ниски през зимата (януари-февруари) - от минус 33.7°C до минус 6.8°C и се наблюдават при устойчиво антициклонално време след студени нахлувания на континентални или полярни въздушни маси и при наличие на снежна покривка. Есента е по-топла от пролетта, като разликата се увеличава с увеличаване на надморската височина.

Фигура 4-2 Температури в ст. Горна Оряховица за периода 1931-1970г.

Този климат се характеризира и с добре изразена средна месечна температурна амплитуда, която се колебае между 8.2°C (декември) до 15.3°C (август).

От данните измерени в ст. Г. Оряховица следва да се подчертае сравнително по-краткия период на свободно от мраз време – 191 дни при средно октомври 200 – 220 дни за умерено-континенталния климат у нас. Независимо, че по отношение на вегетационния период (средната продължителност на задържане на температурите над 5 и 10 °C) ст. Г. Оряховица показва сходни стойности с другите станции в обхвата на умереноконтиненталния климат, сравнително по-кратък е периода на устойчиво задържане на температурите над 0°C, което е тясно свързано с по-кратката продължителност на безмразовия период. Тези особености имат отношение към възможностите на земеделието в района.

Средна и крайна дата на последния пролетен и първия есенен мраз и продължителност на свободното от мраз време в дни са дадени в Таблица 4-1 по-долу.

Таблица 4-1 Средна и крайна дата на последния пролетен и първия есенен мраз и продължителност на свободното от мраз време в дни

Станция	Последен мраз			Първи мраз			Ср.продълж. на своб. от мраз време
	Най-ранна дата	Средна дата	Най-късна дата	Най-ранна дата	Средна дата	Най-късна дата	
Горна Оряховица	27.III	12.IV	5.V	28.IX	21.X	29.XI	191

Продължителност в дни на периодите с устойчиво задържане на температурата на въздуха над 0, 5, 10 и 15 °C и температурни суми е дадена в Таблица 4-2 по-долу.

Таблица 4-2 Продължителност в дни на периодите с устойчиво задържане на температурата на въздуха над 0, 5, 10 и 15 °C и температурни суми

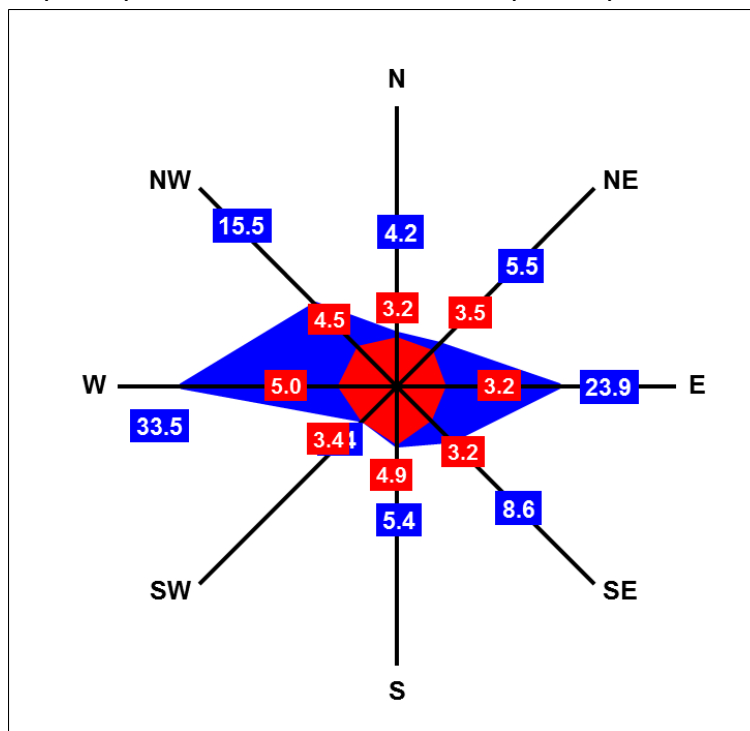
Станция	Продължителност в дни				Температурна сума °C x дни			
	0 °C	5 °C	10 °C	15 °C	0 °C	5 °C	10 °C	15 °C
Горна Оряховица	318	256	205	151	4225	4110	3725	3045

Роза на вятъра

Динамиката на въздушния пренос в приземния слой се характеризира с розата на вятъра - скоростта и посоката на вятъра, измерени в осемте стандартни румба: четирите основни посоки - север (N), изток (E), юг (S), запад (W) и междинните - североизток (NE),

югоизток (SE), югозапад (SW), северозапад (NW). Вятърът в дадено място е един от метеорологичните елементи, който зависи много силно от местните условия и особено от формите на релефа. Хълмистият релеф води до преразпределение и деформиране на въздушния поток, в резултат, на което се променят както скоростта на вятъра, така и честотата на преобладаващите посоки.

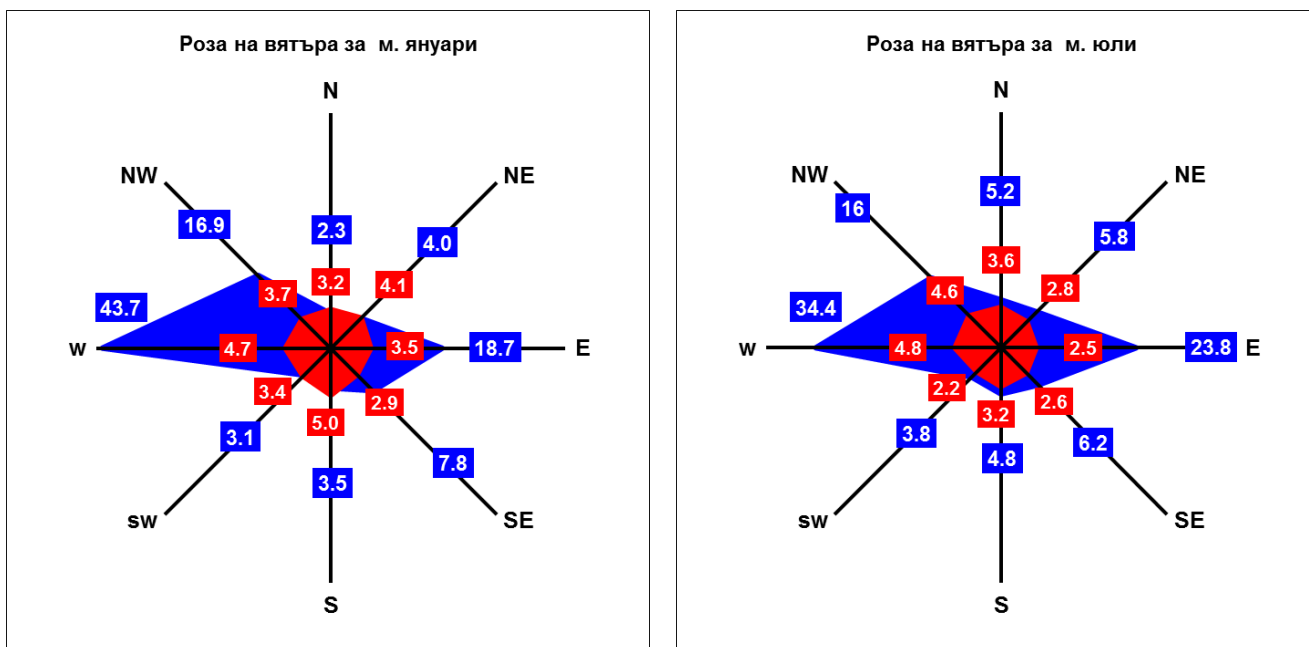
На Фигура 4-3 е показана интегралната годишна роза на вятъра за периода 1931-1970г. за станция Горна Оряховица, която е зонално ориентирана – запад-изток.

■ - Честота на вятъра по посока [%]; ■ - Средна скорост по посока [m/s]

Фигура 4-3 Интегрална годишна роза за ст. Г. Оряховица

Съгласно изискванията на Наредба 8/2001 за обема и съдържанието на устройствените планове, на Фигура 4-4 са показани честотните режими на вятъра за месеците януари и юли за община Стражица.

■ - Честота на вятъра по посока [%]; ■ - Средна скорост по посока [m/s]

Фигура 4-4 Режим на вятъра за месеците януари и юли.

Потенциал на замърсяване

Под потенциал на замърсяване се разбира честотата на случаите на тихо време – случаите на скорости на вятъра под 1 m/s. Той се изразява в числа от 1 до 100. За висок потенциал на замърсяване се приема 75 - 100, за нисък – 0 - 25. Потенциал 25 - 50 е среден, а потенциал 50 - 75 – средно висок.

Районът на община Стражица се намира в област със среден потенциал на замърсяване: 43.1% тихо време, който може да се увеличава до средно висок (над 50% тихо време) през зимните месеци, което показва, че условията за разсейване на атмосферните замърсители може да не е добро.

Влажност на въздуха

Средна месечна и годишна пъргавина на водната пара в hPa е представена в Таблица 4-3.

Таблица 4-3 Средна месечна и годишна пъргавина на водната пара в hPa

Станция	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
Горна Оряховица	4.8	5.5	6.7	9.6	13.6	16.7	17.9	16.6	13.8	10.8	8.6	5.9	10.9

Средната месечна и годишна относителна влажност в % е дадена в Таблица 4-4.

Таблица 4-4 Средна месечна и годишна относителна влажност в %

Станция	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
Г.Оряховица	85	81	74	66	70	69	65	63	67	75	83	86	74

Среден месечен и годишен дефицит на влажността в hPa е даден в Таблица 4-5.

Таблица 4-5 Среден месечен и годишен дефицит на влажността в hPa

Станция	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
Г.Оряховица	0.9	1.6	3.1	5.4	6.6	8.3	10.4	11.0	7.6	4.4	2.1	1.2	5.2

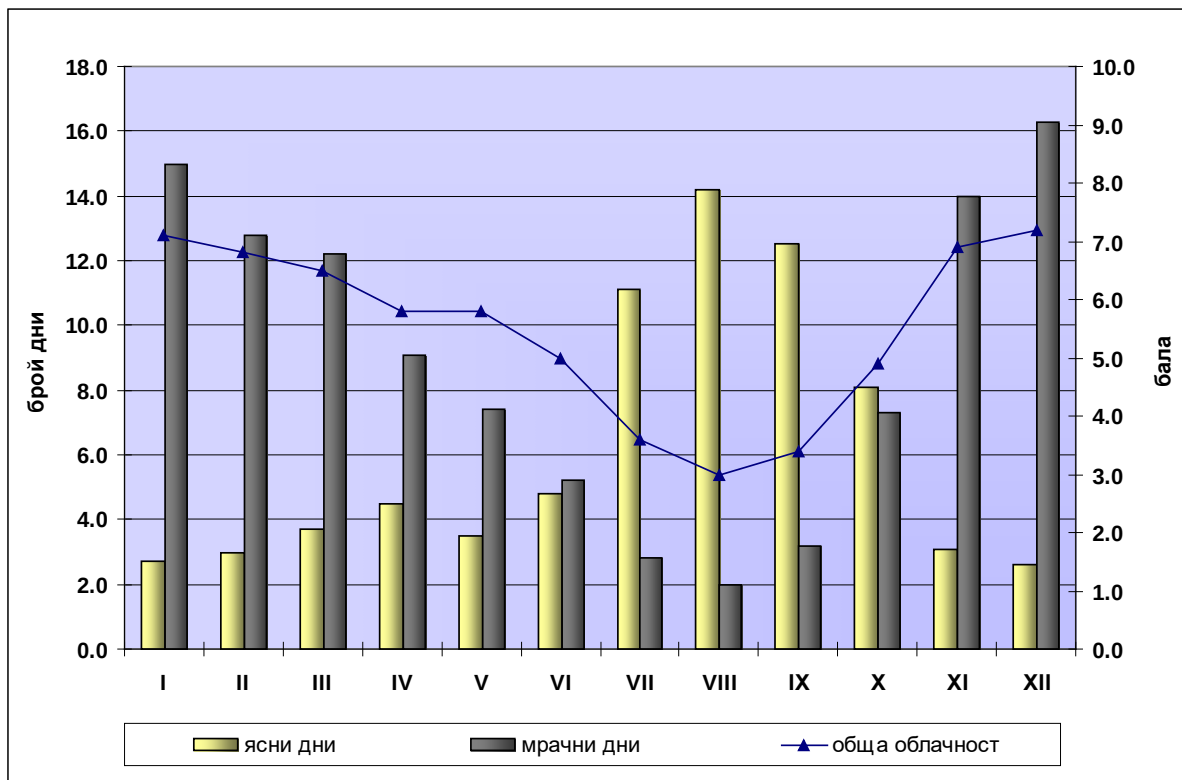
Броят на дни с мъгла по месеци и годишно е представен в Таблица 4-6.

Таблица 4-6 Брой на дни с мъгла по месеци и годишно

Станция	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
Горна Оряховица	11.3	7.9	3.7	1.4	1.5	1.0	1.0	0.5	1.6	5.1	9.2	12.3	56.5

Облачност

Годишният минимум на общата облачност е през август, когато преобладава антициклонално време Фигура 4-5. Облачността е предимно конвективна. По същото време се наблюдава и максимумът на ясните дни (облачност 0-2 бала – около 14-15 дни), които са над 60% от дните на месеца. Обратната закономерност – най-малко ясни дни и най-много мрачни дни са характерни за месец декември.

Фигура 4-5 Брой на ясни и мрачни дни по обща облачност за станция за станция Г. Оряховица

Валежи

Средногодишната сума на валежите е около 565 mm и е под средното за страната с летен максимум и зимен минимум. Най-сух месец е месец февруари, а най-валежен месец юни. За района валежите са неравномерно разпределени в два валежни максимума: есен-зима, и пролет-есен. Снежната покривка е с продължителност 50 дни, но често е нетрайна. Относителната влажност на въздуха е в рамките на нормалното и се характеризира със зимен максимум и летен минимум. Максималната продължителност на безвалежните периоди е средно 7-8 дни в месеците с максимум на валежите и около 9-10

дни в останалите месеци. В отделни години безвалежният период може да продължи 20-25 дни и повече дни.

По отношение на условията за интензивни валежи те могат да се оценят като средни по отношение на честотата на високите валежи и малко над средните при разглеждане на валежи с интензивност 40 и 50 l s⁻¹ ha⁻¹.

Средни месечни и годишни валежни суми в mm (1 – за периода 1931 – 1980 г.; 2 – за периода 1979 – 2008 г.) са дадени в Таблица 4-7.

Таблица 4-7 Средни месечни и годишни валежни суми в mm (1 – за периода 1931 – 1980 г.; 2 – за периода 1979 – 2008 г.)

Станция	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
В. Търново 1	48	44	43	63	88	86	65	56	41	45	51	50	680
В. Търново 2	47	40	54	58	81	70	73	56	53	40	52	50	674

Броят на валежите за една година с интензивност над определена граница, независимо от времетраенето им през периода април – октомври са представени в Таблица 4-8 по-долу.

Таблица 4-8 Брой на дъждовете за една година с интензивност над определена граница, независимо от времетраенето им през периода април – октомври

Станция	Интензитет (l s ⁻¹ ha ⁻¹)											
	30	40	50	60	70	80	90	100	125	150	175	200
В.Търново	65	51	40	31	25	20	16	13	8	5	3	2

Температурна инверсия

Когато в ниските слоеве на атмосферата за конкретен район има повишение на температурата с височината се наблюдава т.н. температурна инверсия. Характерно свойство на тези слоеве е, че те са в силна устойчиво равновесие (подтискат се появилите се движения на въздуха), което води до затихване на динамичната турбулентност, от която зависи разсейването на замърсителите във въздуха. В случаите с приземни инверсии (започващи от земната повърхност) съществено значение имат ниските източници на замърсители. За наличието на този тип явление може да се правят изводи по изследване на режима им, направено по метода на вертикалните профили за периода 1956-1968г. – П. Христов, 1972.

В годишния ход на температурните инверсии се наблюдава минимум през май и максимум през август-октомври. През отделните месеци, главно август, септември и октомври, много често броят на дни с инверсии е над 20, а в отделни години той е от 25 до 20 дни. Например през 1960 г. през октомври са отбелязани 30 дни с приземни инверсии. През април и май инверсиите са значително по-малко, дори в отделни години има само по 5-6 дни с инверсии. През май 1964г. броят на дни с инверсии е твърде малък – 6.

Мощността на приземните инверсии е най-голяма през зимните месеци. Средната мощност през януари и декември е между 500 и 600 m, през ноември, февруари и октомври – между 400 и 500 m, а най-малка е през месеците май, юни и юли – между 120 и 150m. Процентното разпределение на повторемостта на приземните инверсии според мощността им (дебелината) е: до 100m – 5%, 100-200m – 36%, 200-500 – 44%, и над 500m – само 15%. Температурните инверсии с големи разлики на горната и долна граница на приземната инверсия са твърде устойчиви и продължителни – до 5-10 денонощия.

Класовете на устойчивост са определени по приземни данни (радиационен баланс и скорост на вятъра) и по стойностите на вертикалния температурен градиент в

долния 200-метров въздушен слой, γ [deg/100m]. От посоченото изследване може да се заключи, че общо за годината най-голяма честота имат класовете:

- **D** (неутрални условия) – $0.5\text{deg}/100\text{m} \leq \gamma \leq 1 \text{ deg}/100\text{m}$ - в около 40% от случаите;
- **E** (слаба устойчивост) – $0.5\text{deg}/100\text{m} < \gamma < 0.5\text{deg}/100\text{m}$ - в около 30% от случаите;
- **C** (слаба неустойчивост) - $1\text{deg}/100\text{m} < \gamma \leq 1.5\text{deg}/100\text{m}$ - в около 25% от случаите;
- **B** неустойчивост ($\gamma > 1.5\text{deg}/100\text{m}$) и **F** устойчивост ($\gamma \leq -0.5 \text{ deg}/100\text{m}$) имат малка честота от порядъка на 5-8%.

Климатична класификация на района

Характеристиките и режимът на климатичните елементи в региона определят климата му като умерено-континентален. Според климатичното райониране на Алисов регионът попада изцяло в умерено-континенталната климатична подобласт на Европейско-континенталната климатична област (район на границата на равнинния и хълмист район на Северна България).

Според класификацията на Кьопен региона попада изцяло в климатичен тип **Cfa** – умерено-топъл, влажен климат с топло лято.

Класификацията на Торнтуайт определя региона като сух, субхумиден (сух, с недостатъчно овлажнение) с индекс на овлажнение -10.

Обобщение

Вследствие на анализът на данните и оценките на климатичните и метеорологични условия могат да се направят следните заключения за процесите и явленията, които представляват интерес за съществуващото състояние на средата и устройствените параметри на ОУП на община Стражица.

1. Температурите в общината имат изразен континентален характер.
2. Валежите са по-ниски от тези в страната. Поройните валежи, обаче се наблюдават все по-често през последните 5 години.
3. Потенциалът на замърсяване на въздуха в района е среден, като през зимните месеци може да е средно висок, което предполага неутрални до слабо устойчивия състояния на ниския слой на атмосферата в региона. Това налага внимателна преценка при проектиране на индустриални и транспортни обекти.
4. Максималният интензитет на интензивните валежи е 3-4 пъти по-голям от средния при продължителност на валежа до 30 минути;
5. Натоварванията от вятър и сняг се оценяват около умерени;
6. Вероятността за снежни бури е много по-малка от тази в Дунавската равнина;
7. Мъглите годишно се наблюдават средно в около 56 дни с максимален брой 110-140 дни. Те имат продължителност до 1 ден в около 80% от случаите през м. януари;
8. До сега в района не е регистриран смерч. Изследванията дават нищожна вероятност за това (от порядъка на 10^{-6} случая на година)

Следователно, климатичните и метеорологични характеристики на община Стражица не са съвсем благоприятни по отношение на разсейването на вредни емисии, изхвърляни в атмосферата и за намаляване на локалното въздействие на индустриални дейности върху компонентите на околната среда.

4.2.2 *Атмосферен въздух*

Съгласно Наредба № 7 към Закона за чистотата на атмосферния въздух община Стражица попада в район VI по чл. 30, ал. 1, т. 3 – район, в който нивата на един или няколко замърсителя са между съответните горни и долни оценъчни прагове.

На територията на общината няма станции за контрол на качеството на атмосферния въздух. Извършва се периодичен контрол от РИОСВ – В. Търново на азотен диоксид, серен диоксид, сероводород, прах и оловни аерозоли..

В общината източниците на емисии са битовите отоплителни уредби и отоплителни инсталации на обществени сгради, които имат сезонен характер. Масово използваните горива са дърва, въглища и газ. Неорганизираното замърсяване с прах в населените места от общината е резултат от нивото на благоустрояване и почистване, като е под допустимите норми за качество на атмосферния въздух и се наблюдава главно през летния сезон и сухите дни.

Други локалните замърсители на въздуха в общината не са регистрирани. „Велпа-91” АД поддържа мазутно стопанство за използването му като резервно гориво. От 2012г. мазутния котел е пломбиран и не се експлоатира. Съществуващата мазутна централа на „Корадо – България” АД е закрыта и дружеството е газифицирано.

4.2.2.1 *Емисии*

Емисии от трафика по републиканските пътища

Община Стражица е локализирана в регион, в който са развити всички видове транспорт – автомобилен, железопътен, воден и въздушен. В близост до общината преминават второстепенните оси на развитие на област Велико Търново, които се формират по транспортните направления на коридорите от трансевропейската транспортна мрежа и на други транспортни мрежи от национално значение, както следва:

- Средна основна меридионална ос - Русе–Велико Търново–Габрово-Стара Загора–Хасково–Кърджали–Маказа, част от общеевропейски транспортен коридор № 9;
- Северна основна паралелна ос – София – Плевен – Русе и отклонението София–Ловеч–Велико Търново–Шумен–Варна (АМ „Хемус“);
- Крайдунавска паралелна ос, която свързва селищата по Дунавското крайбрежие;
- Второстепенна ос на развитие свързваща селищата Свищов и Велико Търново.

С регионално и национално значение са пътищата от националната сухопътна мрежа, а именно:

- Велико Търново – Кесарево - Омуртаг / Варна/
- Горна Оряховица - Камен – Попово / Варна/
- Стражица - Лозен - Полски Тръмбеш /Русе –Велико Търново/
- Стражица - Ново Градище – Омуртаг /Варна /

Съгласно Регионалния план за развитие на СЦР за периода 2014-2020 г. приоритетите за подобряване на пътната мрежа в област Велико Търново, от които община Стражица също има потенциални икономически ползи, включват доизграждането на АМ „Хемус” в участъците Ябланица – Велико Търново и Велико Търново – Шумен, за което има издадено решение по ОВОС №2-2/2015г. на МОСВ, АМ Русе – В. Търново, както и скоростен път Русе – Варна.

Междуселищните връзки в общината се осъществяват чрез автомобилния транспорт. Изградени 546 улици и пътища от II-ри до IV-ти клас. През 10 от всичките 22 населени места минават пътища III-ти клас, през 14- IV-ти клас.

За определяне на газовите емисии от автомобилното движение в общината е анализирана информацията за прогнозния трафик (средно-деноношна годишна

интензивност) за 2020г., определена от Институт по пътища и мостове към АПИ⁵ в допълнителни преброителни пунктове (ДПП) по първокласен път **I-4** (Севлиево-Велико Търново-Омуртаг-Търговище) и второкласните път **III-407** (Велико Търново-Стражица-Царски извор-Лозен-Орловец-Полски Тръмбеш) и **III-514** (Камен-Драганово-Долна Оряховица-Горна Оряховица-Велико Търново) - Фигура 4-6 и Таблица 4-9.

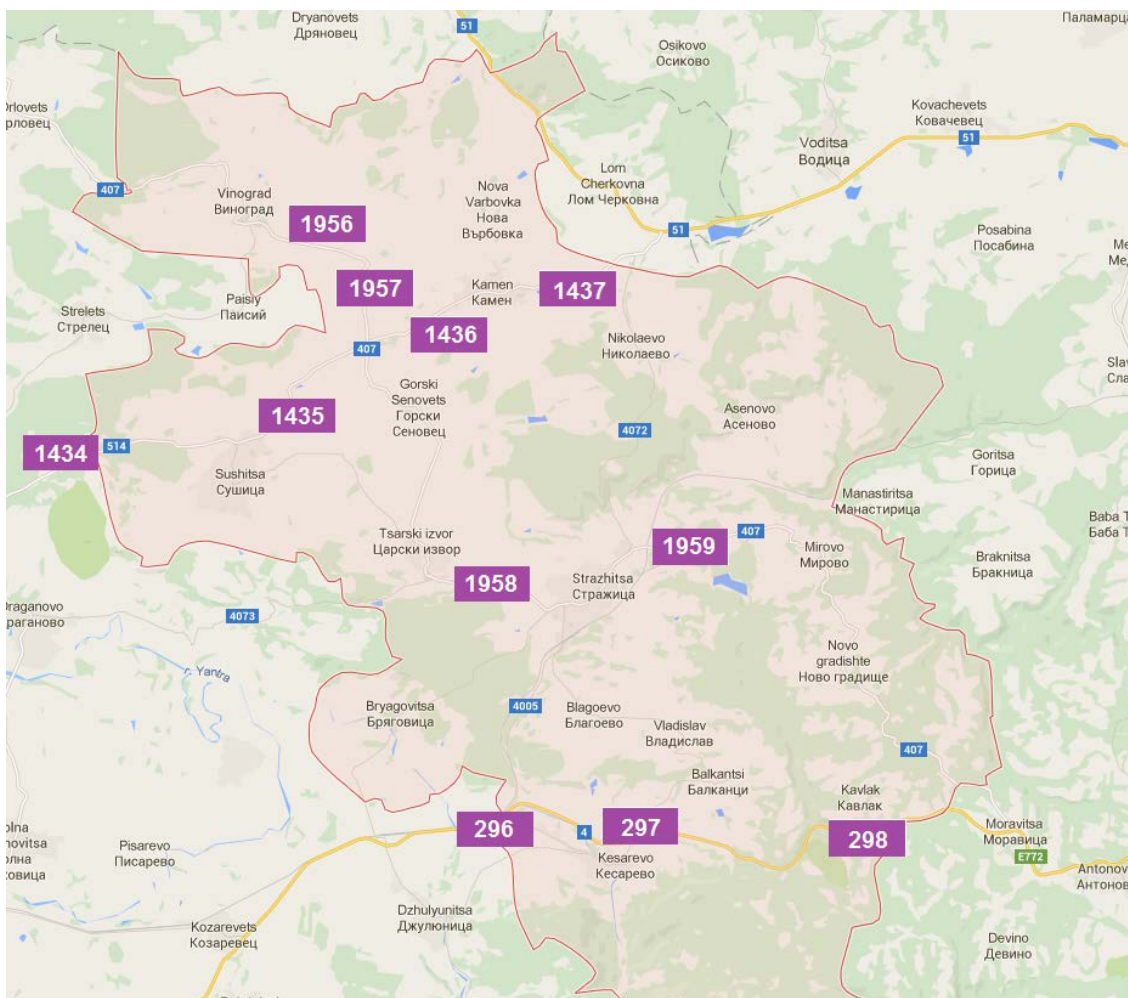
Таблица 4-9 Интензивност на автомобилния трафик в преброителни пунктове на община Стражица за 2020г.

Участък	ДПП	Леки автомобили	Автобуси	Леко товарни	Средно товарни	Тежко товарни	Товарни с ремарке	ОБЩО МПС
I-4	296	4470	78	532	317	64	758	6219
	297	3832	94	620	358	79	680	5663
	298	3747	82	570	323	90	635	5447
III -407	1959	1551	21	281	191	38	148	2230
	1958	738	16	112	40	12	14	932
	1957	393	16	54	40	12	52	567
	1956	300	12	63	48	2	51	476
III -514	1437	769	25	251	108	34	167	1354
	1436	876	18	209	63	26	133	1325
	1435	688	14	329	122	63	141	1357
	1434	828	22	304	75	69	105	1403

За описание на транспортните емисии са използвани са главно Технически насоки за изготвяне на националните инвентаризации на емисиите - **ЕМЕР/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2013**⁶, разработена в подкрепа на Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (CLRTAP) и директивата на ЕС за националните тавани за емисии (**Directive 2001/81/EC – National emission ceilings for certain atmospheric pollutants**). Тя осигурява експертно ръководство за това как да съставят инвентаризация на емисии в атмосферния въздух. Изданието 2013 замества всички предишни версии.

⁵ Писмо № 53-00-33/04.02.2015 на Институт по пътища и мостове, АПИ.

⁶ Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии

Фигура 4-6 Транспортна инфраструктура в община Стражица и преброителните
пунктове на АПИ

Оценката на нивата на емисиите от автомобилния транспорт е направена по Ниво 2 (Tier 2) от Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии за основните замърсители от: (а) пътнически автомобили (**NFR⁷** код **1.A.3.b.i**), (б) лекотоварни превозни средства под 3.5 тона (**1.A.3.b.ii**), (в) тежкотоварните превозни средства до 32 тона и (г) автобуси (**1.A.3.b.iii**) в точка Транспорт. На тази база са представени резултатите от изчислението на следните емисии:

- Прекурсори на озон - CO, NOX, NMVOC (неметанови летливи съединения),
- Парникови газове (CO₂, CH₄, N₂O),
- Вкисляващи вещества (NH₃, SO₂),
- Фини прахови частици (ФПЧ) – само фракцията ФПЧ_{2.5}, тъй като по-високата фракция ФПЧ_{2.5+10} е пренебрежимо малка в саждите на изгорелите газове,
- ПАХ - полициклични ароматни въглеводороди (Benzo (α) pyrene, Benzo (b) fluoranthene + Benzo (k) fluoranthene, indeno (1,2,3-cd) pyrene - за безоловен бензин),
- Тежки метали.

⁷ **NFR** (Nomenclature for Reporting) – номенклатура за докладване на генериращите емисии процеси, която позволява пълно съвместяване и съответствие между всички национални доклаждания по Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (CLRTAP); пред Секретариата на Рамковата конвенция на ООН за изменение на климата (UNFCCC) и пред Европейската агенция за околна среда (EEA).

Не са включени емисиите от изпарение на горивото (NFR код 1.A.3.b.v), износването на гумите и спирачките (NFR код 1.A.3.b.vi) и от износването на пътната настилка (NFR код 1.A.3.b.vii).

Емисионното натоварване в килограм на 1 километър (kg/km) от трафика по съответните пътни участъци на транспортната мрежа е представен в Таблица 4-10.

Таблица 4-10 Емисионно натоварването в килограм на 1 километър от съответния пътен участък (kg/km)

ДПП	CO	NMVO	NOx	N2O	NH3	Pb	PM2.5	Ideno Pyrene	B(k)F	B(b)F	B(a)P	CO2	SO2	benzene	tCO2eq
296	8.827	0.961	9.082	0.044	0.082	1.60E-05	2.36E-01	3.96E-06	8.43E-06	8.63E-06	3.04E-06	1900.54	0.02105	0.0288	589.17
297	7.990	0.872	8.669	0.041	0.072	1.50E-05	2.26E-01	3.73E-06	8.29E-06	8.40E-06	2.85E-06	1762.22	0.01899	0.0262	546.29
298	7.697	0.838	8.179	0.039	0.070	1.43E-05	2.14E-01	3.55E-06	7.76E-06	7.90E-06	2.72E-06	1681.64	0.01830	0.0252	521.31
1959	3.080	0.322	2.653	0.016	0.029	5.14E-06	7.63E-02	1.40E-06	2.80E-06	2.91E-06	1.09E-06	625.83	0.00729	0.0097	194.01
1958	1.294	0.127	0.687	0.007	0.013	1.75E-06	2.32E-02	5.02E-07	6.73E-07	7.89E-07	4.08E-07	232.22	0.00310	0.0038	71.99
1957	0.784	0.085	0.817	0.004	0.007	1.46E-06	2.11E-02	3.71E-07	8.22E-07	8.33E-07	2.83E-07	172.94	0.00189	0.0025	53.61
1956	0.653	0.071	0.725	0.003	0.006	1.27E-06	1.91E-02	3.26E-07	7.62E-07	7.64E-07	2.47E-07	147.40	0.00156	0.0021	45.70
1437	1.915	0.209	2.311	0.010	0.016	3.88E-06	6.23E-02	9.54E-07	2.24E-06	2.25E-06	7.23E-07	440.02	0.00445	0.0063	136.41
1436	1.894	0.200	1.850	0.010	0.017	3.37E-06	5.20E-02	8.43E-07	1.68E-06	1.76E-06	6.55E-07	399.61	0.00443	0.0060	123.88
1435	1.925	0.208	2.314	0.011	0.015	3.90E-06	6.57E-02	9.77E-07	2.28E-06	2.29E-06	7.42E-07	437.78	0.00437	0.0062	135.71
1434	2.003	0.210	2.027	0.011	0.017	3.67E-06	5.93E-02	9.25E-07	1.88E-06	1.96E-06	7.18E-07	428.14	0.00461	0.0063	132.72

Емисии се изпускат директно в атмосферния въздух от ауспусите на автомобилите. Общото количество на парникови газове, изразени в килограм CO₂-екв. за 1 километър от съответните пътни участъци са показани в последната колона на таблицата. Прогнозно за 2020г. най-натоварен ще е първокласният участък на I-4, следван от вътрешните за общината второкласни пътища.

Емисии от обществен пътнически транспорт

В общината има добре уреден междуселищен автотранспорт, за който има сключен договор с фирма „АЛЕКС О'К“ ЕООД.

Данните за изминатите километри в община Стражица (по автобусните разписания) в година са представени в Таблица 4-11.

Таблица 4-11 Данни за обществения пътнически транспорт през и в община Стражица

Маршрут	Курс на седмица	Пробег за	
		седмица	година
		km	
Стражица - Асеново	15	360	18 720.0
Стражица - Кесарево	1	37.2	1 934.4
Стражица - Бряговица	5	100	5 200.0
Стражица - Бряговица	3	60	3 120.0
Стражица - ЖП Гара - Ц. Извор - Г- Сеновец - Лозен - Виноград - Сушица	10	546	28 392.0
Стражица - ЖП гара - Ц. Извор - Г. Сеновец - Камен - Нова Върбовка - Лозен - Виноград - Сушица	1	69	3 588.0
Стражица - Джулюница	20	698	36 296.0
Стражица - ЖП гара - Мирово - Н. Градище - Кавлак - Любенци	2	117.6	6 115.2
Стражица - В.Търново	5	506	26 312.0
Стражица - Г.Оряховица	5	420	21 840.0
Стражица - Балканци - В.Търново	7	1 531.6	79 643.2
Стражица - Добри дял - В.Търново	7	676.2	35 162.4
ОБЩО	81	5 121.6	266 323.2

Оценката на емисиите от транспортните потоци е направена по Ниво 2 (Tier 2) от Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии **EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2013** за основните замърсители от градски и извънградски автобуси (1.A.3.b.iii) – Таблица 4-12.

Таблица 4-12 Емисии от общественя транспорт в килограми (kg)

	CO	NM VOC	NO _x	N ₂ O	NH ₃	Pb	PM _{2.5}	Ideno Pyrene
Обществен транспорт	39.9	5.6	1 201.1	3.2	0.8	2.1E-03	9.4	3.7E-04

Таблица 4-13 Продължение на таблица 4-12

	B(k)F	B(b)F	B(a)P	CO ₂	SO ₂	C ₆ H ₆ benzene	t CO ₂ eq
Обществен транспорт	1.6E-03	1.5E-03	2.4E-04	206 554.9	1.1	1.7E-01	207 663.1

Общото количество на парникови газове, изразени в тона CO₂-екв. за година е 207.7 тона.

Емисии от регистрираните в общината МПС

В информационния масив на община Стражица, обслужван от отдел "Местни данъци и такси" регистрирани партии на МПС. които са декларирани на основание чл.54 от Закона за местните данъци и такси са :

- лек автомобил - брой обработени партии - 505 броя;
- превозно средство без лек автомобил - брой обработени партии – 135 броя.

Оценката на емисиите в тонове (Таблица 4-14) от тях е направена по Ниво 2 (Tier 2) от Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии **EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2013** на база предположението, че техният годишен пробег е 1 000 km.

Таблица 4-14 Емисии от регистрирани МПС в община Стражица в тона (t)

CO	NM VOC	NO _x	N ₂ O	NH ₃	Pb	PM _{2.5}
0.9	0.10	0.8	0.004	0.01	1.4E-06	0.02

Таблица 4-15 Продължение на таблица 4-14

Ideno Pyrene	B(k)F	B(b)F	B(a)P	CO ₂	SO ₂	H6C6 benzene	tCO ₂ eq
3.9E-07	7.7E-07	8.0E-07	3.0E-07	178.2	0.002	0.003	55 232.5

Общото количество на парникови газове за 1000 km пробег, изразени в тона CO₂-екв. за година е 55 тона.

Обобщение

Автотранспортът изхвърля в атмосферата главно въглеродороди, азотни окиси и парникови газове – метан, диазотен оксид и въглероден диоксид. Разрастването на автомобилните потоци, остаряването и износването на голяма част от моторните превозни средства представляват заплаха за влошаване на екологическите характеристики на въздуха в прилежащите до пътните артерии зони.

В региона, обаче няма влошени експлоатационни условия по отношение на участъците от второкласните републикански пътища и общинската пътна мрежа, за което говори и фактът, че за 2014г. общината е на едно от последните места по

брой на ПТП – 11 (1 убити и 11 ранени) в сравнение с община Г. Оряховица - 29 ПТП, 5 убити и 26 ранени.⁸

Емисии от производствени и други дейности

Разпределението на промишленото производство по населени места е крайно неравномерно. Фирмите са съсредоточени предимно в гр. Стражица. Едно средно предприятие функционира в с. Кесарево. Две малки преработвателни предприятия от хранително – вкусовия сектор функционират на територията на с. Камен. Две дружества извършват производство и търговия на селскостопанска продукция - в с. Сушица и с. Бряговица. В останалите населени места индустриалния бизнес има символично значение и почти навсякъде регистрира спад в относителния си дял.

Най-динамично развиващите се подотрасли са производството на хартия и картон, и на изделия за дома – радиатори, камини, отоплителни инсталации и др. Тези два подотрасъла непрекъснато увеличават своето значение за икономиката на общината. Динамично развитие претърпява и отрасъла, свързан с преработката на продукти от селското стопанство - млекопреработващата промишленост, винопроизводството, месопреработката. Тези производства са относително скоро възобновени и поради тази причина производствения процес до голяма степен е съобразен с новите изисквания на ЕС.

Предвиждаше се през територията на община Стражица да се изградят отсечки на два транснационални газопровода - "Южен поток" и „Набуко“, но и двете инвестиционни намерения бяха спрени.

Операторът, който има издадено комплексно разрешително (КР) за експлоатацията на инсталации и съоръжения за категориите промишлени дейности по Приложение № 4 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) на територията на община Стражица е:

1. „Велпа -91"АД, гр. Стражица - Производство на дву, три и петслоен вълнообразен картон, микровелпапе, каширано велпапе, потребителски опаковки – комплексно разрешително (КР) № №383-НО/2009 г., актуализирано с решение №383-НО-ИО-А1/2013г.. Емисиите от всички организирани източници **в килограми** през 2014г са:
 - NO₂ азотни оксиди – 1 807.2,
 - SO₂ серни оксиди – 20.08,
 - CO въглероден оксид – 96.38.

Към момента на изготвяне на ОУП не се провеждат процедури по издаване, преразглеждане и актуализация на КР на инсталации, намиращи се на територията на община Стражица.

В случай на стартиране на проекта за изграждане на Газопровод Южен поток, за който има издадено решение по ОВОС №7-5/2013г. на МОСВ, следва да бъде проведена процедура за издаване на КР за Компресорна станция при с. Лозен, като инсталация попадаща в Приложение №4 на ЗООС.

Вредните емисии, свързани със промишлената дейност в района на общината са под пределните норми на атмосферно замърсяване и на територията на общината липсват източници и условия за създаване на трайна зона на замърсен атмосферен въздух.

Емисии от отопление в комунално-битовия сектор

Източниците на емисии от битови отоплителни уредби и отоплителни инсталации на обществени сгради имат сезонен характер. Масово използваните горива са твърди

⁸ Пътнотранспортни произшествия в Република България 2014, НСИ-
http://www.nsi.bg/sites/default/files/publications/ptp_2014.pdf

(дърва и въглища) и течни (нафта). Няма данни за използваните в община Стражица през отоплителния сезон 2014/2015г. количества горива.

Емисии от отопление в частния жилищен сектор

Общината не разполага с информация относно количествата на използвани горива от населението за отопление и готвене. Последните години се наблюдава тенденция за увеличаване дела на отопление на твърди гориво - дърва и въглища.

Емисии от животновъдство

Животновъдството е вторият важен подотрасъл на селското стопанство и е добре застъпено във всички селища. Основните видове животни, които се отглеждат на територията на Община Стражица са овце, говеда и биволи, свине, кози, птици, и пчели.

Навсякъде тенденцията е към намаляване на броя на животните, с изключение на пчелите. Богатата фуражна база е силна страна за развитие на този отрасъл. Преобладават, обаче малките животновъдни стопанства чийто собственици все още отглеждат своите животни в семейно-битова среда и тяхната продукция се използва предимно за задоволяване на лични нужди.

Данни за отглежданите животни на територията на общината са взети от доклада *Преброяване на земеделските стопанства в България през 2013 година*, проведено от Министерството на земеделието и храните в изпълнение на изискванията на Регламент (ЕО) № 1166/2008 на Европейския парламент.

В Таблица 4-16 са представени емисиите на отделните замърсители (амоняк, азотен оксид, неметанови летливи органични съединения, общ суспендиран прах и фини прахови частици – 10 и 2.5 микрона), определени по методиката **EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2013- 3.B Manure management**.

Емисиите на метан са определени по **2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories, том 4, Emissions from Livestock and Manure Management**.

Таблица 4-16 Емисии от животновъдство в тона (t)

Вид животни	Брой	CH ₄	NH ₃	NO	NM VOC	TSP	PM10	PM2.5
Говеда и биволи	2305	13.8 3	21.21	0.217	8.303	1.360	0.622	0.415
Крави и биволици	1387	16.6 4	39.81	0.214	11.161	1.914	0.874	0.569
Овце	12240	1.53	21.44	0.077	2.069	1.701	0.681	0.204
Кози	3074				1.666	0.427	0.171	0.051
Свине	2398	7.19	43.64	0.317	4.086	3.669	1.655	0.288
Птици	334288	3.34	160.46	1.003	55.158	160.458	73.543	46.800
Зайци	1302	0.01	0.03	0.0003	0.077	0.312	0.312	0.039
ОБЩО		42.9 2 42.5 5	286.59	1.826	82.521	169.843	77.863	48.363

Емисии от пожари

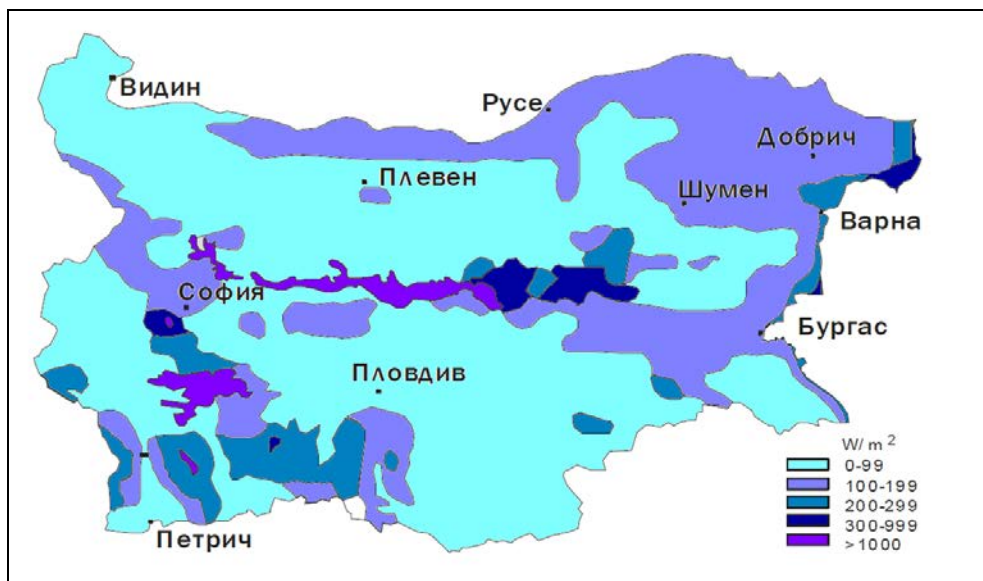
Няма данни за произшествия с горски и селскостопански пожари на територията на община Стражица за 2014 г.

Възобновяеми енергийни източници - ВЕИ

Ветрогенератори

Както бе отбелязано в при описание на климатичните и метеорологични параметри на община Стражица, в 74% от случаите преобладават скоростите на вятъра в интервала 1-5 m/s и само в 19% от случите скоростите на вятъра са в интервала 6-10 m/s.

Въпреки, че средната скорост на вятъра не е представителна величина за оценката на потенциала на полето на вятъра като източник на енергия, може да се каже, че на територията на общината няма предпоставки за развитие на промишленото производство на електрическа енергия от вятъра – изграждане на ветро-паркове. Потвърждение на този извод е и разпределението на плътността на енергийния поток на вятъра, представена на представен на Фигура 4-7.

Фигура 4-7 Плътността на енергията на вятъра за България

От фигурата се вижда, че община Стражица попада в **зона на много нисък ветроенергиен потенциал**, която включва равнинните части от релефа на страната (Дунавската равнина и Тракия), долините на р. Струма и р. Места и високите полета на Западна България.

За община Стражица плътността енергийния поток е до 99 W/m^2 , което показва неефективността за инсталираните големи мощности за производството на електроенергия (ветро-паркове), с изключение на случаите на локални частни генератори за личните стопанства - вятърни генератори с мощности до няколко десетки kW и включване на самостоятелни много-лопаткови генератори за трансформиране на вятърна енергия.

Фотоволтаици

От края на 1970-те години на миналия век се наблюдава тенденция към затопляне в България спрямо климатичната норма на последния базисен период 1961 – 1990 г. Слънчевото греене в община Стражица се е увеличило до 1500 kWh/m^2 - Фигура 4-8.⁹

⁹ Климатични промени, под редакцията на проф. д-р Веселин Александров, НИМХ, БАН, второ издание, Октомври, 2010 г.

Фигура 4-8 Слънчево греене за района на община Стражица

Потенциалът за енергийна ефективност в тази сфера може да се оползотвори **единствено** на покривните пространства за производство на електричество и/или гореща вода за битови нужди. До този момент не е обсъждана възможността за оползотворяване на покривните пространства на общинските сгради за производство на електроенергия или енергия за топла вода. Въпреки това Община Стражица желае да реализира мерки за производство на енергия чрез тази технология.¹⁰

4.2.2.2 **Качество на атмосферния въздух (КАВ) - Националната система за мониторинг на околната среда**

Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС) извършва оценка на качеството на атмосферния въздух върху територията на страната, разделена на 6 Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ). Съгласно последното община Стражица **не попада** в “райони, в които нивата на един или няколко замърсителя са между съответните горни и долни оценъчни прагове.”, поради което в община Стражица **няма пунктове за постоянен мониторинг** на атмосферните замърсители, както и **няма извършени допълнителни измервания** по утвърдения график от мобилните автоматични станции (МАС) за оценка на качеството на атмосферния въздух на територията на община Стражица през последните 5 години. Последното такова измерване е направено от Регионална Лаборатория Русе през 2004г, в гр. Стражица за 20 дни, като данните от него не са актуални за настоящия момент.

Мобилните станции се използват за извършване на допълнителни измервания в райони, в които липсват или е ограничен броя на стационарните пунктове, както и при аварийни ситуации, поръчки от държавни и общински организации. Изготвен е годишен график за работа на МАС. Графикът е утвърден от министъра на околната среда и водите и е изпратен в РЛ за изпълнение и РИОСВ за сведение и оказване на съдействие.

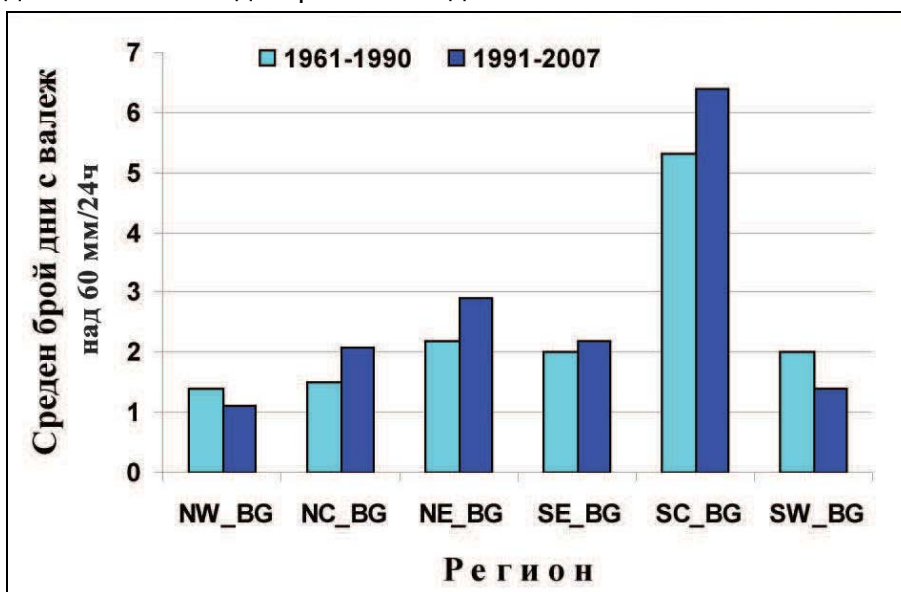
Екологичен риск - климатични промени и последствия

Климатичните промени са факт, вследствие на глобални процеси с големи териториални мащаби както в Северното, така и в Южното полукълбо. Те се отразяват най-вече на режима на температурата на въздуха и на валежите, както и на промяната на сезоните.

¹⁰ Общинска дългосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива в община Стражица 2014 – 2024г.

От края на 1970-те години на миналия век се наблюдава тенденция към затопляне в България. Фактите за климатичните промени в България¹¹ сочат, че:

- През втората половина на XX-ти век зимите са по-меки.
- 18 от последните 21 години след 1989 г. са с положителни аномалии на средната годишна температура на въздуха спрямо климатичната норма на базисния период 1961–1990 г.
- Средната годишна температура през 2009 г. е с 1.2°C над климатичната норма, което е поредната 12-та година с температури по-високи от обичайните за страната.
- Периодите на засушаване са били най-дълги през 1940-те години и последните две десетилетия на XX-ти век. Най-значителните суши са били през 1945 и 2000 г.
- Валежите показват тенденция към спадане в края на миналото столетие. След средата на 1990-те години годишните валеж показват тенденция към повишение в повечето райони на страната.
- През последните години се увеличава честотата на екстремните метеорологични и климатични явления: Има значително увеличение на средния брой дни с денонощни суми на валежите над 100 mm – с около 30% за периода 1991-2007 г. спрямо базисния период 1961-1990 г. - Фигура 4-9. Проливни валежи предизвикаха през последното десетилетие нееднократно наводнения.

Фигура 4-9 Съотношение между средния брой дни с валеж над 60 mm/24ч. за периода 1991-2007 г. и базисния период 1961-1990 г. за шестте административни региона по EUROSTAT, на които е разделена България.

- През последните години има тенденция към зачестяване на случаите с типично пролетно-летен тип конвективна облачност с валежи от дъжд, гръмотевични бури и понякога с валежи от град през зимни месеци като януари и февруари.
- Наблюдава се увеличена честота на средния брой дни с гръмотевични бури и градушки в по-хладни десетдневия през април и септември през периода 1991-2006 г. спрямо същите за базисния период 1961-1990 г.

¹¹ Климатични промени, под редакцията на проф. дфн Веселин Александров, НИМХ, БАН, второ издание, Октомври, 2010 г.

- Годишната амплитуда между максималната и минималната температура на въздуха намалява – минималната температура се повишава по-бързо от максималната.
- Дебелината на снежната покривка показва тенденция към намаление в края на миналия век.
- Съществува тенденция за увеличаване на недостига на вода в почвата в резултат на повишения разход на вода, която се изпарява от повърхността на почвата и посредством транспирацията на растителността.
- В някои райони агрометеорологичните условия предизвикват намаление на продължителността на реалния вегетационен период до и под 90 дни – това са Добруджа и южната част на Северозападна България в зоната на Предбалкана и на Казанлъшкото поле.

Както количеството на емисиите в община Стражица, така и пространствения мащаб на източниците с емисии са с подмрежов ефект за пространствените мащаби на изменение на климата и нямат принос към такова въздействие.

4.2.2.3 **Заключение**

- ❖ На базата на налична информация, вредните емисии, свързани със промишлената, битова дейност и транспорта в района на община Стражица са под пределно-допустимите нива на атмосферно замърсяване и на територията на общината липсват източници и условия за създаване на трайна зона на замърсен атмосферен въздух.
- ❖ Климатичните и метеорологични характеристики на района на община Стражица са средно благоприятни по отношение на разсейването на вредни емисии, изхвърляни в атмосферата и за намаляване на локалното въздействие свързани с дейности, отделящи емисии на вредни вещества в атмосферата върху компонентите на околната среда изискват внимателна преценка при проектиране на индустриални и транспортни обекти.

Като цяло, нивата на замърсяване на околната среда (емисиите и концентрациите) в община Стражица са под средните стойности на определен стандарт за замърсяване в България и може да се класифицира като район с *добра околна среда*.

4.2.3 **Хидроложка характеристика**

Територията на община Стражица е разположена в границите на Дунавския водосборен басейн (по Христова, 2012). Речните течения принадлежат към водосборите на реките Янтра (южната и централна част) и съвсем малка част на север към Русенски Лом. Общата площ на водните течения и водни площи се изчисляват на приблизително 7125 dka или 1,4% от площта на общината. Повърхностните водни тела са представени от реки и язовири (32 бр.), а подземните – от порови и карстови води и един сондажен източник на термоминерални води.

През територията на общината протичат реките Стара, Голяма, Лефеджа, Казълдере, Шипа и няколко други по-малки и незначителни притока на главните реки. В северната част протича част от Баниски Лом, ляв приток на р. Черни Лом. На територията на общината река Баниски Лом приема левият си приток река Дюлгердере.

Гъстотата на речната мрежа варира в границите на 0,4 – 1,0 km/km², реките се отличават с високи стойности на коефициента на извивливост, наблюдават се множество меандри, което е характерно за реките в Средна Дунавска равнина и в частност, в басейна на р. Янтра. Реките са къси до средни по дължина и малки водосборни басейни.

Главна е Голямата река, която е начален приток на Лефеджа. Влиза на територията на общината при с. Манастирица, протича през общинския център и се слива

със Стара река на изхода. В този си участък тя е известна като Биюкдере, на територията на общината тя приема и левият си приток Казълдере (Фигура 4-10).

Река Лефеджа – десен приток на р.Янтра. В поречието са обособени 9 водни тела, от които 8 категория река и 2 – езеро. Пункта на р.Лефеджа преди вливане в р.Янтра отразява състоянието на всички вливащи се притоци, а именно реките Джулюница, Веселина и Биюкдере. Пункта на вливане е референтен за тип R7. Няма отчетено натоварване за наблюдавания период, спрямо 2012г. Има отчетени концентрации на общ азот и общ фосфор, които са над стойностите за добро състояние, но са по-ниски в сравнение с 2012г.

Като цяло, речните участъци на територията на общината попадат в областта с умереноконтинентално климатично влияние върху речния отток. Преобладава дъждовното подхранване, през периода на маловодие водите се подхранват предимно с подземни води.

Водните течения на територията на Община Стражица се характеризират с непостоянен режим и богатство на подпочвени води със значително съдържание на варовик.

Различната гъстота на речната мрежа, характерът на основните скали и почвата, както и нерационалното използване на пасищата и горите обуславят появата и наличието на слаби и средно развити ерозионни процеси. Линеината ерозия е развита главно по бреговете на трите големи реки.

Фигура 4-10 Речна мрежа и язовири на територията на община Стражица (източник: ОУП Стражица, 2015)

За характеризиране на основните черти и особености на речния режим са използвани данните от няколко хидрометрични станции, разположени вътре и в близост до територията на община Стражица (Таблица 4-17).

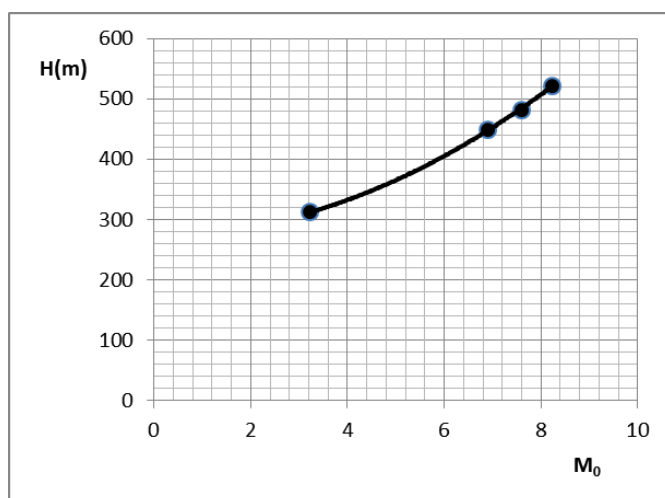
Таблица 4-17 Списък на хидрометричните станции от поречието на р. Янтра в обсега на община Стражица

Нов № на ХМС	Стар № на ХМС	Река	ХМС	Площ на водосбора F (km ²)	Ср. надм. в-на на водосбора Н (m)	Разстояние от устието	Открита-закрита
23400	410	Джулюница	с. Джулюница	882, 0	482	3, 90	73 -
23100	80	Лефеджа	с. Сливовица	740, 5	522	40, 35	50-
23150	412	Голяма река	с. Стражица	605, 0	312	6, 80	73 - 88
			300 м Д	605,0	312	6, 50	89 -
	78	Лефеджа	с. Бреговица	2 410, 0	449	9, 10	36 - 73

Средномногогодишният речен отток се изменя в широки граници от 1,95 m³/s за Голяма река при Стражица до 16,9 m³/s за р. Лефеджа при с. Бреговица. От територията на общината годишно се оттичат около 533 млн m³ (Таблица 4-18). Наблюдава се добра зависимост между модула на речния отток и надморската височина на водосборите. (Фигура 4-11).

Таблица 4-18 Основни статистически характеристики на реките в обсега на община Стражица за периода 1951-2005 г.

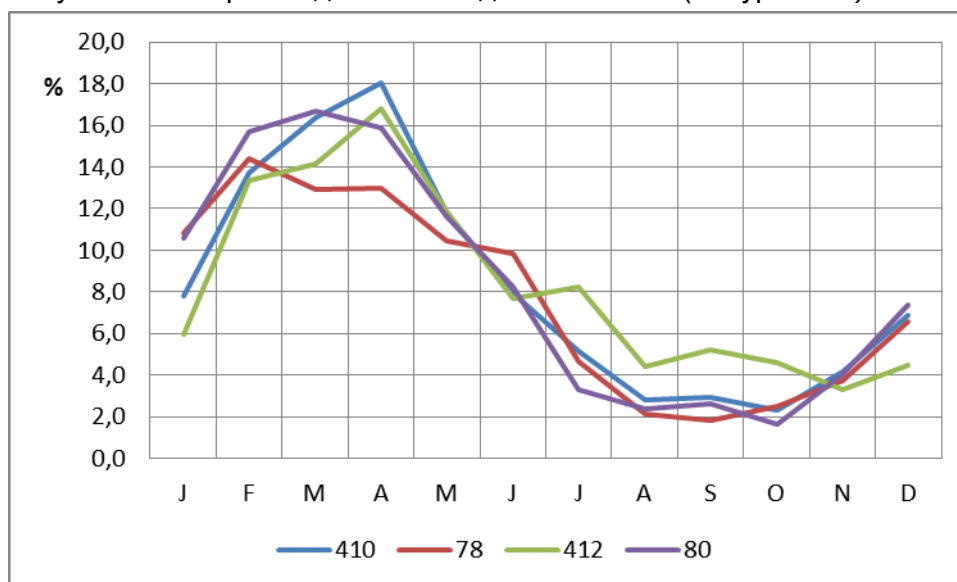
Нов № на ХМС	Стар № на ХМС	Река	ХМС	Площ на водосбора F (km ²)	Ср.надм. в-на на водосбора Н (m)	Среден многогодишен отток (m ³ /s)	Модул на оттока (dm ³ /s/km ²)
23400	410	Джулюница	Джулюница	882, 0	482	6,71	7,6
23100	80	Лефеджа	Сливовица	740, 5	522	6,09	8,23
23150	412	Голяма река	Стражица	605, 0	312	1,95	3,23
			300 м Д	605,0	312		
	78	Лефеджа	Бреговица	2 410, 0	449	16,9	6,9

Фигура 4-11 Изменение на модула на речния отток в зависимост от надморската височина на водосборите

Основната част от водните ресурси се формират през пролетните месеци в резултат на снеготопене и увеличаване на валежите. В периода февруари – май се формира между 50 и 60 % от годишния отток. Максималният отток се регистрира през април с около 16-18 % от оттока. Маловодието се очертава през периода юли – октомври,

когато се формират между 10 и 22 % от годишния отток. Особено дефицитни се очертават август и октомври с 2 до 4 % от годишния отток. (Фигура 4-12).

Фигура 4-12 Месечно разпределение на речния отток на реките в района на община Стражица за периода 1951-2005 г.

Представените данни не се различават съществено от публикуваните резултати от разработването на „Генерална схема за управление на речния басейн на р. Янтра“, 2000 (Таблица 4-19). В тях са изложени характеристиките на многогодишните и вътрешногодишните изменения на речния отток чрез генериране към водостопанските възли при най-важните притоци на р. Янтра, които дават възможност за линейна интерполация на пунктовете между тях с достатъчна точност. В таблица 3а-д се дават оценките на стандартните статистически характеристики за всички месеци като средна стойност $\bar{Q}$, средноквадратично отклонение σ , коефициент на вариация C_v , коефициент на асиметрия C_s , максимални и минимални стойности на водните количества за периода 1961-1998 г. Най-големи временни колебания показват притоците р. Лефеджа и р. Голяма река, които имат коефициенти на вариация на средногодишния отток съответно 0,433 и 0,610. За периода 1951-2005 г. тези стойности са съответно 0,456 и 0,762.

Единствената съществена разлика е несъответствието между средногодишната стойност на речния отток на Голяма река при Стражица $1,95 \text{ m}^3/\text{s}$ за периода 1951-2005 и този за периода 1961-1998 г. – $6,401 \text{ m}^3/\text{s}$. Вероятната причина е използването на масив за естествен (възстановен) отток при генерирането, докато в първия случай са използвани данните за регистрирания в ХМС отток.

Таблица 4-19 Данни за генерирания към съответния водостопански възел месечен речен отток и неговите основни статистически характеристики в и в близост до територията на община Стражица за периода 1961-1998 г.

р. Джулюница - с. Джулюница (а)

Месец	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Год.
min	0.385	0.399	1.228	1.694	1.997	1.312	0.341	0.203	0.207	0.252	0.270	0.601	1.641
Max	15.62	25.04	38.90	58.94	32.77	24.84	32.61	16.54	13.72	23.25	11.80	17.97	13.531
Avg	4.574	7.148	9.421	13.50	11.89	8.075	5.191	3.135	2.264	1.973	3.062	4.907	6.262
STD	3.404	5.879	7.241	10.62	7.553	5.130	5.773	3.910	2.705	3.633	2.577	4.189	2.741
Cv	0.744	0.822	0.769	0.787	0.635	0.635	1.112	1.247	1.195	1.842	0.841	0.854	0.438
Cs	1.341	1.272	2.056	2.663	1.063	1.016	3.076	2.313	2.578	5.354	1.520	1.584	0.623

р. Джулюница - при вливане в р. Лефеджа (б)

Месец	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Год.
min	0.393	0.408	1.255	1.732	2.042	1.342	0.349	0.207	0.212	0.258	0.276	0.615	1.678
Max	15.97	25.60	39.77	60.27	33.50	25.40	33.34	16.91	14.03	23.77	12.06	18.37	13.84
Avg	4.677	7.309	9.633	13.80	12.16	8.256	5.308	3.206	2.315	2.017	3.131	5.018	6.403
STD	3.481	6.011	7.409	10.86	7.723	5.246	5.903	3.998	2.766	3.715	2.635	4.284	2.802
Cv	0.744	0.822	0.769	0.787	0.635	0.635	1.112	1.247	1.195	1.842	0.841	0.854	0.438
Cs	1.341	1.272	2.056	2.663	1.063	1.016	3.076	2.313	2.578	5.354	1.520	1.584	0.623

р. Лефеджа - с. Сливовица (в)

Месец	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Год.
min	0.413	0.422	1.144	1.578	1.575	1.013	0.318	0.211	0.216	0.235	0.281	0.434	1.762
Max	16.43	24.75	27.20	42.19	38.10	30.53	23.34	16.35	18.84	17.95	14.50	22.08	12.138
Avg	4.542	6.971	8.988	12.74	11.55	8.066	4.736	2.903	2.287	1.857	3.094	4.804	6.045
STD	3.658	6.072	6.357	8.623	7.466	6.026	4.482	3.452	3.253	2.928	2.991	4.397	2.618
Cv	0.805	0.871	0.707	0.677	0.646	0.747	0.946	1.189	1.422	1.576	0.967	0.915	0.433
Cs	1.413	1.421	1.243	1.672	1.242	1.698	2.255	2.288	3.714	4.504	2.083	2.130	0.142

р. Лефеджа - при вливане в р. Голяма река (г)

Месец	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Год.
min	0.425	0.434	1.176	1.622	1.619	1.041	0.327	0.217	0.222	0.242	0.289	0.446	1.812
Max	16.89	25.44	27.96	43.37	39.17	31.39	23.99	16.80	19.37	18.45	14.90	22.70	12.48
Avg	4.669	7.166	9.240	13.09	11.87	8.292	4.868	2.985	2.351	1.909	3.181	4.939	6.214
STD	3.761	6.242	6.535	8.865	7.669	6.195	4.608	3.549	3.344	3.010	3.075	4.521	2.691
Cv	0.805	0.871	0.707	0.677	0.646	0.747	0.946	1.189	1.422	1.576	0.967	0.915	0.433
Cs	1.413	1.421	1.243	1.672	1.242	1.698	2.255	2.288	3.714	4.504	2.083	2.130	0.142

р. Голяма река - с. Стражица (д)

Месец	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Год.
min	0.200	0.163	1.059	1.461	1.284	0.542	0.144	0.081	0.083	0.101	0.108	0.397	0.961
Max	19.43	28.27	37.92	65.74	45.04	37.37	36.36	17.87	21.45	15.76	17.75	27.03	15.090
Avg	4.929	7.598	9.706	13.89	12.11	8.474	4.917	2.891	2.385	1.784	3.088	5.044	6.401
STD	4.371	7.401	8.519	12.66	9.713	7.351	5.909	3.557	3.627	2.629	3.331	5.372	3.906
Cv	0.887	0.974	0.878	0.912	0.802	0.867	1.202	1.230	1.521	1.474	1.079	1.065	0.610
Cs	1.413	1.492	1.560	2.405	1.415	1.954	4.028	2.625	3.996	4.148	2.641	2.358	0.607

р. Голяма река - при вливане на р. Лефеджа (е)

Месец	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Год.
min	0.211	0.171	1.112	1.534	1.349	0.569	0.152	0.085	0.087	0.106	0.114	0.417	1.009
Max	20.41	29.70	39.84	69.06	47.31	39.26	38.20	18.78	22.53	16.56	18.64	28.40	15.852
Avg	5.178	7.981	10.20	14.59	12.72	8.902	5.165	3.036	2.506	1.874	3.243	5.299	6.724
STD	4.592	7.774	8.949	13.30	10.20	7.722	6.207	3.736	3.810	2.762	3.499	5.643	4.103
Cv	0.887	0.974	0.878	0.912	0.802	0.867	1.202	1.230	1.521	1.474	1.079	1.065	0.610
Cs	1.413	1.492	1.560	2.405	1.415	1.954	4.028	2.625	3.996	4.148	2.641	2.358	0.607

Представа за диапазона на вътрешногодишните колебания на оттока се получава чрез т.нар. коефициент на неравномерност, представляващ отношение между максималния и минималния средномесечен отток. Прави впечатление значителното съотношение между минималния и максимални отток, в почти всички створове то е между 10 и до над 15 пъти, което е свидетелство за значителната неравномерност по отношение на протичащите водни количества.

Опасни хидроложки явления

Резултатите от изготвените и публикувани предварителни оценки за риска от наводнение в басейна на р. Янтра (Предварителна оценка на риска от наводнения, 2014) показват два района на потенциална възможност за настъпване на наводнение, от които един с висок риск (с червен цвят на картосхемата) и един с нисък (Таблица 4-20). С висок риск от наводнение е отбелязан участък от Голямата река (Биюкдере) при град Стражица. С нисък риск (отбелязан с жълт цвят на картосхемата) (Фигура 4-13) са речните участъци в района на селата Кесарово и Бряговица.

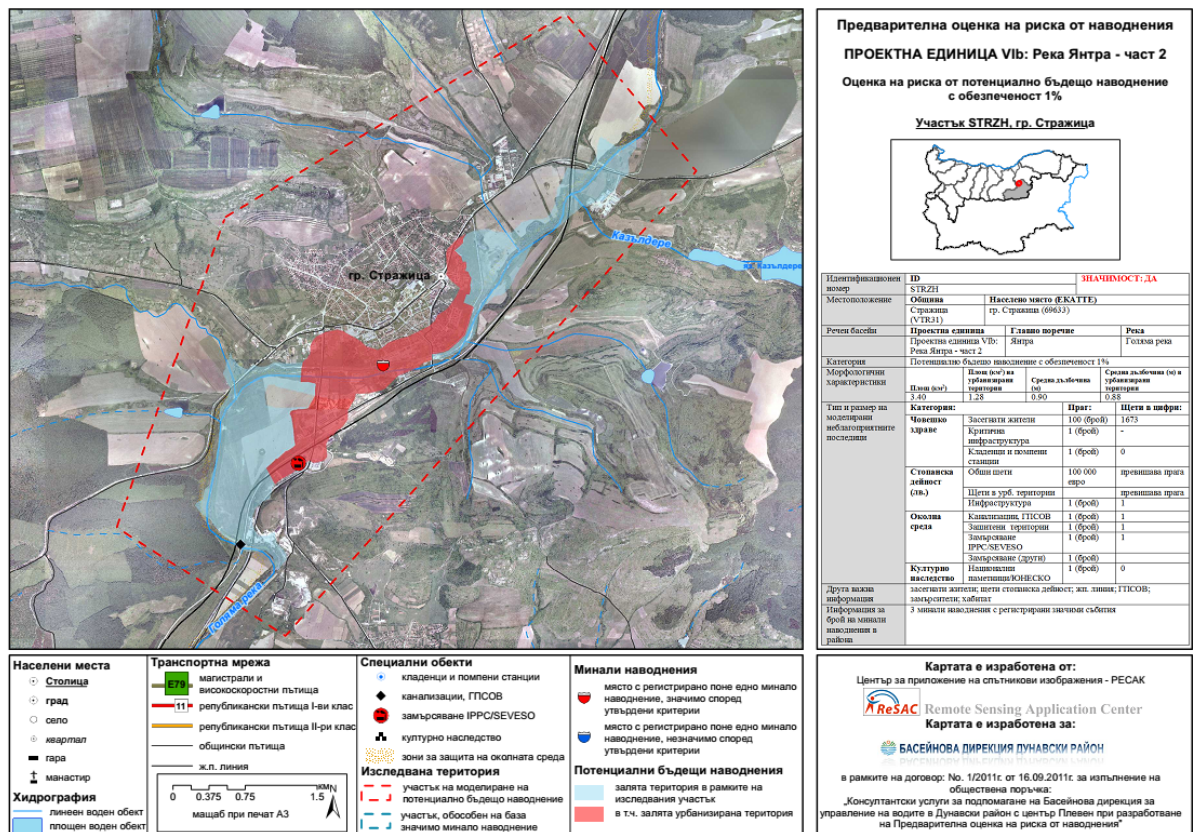
Таблица 4-20 Списък на районите със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) в Дунавски район за басейново управление

РЕЧЕН БАСЕЙН НА РЕКА ЯНТРА			
ASPFR_YN_022	Голямата р. при гр.Стражица	Висок риск	гр.Стражица (69633)

Фигура 4-13 Картосхема на речните участъци с потенциален риск за настъпване на наводнение в басейна на р. Янтра (жълто – нисък; червено – висок риск) (източник: Предварителна оценка на риска от наводнения, 2014)

Оценката на значимостта на потенциални бъдещи наводнения в района на Стара река при Стражица показва, евентуално наводнение би имало съществен негативен ефект върху категориите „Човешко здраве“, „Стопанска дейност“ и „Околна среда“. Предварителна оценка на риска от наводнения, 2014 (Фигура 4-14).

Фигура 4-14 Карта на оценка на риска от бъдещи наводнения в района на Стражица. (източник: Предварителна оценка на риска от наводнения, 2014)

Зони за защита на водите

Уязвими зони

Община Стражица попада в списъка на общините в териториалния обхват на БДУВДР, чиито територии или части от тях попадат в нитратно уязвимата зона по надморска височина, съгласно Приложение 2 към Заповед No РД 930/25.10.2010г. За тези зони специфичната цел е: „Намаляване и/или предотвратяване на повърхностното замърсяване в нитрати на повърхностните и подземните води от земеделски източници в застрашените и уязвимите зони до 2015г.“

Чувствителни зони

Съгласно изискванията на Наредба No 6/09.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти (ДВ,бр.97/2000 г.) всяка държава следва да определи чувствителни зони на своята територия. Критериите за определяне на чувствителни зони са посочени в Приложение No 4 към чл. 12, ал. 1 от същата наредба.

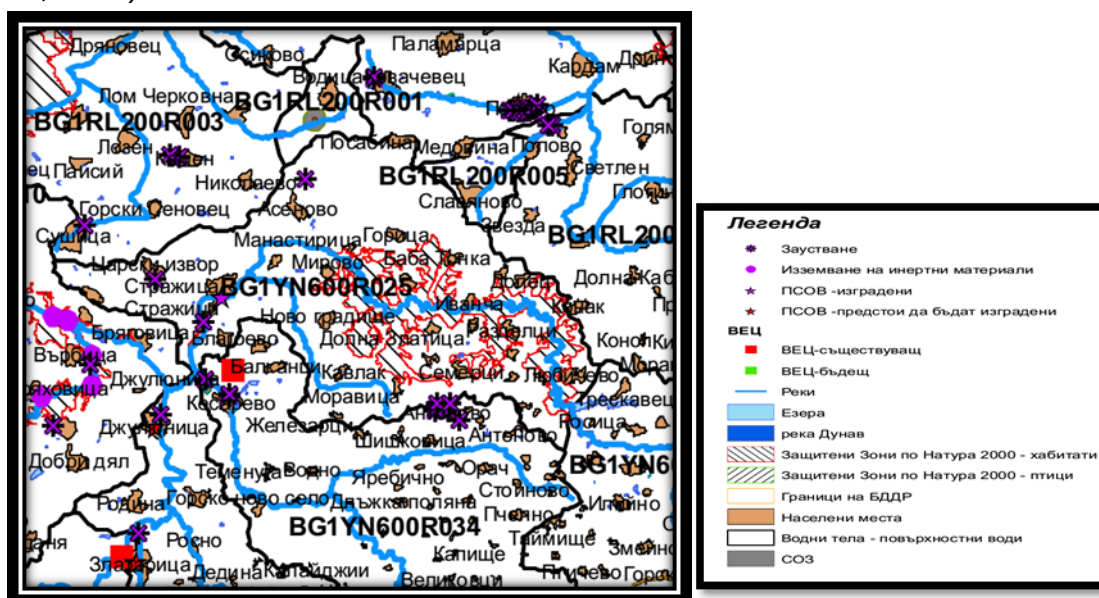
На територията на БД Дунавски район чувствителните зони са определени със Заповед No РД 970/28.07.2003г. на Министъра на околната среда и водите. Определените чувствителни зони са в съответствие с изискванията на Директива 91/271/ЕЕС от 21.05.1991г. за пречистването на градските отпадъчни води. За чувствителни зони следва да се определят тези водни обекти, в които се цели защита от еутрофикация – явление, което е предизвикано от повишаване на съдържанието във водите на биогенни елементи – азот и фосфор и съответно предизвиква растеж на зелени растения във водите. Това от своя страна води до изчерпване на разтворения кислород във водоприемника и предизвиква вторично замърсяване на водите. **Съгласно Заповедта на Министъра на околната среда и водите за чувствителни зони на територията на БД Дунавски район са определени река**

Дунав и всички води, попадащи във водосбора на р. Дунав. По този начин община Стражица се причислява към тази категория територии, а водоприемниците Русенски Лом и Янтра са определени като чувствителни зони.

Агломерациите, които са с население над 10000 е.ж. и които заустват директно в чувствителна зона, следва в селищните пречиствателни станции за отпадъчни води да предвидят съоръжения за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. На територията на общината има изградена ПСОВ в Стражица, предстои изграждането на такива станции за отпадни води към канализационните мрежи в селата Кесарево, Сушица и Камен.

Зони за опазване на биологични видове Натура 2000 за местообитания

Съгласно действащия План за управление на речните басейни в Дунавския район, на територията на община Стражица има обособени зони по Натура 2000 за местообитания, разположена във водосбора на Голяма река и Стара река (Фигура 4-15 и Таблица 4-21).

Фигура 4-15 Ситуация на обособената зона по Натура 2000 за местообитанията в басейна на Голяма река на територията на общ. Стражица. (източник: План за управление на речния басейн на река Дунав, 2010)

Таблица 4-21 Защитени територии и защитени зони на територията на община Стражица

Защитена територия (ЗТ) или защитена зона (ЗЗ) от НАТУРА 2000/ Наименование	Землище	Площ ха	Година на обявяване/ одобряване	Код на Защитена зона от НАТУРА 2000
ЗТ - ЗМ Железарци	С. Железарци	31,2	Заповед No.345 от 17.05.1979 г., ДВ, бр. 67/1979 Прекатегоризация със Заповед No.РД-1304 от 27.12.2002 г., ДВ, бр. 7/2003	-

Защитена територия (ЗТ) или защитена зона (ЗЗ) от НАТУРА 2000/ Наименование	Землище	Площ ха	Година на обявяване/ одобряване	Код на Защитена зона от НАТУРА 2000
33 „Голяма река“	Стражица с.Асеново с.Благоево с.Кавлак с.Кесарево с.Любенци с.Мирово с. Ново градище	7451,74	Решение №122/2.07.2007г. на МС, ДВ, бр.21/2007г.	BG0000432
	Антоново Попово			
33 „Стара река“	Стражица с. Бряговица с. Кесарево	146,07	Решение №122/2.07.2007г. на МС, ДВ, бр.21/2007г.	BG0000279
	Златарица Лясковец Антоново			
33 „Беленска гора“	Горна Оряховица Полски Тръмбеш Стражица	7312,21	Решение №122/2.07.2007г. на МС, ДВ, бр.21/2007г.	BG0000231
	Бяла			
33 „Река Янтра“	Стражица Велико Търново Горна Оряховица Лясковец Полски Тръмбеш Свищов	13900, 41	Решение №122/2.07.2007г. на МС, ДВ, бр.21/2007г.	BG0000610
	Борово Бяла Ценово			
	Габрово Дряново			

Водни тела на територията на общината

В момента се извършват дейности по актуализацията на ПУРБ за следващия цикъл на управление (2016 – 2021г.), което включва характеристиките на района за басейново управление, в т.ч. актуализация и на границите на водните тела, което е отчетено при изготвянето на Плана на общината.

Според Плана за управление на речните басейни за периода 2010-2015г. участъците от реките, протичащи на територията на община Стражица са обозначени като реки типове „Малки и средни чакълесто пясъчни реки“ и „Малки и средни карстови реки“ (Таблица 4-22).

Мерките за постигане и запазване на доброто състояние на водите, определени в ПУРБ 2010 – 2015 г. в Дунавски район, които са взети под внимание при реализацията на общия устройствен план на община Стражица са отразени в следните програми:

- 7.1.2 Мерки, които осигуряват прилагане на принципа за по-пълно възстановяване на разходите за водни услуги, включително и за ресурса и опазване на околната среда;

- 7.1.3 Мерки за опазване на водите за питейно-битово водоснабдяване, включително мерките за опазване на качеството им, с оглед намаляване на степента на пречистване за получаване на води с питейни качества;
- 7.1.4 Мерки за регулиране на водовземанията на пресни повърхностни води и на подземни води;
- 7.1.5 Мерки за регулиране на емисиите чрез определяне на забрани за въвеждане на замърсители от точкови източници на замърсяване;
- 7.1.6 Мерки за определяне на забрани за въвеждане на замърсители от дифузни източници на замърсяване и мерки за предотвратяване или регулиране на замърсяването;
- 7.1.7 Мерки за предотвратяване замърсяването на водите с приоритетни вещества;
- 7.1.8 Мерки за предотвратяване или намаляване въздействието на аварийни замърсявания;
- 7.1.9 Мерки за защитените територии и зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване;
- 7.1.14 Мерки, свързани с преодоляването на климатичните промени.

Основните мерки, предвидени в ПУРБ 2010 – 2015 г., целящи опазване на засегнатите на територията на община Стражица повърхностни водни тела с приоритетни вещества, могат да бъдат сведени до следните:

- Водно тяло BG1RL200R001:
 - Контрол на задължително изпълнение от земеделските стопани в уязвимите зони на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделие;
 - Спазване на правила за добра земеделска практика с цел опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници;
 - Разрешителен режим за водно тяло, съобразно ОВОС/ екологичната оценка и/или оценката за съвместимост.
- Водно тяло BG1RL200R003:
 - Контрол на изпълнението на условията на разрешителното за заустване на отпадъчни води във водни обекти;
 - Контрол на задължително изпълнение от земеделските стопани в уязвимите зони на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделие;
 - Спазване на правила за добра земеделска практика с цел опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници;
 - Разрешителен режим за водно тяло, съобразно ОВОС/ екологичната оценка и/или оценката за съвместимост.

Таблица 4-22 Повърхностни водни тела от категория реки на територията на община Стражица

Код на водното тяло	Име на водното тяло	Код на типа	Име на реката	Описание	Дължина (km)	*СМВТ	Екологично състояние/ потенциал	Химично състояние	Специфична екологична цел за водното тяло
BG1RL200R001	Каяджик RLRWB01	BGTR11 Малки и средни карстови реки	Каяджик	р.Каяджик от извора до яз.Бойка	6,640	не	Умерено	Добро	Предотвратяване влошаването на екологичното състояние и постигане на добро, запазване и подобряване на доброто химично състояние до 2015г.
BG1RL200R003	Баниски Лом	BGTR11 Малки и средни карстови реки	Баниски Лом	р.Баниски Лом от извора до яз.Баниска и притокът ѝ р.Каяджик до яз.Бойка	62,020	не	Умерено	Добро	Предотвратяване влошаването на екологичното състояние и постигане на добро, запазване и подобряване на доброто химично състояние до 2015г.
BG1YN600R025	Биюкдере Джулюница YNRWB25	BGTR13 Малки и средни чакълесто пясъчни реки	Джулюница	р.Джулюница и притоците ѝ р.Златаришка от с.Дърлевци, р.Бебровска и р.Голяма река от яз.Ястребино с приток р.Казълдере	141,52	не	Умерено	Добро	Предотвратяване влошаването на екологичното състояние и постигане на добро, запазване и подобряване на доброто химично състояние до 2015г.

Код на водното тяло	Име на водното тяло	Код на типа	Име на реката	Описание	Дължина (km)	*СМВТ	Екологично състояние/ потенциал	Химично състояние	Специфична екологична цел за водното тяло
BG1YN600R034	Лефеджа YNRWB34	BGTR13 Малки и средни чакълесто пясъчни реки	Лефеджа	р.Лефеджа от с.Майско до вливане на р.Голяма река и притокът ѝ р.Карадере	75,77	не	Добро	Добро	Запазване и подобряване на доброто екологично и доброто химично състояние до 2015г.
BG1YN307R027	Янтра RWB27	BGTR4 Големи чакълесто пясъчни реки	Янтра	р.Янтра от гр.Долна Оряховица до с.Джулюница	96,400	да	Умерено	Добро	Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал и постигане на добър, запазване и подобряване на доброто химично състояние до 2015г.

Източник: ПУРБ на река Дунав, 2010-2015г

*СМВД – Силно модифицирано водно тяло

Екологично състояние			
Отлично	Добро	Умерено	Лошо
Химично състояние			
	Добро	Умерено	Лошо

Състоянието по пунктове от хидробиологичният мониторинг са:

- р.Лефеджа при с.Бряговица не променя състоянието си от 2012г. – запазва се умерено, а за пункта при с.Кесарево се наблюдава влошаване. Нов пункт на река Лефеджа от 2013г. е този при с.Майско. Резултата от оценката на изследваните биологични елементи показва добро състояние.
- Състоянието на р.Джулунца се запазва умерено според биологичните показатели.
- Голяма река при ХМС гр.Стражица – запазва умереното състояние от 2012г., но на пункта при с.Панайот Хитово се наблюдава подобряване в сравнение с предходната година.

На територията на общината не са определени язовири в категорията „силномодифицирани водни тела“. В същото време има 32 микроязовира, които се отдават на концесия от община Стражица и се използват за напояване и рибовъдство. Най-големият язовир е „Казълдере“ на едноименния лъв приток на Голяма река с обем от 8 млн m³ (Таблица 4-23).

Таблица 4-23 Язовири на територията на Община Стражица, общинска собственост
(източник: община Стражица)

№	Населено място	Язовир	№ на имот	Площ /дка/	Язовирна стена	Текущо състояние
1	с.Кесарево	Язовир „Под мешето“	000272	165,854	Височина-13,0 m Дължина-330,0 m	завирен
2	с.Кесарево	Язовир „Бекчия – 21“	000414	21,118	Височина-8,0 m Дължина-130,0 m	завирен
3	с.Кесарево	Язовир „Бекчия – 29“	000419	28,880	Височина-8,0 m Дължина-140,0 m	завирен
4	с.Балканци	Язовир „Куза“	000036	37,597	Височина-8,0 m Дължина-190,0 m	завирен
5	с. Нова Върбовка	Язовир „Каяджика“	000023	41,016	Височина-18,0 m Дължина-220,0 m	завирен
6	с.Камен	Язовир „Чешме дере“	000192	30,657	Височина-6,0 m Дължина-137,0 m	завирен
7	с.Мирово	Язовир „Звъничето“	000132	5,858	Височина-5,0 m Дължина-60,0 m	завирен
8	с.Царски извор	Язовир „Боаза“	000212	66,978	Височина-13,0 m Дължина-180,0 m	завирен
9	с. Нова Върбовка	Язовир „Зеленчуков дол“	000104	63,319	Височина-8,0 m Дължина-200,0 m	завирен
10	с.Бряговица	Язовир „Себрикору“	000139	40,161	Височина-14,0 m Дължина-150,0 m	завирен
11	с.Асеново	Язовир „Панчовата чешма“	000279	34,614	Височина-10,0 m Дължина-120,0 m	завирен
12	с.Кесарево	Язовир „Дьошемето“	000506	48,948	Височина-7,0 m Дължина-150,0 m	завирен
13	с. Сушица	Язовир „Сусурлука“	000258	13,117	Височина-8,0 m Дължина-110,0 m	за ремонт
14	с.Виноград	Язовир „Под стопанския двор“	000162	61,084	Височина-8,0 m Дължина-240,0 m	завирен
15	с.Виноград	Язовир „Сулуджата“	000270	37,958	Височина-8,0 m Дължина-87,0 m	завирен
16	гр.Стражица	Язовир „Стражица“	000161	575,121	Височина-24,0 m Дължина-277,0 m	завирен
17	гр.Стражица	Язовир „Балаюрдо“	000248	35,729	Височина-9,0 m Дължина-150,0 m	завирен

№	Населено място	Язовир	№ на имот	Площ /дка/	Язовирна стена	Текущо състояние
18	с. Владислав	Язовир „Боруна“	000118	11,000	Височина-5,0 m Дължина-85,0 m	празен
19	с.Кавлак	Язовир „Кавлак“	000199	3,286	Височина-6,0 m Дължина-50,0 m	завирен
20	с. Сушица	Язовир „Юртлука“	000187	17,732	Височина-7,0 m Дължина-100,0 m	завирен
21	с.Николаево	Язовир „Отула“	000132	29,194	Височина-5,0 m Дължина-120,0 m	завирен
22	с.Сушица	Язовир „Ръба“	000289	18,394	Височина-8,0 m Дължина-95,0 m	за ремонт
23	гр.Стражица	Язовир „Белия камък“	000752	80,011	Височина-8,0 m Дължина-216,0 m	празен
24	с.Горски Сеновец	Язовир „Кандашка чешма“	000052	24,474	Височина-10,0 m Дължина-155,0 m	завирен
25	гр.Стражица	Язовир „Куза“	000429	53,629	Височина-16,0 m Дължина-180,0 m	завирен
26	с.Николаево	Язовир „Чатмъта“	000150	20,811	Височина-8,0 m Дължина-110,0 m	завирен
27	с.Нова Върбовка	Язовир „Балиново“	000314	31,126	Височина-10,0 m Дължина-190,0 m	завирен
28	с.Камен	Язовир „Ташлъдере“	000256	68,695	Височина-16,0 m Дължина-180,0 m	за ремонт
29	с.Камен	Язовир „Юреня“	000280	206,208	Височина-15,0 m Дължина-275,0 m	завирен
30	с.Владислав	Язовир „Владислав“	000172	24,426	Височина-8,0 m Дължина-110,0 m	празен
31	с.Благоево	Язовир „Благоево“	000229	10,047	Височина-6,0 m Дължина-70,0 m	празен
32	с.Лозен	Язовир „Кюклиците“	000013	21,641	Височина-6,0 m Дължина-110,0 m	празен

Значителна част от населението в общината се водоснабдява от кладенци и чешми. Общо в населените места са регистрирани 2716 кладенци и 85 чешми. (Таблица 4-24).

Таблица 4-24 Справка за регистрираните частни кладенци и чешми на територията на община Стражица към м. декември 2014 г. (източник: община Стражица)

№	Нас. място	Кладенци	Чешми
1	Асеново	181	
2	Балканци	147	11
3	Благоево	153	4
4	Бряговица	62	7
5	Виноград	31	
6	Владислав	144	4
7	Водно	10	5
8	Горски Сеновец	197	4
9	Кавлак	89	6
10	Камен	95	
11	Кесарево	174	
12	Лозен		
13	Любенци	28	
14	Мирово	45	

№	Нас. място	Кладенци	Чешми
15	Ново Градище	118	8
16	Нова Върбовка	83	10
17	Николаево	135	
18	Железарци	7	5
19	Сушица	615	15
20	Стражица	155	
21	Царски Извор	222	6
22	Теменуга	25	
	Общо:	2716	85

Въздействие на отпадъчни води върху повърхностни водни обекти

Като възможно отрицателно въздействие върху повърхностните води може да се отчете замърсяването с отпадъчни води от населените места и промишлените обекти на територията на общината. Неизградеността на канализационни мрежи в общината е причина за заустване на отпадъчните води директно в реки и дерета или отвеждане в септични ями. Има една изградена ПСОВ - на гр. Стражица, но тя е без изградено биологично стъпало.

В етап на реализация са проекти за изграждане на вътрешна канализационна мрежа в с. Сушица, Камен и Кесарево, чийто проекти се финансират по ПРСР 2007- 2013 г., Мярка 321 – „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони”. До момента в тези села има частично изградена канализационна мрежа.

В района, инсталация с въздействие и риск за водно тяло на р. Голяма - „Биюкдере Джулюница YNRWB25“ с код BG1YN600R025, може да се идентифицира „Велпа -91” АД, гр. Стражица - Производство на дву, три и петслоен вълнообразен картон, микровелпапе, каширано велпапе, потребителски опаковки. За експлоатация на инсталацията е издадено комплексно разрешително (КР) № №383-НО/2009 г., актуализирано с решение №383-НО-ИО-А1/2013г. Към настоящият момент, операторът зауства производствени отпадъчни води в р. Голяма река. Предвидено е заустването да се пренасочи към градска канализационна мрежа. Новата производствена канализация е изградена, но не е приета с Приемателна комисия, поради което в КР са поставени условия, касаещи заустване във воден обект.

Посочените по-горе проблеми следва да бъде решени при прилагането на краткосрочните, средносрочните и дългосрочни инвестиционни проекти, заложи в РГП на ВиК „Йовковци“ ООД – Велико Търново.

Подземни води

Голямо значение за водоснабдяването на населението в общината имат подземните (подпочвените) води. Определени са няколко зони за защита на подземни води за питейни нужди. На територията на община Стражица са установени няколко типа подземни водни тела с различен генезис и залегане (Таблица 4-25).

Таблица 4-25 Подземни водни тела определени като зони за защита, които попадат на територията на община Стражица (източник: ПУРБ на река Дунав, 2010-2015г)

Код на подземното водно тяло	Подземни водни тела	Код на зона за защита чл.119а, ал.1, т.1	Площ на подземното водно тяло, km ²	Състояние на зоната за защита
BG1G0000QAL021	Порови води в	BG1DGW0000Qal019	136	Добро

Код на подземното водно тяло	Подземни водни тела	Код на зона за защита чл.119а, ал.1, т.1	Площ на подземното водно тяло, km ²	Състояние на зоната за защита
	Кватернера – р. Русенски Лом и притоците му			
BG1G0000TJK045	Карстови води в Централния Балкан	BG1DGW0000TJK045	8904	Добро
BG1G000K1HB050	Карстови води в Разградската формация	BG1DGW0000K1HB050	4840	Лошо
BG1G0000J3K051	Карстови води в Разградската формация	BG1DGW000J3K051	13033	Добро

Територията на общината не притежава значителни геотермални ресурси с естествен излив на земната повърхност. Установено е чрез сондаж само едно находище на минерална вода в землището на Стражица с много висока температура, но с неустановен до този момент дебит и химичен състав.

Направеният анализ на състоянието на повърхностните и подземните водни тела в хода на изработване на сега действащия План за управление на речните басейни в Дунавския район (2010-2015г.) показва, че върху качествените характеристики на водите влияние оказва цял комплекс от антропогенни въздействия. Всички главни реки са определени като водоприемници II категория. За повърхностните водни тела от категорията „реки“ това са точкови и дифузни източници с различна степен на натиск. Водещи точкови източници на замърсяване са канализационните системи на населени места с над 2000 е.ж. без изградени ПСОВ, както и и обекти без комплексни разрешителни за заустване на отпадъчни води. Дифузни източници на замърсяване на повърхностните води се явяват частично изградените канализационни мрежи в селищата от общината, както и възможностите за замърсяване от сметищните депа. Към тази категория може да се прибави и използването на средства за растителна защита и минерални торове, които също въздействат негативно върху повърхностните води. Положителен ефект за намаляване на вредното въздействие върху повърхностните води ще окажат реализирането на програмите за изграждане на ПСОВ и канализационни мрежи в малките населени места в общината и строго съблюдаване на добрите практики в земеделието.

В Плана за управление са изготвени и обстойни анализи за антропогенния натиск върху подземните води и е изведена и оценка за екологичното състояние на тези водни тела. Територията на община Стражица попада еднозначно в зоната на нитратна уязвимост на подземните води, които се намират в риск от такова замърсяване.

Данните от провеждания от РЗИ мониторинг на питейните води показва, че питейната вода в гр. Стражица и селата отговоря на нормативните изисквания за качество на водата, предназначена за питейно-битови цели, с изключение на селата Благоево, Балканци, и Владислав. Водата в посочените села е с високо съдържание на нитрати – над 50 мг/л. Наднорменото съдържание на нитрати в питейната вода най-често е резултат от прекомерното и неправилно торене на почвата с органични и минерални торове във водосборната област на плитки подземни водоизточници, използвани за питейно водоснабдяване. Други източници на нитратно замърсяване на подземните води са отпадните води от животновъдни стопанства, нерегламентирани сметища, населени места без изградена канализация.

Една от целите за постигане, заложили в бъдещия план за управление е намаляване на зоните на нитратна уязвимост, чрез подобряване на земеползването и прилагане на добрите практики при третиране на земеделските площи с минерални торове.

В заключение могат да се направят няколко основни изводи:

1. Водните ресурси на територията на общината се формират главно от транзитно преминаващи речни води и подземни води с различен генезис и залягане. Общият обем на изхода от общината се оценява приблизително на около 532 млн m^3 годишно като в различни периоди (особено през 80-те и 90-те години на миналия век) те са били с около 40 % по-малки. Последните 15 години показват известно увеличаване на речния отток, но с доста значителни многоводни и маловодни отклонения в отделни години.
2. Модулът на речния отток варира между 2 и 6-8 $dm^3/s/km^2$, който не се различава съществено от средния модул за тези части от страната.
3. Пълноводието обхваща периода февруари-март до май, когато се реализира около 50-60 % от годишния отток. Маловодието е ясно изразено като особено дефицитни са месеците август и октомври с 2-4 % от годишния речен отток.
4. На базата на изучени минали наводнения и чрез моделиране екстремни явления, на територията на общината са определени една зона с висок риск от наводнение в района на Стражица (на Голяма река) и една зона с нисък риск в района на селата Кесарово и Бряговица.
5. Повърхностните и подземните водни ресурси на територията на общината са подложени на разностранно антропогенно въздействие с точков и дифузен характер. Основно повърхностните водни тела се замърсяват от комунално-битови отпадъчни води от частично изградените канализационни мрежи в малките населени места и заустването на непречистени промишлени води.
6. По-силно изразено е дифузното замърсяване на подземните водни тела поради липсващата канализационна мрежа в редица от селата на общината и несъблюдаването на нормите за торене, поради което почти всички тела са нитратно уязвими и в риск.

4.2.4 Литоложка основа

Литоложката основа е сравнително еднообразна и включва различни по възраст и тип седиментни скали (Геоложка карта на България, М 1:100 000; Лист: В. Търново, Бяла, Омуртаг). Те могат да бъдат групирани в няколко литоложки групи според техните екологични и ландшафтоформиращи особености.

Споени седиментни скали, представени от две подгрупи - карбонатни и безкарбонатни скали.

Безкарбонатните седиментни скали са разпространение основно в южната част на общината в басейна на Голяма река. Те са представени от Тръмбежка свита (50 – 100 m дебелина) с долнокредна възраст в състав – мергели с прослойки от глинести варовици и пясъчници (в горното течение на р. Баниски Лом и с. Сушица). Романска свита (до 200 m деб.) с долнокредна възраст в състав – пясъчници, алевролити, глинести мергели и пясъчници с прослойки от мергели. Горнооряховска свита (от ок. 500 до 1000 m деб.) с долнокредна възраст в състав – глинести мергели с прослойки от пясъчници и алевролити. Двете свити са разпространени по левия и десен склон на Голяма река в централната и южна част на общината вкл. Антоновските височини (изградени от пясъчниците и мергелите на Романската свита).

Карбонатните седиментни скали са представени от Ковачевската свита (до 50 – 100 m деб.) с кредна възраст и са в състав – окременени варовици, глинести варовици и мергели. Те са разпространени в северната част на общината по долината на р. Баниски Лом.

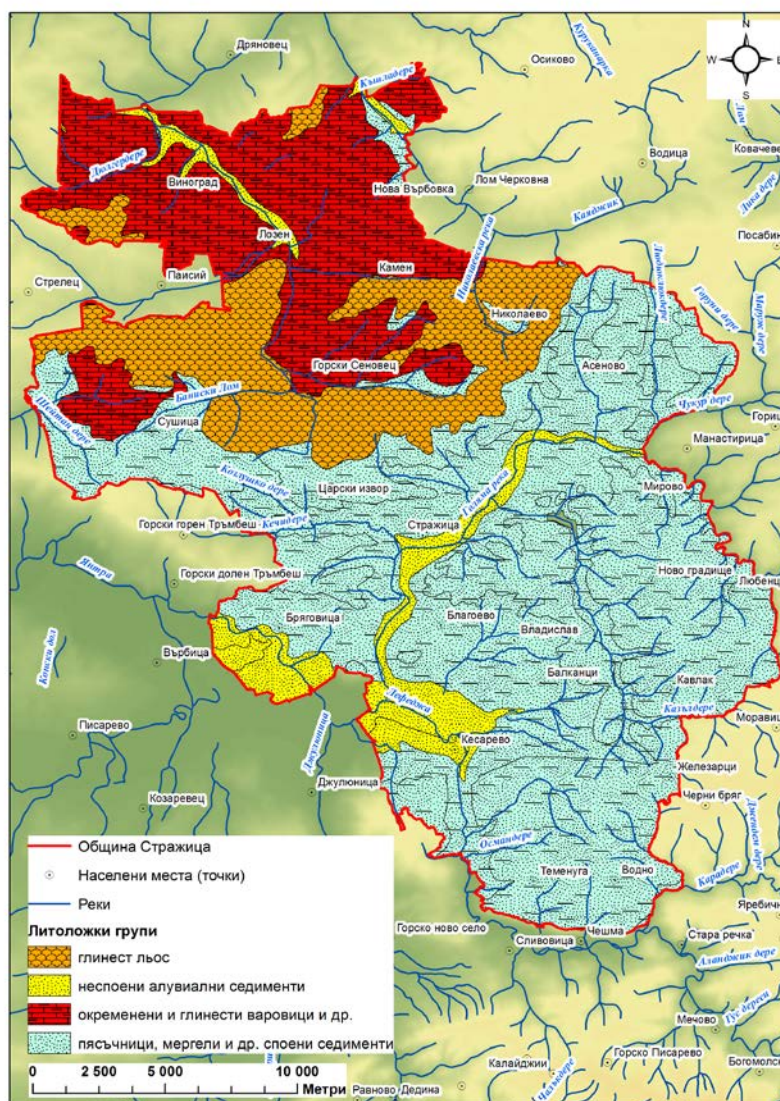
Нespoените седиментни скали са представени от две подгрупи – еоличен лъос и алувиални седименти.

Лъосът в района на общината е с горноплейстоценска възраст и е представен от едни от най-дребните фракции на лъосовата покривка у нас, а именно глинестия лъос с

много малка дебелина (от 0 до ок. 10 m). Разпространен е в централната част на общината на изток и североизток от с. Сушица и в района на с. Николаево.

Алувиалните седименти са с плейстоценска и холоценска възраст и са представени от чакъли, пясъци и глини. С плейстоценска възраст са алувиалните седименти от надзаливните тераси на р. Лефеджа (западно от с. Кесарево) и р. Джулюница (югозападно от с. Бряговица). С холоценска възраст са алувиалните наслаги по цялото протежение на Голяма река, както и по р. Баниски Лом (приблизително на север от линията с. Лозен – с. Нова Върбовка).

Литоложка скица на община Стражица е представена на Фигура 4-16 по-долу.

Фигура 4-16 Литоложка скица на община Стражица

4.2.5 Тектоника, сеизмичност и свлачища

Според тектонското райониране на България северните части на общината (приблизително по линията с. Сушица – с. Камен) попадат в обсега на Мизийската платформа, а южните части в Преходната зона на северната ивица на Предбалкана (част от Балканидите). Границата между двете представлява гънково-разломна структура – т.нар. Балканидна челна линия. В района са установени сеизмогенериращи морфоструктури с разломи оформящи периферната рамка на Ресенско-Джулюнишкото и Стражшкото асиметрично структурно понижение, които са обхванати от негативни тектонски движения през кватернерния етап (Вапцаров и др., 1987). Този район се

отличава с висок сеизмичен риск и според картата на сеизмичните огнищни зони (Бончев и др., 1982) попада в Горнооряховската зона на повишена сеизмичност (простираща се приблизително по линията В. Търново – Търговище) с потенциален магнитуд 7 – 7,5. Това се потвърждава и от станалото на 7 декември 1986 г. земетресение с епицентър в района на Стражица и магнитуд 5,7 (интензивност VIII – IX степен по MSK-64). При това земетресение са нанесени множество разрушения и са загинали 4 души (Мардиросян, 2007). Приема се, че земетресенията с магнитуд над 5,0 - 6,0 и интензивност над VII степен са опасни. Тези сеизмични условия в общината налагат устройствените планове на всички селища и последвалото строителство да бъдат съгласувани и да се извършват съгласно нормите за противоземетръсно строителство. Освен общия сеизмичен риск в района важно значение имат и локалните условия на литоложката основа. Неспоените седиментни скали създават риск от по-големи разрушения при земетресение. Такива селища в общината са гр. Стражица, с. Кесарево и с. Бряговица разположени частично върху алувиални седименти и с. Николаево и с. Камен разположени изцяло или частично върху лъсови наслаги. Геоложката основа и тектоничните и сеизмични процеси са предпоставка и за възникване на свлачища (Таблица 4-26).

Таблица 4-26 Регистрирани свлачища в Община Стражица към 01.07.2010 г

№	Селище	Годи на на рег.	Възрас т	Състояние	Застрашава	Засегнат а площ, m ²	Застрашена площ, m ²
1	Асеново	2006	Съвр.	Пер. активно	Шосе, Зем. земи	396	480
2	Бряговица	1975	Старо	Пер. активно	Зем. земи	100000	120000
3	Бряговица	1975	Съвр.	Пер. активно	Зем.земи	3750	4500
4	Виноград	1987	Старо	Пер. активно	Зем. земи	9000	10800
5	Железарци	1996	Съвр.	Пер. активно	ЖС, Шосе, ЕЛ, ВиК	7500	9000
6	Железарци	1997	Старо	Пер. активно	ЖС, ЕЛ, ВиК	175000	210000
7	Железарци	1997	Старо	Пер. активно	Горски фонд, Зем земи	22000	26400
8	Железарци	1997	Старо	Пер. активно	Зем. земи	80000	96000
9	Железарци	1997	Старо	Пер. активно	ЖС, Шосе, ЕЛ, ВиК	150000	180000
10	Железарци	1997	Съвр.	Стабилизиран о	Шо. земи	6500	7800
11	Кавлак	1987	Съвр.	Пер. активно	ЖС, УЛ, ЕЛ, ВиК	2000	2400
12	Кавлак	1987	Съвр.	Пер. активно	ЕЛ, Зем. земи	20400	24480
13	Кавлак	2006	Съвр.	Пер. активно	Шосе, Горски фонд	6510	7820
14	Кесарево	1986	Старо	Потенциално	ЖС, УЛ, ЕЛ, ВиК	250000	300000
15	Николаево	1987	Древно	Потенциално	ЖС, УЛ, ЕЛ, ВиК	22500	27000
16	Нова Върбовка	1987	Съвр.	Пер. активно	ЖС, УЛ, ЕЛ, ВиК	5500	6600
17	Нова Върбовка	1987	Съвр.	Пер. активно	ЖС, УЛ, ЕЛ, ВиК	2025	2430
18	Ново градище	1987	Съвр.	Пер. активно	ЖС, УЛ, ЕЛ, ВиК	5000	6000
19	Стражица	1975	Старо	Пер. активно	Зем. земи	8400	10080
20	Стражица	1975	Съвр.	Пер. активно	ЖС, УЛ, ЕЛ, ВиК	55000	66000
21	Стражица	1975	Съвр.	Пер. активно	Зем.земи	12800	15360
22	Стражица	1992	Съвр.	Потенциално	ЖС, УЛ, ЕЛ, ВиК	22000	26400
23	Теменуга	1975	Старо	Пер. активно	ЖС, УЛ, ЕЛ, ВиК	300000	360000
24	Теменуга	1975	Старо	Пер. активно	УЛ, ЕЛ	5000	6000
25	Теменуга	2006	Съвр.	Пер. активно	Шосе, Горски фонд	660	800
ОБЩО						1271941	1526350

4.2.6 Подземни природни богатства

Общината е бедна на подземни природни ресурси. Извършените на територията сондажи не откриха наличието на такива, с изключение на един сондаж в землището на гр. Стражица, при който е открита минерална вода с много висока температура, чийто състав не е напълно изследван.

На територията на общината съществуват две кариери за добив на материали, използвани в керамичната промишленост и каменна кариера за декоративен камък между селата Виноград и Нова Върбовка.

По данни от Националния баланс на запасите на подземни богатства към 31.03.2005г. на територията на Община Стражица има няколко находища, чиято експлоатация е открита, но без добив (Таблица 4-27). На Таблица 4-28 са представени действащите към 2013 г кариери.

Таблица 4-27 Находища на подземни богатства (към 31.03.2005)

Находище/група полезни изкопаеми	Код/Доклад сигнатура	Количество запаси/Ресурси в хил. куб. м.
Бряговица 1037/1972 На 1,5км. югоизточно от селото/ Мергели за тухли	063600/II-741; IIa-521	7204.0
Стражица / глина за тухли	048601/Гьол Чаир	261.4
Стражица / глина за тухли	048602/Воденицата	167.4
Кесарево 1031/1972 На 1 км. източно от селото / глина за тухли	048900/IIa -740; IIa-417; IIa-421; IIa-506;IIa-558	2226.2
Кесарево На 800 м. южно от с. Кесарево	0635000/IIa-740; IIa-417; IIa-421; IIa-506; IIa-558	3127.9

Таблица 4-28 Действащи кариери към 2013 г

Землище	Имот №	Вид собств.	Суровина	Площ, дка
с. Камен	0.244	държавна	пясък, чакъл и глина	8.604
с. Нова Върбовка	0.264	общ. публична	пясък, чакъл и глина	9.545
с. Владислав	120.1	обществени организации	суровини за стр. и пром. в скали	51.187
с. Владислав	120.2	обществени организации	суровини за стр. и пром. в скали	41.439

4.2.7 Ландшафт

Ландшафтното разнообразие на даден регион или административно обособена територия са важен елемент от характеристиката и оценката на природните параметри. Комплексният ландшафтен анализ предоставя възможност за сравнително най-точна оценка на природния потенциал на изследваната област. На тази основа могат да се направят препоръки, свързани с оптимизация на природоползването и качеството на средата.

В региона на община Стражица, която е разположена в областта на Дунавската равнина и Предбалкана научни изследвания и трудове с географска тематика са разработени от Георгиев и др. (1975), Петров (1979), Петров (1982), Велчев и кол. (1992), Железов (2005) и др.

Според класификациите на ландшафтите в България (Петров, 1979; Велчев и кол., 1992) и геоекологичната класификация на Попов (1998) ландшафтите на община Стражица могат да се дефинират в два основни класа – равнинни и планински (по

Петров, 1979) и равнинни и предпланинско-хълмисти и планински (по Велчев и кол., 1992); Попов, 1998).

Водещи фактори за формиране на ландшафтното разнообразие са релефа и климата на региона и при двете класификации. На тази основа на високо таксономично ниво клас определя ландшафтите в региона на община Стражица като равнинни и предпланинско-хълмисти и планински, умерени семихумидни (по Велчев и кол., 1992). Пониските таксономични нива се определят от мезорелефните форми, растителността и почвите.

Следващото таксономично ниво е представено от тип ландшафти. Чрез този таксон бяха определени и обединени територии с еднакви хидроклиматични условия (по Велчев и кол., 1992; Попов, 1998), които имат своето отражение при протичането на съответните морфоложки процеси, формирането на определени форми на релефа, растителни и животински популации, почвени типове и развитието на определено земеползване. Водещ критерий за отделянето на тип ландшафти в картата е характерът на климата, представен от термичните особености и характера на овлажняването. На територията на изследвания район могат да се определят три типа ландшафти:

- Равнинни и хълмисти, умерени семихумидни – обхващат ландшафтите на зоната Дунавската равнина.
- Планински, топлоумерени семихумидни – по склоновете в зоната на Предбалкана.
- Хидроморфни и субхидроморфни – по долинните разширения на реките, заливните тераси и областите заети от влажни зони.

Следващо таксономично ниво се представя от подтип ландшафти, които се определят от особеностите на климатичните характеристики на територията, отразяващи се върху характера на растителните формации според класификацията на Велчев и кол. (1992).

Антропогенизацията на ландшафтите може да се определи в няколко основни класа:

- Аграрен – региона има специализация в производството на зърнени и технически култури и в по-малка степен на трайни насаждения (лозя, овощни култури и др.).
- Индустриален – в областта е застъпена добивната промишленост, като особено осезателно е въздействието върху ландшафтите от дърводобива.
- Селищен – обхваща територии заети от урбанистични структури от различен тип – градски, селски и др.
- Ифраструктурен – в този клас всички транспортни, ВИК, енергийни и комуникационни съоръжения. Специфичното при тях, е че имат интермодален характер и могат да пресичат или да се интегрират в другите три класа.
- Природоконсервационен – обхваща всички територии, попадащи под определена защита на околната среда.

Характеристика на ландшафтното разнообразие

- Тип равнинни и хълмисти, умерени семихумидни – обхващат частта на Дунавската равнина. Земат се предимно от сеитбооборотни агрофитоценози с преобладаването на зърнени (пшеница и царевица) и технически (слънчоглед) култури.
- Тип планински, топлоумерени семихумидни – обхващат частите с до 600 m. Заети са предимно от дъб, цер, благуи и шибляци, а ливадите с тревни формации. Този тип ландшафти са подходящи за отглеждане на трайни овощни насаждения – ябълки, череши, сливи; картофопродукция, малини, билки и др. Също така добри условия има и за повечето подотрасли на животновъдство - говедовъдство, овцевъдство, козевъдство, свиневъдство, коневъдство, птицевъдство и пчеларство.

- Тип хидроморфни и субхидроморфни – обхващат долините и поречието на реките до първите надзаливни тераси. Тези ландшафти са с най-благоприятни почвено-климатични условия за развитие на разнообразни земеделски дейности – зеленчукопроизводство, овощарство и др.

На основата на направеното проучване се установяват три типа ландшафти, диференцирани в представената система на ландшафтно разнообразие на основата на съществуващите, доказани класификационни системи.

Висок природен потенциал и естетически качества, а от тук голямо разнообразие на екосистемни услуги могат да се дефинират при Тип равнинни и хълмисти, умерени семихумидни и Тип хидроморфни и субхидроморфни.

В резултат на изостаналото стопанско развитие и липсата на замърсяващи производства, както и благоприятното положение спрямо преобладаващия въздушен пренос и намиращите се в близост до региона промишлени центрове, региона се характеризира със сравнително добри показатели за чистота на въздуха, почвите и водите. Освен това в региона преобладават равнинен тип ландшафти, заети с обширни земеделски земи.

Отчитайки изложените природни дадености регионът може да се разглежда като подходящ за развитие на разнообразни земеделски дейности, особено на популярното в последните години биологично земеделие. Съществуват също така и благоприятни условия за развитие на туризъм, горско стопанство, лов и риболов.

4.2.8 Земи и почви

Почвената покривка е отражението на пространствените връзки между различните процеси, явления и специфичност на скалната основа, хидроклиматичната обстановка, растителността, животинският свят и антропогенната дейност. Основен и определящ ландшафтен компонент, почвената характеристика и информацията за състоянието на почвите са от ключово значение при планирането на земеползването и развитие на инфраструктурата. В допълнение, детайлното познаване на почвените характеристики е от съществено значение при стратегическото планиране и устойчиво управление на природните ресурси.

Класификация на почвите

Пространственото разположение на общ. Стражица определя територията на общината към Карпатско-Дунавската почвена област. В по-детайлен план според почвеното-географско райониране на България (Н. Нинов, 1997), общ. Стражица попада в очертанията на Долнодунавска Лудогорска почвена провинция. Характерно за тази подобласт са обширно разпространените файоземни и лесивирани почви, окачествяващи се с висока пригодност за земеделие (Табл.1) и бонитетна категория (I и II).

Зоналните почвени типове са представени от обикновени (излужени) и лесивирани (ливадни) черноземи; обикновени (оподзолени черноземи), лесивирани (тъмносиви горски) и глееви (ливадни черноземи) файоземи и обикновени лесивирани (сиви форски) почви.¹² От а зоналните почвени типове се срещат плитки рендзини и богати наносни почви (алувиално-ливадни).

ПЛИТКИ (Leptosols, LP)

Плитки рендзини (Rendzic Leptosols, LPk)

Този почвен подтип е характерен за карстови хълмисти и планински територии и се формира върху карбонатен материал. Обикновено преминават в други почвени типове в зависимост от зоната, в която се намират. Хумусно-акумулативният хоризонт е с

¹² Класификацията на почвите е направена според международната класификация на ФАО. В скоби е означено наименованието на почвите според класификационната схема на почвите в България от 1980г.

дълбочина до 50cm, с каменист профил и с високо съдържание на карбонати. Разпокъсаните площи, които заемат и ниската продуктивност на естествената растителност, пречат за ефективното използване на рендзините. На територията на общ. Стражица се срещат в района на селата Нова Върбовка, Камен, Асеново, Бряговица и между селата Железарци и Теменуга. Плитките рендзини притежават сравнително добри плодородни свойства, като върху тях могат да се отглеждат зърнени житни и окопни култури, овощни насаждения, лозя.

Мерките, които могат да се предприемат за поддържането на рендзините в добро състояние, са торене с органични и минерални торове и защита от ерозия.

НАНОСНИ (Fluvisols, FL)

Богати наносни почви (Eutric Fluvisols, FLe)

Богатите наносни почви (алувиално-ливадни) са с добре изразен и оформен хумусен хоризонт с дебелина 15-25cm. Хумусното им съдържание е от 2 до 3-4%. Образуват се в заливните тераси на средните и големи водосборни басейни, а за територията на общ. Стражица този почвен подтип се среща в поречието на Голямата река. Според своя генезис богатите наносни почви са млади почви и се образуват от речните наноси. Подложени са на периодично заливане и от значение при образуването им е високото ниво на подпочвени води (около 1.5m) и развитието на хигрофитна растителност. Почвената покривка от алувиално-ливадни почви се характеризира с висока водопропускливост, средна водозадържаща способност и добра аерация. Съдържанието на хумус, глина и фин наносен материал прави този почвен подтип богат на хранителни вещества и създава условия за добро почвено плодородие. Богатите наносни почви са подходящи за отглеждане на култури с кратък вегетационен период – зърнено-бобови и зеленчукови култури.

Почвената продуктивност би могла да се подобри с прилагане на противоерозионни мерки и изграждане на защитни диги срещу речни разливи при пълноводие. Торене с органични и минерални торове и напояване през летния период са също ефективни мерки за подобряване и повишаване на почвеното плодородие.

ЧЕРНОЗЕМИ (Chernozems, CH)

Обикновени (излужени) черноземи (Haplic Chernozems, CHh)

Обикновени черноземи заемат 10% от общата площ на България и представляват основата съставна част на черноземния почвен тип. Формирани са върху фин частичен материал – глини, при добри лесо-степни условия. В района на общ. Стражица черноземните почви са слабо разпространение, а този почвен подтип се среща разпокъсано и е развит предимно в близост до долината на р. Баниски Лом, около селата Горски Сеновец и Камен. Обикновените черноземи се характеризират с дълбок почвен профил (80-120/150cm), мощен хумусен хоризонт (50-70cm), безкарбонатен и кафяв преходен В-хоризонт с мощност от 30 до 60-70cm. Високото естествено плодородие на обикновените черноземи ги прави подходящи за отглеждане на зърнени, технически и окопни култури, зеленчуци и овощни насаждения.

Почвеното плодородие може да бъде повишено чрез увеличаване на хумусното съдържание и оструктуриране на орния хоризонт. Част от мерките, които могат да бъдат приложени, са торене с минерални и органични торове, заораване на растителните остатъци, мелиоративни и противоерозионни дейности.

Лесивирани (оподзолени) черноземи (Luvic Chernozems, CHl)

Според механичния си състав и структура лесивирани черноземи изразяват прехода между черноземите и файоземите. На територията на общ. Стражица лесивирани черноземи са разпространени в долините на р. Баниски Лом и Голяма река. Нивото на подпочвените води е между 2 и 4m, което създава благоприятен воден режим и условия за отглеждане на растения с дълбока коренова система. Подходящи са за

развитие на зърнени, технически, зърнено-бобови и окопни култури, лозя и някои овощни видове.

В резултат от използването на тези почви за различни селскостопански нужди и предвид ниското хумусно съдържание, често срещано явление е „изхабяването“ на почвите. За да се предотврати деградацията на орницата и за да се запази целостта на зърнестата им структура, периодичното внасяне на органични торове, подходящи сеитбообороти и напояване могат да подобрят значително почвеното плодородие.

ФАЙОЗЕМИ (Phaeozems, PH)

Обикновени файоземи (Haplic Phaeozems, PHh)

Почвена покривка от обикновени файоземи има ограничено разпространение и се среща предимно северозападно от с. Сушица. Този почвен подтип се характеризира с дълбок тъмно кафяв профил, богат на органична материя. Мощността на хумусният хоризонт е 40-60cm, а по механичен състав са средно до тежко песъчливо-глинести. Почвеният профил е дълбочина 80-120cm, завършващ със слабо карбонатен C-хоризонт.

Лесивирани файоземи (Luvic Phaeozems, PHl)

Лесивираните файоземи са от най-широко разпространените почвени подтипове в Лудогорието. Хумусният профил е с дълбочина 30-45m, постепенно преминаващ в глинесто-илувиален хоризонт. Хумусното съдържание се концентрирано в повърхността, като намалява в дълбочина. Почвите се характеризират в много добри плодородни качества и при тях могат да се отглеждат всички селскостопански култури, присъщи за черноземните почви.

Мерките, свързани с поддържането и повишаването на почвеното плодородие са свързани с увеличаване на хумусното съдържание и оструктуриране на почвите, противоерозионни мероприятия, торене с минерални торове.

Глееви файоземи (Gleyic phaeozems, PHg)

Глеевите файоземи са най-често формирани върху втора надзаливна тераса и са резултат от протичането на ливадно почвообразуване. Заемат големи части от Лудогорието, а на територията на общ. Стражица са разпространени в района на селата Сушица и Лозен. Тези почви имат мощен хумусно-елувиален хоризонт (40-50cm) и са със средно до тежко песъчливо-глинест състав. Глеевите файоземи притежават високопродуктивни свойства на почвената покривка, особено подходяща за отглеждане на фуражни култури.

Деградационните почвени процеси могат да бъдат предотвратени с противоерозионни мерки, наторяване, увеличаване на хумусното съдържание.

ЛЕСИВИРАНИ (Luvisols, LV)

Обикновени лесивирани (Haplic Luvisols, LVh)

Обикновените лесивирани (сиво-кафяви горски) почви са най-разпространеният почвен подтип за общ. Стражица. Заемат почти изцяло южните части на общината в Предбалканските територии до 400-450m надморска височина. В следствие от добре развитата горска растителност, формирането на почвеният профил се характеризира с много тънка горска постеля, предшестваща слабо-изразен сив хумусно-акумулативен хоризонт от 5-10cm и хумусно-елувиален - 20-25 cm. Този почвен подтип се характеризира с високо съдържание на глинест материал, по-неблагоприятен воден баланс и ниско плодородие.

Основни мерки за подобряване и запазване на почвената структура и свойства са предотвратяването на ерозията – поясно земеделие, тревни буфери, терасиране, затревяване и залесяване.

Информация за пригодността на почвената покривка за земеделие е дадена в Таблица 4-29.

Таблица 4-29 Пригодност на почвената покривка за земеделие

Класове на пригодност	Водещ ограничител	Почвен тип или подтип	Използване, Подобряване, Опазване
Висока (S₁)	няма	черноземи, файоземи, наносни <i>Chernozems, Phaeozems, Fluvisols</i>	всички култури при дадения климат
Средна до несигурна (S₂-S₃)	кисела реакция, ерозия	обикновени лесивирани <i>Haplic Luvisols</i>	зърнени, фуражни, овощни; варуване; противоерозионно опазване
Негодни	плиткост и скали	рендзини <i>Rendzic</i>	пасища

Земеползване

Почвените характеристики и свойства предопределят пригодността им за земеделско усвояване и типа земеползване. Географските особености на общ. Стражица създават благоприятни предпоставки и за развитие на горскостопански дейности.

Според данни на Общинския план за развитие на община Стражица 2014-2020¹³ обработваемите земеделските земи представляват 60.14%. Въпреки подходящите почвени качества, значителна част от земеделските имоти - 20%, остават с неусвоен селскостопански потенциал. Преобладаващата част от земеделската площ на територията на общината е заета от дребни стопанства и едва 13% от имотите са с размер от 10 до 100дка, които могат да бъдат определени като средни стопанства с пазарна насоченост. Значителен дял от земеделските земи са заети от зърнени (пшеница, слънчоглед, царевица) и маслодайни култури. Подчертана е и необходимостта от прилагане на целеви мерки за устойчиви агрикултурни дейности, насочени към развитието на зеленчукови, овощни и лозови насаждения. Площите, заети от тези насаждения, са разпокъсани и разпръснати на територията на цялата община, което затруднява ефективното усвояване на капацитета на земеделските земи.

Съгласно информацията от Общинския план за развитие на община Стражица 2014-2020, горските площи заемат 26,53% от общата територия на общ. Стражица. Горските ресурси предполагат по-ограничено развитие на горскостопански дейности, поради което целевите мерки за усвояване на горския потенциал могат да бъдат насочени към развитие на туризма и някои традиционни занаяти.

При детайлно анализиране на базата данни от CORINE 2012¹⁴ на територията на общ. Стражица има следните единици земно покритие и земеползване:

- Антропогенни обекти – представляват 6% от общата площ на общината, от които населените места със свободно застрояване са 5%, а останалата част са индустриални и строителни обекти.

- Земеделски земи – общата площ на земите, пригодни за земеделие, е 303 438дка. Обработваемите земи предимно покриват площите с файоземни и черноземни почви. Лозови масиви със стопански цели се развиват в землищата на селата Кесарево, Владислав и Благоево, където почвената покривка е представена от обикновени лесивирани почви. Овощни насаждения се отглеждат в малки стопанства в близост до

¹³ Общинския план за развитие на общ. Стражица 2014-2020: http://strazhitsa.com/OPR_2014-2020/OPR_2014-2020.pdf

¹⁴ Национален проект „Корине 2012 земно покритие“: http://eea.government.bg/flexviewers/kniga_corine.pdf

населените места. По отношение на ливадите и пасищата, площта заета от тях е 36 783дка, също обособени около населените места в общината. Както вече беше споменато, община Стражица се характеризира с не малък дял стопанства, произвеждащи за собствена консумация. Земеделските имоти, със значителни участъци естествена растителност и комплекси от земи, разпръснати по цялата територия, представляват общо 60 217дка.

- Гори и полуестествени площи – Горските площи в община Стражица съставляват 26,5% от общата територия – 144 282дка² към 31.12.2014г. Широколистните гори са развити върху обикновени лесивирани почви и заемат преобладаващата част от горския фонд – 95.6% (129 473.5дка). Иглолистните и смесени гори съответно покриват 361.7дка и 5 603дка и предвид ограничения си ресурс, не създават предпоставки за високи икономически екосистемни ползи. Храстовите и тревни растителни съобщества заемат общо 36 604дка, от които значителна част е преходната дървесно-храстова растителност – 35 530дка.

От направения анализ става ясно че повече от половината от територията на общ. Стражица е заета от земеделски земи. Почвената покривка създава благоприятни предпоставки за ефективно усвояване на поземления ресурс и развитие на аграрния сектор. Горските площи са съсредоточени в периферните части на общината с по-голяма надморска височина върху характерните за този тип растителност обикновени лесивирани почви.

Състояние на почвите

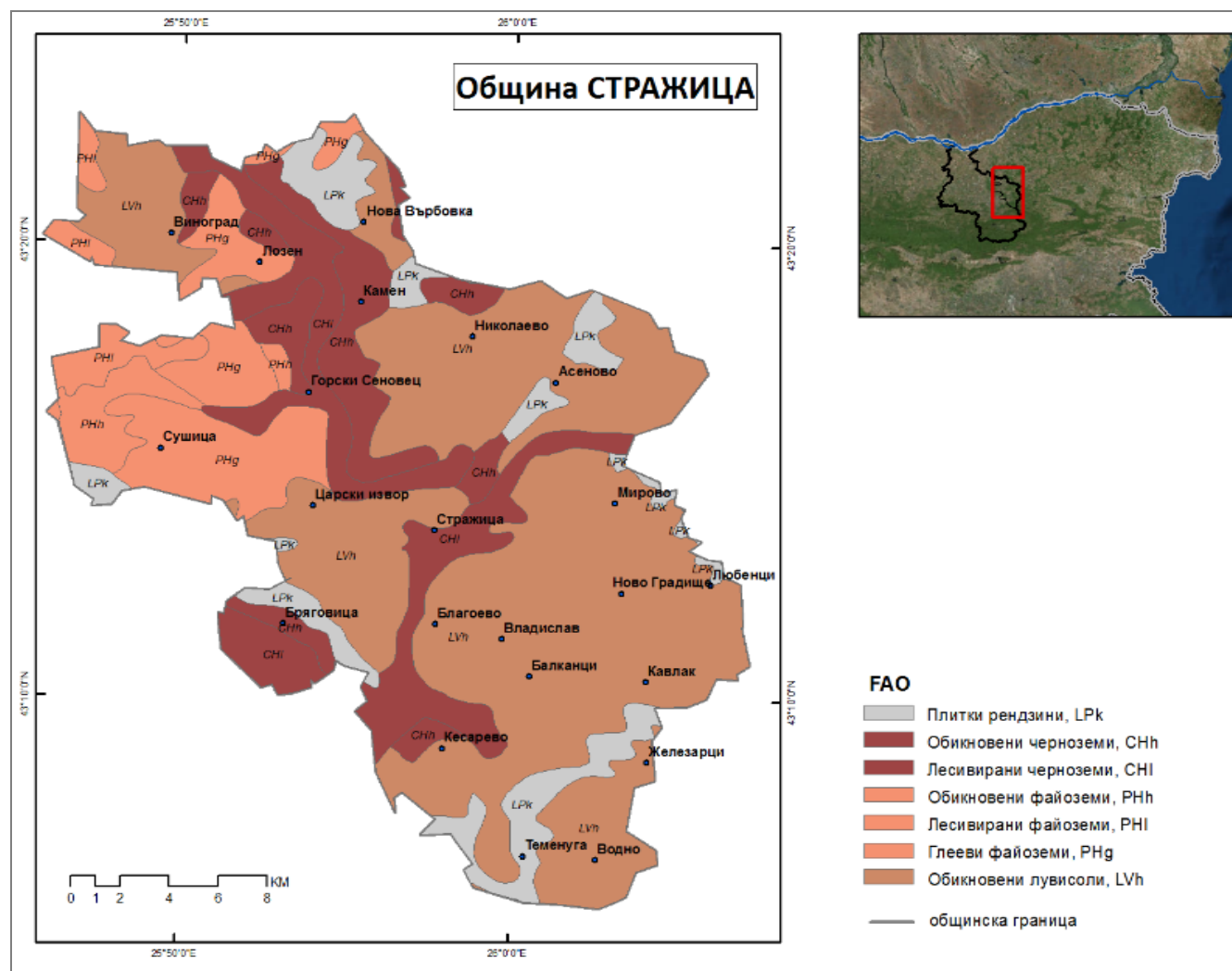
Замърсени почви

Потенциален източник на замърсяване на почвите за община Стражица е използването на торове при различните земеделски практики. Според Общинския план за развитие на територията на общината не е установено замърсяване на почвите с органични замърсители, земеделските земи са годни за селскостопански дейности и не е налично наднормено съдържание на вредни вещества в почвите.

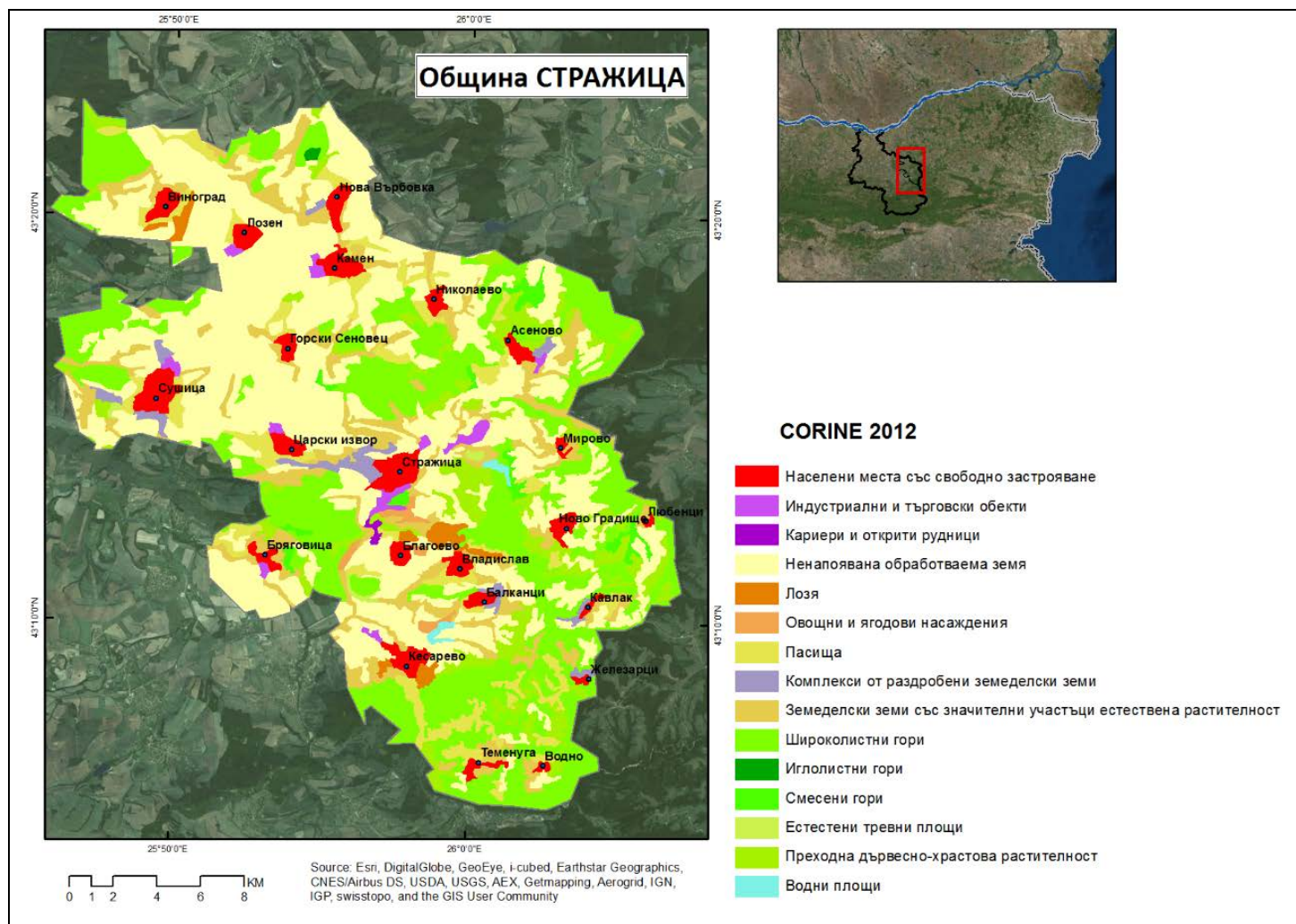
Сериозни предпоставки за нарушаване на микробиологичната структура, воден баланс и почвеното плодородие се създават в резултат от опожаряването на стърнища и сухи тревни формации. Изгорелият повърхностен слой отнема органичното вещество и възпрепятства образуването на хумусен пласт и увеличаване на хумусното съдържание.

Общ. Стражица попада в район на слаба и средна ерозия и широко площно проявление на дефлационни процеси (Нинов, 2002). Характерът на речната мрежа и разпокъсаното разпределение на гори, пасища и дървесно-храстова растителност не създават условия за развитие на ерозионни процеси и уязвимост към свлачищна дейност.

Почвената покривка по ФАО и CORINE 2012 земно покритие и земеползване са дадени на Фигура 4-17 и *Фигура 4-18*.

Фигура 4-17 Почвена покривка по ФАО

Фигура 4-18 CORINE 2012 земно покритие и земеползване

4.2.9 Биологично разнообразие

Флора

Районът на общината е със специфична флора. На територията на общината се срещат както широко разпространени, така и редки и защитени видове включени в червената книга на България и Закона за биологичното разнообразие. Характерно за общината е голямото разнообразие от ценни лечебни растения – повсеместно се среща мащерка, риган, бял и жълт кантарион, невен, лайка и други. Запазени са естествени гори от дъб и бук. В някои землища има запазени вековни дървета (макар, че на територията на община Стражица няма дървета, включени в регистъра на вековните дървета в България на ИАОС).

Община Стражица попада в границите на два флористични района - Североизточна България и Стара планина (източна) (Асьов и др. 2006).

Около 38% от територията на общината е заета от обработваеми земи. Горските местообитания заемат около 43% (преобладават широколистните листопадни гори). Храстовите и тревните местообитания имат сходно покритие – съответно 6,6 и 6,8% (земното покритие е дадено на Фигура 4-18).

По данни на Червена книга на РБ (2011) на територията на общината се среща един вид защитено растение – елвезиево кокиче - (*Galanthus elwesii*). Видът е с категория Застрашен и е включен в приложенията на Закона на биологичното разнообразие.

Според данните събрани по проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" (МОСВ) на територията на общината се срещат пет вида растения от Директива 92/34/ЕИО (цел на проекта е картиране и установяване на природозащитното състояние на природните местообитания и видове по Директива 92/34/ЕИО) и съответно – включени в приложенията на Закона на биологичното разнообразие). Това са *Fritillaria gussichiae*, *Ruscus aculeatus*, *Himantoglossum caprinum* и *Echium russicum*.

В община Стражица се срещат 22 вида природни местообитания от Червена книга на РБ, Том 1 (2011) (Таблица 4-30).

Таблица 4-30 Местообитания от Червената книга на РБ, срещащи се на територията на община Стражица

№	Код (ЧК)	Местообитание	ЧК	ЗБР
1	08Н3	Варовикови скали с хазмофитна растителност		Приложение I
2	11Н3	Варовикови стръмни скали с лишейна растителност		Приложение I
3	30G1	Гори и храсталаци от полски бряст (<i>Ulmus minor</i>)		-
4	23G1	Гори от сребролистна липа (<i>Tilia tomentosa</i>)		Приложение I
5	07E1	Дунавски льосови степи		Приложение I
6	04C1	Естествени или полуестествени мезотрофни до еутрофни езера и блата с макрофитна растителност		Приложение I
7	21C3	Кални речни брегове с полурудерални съобщества от високи едногодишни хигрофити		Приложение I
8	28E5	Крайречни високотревни съобщества в равнините		Приложение I
9	01G1	Крайречни върбово-тополови гори		Приложение I

№	Код (ЧК)	Местообитание	ЧК	ЗБР
10	04G1	Крайречни гори от елши (<i>Alnus spp.</i>) и планински ясен (<i>Fraxinus excelsior</i>)		Приложение I
11	11E1	Ксеротермни ливади и пасища от садина (<i>Chrysopogon gryllus</i>), белизма (<i>Bothriochloa ischaetum</i>) и валезийска власатка (<i>Festuca valesiaca</i>)		Приложение I
12	18G1	Лесостепни гори от цер (<i>Quercus cerris</i>)		Приложение I
13	05E1	Ливадни степи		Приложение I
14	10G1	Мизийски букови гори		Приложение I
15	14G1	Мизийски гори от космат дъб (<i>Quercus pubescens</i>)		Приложение I
16	15G1	Мизийски смесени термофилни дъбови гори		Приложение I
17	15E2	Низинни сенокосни ливади		Приложение I
18	01E1	Пионерни термофилни тревни съобщества на варовити скалисти и каменисти места		Приложение I
19	05C1	Плитки пресъхващи водоеми с плаваща растителност		-
20	26G1	Равнинни мезофилни дъбови и габъррови гори		Приложение I
21	04E1	Субконтинентални петрофитни степи		Приложение I
22	20F3	Храсталаци от люляк (<i>Syringa vulgaris</i>)	VU	-

По данни на МОСВ (проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I") 13 местообитания от Приложение 1 на ЗБР се срещат на територията на общината: 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*; 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи); 6240 *Субпанонски степни тревни съобщества; 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс; 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове; 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*; 9180 *Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове; 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae); 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*; 91H0 *Панонски гори с *Quercus pubescens*; 91I0 *Евро-сибирски степни гори с *Quercus spp.*; 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори и 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа.

Фауна

Богато разнообразие от животински видове обитават територията на общината. На територията на общината се срещат както широко разпространени, така и редки и защитени видове включени в червената книга на България и Закона за биологичното разнообразие.

По данни на Червена книга на РБ (2011) местообитания на видове безгръбначни от червената книга не попадат на територията на общината.

По данни на МОСВ (проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I") 27 вида безгръбначни животни от Директива 92/34/ЕИО се срещат на територията на общината. Това са: *Austropotamobius torrentium*, *Cerambyx cerdo*, *Coenagrion ornatum*, *Cordulegaster heros*,

Cucujus cinnaberinus, *Dioszeghyana schmidtii*, *Euphydryas aurinia*, *Euplagia quadripunctaria*, *Lucanus cervus*, *Lycaena dispar*, *Morimus funereus*, *Ophiogomphus cecilia*, *Osmoderma eremita*, *Rosalia alpina*, *Theodoxus transversalis*, *Unio crassus*, *Vertigo angustior*, *Vertigo moulinsiana*, *Apatura metis*, *Astacus astacus*, *Helix pomatia*, *Hirudo medicinalis*, *Maculinea arion*, *Parnassius apollo*, *Parnassius mnemosyne*, *Proserpinus proserpina* и *Zerynthia polyxena*.

На територията на общината се срещат пет вида риби от Червената книга на РБ (2011). Видовете и природозащитния им статус (категорията им на защитеност съгласно червената книга и приложенията на Закона за биологично разнообразие, в които са включени) са дадени в Таблица 4-31.

Таблица 4-31 Видове риби от Червената книга на РБ (2011), срещащи се в община Стражица

Вид		ЧК	ЗБР
Балканска кротушка	<i>Romanogobio kesslerii</i>	EN	-
Балкански щипок	<i>Sabanejewia balcanica</i>	VU	Приложение II
Белопера кротушка	<i>Romanogobio albipinnatus</i>	VU	Приложение II
Обикновена мряна	<i>Barbus barbus</i>	VU	Приложение II, IV
Речна змиорка	<i>Anguilla anguilla</i>	EN	-

По данни на МОСВ (проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I") 10 вида риби от Директива 92/34/ЕИО се срещат на територията на общината. Това са *Aspius aspius*, *Barbus meridionalis*, *Cobitis elongata*, *Cobitis taenia*, *Cottus gobio*, *Gobio kessleri*, *Gobio uranoscopus*, *Misgurnus fossilis*, *Rhodeus amarus* и *Sabanejewia aurata*.

По данни на Червена книга на РБ (2011) местообитания на видове земноводни от червената книга не попадат на територията на общината.

Според данните събрани по проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" на територията на общината се срещат следните земноводни от Директива 92/34/ЕИО: *Bombina bombina*, *Bombina variegata*, *Triturus dobrogicus*, *Triturus karelinii*, *Bufo viridis*, *Hyla arborea*, *Rana dalmatina* и *Rana ridibunda*.

Два вида влечуги от Червената книга на РБ (2011) със статут на застрашени видове (EN) се срещат на територията на общината - *Testudo hermanni* и *Testudo graeca*. Двата вида са включени в Приложение II и III на ЗБР.

Според данните събрани по проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" на територията на общината се срещат следните видове влечуги от Директива 92/34/ЕИО: *Elaphe sauromates*, *Emys orbicularis*, *Testudo graeca*, *Testudo hermanni*, *Ablepharus kitaibelii*, *Coluber caspius*, *Coronella austriaca*, *Elaphe longissima*, *Lacerta trilineata*, *Lacerta viridis*, *Natrix tessellata*, *Podarcis muralis* и *Vipera ammodytes*.

На територията на общината се срещат дванадесет вида птици от Червената книга на РБ. Видовете и консервационният им статус (категорията им на защитеност съгласно червената книга и приложенията на Закона за биологично разнообразие, в които са включени) са дадени в Таблица 4-32.

Таблица 4-32 Видове птици от Червената книга на РБ (2011), срещащи се в община Стражица

Вид		ЧК	ЗБР
Бял щъркел	<i>Ciconia ciconia</i>	VU	Приложение II, III

Вид		ЧК	ЗБР
Голям гмурец	<i>Podiceps cristatus</i>	VU	Приложение III
Горски бекас	<i>Scolopax rusticola</i>	EN	Приложение IV
Гривеста чапла	<i>Ardeola ralloides</i>	EN	Приложение II, III
Малък воден бик	<i>Ixobrychus minutus</i>	EN	Приложение II, III
Малък гмурец	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	VU	Приложение III
Осояд	<i>Pernis apivorus</i>	VU	Приложение II, III
Сив кълвач	<i>Picus canus Gmelin</i>	EN	Приложение II, III
Синявица	<i>Coracias garrulus</i>	VU	Приложение II, III
Сокол орко	<i>Falco subbuteo</i>	VU	Приложение II, III
Черен кълвач	<i>Dryocopus martius</i>	VU	Приложение II, III
Черен щъркел	<i>Ciconia nigra</i>	VU	Приложение II, III

По данни на МОСВ (проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I") 110 вида птици се срещат на територията на общината. От грабливите птици се срещат *Accipiter brevipes*, *Accipiter gentilis*, *Accipiter nisus*, *Asio otus*, *Falco cubbuteo*, *Falco tinnunculus* и др. Водоплаващи птици, установени на територията на община Стражица са *Anas platyrhynchos*, *Ardea cinerea*, *Ardea purpurea*, *Gallinula chloropus* и др. Други птици, установени по време на гнездовия период са *Alauda arvensis*, *Carduelis carduelis*, *Ciconia ciconia*, *Ciconia nigra*, *Coccothraustes coccothraustes*, *Columba livia*, *Coracias garrulous*, *Cuculus canorus*, *Delichon urbicum*, *Emberiza hortulana*, *Erithacus rubecula*, *Merops apiaster*, *Motacilla alba*, *Oenanthe oenanthe*, *Oriolus oriolus*, *Parus caeruleus*, *Sitta europaea*, *Sylvia communis*, *Urupa erops* и др. Пълен списък на видовете е даден в Таблица 4-33.

Таблица 4-33 Видове птици, срещащи се в община Стражица (проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" (МОСВ))

Натура 2000 код	Вид	Натура 2000 код	Вид
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	A244	<i>Galerida cristata</i>
A619	<i>Accipiter gentilis</i>	A721	<i>Gallinula chloropus</i>
A633	<i>Accipiter nisus</i>	A342	<i>Garrulus glandarius</i>
A298	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	A252	<i>Hirundo daurica</i>
A296	<i>Acrocephalus palustris</i>	A251	<i>Hirundo rustica</i>
A297	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	A617-B	<i>Ixobrychus minutus</i>
A324	<i>Aegithalos caudatus</i>	A233	<i>Jynx torquilla</i>
A247	<i>Alauda arvensis</i>	A338	<i>Lanius collurio</i>
A229	<i>Alcedo atthis</i>	A339	<i>Lanius minor</i>
A705	<i>Anas platyrhynchos</i>	A246	<i>Lullula arborea</i>
A226	<i>Apus apus</i>	A271	<i>Luscinia megarhynchos</i>
A699	<i>Ardea cinerea</i>	A230	<i>Merops apiaster</i>
A634-B	<i>Ardea purpurea</i>	A746	<i>Miliaria calandra</i>
A635	<i>Ardeola ralloides</i>	A262	<i>Motacilla alba</i>
A221	<i>Asio otus</i>	A261	<i>Motacilla cinerea</i>
A218	<i>Athene noctua</i>	A260	<i>Motacilla flava</i>
A060-B	<i>Aythya nyroca</i>	A610-A	<i>Nycticorax nycticorax</i>
A215	<i>Bubo bubo</i>	A277	<i>Oenanthe oenanthe</i>

Натура 2000 код	Вид	Натура 2000 код	Вид
A087	<i>Buteo buteo</i>	A337	<i>Oriolus oriolus</i>
A403	<i>Buteo rufinus</i>	A214	<i>Otus scops</i>
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	A329	<i>Parus caeruleus</i>
A366	<i>Carduelis cannabina</i>	A443	<i>Parus lugubris</i>
A364	<i>Carduelis carduelis</i>	A330	<i>Parus major</i>
A745	<i>Carduelis chloris</i>	A325	<i>Parus palustris</i>
A726	<i>Charadrius dubius</i>	A620	<i>Passer domesticus</i>
A667-B	<i>Ciconia ciconia ciconia</i>	A771	<i>Passer hispaniolensis</i>
A030-B	<i>Ciconia nigra</i>	A356	<i>Passer montanus</i>
A373	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	A644	<i>Perdix perdix all others</i>
A206	<i>Columba livia</i>	A072	<i>Pernis apivorus</i>
A206	<i>Columba livia var. domestica</i>	A393	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>
A687	<i>Columba palumbus</i>	A115-X	<i>Phasianus colchicus</i>
A231	<i>Coracias garrulus</i>	A273	<i>Phoenicurus ochruros</i>
A742	<i>Corvus corone cornix</i>	A315	<i>Phylloscopus collybita</i>
A348	<i>Corvus frugilegus</i>	A343	<i>Pica pica</i>
A347	<i>Corvus monedula</i>	A234	<i>Picus canus</i>
A113	<i>Coturnix coturnix</i>	A235	<i>Picus viridis</i>
A122	<i>Crex crex</i>	A691	<i>Podiceps cristatus</i>
A212	<i>Cuculus canorus</i>	A718	<i>Rallus aquaticus</i>
A738	<i>Delichon urbicum</i>	A336	<i>Remiz pendulinus</i>
A658	<i>Dendrocopos major</i>	A332	<i>Sitta europaea</i>
A238	<i>Dendrocopos medius</i>	A209	<i>Streptopelia decaocto</i>
A240	<i>Dendrocopos minor</i>	A210	<i>Streptopelia turtur</i>
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	A219	<i>Strix aluco</i>
A236	<i>Dryocopus martius</i>	A351	<i>Sturnus vulgaris</i>
A698	<i>Casmerodius albus</i>	A311	<i>Sylvia atricapilla</i>
A697	<i>Egretta garzetta</i>	A309	<i>Sylvia communis</i>
A377	<i>Emberiza cirlus</i>	A308	<i>Sylvia curruca</i>
A376	<i>Emberiza citrinella</i>	A307	<i>Sylvia nisoria</i>
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	A690	<i>Tachybaptus ruficollis</i>
A382	<i>Emberiza melanocephala</i>	A165	<i>Tringa ochropus</i>
A269	<i>Erithacus rubecula</i>	A676	<i>Troglodytes troglodytes</i>
A099	<i>Falco subbuteo</i>	A283	<i>Turdus merula</i>
A096	<i>Falco tinnunculus</i>	A285	<i>Turdus philomelos</i>
A657	<i>Fringilla coelebs</i>	A287	<i>Turdus viscivorus</i>
A723	<i>Fulica atra</i>	A232	<i>Upupa epops</i>

Защитени територии и защитени зони от мрежата Натура 2000

На територията на община Стражица има една защитена територия, обявена по Закона за защитените територии – Защитена местност Железарци, разположена в землището на с. Железарци. Обявена е със заповед No.345 от 17.05.1979 г., ДВ бр. 67/1979 като историческо място "Добринкина гора" и по – късно е прекатегоризирана като ЗМ Железарци (заповед No.РД-1304 от 27.12.2002 г., ДВ бр. 7/2003) (Графично Приложение Карта на биоразнообразието на територията на община Стражица).

Площта на ЗМ Железарци е 31,2 ha. Целта ѝ на обявяване е опазване на характерни смесени горски насаждения. Режимите на дейности са:

1. Забранява се пашата на домашни животни;
2. Забранява се повреждането на горската растителност;
3. Забранява се преследването на дивите животни и нарушаване на местообитанията им;
4. Забранява се разкриването на кариери, провеждането на минно-геоложки и други дейности, с които се поврежда или изменя ландшафтът;
5. Забранява се извършването на каквото и да е строителство, освен в случаите, когато такова е предвидено по устройствения проект на защитената територия.

На територията на Община Стражица са определени четири защитени зони по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна - BG0000231 „Беленска гора“, BG0000279 „Стара река“, BG0000610 „Река Янтра“ и BG0000432 „Голяма река“ (Графично Приложение Карта на биоразнообразието на територията на община Стражица). Натура зоните покриват около 2890,7 ha, или 5,7% от територията на общината – относително малка площ, на фона на националното покритие от около 34%.

BG0000231 „Беленска гора“ е с обща площ 5041,85 ha. Около 1110 ha от тях (22%) попадат в границите на община Стражица. Предмет на опазване в зоната са пет природни местообитания, три от които приоритетни. В зоната предмет на опазване са два вида бозайници, един вид влечуго и шест вида безгръбначни (два от които водни).

BG0000279 „Стара река“ е с обща площ 146,2 ha. Около 43 ha от тях (29,5%) попадат в границите на община Стражица. Предмет на опазване в зоната са седем природни местообитания, три от които приоритетни. В зоната предмет на опазване са единадесет вида бозайници (вкл. шест вида прилепи), три вида земноводни, четири вида влечуги, четири вида риби и седем вида безгръбначни (три от които водни).

BG0000610 „Река Янтра“ е с обща площ 13900,41 ha. Около 84 ha от тях (0,6%) попадат в границите на община Стражица. Предмет на опазване в зоната са седемнадесет природни местообитания, девет от които приоритетни. В зоната предмет на опазване са седемнадесет вида бозайници (вкл. дванадесет вида прилепи), четири вида земноводни, четири вида влечуги, шестнадесет вида риби и девет вида безгръбначни (три от които водни).

BG0000432 „Голяма река“ е с обща площ 7451,74 ha. Около 1654 ha от тях (22,2%) попадат в границите на община Стражица. Предмет на опазване в зоната са осем природни местообитания, четири от които приоритетни. В зоната предмет на опазване са пет вида бозайници, три вида земноводни, четири вида влечуги, три вида риби и шест вида безгръбначни (два от които водни).

Подробно описание на предмета и целите на опазване на защитените зони от мрежата Натура 2000 е дадена в Доклада за оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване на защитени зони, приложен към настоящата Екологична оценка.

4.2.10 Културно-историческо наследство

Община Стражица притежава богато културно наследство, включващо останки от праисторически, тракийски, от римско и ранновизантийско време селища. Повечето от средновековните селища са напуснати или унищожени при османското нашествие от края на 14 век. Голяма част от намерените археологически материали са изложени в Изложбената зала в град Стражица. Недвижимите културни ценности на територията на общината са 75, от които 10 обекта са с национално значение (Таблица 4-34).

Шестнадесет читалища съхраняват и развиват културните традиции на района.

Църквата в Кесарево е обявена за архитектурен паметник на културата. Такива бяха и църквите в гр. Стражица и селата Сушица и Асеново, бяха разрушени или силно повредени от земетресението през м. декември 1986 година. Общината търси дарители за възстановяването им.

Общината разполага с Картинна галерия в гр. Стражица със 7 изложбени зали. Сградата обаче не е конструктивно укрепена и възстановявана след земетресението. Галерията разполага с богат фонд - 546 живописни творби, 93 скулптури, 240 графики, 28 творби от приложния раздел. Сред особено ценените експонати са творбите на Илия Петров, Никола Манов, Владимир Димитров - Майстора, Димитър Казаков, Йоан Левиев, Михалис Гарудис, Васил Стоилов, Енчо Пиронков, Катя Гецова. От 1974 до 1985 година се е провеждал Международен пленер по живопис. Изготвеният проект за възстановяването на Картинната галерия предвижда освен експозиционна площ, да се преустроят част от помещенията в Кафе-театър и Дом на приказката. На 24 май 2003 година общината откри Изложбена зала, в която са представени творби от фонда на галерията. В две от помещенията е подредена музейна сбирка "Духовния живот на Стражица през вековете".

Нематериалното културно наследство включва местните традиции и занаяти, както и фолклор. През месец май в град Стражица се провеждат Каралийчеви дни с разнообразни прояви. В село Сушица на 6-ти март се организират тържества, посветени на Димитър Атанасов - Матроса. Атрактивни и автентични са Илинденските седянки в края на м. юли в Благоево, Владислав и Балканци. Групата за автентичен фолклор от с.Виноград е носител на многобройни награди от съборите в Копривщица. С оригинални изяви се представят самодейните театрални състави към читалищата в Кесарево, Сушица и Стражица¹⁵.

Таблица 4-34 Културно-историческо наследство на територията на община Стражица

Населено място	№	Обект	Местоположение	Датиране	Категория
с. Асеново	1	Средновековно и турско селище	м."Джами баши и Аша махле 15 km южно	Средновековие	местно
	2	Манастирище	м. Манастира или Яр боаз 3 km северно	Средновековие	местно
	3	Църква „Св. Димитър“	в нас. място	Възраждане	II-ра група
с. Балканци	1	Останки от крепост	в гората, 2 km североизточно		местно
	2	Останки от църква	в старото село		
с. Благоево	1	Църква „Св. Архангел“	в нас. място		
с. Бряговица	1	Антично селище	м. Каялък“, 500 m югоизточно	Античност, Средновековие	местно
	2	Тракийско селище	м. „Севри-кору“ или „Клисе баир“ 800 m източно	Античност	местно
	3	Римска постройка	м. „Белия баир“, 3 km източно		местно
	4	Антично селище	м. „Яма кору“, 5 km източно	Античност	местно
	5	Праисторическо и тракийско селище	м. „Кьонприджик“, 3 km източно	Античност	местно
	6	Праисторическо селище	м. „Корията“, срещу селото	Античност	местно
	7	Партизанско скривалище	м. „Бялата крава“, 4 km югоизточно	20-ти век	местно
	8	Партизанско скривалище	м. „Юрене“ („Шумата“), 4 km	20-ти век	местно
	9	Църква „Св. Димитър“	в населеното място		II-ра група

¹⁵ Справка от РИМ – В. Търново, изх. No 85/29.03.2013 г

Населено място	№	Обект	Местоположение	Датиране	Категория
с. Виноград	1	Могила	м. „Конаците”	Античност	национално
	2	Торла - могила	м. „Хорион”	Античност	национално
	3	Останки от манастир и две могили	м. „Манастирище”		национално
с. Сеновец	Г. 1	Скривалище на партизани	м. „Юрене”	20-ти век	
с. Камен	1	Останки от крепост	м. „Еликлика”, 100 m западно	Античност, Средновековие	местно
	2	Останки от селище	м. „Балиново”, 800 m северозападно	Античност, Средновековие	местно
	3	Останки от селище	1.5 км източно	Античност, Средновековие	местно
	4	Останки от селище	м. „Кьорсенлик”, 500 m югозападно	Античност	местно
	5	Останки от селище	м. „Юртлука”, 2 км югоизточно	Античност, Средновековие	местно
	6	Останки от селище	м. „Коджа бунар”, 3.5 км югоизточно	Античност, Средновековие	местно
	7	Четири надгробни паметника	в двора на църквата		местно
	8	Паметник – братска могила	2 км югозападно		местно
	9	Надгробен паметник	кв. 15, УПИ VIII		местно
	10	Надгробен паметник, старите гробища	200 м югозападно		местно
	11	Партиен клуб – на П. Кънлиев - свален	кв. 47, УПИ IX		за сведение
	12	Партизанско скривалище	м. „Йорен”	20-ти век	за сведение
	13	Партизанско скривалище	м. „Гасладжа”	20-ти век	местно
	14	Партизанско скривалище	м. „Хаджиево”	20-ти век	местно
	15	Партизанско скривалище	м. „Кандака”	20-ти век	местно
	16	Партизанско скривалище	м. „Соата”	20-ти век	местно
с. Кесарево	1	Римски път	м. „Казъл дере”, 2 км източно	Античност	местно
	2	Следи от път	м. „Кая бунар”, 1.8 км северно	Античност, Средновековие	местно
	3	Останки от крепост	м. „Бижев манастир”, 1.8 км югозападно	Античност	местно
	4	Възпоменателна плоча	в двора на църквата „Св. Димитър”		местно
	5	Място на сражение	м. „Казъл дере”		местно
	6	Къща на П. Тополов Шмид	кв. 109, УПИ V, пл. No 608		местно
	7	Църква „Св. Димитър	в населеното място		II-ра група
	8	Могили - пътепоказатели			национално
	9	Останки от стара черква	м. „Черковището”	Възраждане	
с. Лозен	1	Селищна могила			национално
с. Мирово	1	Църква „Св. Кирил и Методий”			
с. Николаево	1	Лобно място на ятаци - свален			за сведение
	2	Църква „Св. Иван Рилски”			III-та група
	3	Селска могила	югоизточно	Античност	национално
с. Ново градище	1	Църква „Св. Архангел”			III-та група
гр.	1	Праисторическо селище	м. „Запустялото селище”, 3	Античност	местно

Населено място	№	Обект	Местоположение	Датиране	Категория
Стражица			km източно		
	2	Некропол	до Голямата чешма, 3 km югозападно	Античност	местно
	3	Некропол	над Голямата чешма, 3.1 km югозападно	Античност	местно
	4	Останки от крепост	м. „Калето“, 6 km източно	Античност	местно
	5	Останки от крепост	Ново гробище, 2 km югоизточно	Античност, Средновековие	местно
	6	Лобно място	8 km североизточно		местно
	7	Лагер - землянка	7 km североизточно		местно
	8	Историческа местност	м. „Тасладжа“ 9 km северно		местно
	9	Лобно място	6 km северно		местно
	10	Църква „Св. Василий“	в нас. място		
	11	Църква „Св. Богородица“	в нас. място		I-ва група
	12	Две могили		Античност	национално
	13	Кале - пътека			национално
с. Сушица	1	Надгробен паметник	църква „Св. Параскева“		местно
	2	църква „Св. Параскева“	в нас. място		II-ра група
	3	Две надгробни могили	м. „Баш бунара“		национално
	4	Историческа могила			национално
с. Царски извор	1	Къща на Стефан Иванов Недялков	кв. 59, УПИ III, пл. No 188	20-ти век	местно
	2	Паметник на загинали партизани	3.5 km западно	20-ти век	местно
	3	Лобно място на ятаци	м. „Мандрата“		местно
	4	Църква „Св. Николай Летни“			

4.2.11 Материални активи

Материалните активи се разделят на дълготрайни (ДМА) и краткотрайни (КМА). В контекста на конкретния план това са:

- ДМА – земите, сгради, съоръжения и оборудване, транспортни средства, стопански инвентар.
- КМА - суровини, материали, горива.

Данните от ТСБ Велико Търново, представени в ОПУ община Стражица, показват 15% нарастване на ДМА в общината за периода 2010-2013г.

Като КМА могат да се разглеждат съществуващите на територията на общината две кариери за добив на материали, използвани в керамичната промишленост и каменна кариера за декоративен камък, между селата Виноград и Нова Върбовка.

4.2.12 Здравно-хигиенни аспекти на околната среда

Основният проблем на здравната система и предоставянето на здравни услуги в община Стражица е липсата на функциониращо лечебно заведение на болнична помощ и на достатъчен брой общопрактикуващи лекари, които да осигурят постоянно здравно обслужване в малките населени места. Спешната медицинска помощ в общината е осигурена от филиал на ЦСМП в гр.Стражица и линейка, но отсъстват функциониращи лечебни заведения, които да осигуряват необходима специализирана здравна помощ.

По данни на Регионалната здравна инспекция, гр. Велико Търново към 01.09.2015г. извънболничните здравни грижи и услуги на територията на община Стражица са концентрирани в:

1. Първична медицинска помощ – 7 общопрактикуващи лекари, 3 в гр. Стражица, 2 в с.Камен, 1 в с. Кесарево и 1 в с.Сушица. Всички работят с договор с НЗОК;
2. Първична медицинска помощ – 1 лекар за първична доболнична помощ в гр. Стражица;
3. Първична помощ по дентална медицина – 5 регистрирани лекари, 4 в гр. Стражица и 1 в с.Кесарево;
4. Специализирана медицинска помощ – 1 специалист по педиатрия, 2 специалисти по вътрешни болести, от които единият е и по кардиология и 1 специалист по нервни болести. И четирите специалисти са локализирани в гр. Стражица.
5. Една самостоятелна клинична лаборатория в гр. Стражица.

В системата на здравните услуги попадат и детските ясли. Към 2012 г. те са 2 на брой с общ капацитет от 31 места, като са запълнени 26.

Данни за заболяемостта на населението в Община Стражица по класове болести през 2014г. са представени на Таблица 4-35 долу.

Таблица 4-35 Регистрирани заболявания в лечебните заведения за допълнителна помощ в община Стражица през 2014г.

Клас по МКБ	Класове болести	0 - 17 години			над 18 години			общо		
		Брой	На 1000 д. население	Отн. дял %	Брой	На 1000 д. население	Отн. дял %	Брой	На 1000 д. население	Отн. дял %
I.	Някои инфекциозни и паразитни болести	788	297.0	21.4	342	35.3	3.5	1130	91.6	8.4
	<i>в т.ч. Чревни инфекции</i>	4	1.5	0.1	1	0.1	0.0	5	0.4	0.0
II.	Новообразувания	11	4.1	0.3	204	21.1	2.1	215	17.4	1.6
	<i>в т.ч. Злокачествени новообразувания</i>	2	0.8	0.1	89	9.2	0.9	91	7.4	0.7
III.	Болести на кръвта и кръвотворните органи	15	5.7	0.4	30	3.1	0.3	45	3.6	0.3
IV.	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	6	2.3	0.2	630	65.1	6.5	636	51.6	4.8
	<i>в т.ч. Захарен диабет</i>	6	2.3	0.2	507	52.4	5.2	513	41.6	3.8
V.	Психични и поведенчески разстройства	33	12.4	0.9	189	19.5	1.9	222	18.0	1.7
VI.	Болести на нервната система	51	19.2	1.4	531	54.9	5.5	582	47.2	4.4
VII.	Болести на окото и придатъците му	49	18.5	1.3	363	37.5	3.7	412	33.4	3.1
VIII.	Болести на ухото и мастоидния израстък	13	4.9	0.4	355	36.7	3.7	368	29.8	2.8
IX.	Болести на органите на кръвообращението	5	1.9	0.1	3716	384.0	38.3	3721	301.8	27.8
	<i>в т.ч. Хипертонични болести</i>	2	0.8	0.1	2026	209.3	20.9	2028	164.5	15.2
	<i>Ишемична болест на сърцето</i>		0.0	0.0	375	38.7	3.9	375	30.4	2.8
	<i>Мозъчносъдови болести</i>		0.0	0.0	495	51.1	5.1	495	40.1	3.7
X.	Болести на дихателната система	1853	698.5	50.4	948	98.0	9.8	2801	227.2	20.9
	<i>в т.ч. Остри инфекции на горните дих. пътища</i>	1290	486.2	35.1	262	27.1	2.7	1552	125.9	11.6
	<i>Пневмонии (вирусни и бактериални)</i>	71	26.8	1.9	107	11.1	1.1	178	14.4	1.3
	<i>Остър бронхит и бронхиолит</i>	413	155.7	11.2	335	34.6	3.5	748	60.7	5.6
XI.	Болести на храносмилателната система	215	81.0	5.9	337	34.8	3.5	552	44.8	4.1
XII.	Болести на кожата и подкожната тъкан	189	71.2	5.1	217	22.4	2.2	406	32.9	3.0
XIII.	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	31	11.7	0.8	743	76.8	7.7	774	62.8	5.8
XIV.	Болести на пикочо-половата система	60	22.6	1.6	522	53.9	5.4	582	47.2	4.4
	<i>в т.ч. Болести на пикочната система</i>	35	13.2	1.0	193	19.9	2.0	228	18.5	1.7

Клас по МКБ	Класове болести	0 - 17 години			над 18 години			общо		
		Брой	На 1000 д. население	Отн. дял %	Брой	На 1000 д. население	Отн. дял %	Брой	На 1000 д. население	Отн. дял %
XV.	Бременност, раждане и послеродов период		0.0	0.0	12	1.2	0.1	12	1.0	0.1
XVI.	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	6	2.3	0.2		0.0	0.0	6	0.5	0.0
XVII.	Вродени аномалии (пороци на развитието)	17	6.4	0.5	6	0.6	0.1	23	1.9	0.2
XVIII.	Симптоми, признаци и отклонения от нормата	262	98.8	7.1	281	29.0	2.9	543	44.0	4.1
XIX.	Травми и отравяния	70	26.4	1.9	276	28.5	2.8	346	28.1	2.6
ОБЩО		3674	1384.8	100.0	9702	1002.5	100.0	13376	1084.7	100.0

Източник – РЗИ Велико Търново

4.2.13 Отпадъци**ТВЪРДИ БИТОВИ ОТПАДЪЦИ****Сметища (по данни от Община Стражица)**

Предстои изграждането на голямо депо за отпадъците на общините Велико Търново, Г. Оряховица, Лясковец, Елена, Златарица и Стражица.

До 2010 година са закрити по надлежния ред депата по останалите населени места, потвърдено с документи в РИОСВ- Велико Търново.

Депонирането на отпадъци към настоящия момент се извършва на единственото общинско депо за отпадъци, разположено в землището на Стражица, местност „Сухото дере“ (Корудере), ПИ 126015 с площ 41.121 дка. Начинът на трайно ползване на терена е сметище. Сметището заема около 86.5 % от площта на ПИ 126015, а обемът на отпадъците е около 106500 m³.

Изработен е комплексен проект (част ПУП и инвестиционен проект) за закриване и рекултивиране на сметището. По проекта на ОУПО Стражица ПИ 126015 е с предвиждане „за рекултивация и озеленяване“

В Таблица 4-36, Таблица 4-37 и Таблица 4-38 представят информация за твърдите битови отпадъци на територията на общината.

Таблица 4-36 Количество отпадъци

Година	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	т	т	т	т	т	т
Битови отпадъци	2811.17	2713.405	2238.89	2573.16	2985.60	3702.26

Таблица 4-37 Контейнери за събиране на битови отпадъци към 2011г

№	Тип съдове	Собственост	Обем (m ³)	Брой съдове
1	Контейнер, метален тип „Бобър“	Община Стражица „Титан Клинър“ ООД	1.1	135 216
2	Контейнер, метален тип „Бургаски“	Община Стражица	4.0	86
3	Кофа – поцинкована, метална	Община Стражица	0.11	103
4	Кофа - пластмасова	Община Стражица „Титан Клинър“ ООД	0.24	922 616
5	Контейнери пластмасови тип „Бобър“ за разделно събиране на отпадъци	„Екопак България“ АД	1.1	45

Таблица 4-38 Разделно събрани отпадъци от опаковки

Вид на отпадъците	Година	Количество (тона)
Хартиени и картонени	2007	84.27
	2008	42.42
	2009	36.72
	2010	20.96
Пластмасови и метални	2007	61.58
	2008	41.77
	2009	47.84
	2010	27.28
Стъклени	2007	73.58
	2008	32.41

Вид на отпадъците	Година	Количество (тона)
	2009	36.90
	2010	31.20

Производствени и опасни отпадъци

На територията на община Стражица няма силно развита промишленост. Определящите за икономическото развитие на общината са отраслите:

Производствените и опасните отпадъци, генерирани от предприятията на територията на общината се третират съгласно изискванията на ЗУО, като лицата, при чиято дейност се образуват отпадъци и притежателите на отпадъци ги третират самостоятелно или ги предоставят за събиране, транспортиране и третиране на лица, които имат право да извършват тези дейности. Фирмите, генериращи производствени отпадъци не предоставят в общинската администрация съответните информационни карти. Това прави трудно проследяването на дейностите по производствените отпадъци поради липса на информация в общинска администрация.

Химични вещества

Предвижданията на предварителния проект на ОУПО няма да допринесат за съществена промяна на съществуващата ситуация по отношение на опасните вещества.

Съгласно Публичен регистър за издадените разрешителни по чл.104, ал.1 и на отказите по чл. 112б, ал.1 и ал.2 от ЗООС, Списък на предприятията с нисък рисков потенциал, попадащи в обхвата на Глава седма, Раздел първи на Закона за опазване на околната среда, актуални към м. Октомври 2015г., както и Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях (ДВ, бр. 39/12.05.2006 г.) на територията на община Стражица не са налични предприятия, класифицирани като такива с висок или нисък рисков потенциал.

Съгласно разпоредбите на Закона за устройство на територията (чл.103, ал.2) общите устройствени планове определят преобладаващото предназначение и начин на устройство на отделните структурни части на териториите, обхванати от плана. Конкретното предназначение и начин на устройство на отделните поземлени имоти в обхвата на ОУП се определя от подробни устройствени планове. Предвид това в предварителния ОУПО не може да се предвиди конкретна реализация (изграждане) на ново предприятие и/или съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, както и да се предвидят данни за количествата на опасните вещества по Приложение №3 на ЗООС, които ще бъдат налични за съхранение в предприятието/съоръжението. Такива могат да бъдат предвидени в следващите етапи от реализиране на ОУПО, когато се изготвят съответните ПУП за всеки конкретен проект/обект. В случай, че се наблюдава такова инвестиционно предложение, то е необходимо да се предприемат съответните действия по реда на ЗООС и подзаконовите нормативни актове към него.

4.2.14 Вредни физични фактори

Няма предприятия, генериращи шумово замърсяване. Повишени стойности на шумовите нива са само в близост до главните автомобилни пътища.

5. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ, КОИТО ВЕРОЯТНО ЩЕ БЪДАТ ЗНАЧИТЕЛНО ЗАСЕГНАТИ

Териториите, които могат значително да бъдат засегнати, са такива, в които се предвижда да се извършват разширения на регулационните граници на населените места, да се изгражда инфраструктура, рекреационни зони и др.

Защитени територии по закона за защитените територии

Няма да бъдат засегнати защитени територии по Закона за защитените територии. Не се очаква засягане на Защитена местност „Железарци“, тъй като съгласно предвижданията на плана в границите на защитената територия не се предвижда промяна в начина на ползване на земите.

Защитени зони „Натура 2000“

Подобен анализ и оценка на въздействията върху Натура зоните в общината е направен в Доклада за оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване на защитени зони, приложен към настоящата Екологична оценка. Заключение на доклада е, че след прилагане на предложените смекчаващи мерки, реализирането на предвижданията на ОУПО няма да доведе до значителна степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони „Беленска гора“ BG0000231 „Стара река“ BG0000279, „Голяма река“ BG0000432 и „Река Янтра“ BG0000610. Предварителният проект на ОУП на община Стражица може да бъде изпълнен от гледна точка на целите на опазване на защитените зони и прилагане на действащите Закон за биологичното разнообразие и Директива 92/43/ЕИО.

Зони за рекреация и отдих

Предвидените зони за рекреация и отдих (описани са в ОУП) не засягат защитените зони и територии. Предвидените устройствени показатели за този вид територии са под долния праг за плътност на застрояване и Кинт, а зелените площи са над горния праг (вж. „Правилник за приложение на правила и норми на застрояване на различни видове територии в община Стражица“). Това гарантира създаване на комфорт на зоните за рекреация и създава подходящи условия за съответстващо управление и контрол на параметрите на средата.

Производствени зони; зони със смесени функции

Развитието на тези зони се предвижда в регулацията на населените места чрез разширение. Устройство им се предвижда да се реализира върху земеделски земи.

Предвиденото застрояване е с показатели: за плътност на застрояване – под долния праг на нормативните изисквания, регламентирани в Наредба 7 за правила и норми на устройство на различните видове територии (МРРБ); за зелени площи – над горния праг, като процент от общата територия на зоната, регламентиран в същата наредба (висш правилник за приложение ... - прил. 12.2). С тази устройствена намеса в изграждането на производствено – складови зони и зони със смесени функции ще се спре хаотичната урбанизация на земеделските земи. С мерките в ОУП процес ще бъде регулиран и ще има положително въздействие върху околната среда. От друга страна тази мярка ще има отрицателно, значително и дълготрайно негативно въздействие върху почвения ресурс, тъй като почвите в урбанизираните територии ще преминат в голяма степен към антропогенизираните почви и ще бъдат окончателно унищожени.

Изграждане на пътна и инженерна инфраструктура

Предвидените реконструкции, рехабилитация и изграждането на нови инфраструктурни обекти ще засегне само селскостопанските земи. Не се засягат защитените зони и територии. По-голямо и негативно ще бъде въздействието върху компонентите на околната среда по време на строителството на тези обекти. Това въздействие се определя като временно, със средна степен на въздействие. По време на експлоатацията при спазване на всички нормативни изисквания, то ще бъде незначително и дълготрайно.

В приложение са представени предвижданията на ОУПО на устройствена основа на зоните за развитие на всяко населено място от община Стражица.

6. СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, УСТАНОВЕНИ НА РАЗЛИЧНО НИВО, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА

6.1 По компоненти

Съществуващите екологични проблеми, които имат отношение към ОУП на Община Стражица, са свързани с развитието на инфраструктурата, формирането на битови отпадъчни води в населените места, хаотичната урбанизация на земеделските земи и други.

Съществуващите екологични проблеми са представени в Таблица 6-1 по-долу.

Таблица 6-1 Съществуващи екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към плана

Приоритетен проблем	Въздействие	Цел	Насоки
Атмосферен въздух			
По - значимо атмосферно замърсяване в района на първокласния път София - Варна през летния сезон и на прах и серен двуокис от комунално-битовото отопление през зимата.	Възможно увеличение на емисиите на азотни оксиди, въглеродни оксиди от транспорта и прах от битовия и комунален сектор, но под нормите за качество на атмосферния въздух (КАВ).	Достигане на нормите за прах (общ) и ФПЧ 10 и поддържането им.	Поддържане в норми стойностите в атмосферния въздух; Организиране на измервания на концентрациите на замърсители в приземния атмосферен слой
Повърхностни и подземни води			
1.Формирани отпадъчни води от населените места и производствените предприятия – липса на ПСОВ и канализация.	Изменение на биологичните и химичните показатели на водите. Влошаване на екологичното състояние.	Намаляване на биогенния натиск.	Намаляване на общото количество на непречистените отпадъчни води до европейските нормативни изисквания.
2. Стари замърсявания от нерегламентирани сметища.	Изменение на биологичните и химични показатели вследствие инфилтрат от незаконни сметища.	Намаляване на общото замърсяване от точкови източници.	Прилагане на съвременни екологични методи за управление на отпадъците.
3. Дифузно замърсяване от селското стопанство поради неприлагане на добри аграрни и фермерски практики.	Изменение на биологичните и химичните показатели. Влошаване на екологичния статус на водите.	Достигане на добро химично, биологично и общо екологично състояние на водите. Достигане и поддържане на добър екологичен статус.	Прилагане на добри земеделски и фермерски практики.
4. Проблем с отпадъци в реките, напоителните и отводнителни канали.	Замърсяване на речните корита и канали.	Поддържане на пропускателността на речните корита и каналите.	Контрол при управление на отпадъците.
5. Нарушение на оттока в реките и напоителните канали.	Изменение на оттока чрез изграждане на различни хидротехнически съоръжения.	Ефективно функциониране на хидромелиоративната система.	Възстановяване и поддържане на ХТС.
6. Нарушена морфология на речните корита, водещи до ерозионни процеси от нерегламентирано изземване на	Нарушение на хидроморфологичните условия; ерозия на речния бряг; унищожаване на крайречни диги и др. съоръжения. Риск от наводнение на	Предотвратяване и превантивни мерки срещу ерозионните процеси.	Контрол при отпадане на площи от категорията „поливни“ поради хаотична смяна на предназначението на земята. Забрани, ограничения и контрол

Приоритетен проблем	Въздействие	Цел	Насоки
инертни материали от речните корита.	прилежащи земи.		за добив на инертни материали от реките.
7. Понижаване на нивото на подземните води от нерегламентирано изземване на инертни материали.	Понижаване на нивото на подземните води от удълбочаване на речното корито.	Рекултивация на засегнатите от изземването на инертни материали участъци. Рекултивация на засегнатите участъци.	Укрепване и поддържане на речния бряг и речните корита от ерозия. Забрани, ограничения и контрол за добив на инертни материали от речните корита.
Земи и почви			
1. Хаотична урбанизация на земеделски земи, прилежащи към основната пътна инфраструктура на общината.	Усвояване на терени с висока категория на земята за неземеделски нужди.	Опазване на почвения ресурс.	Предлагане в ОУП на задължителни устройствени правила и норми за различните видове територии, за земи с предстояща смяна на предназначението им.
2. Раздробени земи, изоставени обработваеми площи, неефективна агротехника, нарушена напоителна и отводнителна система.	Нарушение целостта на хидротехническата инфраструктура. Невъзвращаемост на природния ресурс.	Комасация на земите.	Приемане на закон за комасация на земите, отговарящ на съвременните изисквания.
3. Намаляване на площи от селскостопанските земи от нерегламентирани сметища.	Налице са условия за развиване на физически и деградационни процеси в почвите. Намаляване на площите на селскостопанските земи, замърсяването им с отпадъци и инфильтрат от тях.	Възстановяване на площите (заети с нерегламентирани сметища) към земеделските територии чрез рекултивация.	Недопускане на нерегламентирано изхвърляне на различни отпадъци в земеделските земи.
4. Палене на стърнищата в сезона на прибиране на реколтата.	Катастрофално въздействие върху хумусния слой на почвата. Унищожаване на земи. Вследствие удълбочаване на речното корито.	Разяснителна дейност сред населението. Ограничаване на добива на инертни материали от реките.	Контрол при издаване на разрешения за добив и провеждане на контрол.
Биоразнообразие			
Намаляване на площите на	Намаляване на популациите от	Възстановяване на площите на	Възстановяване на режима на

Приоритетен проблем	Въздействие	Цел	Насоки
влажните ливади; Промяна в режима на стопанисване на рибовъдните стопанства.	видове с висок консервационен статус; намаляване на площите на местообитанията.	ландшафтни комплекси с висок консервационен статус. Прилагане на добри практики. Намаляване на интензитета на заплахата.	стопанисване на засегнатите площи. Контрол при смяна на предназначението на земята.
Пряко унищожаване на типични горски местообитания Инвазия на интродуцирани видове – аморфа, аелант и акация	Пряко въздействие от браконьерство, планирани сечи, пожари, смяна на естествените гори с топови и акациев насаждения. Изсичане и унищожаване на естествената растителност, местообитание на редки животински видове. Деградация и фрагментация на значително местообитание.	Увеличаване на площите на равнинни и заливни гори. Повишаване на лесистостта. Намаляване на разпространението на инвазивни видове. Опазване на комплекси с висока Консервационна значимост. Намаляване на интензитета на заплахата.	Залесяване – рекултивация; възбрани; контрол. Запазване на екосистемата от местни ценни растителни видове. Използване на инструментариума на „Натура 2000“ за възстановяване на широколистни гори и др. залесявания.
Лов	Пряко въздействие от браконьерство върху фауната, Незаконен отстрел на защитени видове.	Намаляване на интензитета на заплахата.	Превантивни мерки; Контрол и борба с незаконния лов и риболов.
Безпокойство от транспорта и строителството.	Пряко въздействие върху фауната.	Намаляване на интензитета на заплахата.	Превантивни мерки. Контрол.
Добив на инертни материали от поречиата на реките	Деградация и фрагментация на значително местообитание.	Намаляване на въздействието и на нереглемантиран добив на инертни материали. Намаляване на интензитета на заплахата.	Превантивни мерки. Контрол.
Използване на торове и препарати за растителна защита в селското стопанство	Пряко въздействие върху флората и фауната.	Прилагане на добри земеделски практики. Намаляване на интензитета на заплахата.	Използване на биометоди за растителна защита. Контрол при използване на торове и препарати за растителна защита.
Защитени зони – НАТУРА 2000			
Проблемите в защитените зони имат сходни характеристики с тези на биоразнообразието. По-			

Приоритетен проблем	Въздействие	Цел	Насоки
подробно са описани в „Оценка на съвместимостта“			
Вредни физични фактори			
Транзитен автотранспорт и жп транспорт, преминаващ през населените места.	Увеличение на нивото на шума значително над хигиенните норми.	Модернизация на Транспортната инфраструктура.	Реконструкция и модернизация на пътната инфраструктура.
Отпадъци			
1. Експлоатация на нерегламентирани сметища. 2. Липса на разделно събиране на отпадъците от населението.	Завземане на ценна селскостопанска земя; риск от замърсяване на повърхностните и подземни води, земите и почвите и атмосферния въздух. Увеличаване на обема на генерираните отпадъци.	Модернизация на системата за управление на отпадъците.	Спазване на нормативните разпоредби. Проблемът е решен със закриване и рекултивация на незаконните сметища. Въвеждане на разделно събиране. Повишаване екологичната култура на населението.

7. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА, И НАЧИНЪТ ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ И ВСИЧКИ ЕКОЛОГИЧНИ СЪОБРАЖЕНИЯ СА ВЗЕТИ ПОД ВНИМАНИЕ ПО ВРЕМЕ НА ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНА

В Таблица 7-1 по-долу са изброени целите по опазване на околната среда, залегнали в различни програми, планове и стратегии, имащи отношение към прилагането на плана, както на национално, така и на международно ниво. Като основен критерий са използвани целите по опазване на околната среда залегнали в Националната стратегия за околна среда.

За оценка на връзката на целите с предвижданията на ОУПО Стражица за използвани следните символи:

+ - положителна

- - отрицателна и

0 – нулева (няма връзка)

Таблица 7-1 Цели по опазване на околната среда, залегнали в различни програми, планове и стратегии, имащи отношение към прилагането на плана, както на национално, така и на международно ниво

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
На международно равнище		
Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 година		
Опазване и възстановяване на природата	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Поддържане и подобряване на екосистемите и техните услуги	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Гарантиране на устойчивото развитие в селското и горското стопанство	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел:

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
		Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло. Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Гарантиране на устойчивото използване на рибните ресурси	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло. Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Борба с инвазивните чужди видове	0	Не е относимо
Мерки срещу глобалната криза по отношение на биологичното разнообразие	0	Не е относимо
Стратегически план за биоразнообразието 2011—2020 година		
Стратегическа цел А – Справяне с основните причини за намаляване на биоразнообразието, чрез интегриране на биоразнообразието в работата на правителството и обществото Цел 1: До 2020 г., но не по-късно, хората да са информирани, относно ценностите на биоразнообразието и стъпките, които могат да предприемат за неговото опазване и устойчиво използване	+ 0	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло. Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
Цел 2: До 2020 г., но не по-късно, ценностите на биоразнообразието да са интегрирани в стратегии и процеси на планиране за национално и местно развитие и за намаляване на бедността, и да са включени в националната отчетност, когато е необходимо, и системите за докладване Цел 3: До 2020 г., но не по-късно, стимулите, включително вредните за биоразнообразието субсидии да са елиминирани, поетапно отменени или изменени, с цел да се минимизира или избегне тяхното негативно въздействие и да бъдат създадени и приложени положителни стимули за опазването и устойчивото използване на биоразнообразието, съгласно и в съответствие с Конвенцията и други съответстващи международни задължения, като се вземат пред вид националните социално-икономически условия Цел 4: До 2020 г., но не по-късно, правителствата, бизнесът и всички заинтересовани страни на всички нива, да са предприели стъпки за постигането, или вече да са приложили планове за устойчиво производство и потребление и да са запазили нивата на вредното въздействие от използването на природни ресурси в рамките на безопасните екологични ограничения	+ 0 +	съответната цел: Няма такива цели
Стратегическа цел В – Да се намали прекия натиск върху биоразнообразието и да се насърчава устойчивото ползване Цел 5: До 2020 г., темпото на загубата на естествените местообитания, включително горите, да се намали най-малко наполовина и където е възможно, да бъде сведено до нула, а унищожаването и фрагментацията значително да се намалят Цел 6: До 2020 г., запасите от риба, безгръбначни животни и водни	+ +	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел:

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
Цел 15: До 2020 г. да бъдат повишени устойчивостта на екосистемите и приносът на биоразнообразието към натрупването на въглеродни запаси, чрез запазване и възстановяване, включително възстановяването на поне 15% от деградиралите екосистеми, допринасяйки по този начин за смекчаване на вредното въздействие от изменението на климата, адаптацията и борбата с опустиняването Цел 16: До 2015 г. да влезе в сила Протоколът от Нагоя за Достъп до генетичните ресурси и честното и справедливо разпределяне на ползите от тяхното използване, в съответствие с националните законодателства	+ 0	
Стратегическа цел Е – Подобряване на прилагането чрез обществено планиране, управление на знанията и укрепване на капацитета Цел 17: До 2015 г. всяка Страна да разработи, приеме, като политически инструмент и започне прилагането на ефективна, обществена и осъвременена национална стратегия за биоразнообразието и план за действие Цел 18: До 2020 г. традиционните знания, нововъведения и практики на коренните и местните общности, отнасящи се до опазването и устойчивото използване на биоразнообразието, както и обичайното използване на биологичните ресурси, да се почитат, да са предмет на националното законодателство и съответни международни ангажименти, и напълно да се интегрират и отразят при прилагането на Конвенцията, с пълното и ефективно участие на коренните и местните общности, на всички съответни нива Цел 19: До 2020 г. да се подобрят, споделят широко и да се предадат и приложат, познанията, научната база и технологиите, по отношение	0 0 0 0	Не е относимо

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
на биоразнообразието, неговите ценности, функционирането, състоянието и тенденциите, и последиците от неговата загуба Цел 20: До 2020 г., но не по-късно, значително да се увеличи спрямо текущите нива, мобилизирането на финансови ресурси, за ефективното прилагане на Стратегическия план за биоразнообразието 2011-2020 от всички източници, в съответствие с одобрения и съгласуван процес в Стратегията за мобилизиране на ресурсите. Тази цел ще е предмет на промени, в зависимост от оценката на необходимите ресурси, която трябва да бъде направена и докладвана от страните	0	
Глобална стратегия за опазване на растенията 2020г.		
Стратегическа цел 1: Познаване, документиране и оценка на растителното разнообразие: Цел 1: Он-лайн списък на флората, с всички известни растителни видове; Цел 2: Оценка на природозащитния статус на всички известни растителни видове, до колкото е възможно, за направляване на природозащитните действия; Цел 3: Разработване и споделяне на информация, изследвания и свързаните с тях резултати и методи, необходими за изпълнение на стратегията.	0 0 0 0	Не е относимо
Стратегическа цел 2: Спешно и ефективно опазване на растителното разнообразие: Цел 4: Най-малко 15% от всеки екологичен регион или тип	+ +	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
растителност се опазват, чрез ефективно управление и/или възстановяване; Цел 5: Най-малко 75% от най-важните за растителното разнообразие области на всеки екологичен регион се опазват чрез ефективно управление, насочено към опазване на растенията и тяхното генетично разнообразие; Цел 6: Най-малко 75% от производствените земи във всеки сектор се управляват устойчиво, в съответствия с опазването на растителното разнообразие; Цел 7: Най-малко 75% от известните застрашени растителни видове се опазват <i>in situ</i>; Цел 8: Най-малко 75% от застрашените растителни видове се намират в колекции <i>ex situ</i>, за предпочитане в страните, от които произхождат, а поне 20% от тях са налични за програми за възстановяване; Цел 9: 70% от генетичното разнообразие от културни растения, включително техните диви родственици и други растителни видове, ценни от социално-икономическа гледна точка, се опазва, като свързаното с тях коренно и местно познание се отчита, запазва и поддържа; Цел 10: Изготвени са ефективни планове за управление за предотвратяване на нови биологични инвазии и за управление на важни места за растителното разнообразие, които са застрашени от инвазии.	+ + + 0 0 0	за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
Стратегическа цел 3: Устойчиво и справедливо ползване на растителното разнообразие: Цел 11: Няма диви видове растения, застрашени от международната търговия; Цел 12: Всички продукти, на основата на диворастващи растителни видове, се добиват от източници, които се управляват устойчиво; Цел 13: Традиционните и местни познания, иновации и практики, свързани с растителните ресурси са запазени или развити по подходящ начин, в подкрепа на традиционното им използване, устойчивия поминък, сигурността на храните на местно ниво и здравеопазването.	0 0 0 0	Не е относимо
Стратегическа цел 4: Образование и осведоменост относно растителното разнообразие, популяризиране на неговата роля за осигуряване на устойчив поминък и на значението му за целия живот на Земята Цел 14: Значението на растителното разнообразие и нуждата от неговото опазване е включено в програми за комуникация, образование и повишаване на осведомеността.	0 0	Не е относимо
Стратегическа цел 5: Създаване на капацитет и обществена ангажираност, необходими за изпълнението на Стратегията Цел 15: Броят на хората, обучени за работа с подходящи средства, е достатъчен и в съответствие с националните нужди за постигане на целите на настоящата Стратегия.	0 0	Не е относимо

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
Цел 16: Институциите, мрежите и партньорствата за опазване на растенията са създадени или укрепени на национално, регионално и международно ниво, за постигане на целите на настоящата Стратегия.	0	
На национално равнище		
Национална програма за развитие: България 2020		
Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Трети национален план за действие по изменение на климата 2013-2020		
Намаляване на емисиите парникови газове във всички сектори	0	Не е относимо
Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор		
Устойчиво ползване на водните ресурси за осигуряване на водоснабдяване за питейни нужди на населението и за икономиката в условията на басейново управление на трансграничните води и на глобалното изменение на климата, при гарантиране екологичната	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
устойчивост на засегнатите водни системи и национални интереси, свързани с осигуряване необходимата по количество и качество вода за нуждите на сегашните и бъдещите поколения		различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Р.България за периода 2014 – 2023 г.		
Устойчивост – ВиК отрасълът е екологосъобразен, финансово и технически жизнеспособен	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел:

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
		Няма такива цели
Планове за управление на речните басейни		
Насърчава устойчивото използване на водите, основаващо се на дългосрочна защита на водните ресурси	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Обединява управлението на повърхностните и подземните води	0	Не е относимо
Насърчава защитата и подобряването на водната среда чрез специални мерки за продължително намаляване на заустванията, емисиите и загубите на приоритетни вещества, както и спирането или постепенното прекратяване на заустванията, емисиите и загубите на приоритетни опасни вещества	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
Гарантира продължително намаляване на замърсяването на подземните води и предотвратява тяхното по-нататъшно замърсяване	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Допринася за преодоляване ефектите от наводнения и засушавания	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
Енергийна стратегия на Р България до 2020		
Намаляване на емисиите на парникови газове	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло. Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Националният план за действие за енергията от ВЕИ		
Насърчаване развитието и използването на технологии за производство и потребление на енергия, произведена от ВИ и алтернативни енергийни източници	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
		за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Насърчаване развитието и използването на технологии за производство и потребление на биогорива и други възобновяеми горива в транспорта	0	Не е относимо
Диверсификация на енергийните доставки	0	Не е относимо
Повишаване капацитета на малките и средните предприятия, производителите на енергия от ВИ и алтернативни енергийни източници и производителите на биогорива и други възобновяеми горива	0	Не е относимо
Опазване на околната среда	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Създаване на условия за постигане устойчиво развитие на местно и регионално ниво	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
		Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Национален план за действие за енергийна ефективност 2014-2020		
Енергийно спестяване до 2020 с 41%	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Национална стратегия за развитие на горския сектор в Р.България за периода 2013 – 2020г.		
Към 2020г. България да има жизнени, продуктивни и многофункционални гори, устойчив, конкурентоспособен и иновативен горски сектор, съхранени биологично разнообразие, количество и качество на водните ресурси в горските територии	+	за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
		адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Национална стратегия за интегрирано развитие на инфраструктурата 2006 – 2015 г.		
„Подобряване и развитие на екологичната и водоснабдителната инфраструктура.“ В изпълнение на поставената стратегическа цел са дефинирани следните основни цели: Подобряване състоянието на водите Осигуряване на вода и преодоляване на режима на водопотребление в значителен брой селища; Привеждане в съответствие с европейските норми и стандарти на съществуващите съоръжения за третиране на отпадъците и изграждане на нови съоръжения; Изграждане на инфраструктурата за обезвреждане на опасни отпадъци на национално ниво; Въвеждане на системи за разделно събиране и последваща повторна употреба и рециклиране на отпадъците от бита и др.	+ + + + + +	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
Национален план за управление на отпадъците 2014 – 2020 г.		
Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване	0	Не е относимо
Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
		технологични промени и процеси. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците	0	Не е относимо
Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на територията на Р. България за периода 2011 – 2020г.		
„До 2020г. Р.България да притежава развита интегрирана система за управление на ОСР, която да осигури не по-малко от 70% икономически целесъобразно рециклиране, с което да се прекрати замърсяването на околната среда и да се редуцира до минимум екологичното въздействие на отпадъците, образувани в резултат на строителните дейности в контекста на устойчивото развитие.“ Стратегическите цели, които ще подпомагат постигането на главната стратегическа цел са: Предотвратяване и намаляване на количеството на образуваните ОСР. Въвеждане на практики на селективно разрушаване, както и разделно събиране и съхраняване на ОСР на строителната площадка по начин, осигуряващ в максимална степен тяхното последващо икономически и технически целесъобразно рециклиране и оползотворяване. Създаване на условия за рециклиране и оползотворяване на отпадъците от строителство, разрушаване и достигане на 70%	+ 0 +	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
рециклиране до 2020г. на образувания в страната ОСР, съгласно Новата рамкова Директива 2008/98/ЕС за отпадъците. Създаване на условия за разширяване на пазара на рециклираните строителни материали. Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципа „замърсителът плаща“ при интегрирано управление на отпадъците. Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на ОСР и подобряване на взаимодействието на институциите.	0 0 0	
Национална стратегия за околна среда 2009 – 2018г. и План за действие (НСОСПД)		
Намаляване и предотвратяване на последиците от изменението на климата и чиста енергия	0	Не е относимо
Осигуряване на достатъчно по количество и с добро качество вода	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
		съответната цел: Няма такива цели
По-здравословна околна среда за по-добро качество на живот	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Насърчаване на устойчивото потребление и производство	0	Не е относимо
Ограничаване и спиране на загубата на биологично разнообразие	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
		за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Формиране на нови модели на поведение на обществото, щадящи околната среда и съдействащи за устойчивото развитие, както и осигуряване на по-качествена информация и мониторинг за околната среда	0	Не е относимо
Национална приоритетна рамка за действие (НПРД) за Натура 2000, 2014 – 2020 г.		
Управленско планиране на защитените зони от мрежата Натура 2000: Развитие на механизми за управление на защитените зони от мрежата НАТУРА 2000– проучване на европейския опит и практики (вкл. за изграждане и функциониране на специализирани органи за управление) и развитие на подходи, съобразени с националните условия;	+	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели
Дефиниране на типовете екосистеми и картирането им на ниво защитени зони определяне на екосистемни услуги и ползи;	0	
Подобряване качеството на управление на информацията;	0	
Определяне и допълване на мрежата от защитени зони, вкл. провеждане на проучвания и инвентаризации, където е необходимо;	0	
Постигане на интеграция с плановите документи на национално, регионално и местно ниво;	+	
Определяне на целите на опазване за видовете и типовете природни местообитания, предмет на защита във всички защитени зони за местообитанията, изготвяне на заповеди за обявяване на защитени	0	

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
зони за местообитания и разработване на планове за управление на зоните от мрежата НАТУРА 2000 при използване на екосистемния и регионален подход; Разработване на национални планове за действие за приоритетни видове, обект на опазване в защитените зони от Натура 2000; Развитие на единна картографска основа, включваща и територията на 33 от мрежата Натура 2000; Осъществяване на мониторинг и контрол.	0 0 0	
Устойчиво управление на защитените зони от мрежата Натура 2000: Изпълнение на консервационни дейности, пряко свързани с опазване на видовете и типове природните местообитания, включително тяхното поддържане и възстановяване при използване на екосистемния и регионален подход; Устойчиво управление на земеделските земи, в т.ч. на земите с висока природна стойност при използване на екосистемния и регионален подход; Устойчиво управление на горите; Устойчиво управление на водните басейни, в т.ч. р. Дунав и Черно море; Управление на инвазивните видове – заплаха за видовете и местообитанията в зоните от мрежата НАТУРА 2000 и източник на	+ 0 + + + 0	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Планиране на такива структурни и функционални преобразувания, които да направят пространствената организация на територията адекватна на съвременните социално-икономически, културни и технологични промени и процеси. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло. Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
социално и икономическо въздействие.		
Устойчиво използване на екосистемните услуги за оптимални обществени ползи, както и други фактори за социално – икономическото развитие на регионите: Остойносттаване и ползване на екосистемни услуги; Създаване на „зелени“ работни места; Стимулиране на „зелен бизнес“, напр. екотуризъм, солдобив по традиционен начин и т.н. Проучване и прилагане на финансиращи схеми, включително на принципа публично-частно партньорство и използване на иновативно финансиране на дейности свързани с опазването, възстановяването и управлението на защитените зони от НАТУРА 2000; Проучване и управление на риска (от пожари, наводнения и т.н.); Изграждане на връзката между инвестициите в НАТУРА 2000; Адаптации към или смекчаване на климатичните промени, в т.ч. оценка на уязвимостта на екосистемните ползи към климатичните промени;	+ + 0 + 0 + 0 0	Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, допринасят за постигането на съответната цел: Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми на териториалния организъм и взаимодействието между тях. Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на селищната мрежа, града и общината като цяло Цели и задачи на ОУП, които, посредством съответните мерки за изпълнение, могат да създадат риск за постигането на съответната цел: Няма такива цели

Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Връзка на целите с предвижданията на ОУПО	Общ устройствен план (степен на съответствие с предвижданията на плана)
Изграждане на „зелена“ инфраструктура и екологичната свързаност на зоните от мрежата НАТУРА 2000.	0	
Изграждане, развитие и поддържане на споделена визия за екологичната мрежа Натура 2000 в България: Повишаване на информираността на заинтересованите страни за екологичната мрежа Натура 2000; Екологично образование и изграждане на капацитет по теми, свързани с НАТУРА 2000, включително за управление на риска; Повишаване на разбирането за ползите от НАТУРА 2000 в социално-икономическото развитие на регионите; Обмяна на опит и добри практики чрез изграждане и развитие на партньорства, вкл. през границата.	0 0 0 0 0	Не е относимо
Техническа помощ: Техническа помощ за подпомагане управлението на НПРД; Техническа помощ за изпълнение на дейности, включени в НПРД.	0 0 0	Не е относимо

8. ВЕРОЯТНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

В настоящата глава от Доклада за екологична оценка ще се анализират вероятните значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве от предвижданията на общия устройствен план, включително върху компонентите и факторите по чл. 4 и чл. 5 от ЗООС и връзките между тях, в т. ч. вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици от осъществяване на предвижданията на ОУП.

В точката ще бъдат анализирани възможните значителни въздействия върху всички компоненти и фактори на околната среда в резултат на реализиране на предвижданията на общия устройствен план, както следва.

8.1 Климат и атмосферен въздух

8.1.1 Климат - очаквани промени

Промени на климата са факт, вследствие на глобални процеси с големи териториални мащаби както в Северното, така и в Южното полукълбо. Те се отразяват най-вече на режима на температурата на въздуха и на валежите, както и на промяната на сезоните. В последните десетилетия обща е тенденцията в повишение на глобалната температура на въздуха, увеличаване на изпарението и намаляване количеството на валежите, особено зимните и увеличаване на екстремните събития каквито са наводненията, високите температури и свързаните с тях пожари и други.

Промени в климата **не могат** да настъпят от приложението на Предварителния проект за изменение на ОУП на община Стражица в един кратък период от време. Те са резултат на продължителни процеси, отдалечени във времето и пространството. Това е и една от причините, поради която Световната метеорологична организация определя годините, спрямо които могат да се правят сравнителни анализи и оценки за климата на даден район¹⁶.

Град Стражица е засегната от всички ефекти, характерни за климата в урбанизирана територия, един от които е т. нар. топлинен остров, който се създава над урбанизирани територии. Именно поради тази причина всяко проектно предложение, насочено към увеличаване на зелените площи и коридори е благоприятно за климатичните условия в населените места. Промените, които могат да настъпят от последните предложения в ОУП на Община Стражица, могат да засегнат микроклимата на отделни части от града и околностите.

Положително въздействие ще има при промените в комуникационно-транспортната система на общината:

- Усъвършенстване на междуселищните пътни връзки
- Предвиждане на нови обслужващи пътни отсечки,
- Резервиране на територия за изграждане на обходни пътища за изнасяне на увеличения автомобилен трафик извън населени места

Минимални положителни въздействия могат да се очакват в онези части, в които чрез промяна на комуникационните връзки се постига опазване целостта на озеленените пространства.

¹⁶ Световната Метеорологична Организация (СМО) е дефинирала климатичната норма като средната стойност на даден климатичен елемент за фиксиран базисен период от 30 години. Приетите засега базисни периоди са 1901-1930г., 1931-1960г., 1961-1990г

8.1.2 **Атмосферен въздух – оценка на въздействието**

Предвижданията на ОУПО Стражица по отношение на устройството и локацията на производствените и стопанските дейности, селскостопанската инфраструктура, зоните за туристическа и рекреационна дейност, за търговско и друг вид обществено обслужване не водят до влошаване качествата на атмосферния въздух. Решенията в ОУПО не предвиждат и дейности, които да доведат до увеличаване на емисиите от промишлени източници.

По време на строителство би могло да се очаква временно и локално отрицателно въздействие върху доброто качество на атмосферния въздух в населените места вследствие наднормени или близки до наднормените количества вредни емисии единствено в зависимост от сроковете за реализация и динамиката на строителните работи, дори при използване на съвременна строителна техника и методи на строителство. Количеството на тези емисии ще зависи от прилаганите организационни мерки.

Експозицията на газопрахови емисии ще влошава качествата на атмосферния въздух (КАВ) през целия период на строителния процес. От ефективността на мерките зависи обхвата на разпространението на емисиите. При неефективни мерки е възможно негативното въздействие от строителните дейности да се отрази на КАВ и извън обсега на строителните площи.

По време на реализацията на ОУПО идентифицираните **въздействията** са:

- битов сектор – **постоянно въздействие с ниска степен** – използват се основно твърди горива - дърва и въглища.
- автомобилен транспорт - **постоянно въздействие със средна степен**, поради увеличаване на автомобилния поток, особено на тежкотоварния трафик, както и трафикът през активния туристическия сезон и през почивните и празнични дни, вследствие на увеличена пропускливост на рехабилитирана или ново построена транспортна инфраструктура.
- трансграничен пренос на замърсители - климатичните условия не предполагат трансграничен пренос на замърсители.

Територията на общината притежава голям естествен потенциал и условия за естествено самопочистване, а в климатично отношение осигурява високи рекреационни качества на приземния слой въздух.

Стратегическата рамка за развитие на община Стражица е съобразена с утвърдените теоретични модели и съвременни практики в сферата на стратегическото планиране на местното развитие. Приложено е съчетание от няколко основни принципа, като в резултат, за периода 2014-2020 планът за развитие представлява съчетание на визия, обща цел, 3 стратегически цели, 5 приоритетни направления, 12 специфични цели, декомпозирани в 24 мерки.

Визията е - община Стражица - привлекателна за бизнес, живот и туризъм европейска зелена община с функционираща модерна инфраструктура и насърчаваща среда за конкурентно икономическо и социално развитие.

Главната цел е - Постигане на балансирано устойчиво развитие на територията и повишаване качеството на живот чрез ефективно и рационално управление на местни ресурси и в среда на социално приобщаване

Горните са интегрирани в 3 стратегически цели:

1. **Постигане на устойчив растеж чрез повишаване жизнеспособността на местната икономика**
2. **Постигане на приобщаващ растеж чрез повишаване на заетостта, социалното включване и диверсификация на доходите**
3. **Подобряване качеството на жизнената среда чрез балансирано развитие на територията, инфраструктурата и достъпността**

Стратегическите цели имат ясен фокус, като са взаимосвързани и взаимно подкрепящи се. В таблицата долу са описани очакваните потенциалните въздействия от реализация на **Общински план за развитие на община Стражица 2014-2020г.** разкриващи значимостта на стратегиите, приравнени към няколко ключови приоритети.

ПРИОРИТЕТ 1: ТРАДИЦИОННИ ОТРАСЛИ И БИЗНЕС СРЕДА	
<u>Специфична цел 1.1</u> Технологична модернизация и въвеждане на иновации в земеделския и промишления сектор	Описание на въздействието: Всички дейности, като: - земеделие – ще генерира емисии от органични съединения и прах, изпускани от земеделските култури и почвата, както и емисии от естествено или изкуствено наторяване, изгаряне на стърнища, - животновъдство – ще генерира емисии на органични съединения и прах от животните в процесите на чревната ферментация и от управлението на тор. - създаване на нови изпускащи устройства в промишления сектор - ще генерира в атмосферния въздух емисии на индустриални газове. Оценка на въздействието: Замърсяването на атмосферния въздух ще е временно, краткосрочно, локално и отрицателно.
<u>Специфична цел 1.2</u> Стимулиране на зеленчукопроизводството, овощарството и животновъдството	
<u>Специфична цел 1.3</u> Повишаване атрактивността на индустриалната зона.	
ПРИОРИТЕТ 2: ТУРИЗЪМ И КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО	
<u>Специфична цел 2.1</u> Развитие на туризма с акцент върху алтернативните му форми на базата на интегрирани туристически продукти и услуги	Описание на въздействието: Всички дейности свързани с усилен туристически трафик и туристически услуги ще предизвика временно локално замърсяване с прах и отпадъчни газове от и моторните превозни средства и зоните за туристическо струпване и настаняване. Оценка на въздействието: Краткосрочно, локално – в зоната на туристическите зони и сервитута на пътните отсечки и паркинги, отрицателно.
<u>Специфична цел 2.2</u> Социализация и маркетинизиране на културно-исторически активи	Не се очаква въздействие
ПРИОРИТЕТ 3: РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ	
<u>Специфична цел 3.1</u> Подобряване на образователната структура на населението	Не се очаква въздействие
<u>Специфична цел 3.2</u> Повишаване квалификацията на работната сила, в т.ч. посредством форми на учене през целия живот	
<u>Специфична цел 3.3</u> Насърчаване на предприемачеството	
ПРИОРИТЕТ 4: ДОСТЪПНОСТ И КАЧЕСТВО НА СРЕДАТА ЗА ЖИВОТ	
<u>Специфична цел 4.1</u> Изграждане на нова и модернизиране на съществуваща инфраструктура, осигуряваща достъпност и по-добри условия за живот	Описание на въздействието: Всички дейности свързани със строителство на нова и обновяване на материалната и техническа база ще предизвика временно локално замърсяване с прах и отпадъчни газове от дейността на използваната техника. Оценка на въздействието: Краткосрочно, локално, отрицателно..
<u>Специфична цел 4.2</u>	Описание на въздействието: Ако дейностите предвиждат проекти за намаляване на замърсяването

Подобряване облика и свързаността между населените места	на въздуха това ще спомогне за опазването чистотата на атмосферния въздух и климатичния потенциал на региона. Оценка на въздействието: дълготрайно, постоянно, положително.
ПРИОРИТЕТ 5: ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ И ПАРТНЬОРСТВО	
<u>Специфична цел 5.1</u> Развиване на модерна и отворена към граждани и бизнес администрация	Не се очаква въздействие
<u>Специфична цел 5.2</u> Насърчаване на общностното развитие на територията на база на сътрудничество и широко партньорство	Описание на въздействието: Ако насърчаването на сътрудничество между съседните общини или на международното и трансгранично сътрудничество с побратимени градове предвижда проекти по проблемите на замърсяването на въздуха и климата това ще спомогне за опазването чистотата на атмосферния въздух и климатичния потенциал на региона. Оценка на въздействието: дълготрайно, постоянно, положително

8.1.3 Кумулативни въздействия

Кумулативен ефект върху качеството на атмосферния въздух от наслагване на вредни емисии, отделяни от МПС на регулярния автотранспорт и туристическите потоци се очаква да бъде с много ниска степен на въздействие.

8.2 Повърхностни и подземни води

8.2.1 Повърхностни води

Според демографските и икономическите прогнози не се очаква значително повишение в използването на питейна вода. Направеният в Плана сравнителен анализ на наличния и въведен в експлоатация ресурс за осигуряване на населението с вода и перспективните потребности мотивира извода, че добиваните водни количества могат напълно да задоволят нуждите на населението. С оглед на това, приоритет на проектното решение е предотвратяване на санитарния риск и опазване чистотата на водоизточниците, както и снижаване загубите на вода което се оценява като голям проблем за надеждното водоснабдяване в далечен хоризонт.

Като възможно отрицателно въздействие върху повърхностните води може да се отчете замърсяването с отпадъчни води от населените места и промишлените обекти на територията на общината. Този проблем следва да бъде решен при прилагането на краткосрочните, средносрочните и дългосрочни инвестиционни проекти, заложиени в РГП на ВиК „Йовковци“ ООД – Велико Търново.

8.2.2 Подземни води

Към настоящия момент всички регистрирани на територията на община Стражица източници за питейно - битово водоснабдяване, детайлна информация за които е представена в Таблица 4-25 по-горе, са от подземни води. Не се идентифицират предвиждания на ОУПО Стражица, реализирането на които би могло да постави под риск качеството на водите. Детайлна информация по отношение на предвижданията, местата, където същите ще бъдат реализирани и тяхното местоположение спрямо водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване може да бъде видяна на Графично приложение – Карта на водоизточниците и СОЗ на територията на община Стражица.

С приемането на ОУПО Стражица е препоръчително да се предприемат необходимите постъпки, които да допринесат за изготвяне на проектите за СОЗ и тяхното одобряване от страна на компетентните органи и съответно учредяването на зоните, което да гарантира доброто качество на водите за питейно-битови цели.

Въздействия върху подземните води, както по време на реализирането на заложените в ОУПО Стражица предвиждания, така и по време на прилагането на плана, са възможни и в резултат на:

- Природни бедствия - земетресения, наводнения и др.
- Разлив на нефтопродукти и други опасни химични вещества и смеси, като резултат от транспортни и други произшествия.

Тези евентуални въздействия се оценяват като преки, отрицателни, временни и краткотрайни. Очакванията са последиците от същите да са обратими, като в териториален обхват на същите може да се локализира в района на аварията или засегнатите резултат от бедствията райони. Големината на въздействието ще е в пряка зависимост от силата на проява на съответните природни бедствия, както и големината на възникналата авария.

8.2.3 Кумулативни въздействия

Основните проблеми в сектора на водоснабдяването на жителите на общината са: недоизградеността във водоснабдителните системи, факта че само около 78% от жилищата са водоснабдени, а в някои от селата, водата е с отклонения от санитарните стандарти, както и над 50% загуби при пренос на водата поради амортизирани мрежи.

За кумулативното натоварване на повърхностните и подземни води и влошаването на качеството им допринася и масовото решение за справянето с проблема с канализацията в цялата община – на попивна яма или директно заустване в повърхностни течения. Това е една от основните причини за лошо състояние на повърхностните води във водосборите на общината.

8.3 Геоложка основа

Предвидените в ОУП териториално устройствени зони предполагат строителство при осъществяването, на което въздействието върху земните недра ще се изразява предимно в нарушения на повърхностния слой на земните недра при извършване на строителните дейности.

Въздействието върху геоложката среда ще бъде пряко, отрицателно, дълготрайно и необратимо, но с много ниска степен на значимост, тъй като ще засяга сравнително малка площ и само малка част от при повърхностния слой на земните недра.

8.4 Почви

Сериозни предпоставки за нарушаване на микробиологичната структура, воден баланс и почвеното плодородие се създават в резултат от опожаряването на стърнища и сухи тревни формации.

Потенциален източник на замърсяване на почвите за община Стражица е използването на торове при различните земеделски практики. Според Общинския план за развитие на територията на общината не е установено замърсяване на почвите с органични замърсители, земеделските земи са годни за селскостопански дейности и не е налично наднормено съдържание на вредни вещества в почвите.

Подчертана е необходимостта от прилагане на целеви мерки за устойчиви агрикултурни дейности, насочени към развитието на растениевъдството (зеленчукови, овощни и лозови насаждения).

8.5 Ландшафт

Въздействията върху ландшафта се разглеждат като визуални и естетически, а не само като екологични. Оценката за тях в предложения ОУП върху ландшафта в общината се оценява както следва:

- По вид - въздействието е положително,
- По продължителност - далекоперспективен хоризонт - 20 години;
- По териториален обхват – в границите на общината;
- По кумулативен ефект - не се очаква;
- Превишаване на екологични стандарти - не се очаква.

8.6 Биологично разнообразие флора и фауна

8.6.1 Флора

Въздействие върху флората и растителността в общината би могло да има в резултат на навлизане на чужди, рудерални/синантропни и инвазивни видове. Това би могло да доведе до трансформация на растителната покривка в определени участъци.

Предвижданата от ОУПО за трансформация на имоти с НТП Стопански дворове, Пасища, мери, Голини и жилищни територии в нова проектна зона „Озеленяване, паркове и градини“ и последващите озеленителни дейности в тях биха могли да благоприятстват пренасянето и развитието на чужди, рудерални/синантропни и инвазивни видове. Сред предвижданията на ОУПО, които биха могли да доведат до това въздействие са осигуряване на водоохранно озеленяване около микроязовирите, възстановяване на крайпътното озеленяване на четвъртокласната пътна мрежа, биологична рекултивация на нарушени терени от различни дейности.

Площта на устройствена зона Озеленяване, паркове и градини, в която би могло да се очаква директна трансформация на растителността е относително малка (около 56,2 ha, или 0,01% от площта на общината). Индиректно това въздействие може да засегне и други територии – в случай, че чужди, рудерални/синантропни и инвазивни видове се развият в директно засегнатите територии те могат на последващ етап да навлязат и в други части на общината. Тъй като растителността в участъците, в които се очаква това индиректно въздействие в общината няма да бъде премахвана, това ще редуцира потенциала за разпространение на внесени видове. Поради малката площ на очакваното директно въздействие големината на въздействието е оценена като много ниска. Чувствителността е оценена като ниска в областите на индиректно въздействие и като умерена в областта на директно въздействие. Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху растителността в резултат на евентуални озеленителни дейности. Въпреки това, с цел превенция на въздействието в точка 9 е предложена смекчаваща мярка за редуциране на въздействието.

Загуба на немодифицирани местообитания

Около 1 ha ще премине от Гори в земеделски земи в устройствена категория Земеделски земи – ниви. Имот с площ 0,02 ha ще премине от Пасища, мери в категория Предимно производствена зона (Пп). Около 5,9 ha в периферията на с. Лозен ще преминат от Пасища, мери в категория Озеленяване, паркове и градини. Около 18,9 ha ще преминат от Отдалечени от водно течение предпазни диги в Смесена обслужващо-производствена зона (Соп) и Техническа инфраструктура. Тези площи представляват пренебрежимо малка част в сравнение с територията на съответните типове растително покритие в общината. Големината на въздействието е много малка. Чувствителността е оценена като умерена. Въздействието от евентуални дейности, резултат от предвижданията на ОУПО няма да бъде значително.

Основен проблем в общината е загубата на естествена растителна покривка в резултат на изсичане на гори и прекомерна паша, водеща до рудерализация на тревните

местообитания. В този контекст предвижданията на ОУПО биха оказали по-скоро положително влияние, като редуцират загубата на естествена растителна покривка.

Приоритетните насоки за развитие на териториите с горски характер са свързани със запазване на досегашния характерен облик на община Стражица, като не се допусне презастрояване на крайселищните и природните крайречни територии. Предвижда се да се създадат планови и проектни предпоставки за обогатяване на околната среда с природни елементи, със специфичната за района естествена дървесна растителност и се осигури интензивна борба срещу ерозионните процеси.

ОУПО предвижда опазването, устройството и ползването на горски и степни местообитания на крайречни земи да се извършва според диференцираните изисквания на природозащитното законодателство в България.

Планира се изграждането на антропогенни ландшафти на биоинженерно озеленяване. Това са основно линейни територии, в които с устройствените мерки се предвижда да се формират озеленени пространства от местна дървесна и храстова растителност, с различна функционална насоченост и предназначение. Целта на това озеленяване ще бъде да създаде биокоридори по реки, дерета и оврази с противоерозионно предназначение и за опазване на биоразнообразието.

Предвижда се биологична рекултивация на нарушени терени от различни дейности. Това ще се извърши на базата на конкретни проекти на следваща по-подробна фаза, съобразени с изискванията на законите и наредбите за опазване на околната среда и биоразнообразието. По този начин ще се гарантира положителното въздействие на тази рекултивация върху биоразнообразието в района.

Планира се водоохранно озеленяване около микроязовирите в района, както и възстановяване на крайпътното озеленяване на четвъртокласната пътна мрежа. Това също ще повлияе положително на биоразнообразието в общината.

8.6.2 Фауна

Загуба на местообитание

Загуба на местообитание за редица видове животни (вкл. с консервационна значимост) представляват изоставените орни земи. Част от тях ще бъдат прекатегоризирани в Предимно производствена зона (Пп). Това ще доведе до загуба на местообитание, но поради малката засегната площ въздействието не се оценява като значително.

Загуба на местообитание ще има и в резултат на прекатегоризацията и последващите дейности в имотите със следните предвиждания: 1 ha ще премине от Гори в земеделски земи в устройствена категория Земеделски земи – ниви, 0,02 ha - от Пасища, мери в категория Предимно производствена зона (Пп); 18,9 ha - от Отдалечени от водно течение предпазни диги в Смесена обслужващо-производствена зона (Соп) и Техническа инфраструктура. Имотите в с. Лозен, които ще преминат от Пасища, мери в категория Озеленяване, паркове и градини са в населено място, поради което не са оптимално местообитание за консервационно значимите видове. Засегнати ще бъдат всички видове, обитаващи съответните местообитания. Големината на въздействието е много малка. Чувствителността е различна за различните рецептори и в различните периоди от годината (най-общо - висока през размножителния сезон, през останалата част от годината - умерена за бавно/трудно подвижните и ниска за останалите видове), но поради много малката засегната площ въздействието от евентуални дейности, резултат от предвижданията на ОУПО няма да бъде значително.

От друга страна основен съществуващ в проблем в общината е загубата на естествени местообитания в резултат на изсичане на гори и прекомерна паша, водеща до рудерализация на тревните местообитания. В този контекст предвижданията на ОУПО биха оказали по-скоро положително влияние, като редуцират загубата на естествена растителна покривка. Положителното влияние върху растителната покривка ще доведе до създаване/опазване на местообитания както и до създаване на биокоридори за редица животински видове, включително и такива с консервационна значимост.

Фрагментация

Новата инфраструктура може да доведе до фрагментиране на местообитанията на видове и бариерен ефект при различни типове миграционни предвиждания. Това въздействие може да се очаква в относително малка част от общината. Предвижданията на ОУПО ще окажат по-скоро положителен ефект - предвидените антропогенни ландшафти на биоинженерно озеленяване ще осигурят биокоридори за придвижване на животните и ще редуцират до известна степен съществуващата фрагментация на местообитанията.

Фрагментацията може да засегне всички видове, срещащи се в общината, но по-чувствителни са по-слабо подвижните видове (например сухоземните костенурки). Големината на въздействието е ниска. Не се очаква значително въздействие върху биоразнообразието в резултат на предвижданията на ОУПО.

Безпокойство

По време на реализиране на строителни и ремонтни дейности, както и в резултат на евентуално развитие на туризма в местообитанията на животинските видове, включително и на тези с консервационна значимост, както и в непосредствена близост до тях потенциално безпокойство ще има в резултат от присъствие и работата на строителното оборудване и хора. Безпокойството е директно въздействие и може да доведе до преместването на някои видове в съседни участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Съгласно прилаганата скала за оценка на въздействията животните са с висока чувствителност по отношение на безпокойството по време на размножителния период и хибернацията и с ниска чувствителност през останалата част от годината. Големината на безпокойството е оценена като ниска поради локалният характер на въздействието.

След края на изграждането на предвидените промени, по време на експлоатацията на новите съоръжения също може да се очаква различно по продължителност и интензивност безпокойство, в зависимост от характера на съоръжението, поради засилено антропогенно и техногенно натоварване. Големината на това въздействие е оценена като много ниска поради локалният характер.

Безпокойството може да засегне бозайниците и птиците в района на общината, като чувствителността им е по-висока през размножителния сезон (за всички видове) и през периода на зимуване (за хиберниращите видове бозайници, вкл. прилепите). Чувствителността на земноводните и влечугите по отношение на безпокойството е ниска. Не се очаква значително безпокойство в резултат на реализирането на предвижданията на ОУПО.

Загуба на индивиди

Предвижданията на ОУПО могат да доведат до загуба на индивиди от всички видове животни срещащи се в общината. Това въздействие може да се очаква както в резултат на инциденти (например неволно унищожаване на гнездо на наземногнездяща птица с яйца и малки), така и вторично (например в резултат на изоставяне на гнездо с яйца и малки в резултат от силно безпокойство или задушаване на ларви на риби, в резултат на повишена мътност във воден обект).

Загубата на индивиди може да засегне всички видове, срещащи се в общината, но по-чувствителни са по-слабо подвижните видове, хиберниращите животни по време на зимуване и яйца/ларви/малки. Поради ниската големина на въздействието не се очаква значителна загуба на индивиди в резултат на реализирането на предвижданията на ОУПО.

8.7 Защитени зони по смисъла на ЗБР (мрежа Натура 2000) и Защитени територии по смисъла на ЗЗТ

Няма да бъдат засегнати защитени територии по Закона за защитените територии. Не се очаква засягане на Защитена местност "Железарци", тъй като съгласно

предвижданията на плана в границите на защитената територия и в 500 m буфер около нея не се предвижда промяна в начина на ползване на земите.

Подробен анализ и оценка на въздействията върху Натура зоните в общината е направен в Доклада за оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване на защитени зони, приложен към настоящата Екологична оценка.

Заклучението на доклада е , че може да бъде изпълнена предложената алтернатива на проекта, включваща предложените мерки в глава VII от ДОСВ, които обхващат редукции на нови зони за урбанизация и рекултивация и условия при одобряване на нови ПУП и ИП.

8.8 Културно-историческо наследство, вкл. архитектурно и археологическо наследство

По отношение на недвижимото културно наследство в населените места предвижданията на Плана са при последващото подробно устройствено планиране и/или проектиране на инвестиционно-строителни мероприятия, обект на опазване да бъдат защитените територии за опазване на недвижимото културно наследство, формирани от единични културни ценности и техните охранителни зони, съгласно чл. 79, ал. 5 от ЗКН. Реализирането на това изискване се предпоставя от съответна процедура, която Общината трябва да инициира.

По отношение археологическите обекти извън населените места Планът предвижда извършване на допълнителни специализирани проучвания от компетентните институции, като до тогава се прилагат режимите по чл. 35 от Наредба № 7/2003 на МРРБ, както следва:

- режим „А“, според който в границите на територията се допуска само използването на земята като пасище, без право на благоустройствени, строителни, селскостопански, мелиоративни и други дейности;
- режим „Б“, който допуска само плитка обработка на почвата (оран) до 0,25 m, като се изключват изкопни работи, дълбочинна обработка на почвата, засаждане на дървета и култури с дълбока коренова система;
- режим „В“, според който в границите на територията се допускат селскостопански дейности при условията на чл. 160 от ЗКН, но са недопустими изкопни работи, несвързани със селскостопанската дейност.

Всички предвиждания на Плана са в съответствие със Закона за културното наследство и в този смисъл не носят никакви рискове за околната среда.

8.9 Човешко здраве

По данни от РЗИ Велико Търново на базата на проведения мониторинг на питейната вода през 2014г. е установено трайно отклонение по показател нитрати за периода 2010-2014г. в зоните на водоснабдяване на селата: Камен, Виноград, Благоево и Лозен.

Наднорменото съдържание на нитрати в питейната вода най-често е резултат от прекомерното и неправилно торене на почвата с органични и минерални торове във водосборната област на плитки подземни водоизточници, използвани за питейно водоснабдяване. Други източници на нитратно замърсяване на подземните питейни води са отпадните води от животновъдни стопанства, неорганизираните сметища, населени места без изградена канализация. То може да причини различна по степен кислородна недостатъчност и с цел опазването здравето на рисковия контингент се препоръчва децата до 1-годишна възраст, бременните жени и хората претърпели тежки оперативни интервенции на стомашно-чревния тракт да използват за пиене бутилирана вода.

Предвид обстоятелството, че селата нямат алтернативни възможности за питейно водоснабдяване, снижение на съдържанието на нитрати в питейната вода може да се постигне чрез задължително прилагане от земеделските производители,

обработващи териториите на санитарно-охранителните зони около питейни водоизточници на Правилата за добра земеделска практика с цел опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници.

8.10 Материални активи

По-нататъшното нарастване на материалните активи на системите на техническата инфраструктура се очаква да окаже положително въздействие върху околната среда, тъй като ще осигури нормално питейно водоснабдяване на територията на общината, ще прекрати вливането в реките на непречистени отпадъчни води и ще ограничи вредните емисии в атмосферния въздух.

8.11 Отпадъци

Депонирането на отпадъци към настоящия момент се извършва на единственото общинско депо за отпадъци, разположено в земл. Стражица, местност „Сухото дере“ (Корудере), ПИ 126015 с площ 41.121 дка. Изработен е комплексен проект (част ПУП и инвестиционен проект) за закриване и рекултивиране на сметището.

Предстои изграждането на голямо депо за отпадъците на общините Велико Търново, Г. Оряховица, Лясковец, Елена, Златарица и Стражица.

При определяне на прогнозните количества отпадъци, които се очаква да се генерират на дадена територия от основно значение е броят перспективно население. Планът предлага два модела на демографско развитие – песимистичен, реалистичен и оптимистичен, като авторския колектив на плана предлага да се работи по реалистичният вариант.

И при трите варианта ще се запазват тенденциите към намаляване и застаряване на населението в общината и град Стражица.

Създаването на оптимални устройствени условия за социално-икономическо развитие на общината предполага и създаването на условия за развитие на промишлеността и в частност на количествата генерирани промишлени отпадъци.

8.12 Вредни физични фактори, вкл. шум, вибрации, електро-магнитни полета

Няма предприятия, генериращи шумово замърсяване. Повишени стойности на шумовите нива са само в близост до главните автомобилни пътища.

9. МЕРКИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО КОМПЕНСИРАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ПЛАНА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

9.1 Мерки за отразяване в окончателния вариант на ОУПО Стражица и по време на прилагане на плана

Мерките, които е необходимо да се отразят в окончателния вариант на ОУПО Стражица и чрез които се цели свеждане до минимум на неблагоприятните последици от осъществяването на плана за компонентите на околната среда и върху здравето на хората са дадени в Таблица 9-1 по-долу.

Таблица 9-1 Мерки за опазване на околната среда, предвидено да се отразят в окончателния вариант на ОУПО Стражица и да бъдат прилагани при реализирането на Плана

Компоненти и фактори на околната среда	Мерки за смекчаване на въздействието върху околната среда	Очаквано въздействие/ ефекти след прилагане на мерките
Атмосферен въздух	1. Контрол на замърсители на атмосферен въздух и в най-близко разположените жилищни територии по време на строителството на инфраструктурни проекти 2. Оросяване на работните площи 3. Използване на модерна мобилна техника 4. Разработване и внедряване на проекти, свързани с повишаване на енергийната ефективност чрез саниране на сгради и производството и доставката на топлина в рамките на отоплителните инсталации на отделните сгради 5. Одобряване за реализация на производствени дейности, които прилагат най-добрите налични техники за минимизиране на емисиите в атмосферния въздух след ЕО или ОВОС 6. Съобразяване на всички проектни решения с развитието на Защитените зони по Натура 2000 в общината 7. Поддържане на пътните настилки и откритите площи в населените места чисти от прах през сухите месеци 8. Своевременно извършване на ремонтни работи и поддържане в техническа изправност на настилките на уличната мрежа в населените места с подмяна на паважните настилки	Запазване и поддържане на доброто качество на атмосферния въздух чрез намаляване емисиите от битово отопление Завишен контрол над фирми, с източници на емисии на вредни вещества Намаляване на неорганизираните емисии от транспорта и възможността за вторичен внос на прах
Повърхностни и подземни води	Рекултивация на засегнатите от изземването на инертни материали участъци. Предотвратяване и превантивни мерки срещу ерозионните процеси, както и рекултивация на засегнатите участъци. Намаляване на общото количество на непречистените отпадъчни води до европейските нормативни изисквания чрез прилагането на краткосрочните, средносрочните и дългосрочни инвестиционни проекти, заложен в РГП на ВиК „Йовковци“ ООД – Велико Търново.	Подобряване на хидробиологичните условия. Намаляване на биогенния натиск. Намаляване на общото замърсяване от точкови източници. Достигане на добро химично, биологично и общо екологично състояние на водите. Достигане и поддържане на добър екологичен статус. Поддържане на пропускателността на речните корита и каналите.

Компоненти и фактори на околната среда	Мерки за смекчаване на въздействието върху околната среда	Очаквано въздействие/ ефекти след прилагане на мерките
	Прилагане на съвременни екологични методи и контрол при управление на отпадъците. Прилагане на добри земеделски и фермерски практики. Възстановяване и поддържане на ХТС. Контрол при отпадане на площи от категорията „поливни“ поради хаотична смяна на предназначението на земята. Забрани, ограничения и контрол за добив на инертни материали от речните корита. Укрепване и поддържане на речния бряг и речните корита от ерозия.	Ефективно функциониране на хидромелиоративната система.
Биологично разнообразие	Да не се използват чужди, нехарактерни за района рудерални/синантропни и инвазивни растителни видове при извършване на озеленяване в новите устройствени зони.	Да се редуцира вероятността за разпространението на чужди, рудерални/синантропни и инвазивни растителни видове в общината и трансформацията на природни местообитания/ местообитания на видове.
Защитени територии и защитени зони	Поради липсата на въздействие върху защитените територии не са предложени смекчаващи мерки. Мерките по отношение на защитените зони са дадени по-долу в таблицата.	
Земи и почви	Предлагане в ОУП на задължителни устройствени правила и норми за различните видове територии, за земи с предстояща смяна на предназначението им. Изработване на закон за комасация на земите, отговарящ на съвременните изисквания. Недопускане на нерегламентирано изхвърляне на различни отпадъци в земеделските земи. Контрол при издаване на разрешения за добив и провеждане на контрол.	Подобряване и запазване на почвената структура и свойства. Предотвратяването на ерозията. Предотвратяване на деградацията на орницата и запазване целостта на зърнестата им структура, подобряване на почвеното плодородие.
Отпадъци	Модернизация на системата за управление на отпадъците. Спазване на нормативните разпоредби. Закриване и рекултивация на незаконните сметища. Въвеждане на разделно събиране. Повишаване екологичната култура на населението.	Намаляване на риска риск от замърсяване на повърхностните и подземни води, земите и почвите и атмосферния въздух. Намаляване на риска за здравето на населението.
Вредни физични фактори	Модернизация на Транспортната инфраструктура.	Реконструкция и модернизация на пътната инфраструктура за

Компоненти и фактори на околната среда	Мерки за смекчаване на въздействието върху околната среда	Очаквано въздействие/ ефекти след прилагане на мерките
		намаляване на шумовото натоварване около главните пътни артерии.
Мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на плана върху околната среда, произлизащи от Доклада за оценка степента на въздействие		
Защитена зона “Беленска гора” BG0000231	Да се редуцира обхватът на: Застрояването на предвидената за Предимно производствена зона (Пп) територия, както и от изключително значение е при реализацията и експлоатацията на проектните предложения да бъдат всички правила и норми съгласно и с решение на контролния орган след положителна оценка за: съвместимост след тази дата, до влизане в сила на окончателния проект за ОУП на Община Стражица, като преди това се направи картиране на територията с цел изясняване на разпространението на местообитания и видове - предмет на опазване на зоната.	Постигане на благоприятен природозащитен статус за пъстрия смок и неговите местообитания . Намаляване на фрагментацията и особено на кумулативния ефект за всички местообитания предмет на опазване в зоната. Намаляване на смъртността и безпокойството на животински индивиди и по-специално на пъстрия смок.
	Горските паркове (Оз), попадащи на територията на защитената зона, да отпадне възможността за промяна на предназначението на земите от горския фонд в участъците, в които се намират местообитания 91E0* и 91Z0*, с цел строителство на сгради за сезонно ползване. За целта точните граници на тези – територии трябва да бъдат картирани и уточнени. За останалата част на предвидения горски парк е необходимо всяко инвестиционно или проектно предложение, както и други паркоустройствени мероприятия, до влизането им сила да имат положителна оценка за съвместимост, одобрена от контролния орган, след предварително картиране на местообитанията и разпространението на видовете, обект на опазване в защитената зона. Това позволява тяхното ползване за целите на отдиха и други дейности, но без значителни и/или дългосрочни въздействия върху флората и фауната.	Предотвратяване на кумулативното въздействие (площна загуба, загуба на екотон, кумулативен ефект, фрагментация) върху местообитания 91E0* и 91Z0*. Постигане на благоприятен природозащитен статус за тези видове и местообитания. Намаляване на негативните антропогенни ефекти, разгледани по-горе, върху животински видове, включително редуциране на смъртността на индивиди. Намаляване на смъртността на индивиди в резултат на светлинно замърсяване при всички видове бръмбари. Предотвратяване на възможно драстично намаляване на мъртвата дървесина в резултат на изземването ѝ за огрев. Тя е изключително важна за ларвния стадий на бръмбарите. Намаляване на фрагментацията и особено на кумулативния ефект за всички местообитания и видове - обект на опазване в зоната.
	Да се изготвят оценки за съвместимост с предмета и целите на опазване на всички ПУП на нови урбанизирани територии	Ограничаване на потенциалните отрицателни въздействия върху целевите местообитания за опазване в защитената зона. Постигане на благоприятен природозащитен статус за тези

Компоненти и фактори на околната среда	Мерки за смекчаване на въздействието върху околната среда	Очаквано въздействие/ ефекти след прилагане на мерките
		видове и местообитания. Намаляване на фрагментацията и особено на кумулативния ефект за всички местообитания -обект на опазване в зоната.
Защитена зона „Голяма река“ BG0000432	Да се редуцира обхватът на: Застрояването на предвидената за Предимно производствена зона (Пп) територия, както и от изключително значение е при реализацията и експлоатацията на проектните предложения да бъдат всички правила и норми съгласно и с решение на контролния орган след положителна оценка за съвместимост след тази дата, до влизане в сила на окончателния проект за ОУП на Община Стражица, като преди това се направи картиране на територията с цел изясняване на разпространението на местообитания и видове - предмет на опазване на зоната.	Постигане на благоприятен природозащитен статус за животинските видове, върху чиито популация ще бъде оказано отрицателно въздействие Намаляване на фрагментацията и особено на кумулативния ефект за всички местообитания предмет на опазване в зоната Намаляване на смъртността и безпокойството на животински индивиди
	Да се изготвят оценки за съвместимост с предмета и целите на опазване на всички ПУП на нови урбанизирани територии.	Ограничаване на потенциалните отрицателни въздействия върху целевите местообитания за опазване в защитената зона. Постигане на благоприятен природозащитен статус за тези видове и местообитания. Намаляване на фрагментацията и особено на кумулативния ефект за всички местообитания -обект на опазване в зоната.

10. ОПИСАНИЕ НА МОТИВИТЕ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ И НА МЕТОДИТЕ НА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА, ВКЛ. ТРУДНОСТИТЕ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ

10.1 Мотиви за избор на разгледаните алтернативи

В точката ще бъдат подробно разгледани алтернативите, включително и „нулевата алтернатива“. Ще бъдат посочени съответните мотиви, които са довели до избора на предлаганата алтернатива на общия устройствен план.

Нулева алтернатива: Продължение на настоящите процеси и тенденции на развитие, без прилагане на ОУПО - Стражица.

Прилагане на ОУПО: Развитие при условие, че се прилагат план за развитие на за община Стражица чрез ОУПО.

В следващата таблица е направено сравнение между тях:

Критерии за въздействие	Нулева	ОУПО
Въздействие на ниво стратегически цели, приоритети и специфични цели върху околната среда и човешкото здраве	Очаква се отрицателно въздействие върху околната среда, тъй като в рамките на нулевата алтернатива не се предвиждат цели, които да доведат до балансирано и устойчиво управление на околната среда и квалификацията на хората, подобряване на конкурентоспособността на района.	Въздействието е комплексно положително, поради включването в тази алтернатива на приоритети и специфични цели насочени към балансирано и устойчиво управление на околната среда, развитие на района и подобряване качеството на живот на населението.
Въздействие на ниво допустими дейности за финансиране	Очаква се отрицателно въздействие върху околната среда, тъй като в рамките на нулевата алтернатива не се предвиждат дейности, които да доведат до подобряване на транспортната и техническа инфраструктура – водоснабдяване и канализация, електроснабдяване и др..	Въздействието е комплексно положително, поради включването в тази алтернатива на допустими дейности насочени към опазване чистотата на въздуха, подобряване на енергийната ефективност, ограничаване на емисиите на парникови газове, превенция на почвена ерозия, наводнения, свлачища, подобряване на ВиК мрежата.
Степен на съответствие с екологичните цели на НПР на Република България 2020	Екологичните цели като цяло са отчетени и съобразени	По-пълно съобразяване и следване постигането на екологичните цели – предвиждане на подобряване на енергийната ефективност (отговарящи на целите за ресурсна ефективност).

От направеното сравнение между „Нулева алтернатива“ и „Развитие при условие, че се прилагат мерките и дейностите, предложени в ОУПО- Стражица е видно, че:

- Нулева алтернатива е неприемлива, тъй като ОУПО- Стражица е изискуем документ, съгласно Закона за регионалното развитие
- Нулева алтернатива е непрепоръчителна и от гледна точка опазването на околната среда и човешкото здраве, тъй като от направените анализи и оценки в доклада за екологична оценка ясно се вижда екологичната насоченост на ОУПО, като се доказва, че същия ще допринесе за устойчиво развитие чрез прилагане на предвидените допустими дейности, към съответните специфични цели, приоритети и стратегически цели.
- С изпълнението на ОУПО се осигурява пълно съобразяване и изпълнение на екологичните приоритети на НПР на Република България до 2020 г.

Атмосферен въздух

Анализът на съществуващото състояние на качеството на атмосферния въздух показва, че вредните емисии, свързани със стопанската, битова дейност и транспорта в общината са под пределно-допустимите нива на атмосферно замърсяване и на територията на общината липсват източници и условия за създаване на трайна зона на замърсен атмосферен въздух. Следователно, по отношение на компонент „атмосферен въздух“ предвидените мерки за подобряване на пътната мрежа – републиканска и общинска и достъпа до туристически обекти в ОУПО-Стражица ще осигури трайно качествена жизнена среда и устойчиво развитие на общината през следващите десетилетия.

10.2 Използвани методи за извършване на екологична оценка и източници на информация за изготвяне на ЕО

Специално внимание в следващите подточки ще се обърне и на методите, използвани за разработване на ЕО. Към ДЕО е представен пълен списък на използваните източници на информация и методики в хода на изготвяне на доклада, както и списък на актуалното законодателство в областта.

10.2.1 Обща информация за използваните методи за извършване на екологичната оценка

Настоящата оценка се разработва в съответствие със Закона за опазване на околната среда, Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми и Директива 2001/42/ЕС на Европейския парламент от 27 юни 2001 г. за оценка на въздействието върху околната среда на планове и програми.

Разработването на екологичната оценка е в съответствие с подхода и методологията, описани в Ръководството за екологична оценка на планове и програми в България от 2002г., изготвено по проект „Практическо приложение на екологичната оценка на планове и програми в България“ – МАТО/BG/9/1 и Указанията за разработване на Доклад за стратегическа екологична оценка, публикувани на интернет страницата на Европейската Комисия.

Методите на работа включват събиране и обработване на данни; изследване на литературни и нормативни източници, документен анализ, сравнителни многофакторни анализи и оценки по компоненти и дефиниране на проблеми, изводи, препоръки и мерки за редуциране и възможно най-пълно отстраняване на отрицателните въздействия върху околната среда.

Изводите, мерките и препоръките са формулирани като е осъществяван постоянен обмен на данни между възложителя, екипа по ЕО, проектантския екип, компетентните органи и засегнатата общественост.

Въздействията възникват, когато е налице връзка между предвижданията на плана и даден Рецептор. Като цяло, оценката на въздействието се изразява в определяне на източника на въздействие, идентифициране на пътя към рецептора и

накрая установяване на контрол върху ефекта от въздействието. Тази концепция е разумна и полезна поради това, че помага да се разбере процеса и да съсредоточи вниманието върху контрола и смекчаващите мерки в най-ефективното място.

- Идентификация на въздействия

Потенциалните въздействия се идентифицират във връзка с осъществяването на плана, като резултат от проектирането и реализирането на ОУПО. Отчита се факта, че много често една и съща дейност или предвиждане на плана биха могли да окажат въздействие(я) върху повече от един рецептор (компонент/ фактор на околната среда). В тази връзка основна роля играе наличието на детайлно и изчерпателно описание на предвижданията на плана.

Идентификацията на очакваните въздействия за целите на ОУП на община Стражица, обект на настоящата обществена поръчка, е направена на базата на детайлния ОУП и резултатите от проведените консултации със заинтересованите от проекта страни.

Въз основа на данните от проведените полеви изследвания, наличната архивна информация за състоянието на околната среда в зоната на въздействие на проекта и проведените консултации със заинтересованите страни са идентифицирани чувствителните зони в обсега на въздействие на плана.

Отчетена е вероятността от поява на въздействието (очаква се/ не се очаква), както и териториалния му обхват.

- Степен/Големина/Величина на въздействие

Величината на въздействието се изразява посредством количествени и качествени стойности, сравнени с местни, национални и международни стандарти. За някои въздействия не могат да се приложат стойности/параметри. В такива случаи оценката е субективна и се основава на опита на експерта и добрата практика. В случаите на извънредни ситуации (катастрофи, природни бедствия, инциденти) въздействията се разглеждат в контекста на вероятността от съответното събитие и последствията от него.

Като цяло критериите за степен/големина/величина на въздействие могат да се разгледат:

- Във времето, например продължителност на възстановяване или на въздействие;
- В пространството, според физическия обхват на въздействие;
- Количествено или качествено, когато могат да се приложат показатели за състоянието на съответния компонент/фактор.

Използвана е петстепенна скала за оценка, а именно: много ниска, ниска, средна, висока и много висока.

- Чувствителност на рецепторите/ресурсите

За целите на оценката на въздействията е направена оценка на качеството на приемника на въздействието или т.н. рецептор. Като цяло може да се обобщи, че рецептори са всички компоненти и фактори на околната среда.

В хода на оценката са определени чувствителността/ важността на всеки рецептор, като за целта са използвани индивидуални, количествени и/или качествени, критерии. Тези критерии отчитат специфичните особености на приемника по отношение на:

- Съществуващо състояние на рецептора – географско разпространение, присъствие и обилие, стойност (природозащитен статус) и др.
- Капацитет за възстановяване / устойчивост към стресове;
- Период на възстановяване и др.

- Оценка на влиянието на планираните дейности върху целите на опазване на околната среда в района на плана. Оценка на очакваните въздействия върху компонентите и факторите на околната среда

Оценката на въздействието върху компонентите и факторите на околната среда е извършена, като е оценено съответно за всяко от очакваните въздействия:

- Вид на въздействието – положително/отрицателно и пряко/непряко, първично и вторично;
- Честота – постоянно, временно;
- Продължителност – краткотрайна, дълготрайна;
- Кумулативност – въздействия, които действат заедно и засягат един и същ компонент/фактор на околната среда;
- Обратимост на въздействието – обратимо, необратимо.

- Мерки за смекчаване на въздействието

Важен аспект на оценката са предложените мерки и начини за недопускане и там, където това е невъзможно, за намаляване на идентифицирания и оценен риск за околната среда.

Предложени са мерки, които да се отразят в окончателния вариант на плана и чрез които се цели свеждане до минимум на отрицателното въздействие върху компонентите на околната среда и върху здравето на хората.

Таблично са представени мерките, за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от осъществяването на плана за околната среда и човешкото здраве.

Мерките са съотносими с подробността на предвижданията на Плана, като за всеки компонент и фактор са посочени измерими индикатори за наблюдение и контрол на въздействията върху околната среда по време на реализацията на плана. За всеки индикатор са посочени периодичност на измерване, мерна единица, орган, отговорен за наблюдението и контрола.

При формулиране на мерки и условия за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици са взети предвид мерките в Становище по екологична оценка № 1-2/2012 г. за Националния план за действие за енергия от възобновяеми източници 2011 – 2020 г., издадено от Министъра на околната среда и водите.

Атмосферен въздух

Методите на оценка по компонент „атмосферен въздух“ включват събиране и обработване на данни; изследване на литературни и нормативни източници, документен анализ, сравнителни многофакторни анализи и оценки за редуциране и възможно най-пълно отстраняване на отрицателните въздействия и препоръки и мерки.

Климатичните особености на община Стражица са направени на база налична информация от текущите годишни метеорологични таблици в Интернет, данни от метеостанциите на НИМХ, БАН, метеорологични справочници, „Климатичен справочник за НР България“ и експертна оценка.

За описание на качеството на атмосферния въздух (КАВ) е използван Регионален доклад за състоянието на околната среда през 2014 година на РИОСВ – В. Търново, който представя в синтезиран вид информация за околната среда и се изготвя съгласно изискванията на чл. 22, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и водите.

За описание на всички емисии, включително и транспортните са използвани главно Технически насоки за изготвяне на националните инвентаризации на емисиите - ЕМЕР/ЕЕА air pollutant emission inventory guidebook 2013, разработена в подкрепа на Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (CLRTAP) и директивата на ЕС за националните тавани за емисии (Directive 2001/81/EC – NEC Directive). Тя осигурява експертно ръководство за това как да се направи инвентаризация

на емисиите, изпускани в атмосферния въздух. Изданието 2013 замества всички предишни версии. За емисиите на парникови газове са използвани също и 2006 IPCC Насоки за Национална инвентаризация на парниковите газове.

Геоложка среда

Методите за изготвяне на екологичната оценка включват събиране, обработване и анализ на информация и данни от фондови и литературни източници, различни видове геоложки карти и собствени наблюдения в разглеждания район. По отношение на Подземните природни богатства е използвана и информация от МЕ.

Ландшафт

Екологичната оценка е изготвена въз основа на информация, дадена в специализираните литературни източници, както и такава, събрана от собствени наблюдения в разглеждания район.

Методите за изготвяне на оценката и тук се свеждат до събиране, обработване и анализ на наличната информация.

Биологично разнообразие. Защитени територии и защитени зони

Като основен източник на информация по отношение на разпространението на видовете и местообитанията от консервационна значимост са използвани данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” на МОСВ (публикувани в интернет базираната Информационна система за защитени зони от екологична мрежа „Натура 2000”) и Червена книга на Република България 2011, налична научна литература за биоразнообразието в България.

Обща информация за типа растителна покривка/ местообитанията е получена от налични ГИС слоеве със земно покритие/ земеползване, верифицирани с актуални сателитни изображения.

Методите на прогноза и оценка на въздействието използвани върху зоните от мрежата Натура 2000 са описани в ДОВОС.

10.2.2 Трудности при събиране на информацията

Ще бъдат описани трудностите при събиране на необходимата за изготвяне на ДЕО информация в случай, че същите са налични.

Атмосферен въздух

За описание на сегашното състояние на климата трудно (или почти не могат) да се вземат данни за последните години за климатичните станции на НИМХ, характеризиращи климата за географския район в който попада и община Стражица. Разчита се само на Климатичен справочник на НР България от 1971г. както и на данни от лични архиви на хидрометеорологични бюлетини от експерти по климат и метеорология.

10.2.3 Законодателна рамка

Методики:

1. Ръководството за екологична оценка на планове и програми в България от 2002г., изготвено по проект „Практическо приложение на екологичната оценка на планове и програми в България” – МАТО/BG/9/1 и Указанията за разработване на Доклад за стратегическа екологична оценка, публикувани на интернет страницата на Европейската Комисия.
2. Европейското Ръководство за инвентаризация на емисии (EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook) 2013.

3. 2006 IPCC Насоки за Национална инвентаризация на парниковите газове (2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories), том 4, Emissions from Livestock and Manure Management

Използвани нормативни актове:

1. Закон за опазване на околната среда (ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г., посл. изм. и доп. ДВ бр.22 от 11 март 2014г;
2. Закон за чистотата на атмосферния въздух (обн. ДВ, бр. 45 от 28.05.1996г., посл. изм. и доп. ДВ. ДВ бр. 102 от 21 декември 2012.);
3. Наредба № 14/1997 г. – норми за пределно допустими концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места; (обн., ДВ, бр. 88 от 3.10.1997 г. посл. изм. бр. 42 от 1.01.2008 г.)
4. Наредба № 12/2010 г. – норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух; (обн., ДВ, бр. 58 от 30.07.2010 г.)
5. Наредба № 7, 1999 - за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 45 от 14.05.1999 г., в сила от 1.01.2000 г.)
6. Закон за биологичното разнообразие (Обн. ДВ. бр.77/2002 г., посл. изм. 61/2015 г.)
7. Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ, бр. 73/2007 г., посл. изм. 94/2012 г.)

Друга информация:

1. Климатичен справочник за НР България, т. 1, т. 2, т. 3, т. 4;
2. Монография "Климатът на България", Херонпрес 2010г. проф. Ст. Велев;
3. *Климатични промени*, под редакцията на проф. дфн Веселин Александров, НИМХ, БАН, второ издание, Октомври, 2010 г.;
4. Ангелова К., К. Трендафилов, Р. Петрова 2008. Флорни елементи и систематична структура на висшата флора на флористичен район Дунавска равнина. Научни трудове на русенския университет, том 47, серия 1.2;
5. Червена книга на Република България 2011, Съвместно издание на Българска Академия на Науките & Министерство на Околната Среда и Водите (електронно - <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/>), София;
6. Проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" (МОСВ) – цифрови данни - <http://natura2000.moew.government.bg/Home/ Documents>;
7. Общинската програмата за опазване на околната среда 2006-2013, Община Стражица;
8. Годишен доклади за състоянието на околната среда 2014, РИОСВ Велико Търново;

9. Писмо на Институт по пътища и мостове, АПИ за интензивност на автомобилния трафик;
 10. Общинският план за развитие (ОПР) на Община Стражица (2014-2020 г.);
 11. Пътнотранспортни произшествия в Република България 2013, НСИ;
 12. ДАННИ ОТ ОБЩИНА СТРАЖИЦА
 13. НИНКН и НАИМ при БАН – за недвижимото културно наследство на територията на общината;
 14. В и К „Йовковци“ - по проблемите и състоянието на инфраструктурните мрежи и съоръжения за питейно водоснабдяване и за пречистване на отпадните води;
 15. ЕНЕРГО Про – клон Горна Оряховица по проблемите и състоянието на инфраструктурните мрежи и съоръжения за електроснабдяване на територията на общината;
-
11. **НЕОБХОДИМИ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА**
-

Ще бъдат предложени мерки за наблюдение и контрол при прилагане на плана и индикаторите за контрол на съответните предложени мерки. Мерките ще бъдат представени в табличен вид.

Компонент	Мерки	Индикатори за мониторинг	Единица мярка	Периодичност на измерване и орган по контрол
Атмосферен въздух	Контрол на замърсители на атмосферен въздух	Количество емисии и имисии	g/m ³	Съобразено с дадената дейност РИОСВ Велико Търново
Повърхностни и подземни води	Контрол на водопотреблението	Консумирана вода	m ³	Ежемесечно, Басейнова дирекция, РИОСВ, община
	Мониторинг на повърхностните, подземните и крайбрежните води	По критериите на НСЕМ	В зависимост от мониторингования параметър – mg/m ³ , µg/m ³	Ежемесечно, Басейнова дирекция, РИОСВ, община
	Мониторинг на питейните водоизточници	Дебит и качества, по показателите на ВиК и НАСЕМ	m ³ и mg/m ³ , µg/m ³	В и К, РЗИ, община
	Мониторинг на точковите източници на замърсяване	В зависимост от вида замърсяване	В зависимост от мониторингования параметър – mg/m ³ , µg/m ³	Постоянно, РИОСВ, община
Ландшафт	Рекултивация на нарушени терени на територията на общината, в т. ч. и ликвидиране на стари и нерегламентирани сметища на територията на общината	Рекултивирана площ	m ²	Ежегодно Общинска администрация и РИОСВ Велико Търново
Земи и почви	Наблюдение на местата с най-голям риск от ерозия и набелязване на конкретни залесителни мероприятия. Спазване забраните за промяна на статута на земеделските земи и уреждането им за неземеделски нужди.	Площи с ерозия Земеделски земи с променен статут	m ² m ²	Община Стражица, ОД „Земеделие“
Биологично	Контрол по спазване на изискванията на ЗБР и	Засегнати площи	m ²	Съобразено с

Компонент	Мерки	Индикатори за мониторинг	Единица мярка	Периодичност на измерване и орган по контрол
разнообразие	ЗЗТ. Контрол по спазване на предписаните в настоящия доклад смекчаващи мерки.			дейностите МОСВ, РИОСВ
Защитени територии и зони	Контрол по спазване на изискванията на ЗБР и ЗЗТ. Контрол по спазване на предписаните в настоящия доклад смекчаващи мерки.	Засегнати площи	m ²	Съобразено с дейностите МОСВ, РИОСВ
Културно-историческо наследство, вкл. архитектурно и археологическо наследство	Периодично провеждан мониторинг върху състоянието на обектите на културното наследство от страна на компетентните институции – Община Стражица, РИМ-Велико Търново.	Териториите на културните ценности	ha, дка, m ²	По време на земяделските кампании и по сигнал
Здравно-хигиенни аспекти на околната среда	Наблюдения, контрол и оценка на здравното състояние на населението	Заболеваемост и смъртност на населението	брой	РЗИ, Общинска администрация
Отпадъци	Контрол на нерегламентираното депониране на отпадъци	Територии, замърсени резултат от нерегламентираното изхвърляне на отпадъци	ha, дка, m ²	Общинска администрация Стражица, РИОСВ Велико Търново
Вредни физични фактори	Контрол на шумовите нива	Регистрирани завишения на шумовите нива	Бр. регистрирани завишения в dB	РИОСВ Велико Търново, Общинска администрация Стражица

12. СПРАВКА ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ВРЕМЕ НА ИЗГОТВЯНЕТО НА ЕКОЛОГИЧНАТА ОЦЕНКА

В точката са описани становищата, мненията и препоръките, получени в хода на консултациите по екологична оценка. Те са представени в таблици, като се посочва по какъв начин и къде са отразени в ЕО, както и мотивите за приетите и неприетите от тях..

Тъй като консултациите са условно разделени на два етапа, резултатите от консултациите ще се представят в две подточки, както следва:

12.1 Резултати от консултациите по обхвата и съдържанието на ЕО

Резултатите от консултациите по обхвата и съдържанието на ДЕО са представени в Таблица 12-1 по-долу.

Таблица 12-1 Резултати от проведените консултации по обхват и съдържание на ДЕО

Ведомство	Дата на внасяне Вх.№	Дата получаване на Изх. №	Описание на становището	Начин на отразяване и мотиви за това
РИОСВ – ВЕЛИКО ТЪРНОВО		2175/11.08.2015	Препоръчително е да се включи информация за състоянието и тенденциите за развитие по отношение на биологичното земеделие, както и информация за физическите блокове със земеделски земи с висока природна стойност по приложението към Заповед NoPД 09-59 от 02.02.2010 г. на Министъра на земеделието и храните, с цел те да не бъдат засягани при прилагане на плана и имайки предвид, че засягането им би се отразило на условията, заложи в Мярка "Агроекологични плащания" и свързаното с тази мярка биологично земеделие. 1. По отношение на компонента от околната среда "биологично разнообразие", в предложението за обхват и съдържание на ЕО (Глава 5 от Заданието), да се вземат под внимание следните изисквания : 1. В раздел 4. "Аспекти на текущото състояние на околната среда и евентуално развитие без прилагането на плана", подраздел 4.7. "Биоразнообразие, защитени територии и зони" да се акцентира върху описанието на: • Защитени животински и растителни видове от Приложение No3 на ЗБР, включително и местообитания и находища извън защитени територии и защитени зони, като се вземат предвид	Виж т. 4.2.8, 4.2.9, 8.6 и 9

Ведомство	Дата на внасяне Вх.№	Дата получаване на Изх. №	Описание на становището	Начин на отразяване и мотиви за това
			и литературни данни - Червена книга на Република България (2011), Атлас на гнездящите видове птици в България, научни публикации и др. - Защитени територии- площи, местоположение (землища), цели на опазване. - Предвид подробното описание на предмета и целите на опазване в защитените зони в Доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ), в Доклада за ЕО, защитените зони да се опишат обобщено - заемана площ (съответно %) от територията на общината, местоположение (землища), брой опазвани природни местообитания и местообитания на видове и колко от тях са приоритетни за опазване, както и посочване на местообитания и видове (редки, с малко площно разпространение и др.) за които територията на общината е от особено голямо значение . - Защитени вековни и забележителни дървета по ЗБР - местоположение. 2. В раздел 7. "Прогнозна оценка на възможни значителни въздействия върху околната среда и връзките между тях", подраздел 7.7. "Биоразнообразие, защитени територии и зони" да се акцентира върху възможните въздействия и опазването на: - Защитени животински и растителни видове от Приложение No3 на ЗБР,	

Ведомство	Дата на внасяне Вх. №	Дата получаване на Изх. №	Описание на становището	Начин на отразяване и мотиви за това
			включително и местоabitания и находища извън защитени територии и защитени зони, като се вземат предвид и литературни данни - Червена книга на Република България (2011), Атлас на гнездящите видове птици в България, научни публикации и др. • Защитени територии - в съответствие с целите им на опазване и разпространение на защитени животински и растителни видове от Приложение No2a и No3 на ЗБР. • Предвид подробното разглеждане на въздействията на предвижданията на ОУП върху защитените зони в Доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ), в Доклада за ЕО, въздействията или липсата на такива върху отделните защитени зони да се представят в обобщен вид. 3. Предложените в ДОСВ мерки за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на плана върху защитените зони да се включат в раздел 11. "Мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятни последици от реализирането на плана". В ОУПО Стражица и доклада по екологична оценка следва да се уточни дали предвижданията на ОУПО включват инвестиционни предложения	

Ведомство	Дата на внасяне Вх.№	Дата получаване на Изх. №	Описание на становището	Начин на отразяване и мотиви за това
			за инсталации, попадащи в обхвата на приложение №4 на Закона за опазване на околната среда.	
СДРУЖЕНИЕ „ЗЕЛЕНИ БАЛКАНИ”	5375/28.07.2015			
БЪЛГАРСКО ДРУЖСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ	5375/28.07.2015			
ТП ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ГОРНА ОРЯХОВИЦА	5375/28.07.2015			
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ЗА НЕДВИЖИМО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО	5375/28.07.2015	7797/ 04.11.2015	В т. 1.2.2.2.4.1 "Археологически паметници на културата" следва да се добавят и регистрираните в АИС "Археологическа карта на България" археологически недвижими купутурни ценности на територия на община Стражица. В частта "Културно историческо наследство" да бъдат допълнени всички обекти, фигуриращи в регистъра, съхраняван в НДА на НИНКН, както и тези от АИС "Археологическа карта на България" и те да бъдат отразени четивно на опорен план. За локализирането и анализа на състоянието на тези археологически обекти, както и за наличието на други, които още не са включени в регистъра, следна да се потърси съдействие от НАИМ-БАН. В текста следва да присъства анализ на въздействието на природните и антропогенни фактори, които представляват риск за увреждането на	Отразено в т. 4.2.10 и 8.8

Ведомство	Дата на внасяне Вх.№	Дата получаване на Изх. №	Описание на становището	Начин на отразяване и мотиви за това
			НКЦ и на експозиционната им среда и да се предложат специфични правила и нормативи за устройство на защитените територии за недвижимото културно наследство и териториите за превантивна устройствена защита за недвижимо културно наследство. Важно е да се направи и оценка на риска за недвижимите културни ценности при природни бедствия.	
ЕНЕРГО-ПРО МРЕЖИ АД	5375/28.07.2015	К-EPRG-3206-1/ 04.08.2015	Няма допълнителни изисквания или забележки към обхвата на екологичната оценка на Общия устройствен план на Община Стражица	-
ВИК ЙОВКОВЦИ АД	5375/28.07.2015	1-13049/05.08.2015	Положително становище	-
РЗИ ВЕЛИКО ТЪРНОВО	5375/28.07.2015	РД-14-1536/ 25.08.2015	Препоръчвам докладът за ЕО задължително да съдържа подробно разработена информация, анализ и мерки за наблюдение и контрол по време на прилагането на плана по отношение на: 1. Здравно-хигиенните аспекти на околната среда, като се обърне внимание на вероятността за наднормено натоварване на средата с вредности и оказване на неблагоприятно въздействие върху населението в общината; да се оцени здравният риск и се предложат мерки за неговото предотвратяване и редуциране. 2. Да се предвидят конкретни мерки за контрол на въздействието върху качеството на водите на водоизточниците за питейно-битово	Виж т. 4.2.12, 8.9 и глава 9, разглеждаща мерките за намаляване, предотвратяване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на плана върху околната среда

Ведомство	Дата на внасяне Вх. №	Дата получаване на Изх. №	Описание на становището	Начин на отразяване и мотиви за това
			водоснабдяване от дейности в техните сацитарно-охранителни зони (СОЗ). Да се предложат адекватни смекчаващи мерки, с оглед предотвратяване, намаляване и отстраняване на евентуални неблагоприятни въздействия от осъществяването на плана върху СОЗ на всички водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, вкл. и за такива, за които няма учредени СОЗ, в това число и с нитрати, с оглед спазване изискванията на Правилата за добра земеделска практика и Наредба No2 от 13 септември 2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници. 3. При анализа на предвижданията на ОУП във връзка с функционалното предназначение на отделните части на територията и устройственото зониране на бившите стопански дворове и при отреждането на терени за животновъдни и производствени дейности да се вземе предвид тяхното местоположение спрямо жилищната територия с оглед недопускане натоварването на жилищната среда с вреднодействащи фактори	
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА, ДИРЕКЦИЯ „ПРИРОДНИ РЕСУРСИ И КОНЦЕСИИ“	5375/28.07.2015			
НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЕАД, КЛОН СРЕДЕН	5375/28.07.2015	469/18.08.2015	Нямат специфични изисквания	-

Ведомство	Дата на внасяне Вх.№	Дата получаване на Изх. №	Описание на становището	Начин на отразяване и мотиви за това
ДУНАВ				
НЕК ЕАД	5375/28.07.2015	8-39-2/10.08.2015	Нямат специфични изисквания	-
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ ДУНАВСКИ РАЙОН - ПЛЕВЕН	5375/28.07.2015	647/01.09.2015	При описание на основните цели на плана и връзки с други планове и програми, към стратегическите документи, които имат отношение към Общият устройствен план на общината да се отразят План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Дунавски район и План за управление на риска от наводнения (ПУРИ). При описанието и анализа на компонент Води при изготвяне на ЕО на ОУП да се вземе предвид и информацията от т. 2 на писмото отговор, получено от БД. Посочени са мерките за постигане и запазване на добро състояние на водите, определени в ПУРБ 2010- 2015 г. в Дунавски район, които е необходимо да се имат в предвид при реализацията на Общия устройствен план. ПУРБ в Дунавски район 2010-2015г. и ПОРИ са публикувани на интернет страницата на БДУВДР- www.bd-dunav.org, Секция "Управление на водите".	Виж т. 4.2.3, 8.2 и глава 9

12.2 Резултати от консултациите по изготвената ЕО

Ведомство	Дата на вносяне Вх.№	Дата на получаване Изх. №	Описание на становището	Начин на отразяване и мотиви за това

13. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

ОУПО Стражица е разработен в съответствие с изискванията на ЗУТ и подзаконовата нормативна база. Заложените показатели осигуряват устойчиво развитие на общината като цяло, като са взети под внимание съществуващите природните дадености и осигурява по-високо качество на средата за обитаване.

Не се очаква реализирането на Плана да доведе до увреждане и нарушаване на компонентите и факторите на околната среда при спазване на препоръките дадени в т.9 от Доклада.

ОУП отговаря на основните приоритети заложи в Общинския план за развитие на община Стражица до 2020 г, Областната стратегия за развитие на област Велико Търново, Национална стратегия за опазване на околната среда и пр.

Докладът за екологична оценка на „Общ устройствен план на община Стражица - „Предварителен проект“ е изготвен съгласно изискванията на Глава шеста, Раздел II от Закона за опазване на околната среда (ЗООС, обн. ДВ, бр.91 от 25.09.2002г.) и Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (приета с ПМС№ 139 от 24.06.2004, обн. ДВ, бр. 57/2.07.2004г.).

Целта на Доклада е да отчете екологичните проблеми на най-ранен етап на вземане на решение - Предварителен проект и да направи процеса на оценяване на екологичните последици от предложения план достъпен до обществеността, посредством проведените консултации, информираност на населението и обществено обсъждане.

По отношение на **климата** гр. Стражица е засегната от всички ефекти, характерни за урбанизирана територия, един от които е т. нар. топлинен остров, който се създава над урбанизирани територии. Именно поради тази причина всяко проектно предложение, насочено към увеличаване на зелените площи и коридори е благоприятно за климатичните условия в населените места.

Анализът на съществуващото състояние на качеството на **атмосферния въздух** показва, че вредните емисии, свързани със стопанската, битова дейност и транспорта в общината са под пределно-допустимите нива на атмосферно замърсяване и на територията на общината липсват източници и условия за създаване на трайна зона на замърсен атмосферен въздух.

Увеличението на емисиите от транспортните потоци след реализация на ОУПО се компенсира от равномерната скорост на преминаването на транспортните средства по пътни участъци със съвременни настилки, което осигурява стабилен температурен режим на работа на двигателя на МПС, при който нивата на емисии на замърсители са много пониски. Като цяло, нивата на замърсяване на околната среда (емисиите и концентрациите) в община Стражица са под средните стойности на определен стандарт за замърсяване в България и може да се класифицира като район с добра околна среда.

Не се очаква **отрицателно въздействие** върху качеството на атмосферния въздух в населените места и защитените зони при спазване на всички действащи

български и международни законови изисквания и добри практики по време на строителни дейности за реализация на ОУПО-Стражица.

Основен проблем, на който трябва да се обърне внимание при взимането на устройствени решения в окончателния ОУП на община Стражица, съществува при повърхностните и подземни води и рефлектира върху здравето на хората. Само 29.8 % от жилищата са свързани с обществена канализация и около 78% са водоснабдени.. Повърхностните и подземните водни ресурси на територията на общината са подложени на разностранно антропогенно въздействие с точков и дифузен характер. Основно повърхностните водни тела се замърсяват от комунално-битови отпадъчни води от частично изградените канализационни мрежи в малките населени места и заустването на непречистени промишлени води. По-силно изразено е дифузното замърсяване на подземните водни тела поради липсващата канализационна мрежа в редица от селата на общината. Тъй като територията на община Стражица попада в зоната на нитратна уязвимост на подземните води, е нужно да се подобри земеползването и да се прилагат добрите практики при третиране на земеделските площи с минерални торове, да се изгради канализация на населените места без такава, както и да се осъществят проектите за ПСОВ за селата Кесарево, Сушица и Камен, и за реконструкция на съществуващата ПСОВ на град Стражица.

С реализацията на предвижданията на плана ще се постигне задоволяване на населението и промишлеността с необходимото количество вода за питейно-битови нужди, вкл. и за след-плановия период, ще се намалят загубите във водопрееносната мрежа и ще се подобри качеството на водоподаването и питейните води.

Като цяло, проектните предвиждания за по-нататъшно развитие и изграждане на канализационната мрежа, както и изграждане на ПСОВ за населените места, се очаква да окаже положително въздействие върху **качеството на повърхностните и подземните води**.

Въздействия върху геоложката среда, резултат от реализирането на ОУПО Стражица, се очаква единствено и само върху малка част от приповърхностния слой на **земните недра**. Същото ще се ограничава в границите на сградите, съоръженията за спорт и туризъм инфраструктурните и/или други обекти. Не се очакват въздействия върху подземните природни богатства.

- По отношение на **ландшафта** се очакват не само екологични, но и визуални и естетически въздействия, с положителен характер. Приоритетна насока за развитие с положителен ефект върху околната среда, заложила в предварителния ОУП на община Стражица е „Запазване на досегашния характерен ландшафтен облик на община Стражица, като не се допусне презастрояване на крайселищните и природните крайречни територии за нуждите на бизнеса или обитаването.“, както и идеята за развитие на биоземеделие на територията на общината.

Въз основа на направения по-горе анализ на текущото състояние на **почвите**, начина на трайно ползване на земите и прогнозираните въздействия върху почвите се установява, че предвижданията на ОУП на община Стражица не формират опасности относно бъдещото развитие на земеделските територии и екологичното състояние на почвените ресурси, и при спазване на препоръчаните мерки за ограничаване на неблагоприятните въздействия се създават условия за поддържане и съхраняване на екосистемните им функции.

На територията на община Стражица са обявени малък брой **архитектурно-строителни, исторически и художествени културни ценности**. Тяхното опазване е грижа на общината и на жителите ѝ. Поддръжката на тези обществени сгради, църкви и паметници обаче изисква сериозни финансови средства, с каквито общината не разполага. Значителни отрицателни въздействия върху компонентите на културното наследство могат да окажат основно природни бедствия и човешката дейност. Безспорно най-застрашени от такива въздействия са археологическите културни ценности. На практика всички дейности, свързани с въздействие върху земната повърхност са потенциална заплаха за археологическите обекти.

Депонирането на отпадъци към настоящия момент се извършва на единственото общинско депо за отпадъци, разположено в земл. Стражица, местност „Сухото дере“ (Корудере). Въздействието на **отпадъците** върху околната среда още повече ще бъде ограничено след изграждането на регионално депо за отпадъците на общините Велико Търново, Г. Оряховица, Лясковец, Елена, Златарица и Стражица.

Като цяло предвиденото с предварителния проект на ОУП развитие на транспортната инфраструктура ще подобри съществуващата инфраструктура на общината. Няма предприятия, генериращи шумово замърсяване. Повишени стойности на шумовите нива са само в близост до главните автомобилни пътища.

Очаква се реализирането на ОУПО Стражица да окаже положително въздействие върху **здравно-хигиенните условия на средата**.

Направената оценка на въздействието от реализирането на предвижданията на ОУПО върху **флората и фауната** показва, че се очаква значителна степен на отрицателно въздействие. Възможни са въздействия със слаба и умерена значимост. С цел максимална превенция на въздействията за някои от въздействията са предложени смекчаващи мерки, които ще осигурят максимално запазване на растителността и животинския свят в общината .

Няма да бъдат засегнати **защитени територии** по Закона за защитените територии. Не се очаква засягане на Защитена местност “ Железарци”, тъй като съгласно предвижданията на плана в границите на защитената територия не се предвижда промяна в начина на ползване на земите.

Заключението на ДОСВ относно въздействието върху защитените зони в общината е, че предложениия проект не може да се изпълни от гледна точка на целите на опазване на защитените зони и прилагане на действащите Закон за биологичното разнообразие и Директива 92/43/ЕИО. В ДОСВ е представено заключението, че може да бъде изпълнена предложената алтернатива на проекта, включваща посочените в доклада мерки, които обхващат редукиции на нови зони за урбанизация и рекултивация и условия при одобряване на нови ПУП и ИП.

Резултатите от общественото обсъждане ще бъдат взети под внимание при разработването на ОУПО Стражица. Същите ще бъдат отразени в настоящия ДЕО и отчетени при изготвянето на окончателното експертно заключение.

14. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ДОКЛАДА ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

1. Списък на експертите, разработили ЕО и декларации за независимост и компетентност
2. Предварителен проект на ОУП на община Стражица
3. Картен и графичен материал
4. Нетехническо резюме на екологичната оценка (нетехническото резюме на ЕО ще бъде изготвено съгласно разпоредбата на чл. 17, ал.3 на Наредбата за ЕО под формата на отделно самостоятелно приложение към доклада за ЕО)
5. Доклад за оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони